

Spis treści

1. Wstęp - ogólna charakterystyka miasta.....	3
2. Demografia i stan bezrobocia	10
2.1 Demografia.....	10
2.2. Działalność gospodarcza na terenie miasta Sucha Beskidzka.....	17
2.3. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	20
3. Realizowane inwestycje	21
3.1. Inwestycje	21
3.2. PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	29
4. STAN FINANSÓW MIASTA.....	31
4.1. BUDŻET MIASTA W 2018 ROKU	31
4.2. STAN ZADŁUŻENIA MIASTA	42
5. Gospodarka komunalna i majątek gminy	44
5.1. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.....	44
5.2. INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	57
5.3. OŚWIETLENIE ULICZNE	65
5.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA.....	68
6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	70
6.1. OCHRONA PORZĄDKU PUBLICZNEGO.....	70
6.2. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	76
7. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO	82
7.1. GOSPODARKA ODPADAMI	82
7.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	88
7.3. OCHRONA POWIETRZA	95
8. OŚWIATA I WYCHOWANIE	109
8.1. INFORMACJE OGÓLNE I OBWODY SZKOLNE.....	109
8.2. OBIEKTY SZKOLNE I LICZBA UCZNIÓW WG STANU NA KONIEC 2018 ROKU	111
8.3. ZATRUDNIENIE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH	114
8.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO	116
8.5. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	118
8.6. FINANSOWANIE OŚWIATY	120
8.7. REALIZOWANE UNIJNE PROJEKTY OŚWIATOWE	123
8.8. Miejska Świetlica Profilaktyczna	124

9. POMOC SPOŁECZNA	128
9.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	128
9.2. ZADANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	129
9.3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	132
9.4. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	133
9.5. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ	133
9.6. Realizacja Programów Profilaktycznych	136
10. Kultura sport i rekreacja	140
10.1. MIEJSKI OŚRODEK KULTURY – ZAMEK	140
10.2. BIBLIOTEKA SUSKA	143
10.3. MUZEUM MIEJSKIE	145
10.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPORTU I REKREACJI	148
11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	156
12. Ochrona zdrowia	164
12.1 MIEJSKA PRZYCHODNIA ZDROWIA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	164
12.2. INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W ZAKRESIE SŁUŻBY ZDROWIA	169

1. Wstęp - ogólna charakterystyka miasta

Sucha Beskidzka jest gminą miejską i stolicą powiatu suskiego, położoną w południowo – zachodniej części województwa małopolskiego. Miasto ma powierzchnię 27,46 km² i jest zlokalizowane na wysokości od 320 metrów n.p.m. (Dąbie) do 871 metrów n.p.m. (okolice Magurki). Od strony południowej graniczy z gminą Zawoja, od zachodniej z gminą Stryszawa, od północnej z gminą Zembrzyce, a od wschodniej z gminą Maków Podhalański. Sucha Beskidzka zajmuje dno i zbocza niewielkiej kotliny, położonej u ujścia potoku Stryszawka do rzeki Skawy. Kotlinę ze wszystkich stron otaczają zalesione grzbiety Beskidów: Makowskiego, Małego i Żywieckiego. Położenie miasta wyznaczają współrzędne: 49°44'30" szerokości geograficznej północnej i 19°36' długości geograficznej wschodniej. W ogólnej powierzchni miasta, lasy zajmują ponad 40% .

Bezpośrednio ponad doliną i miastem wznoszą się: na północy Lipska Góra (625,2 m n.p.m.) i góra Jasień (521 m n. p. m.), na południu Magurka (871,5 m n. p. m.), Kamienna (744 m n. p. m.), na wschodzie Mioduszyna (638 m n. p. m.). Takie usytuowanie znacząco podnosi atrakcyjność rzeźby terenu i lokalizacji miasta.

Średnia roczna temperatura powietrza w Suchoj Beskidzkiej wynosi 7,2^oC, średnia temperatura powietrza w najcieplejszym miesiącu lipcu wynosi 16,7^oC, a w najchłodniejszym miesiącu styczniu – 3,3^oC.

Walory i swą atrakcyjność przyrodniczą Sucha Beskidzka w dużej mierze zawdzięcza lasom, które porastają otaczające grzbiety górskie, oraz zespołom parkowym i lasom łągowym.

Sucha Beskidzka stanowi centrum administracyjne, oświatowe, a także ośrodek handlowy dla całego regionu. Są tu liczne zakłady pracy, a wśród nich jedna z największych firm branży elektronicznej w Polsce, dlatego jest miejscem pracy dla kilku tysięcy osób również mieszkańców okolicznych miejscowości. Świetnie rozwinięta i funkcjonująca na wysokim poziomie służba zdrowia sprawia, że leczą się tu pacjenci z całego regionu.

Atutem miasta wynikającym m.in. z położenia geograficznego jest skrzyżowanie głównych szlaków kolejowych i drogowych, co sprawia, że ma znakomitą dostępność komunikacyjną oraz bliskość w promieniu kilkudziesięciu kilometrów atrakcji na światową skalę, wpisanych na listę światowego dziedzictwa kultury UNESCO.

Sucha Beskidzka ma też wiele pomników historii, a wśród nich jeden z najcenniejszych zabytków sztuki renesansowej w Małopolsce czyli zespół zamkowo-parkowy zwany też często „Małym Wawelem”. Jest miastem przyjaznym mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom oraz otwartym na inwestorów. To efekt konsekwentnie prowadzonej proinwestycyjnej i proekologicznej polityki suskiego samorządu, możliwej dzięki mądrej polityce gospodarczej, celowym i gospodarnym wydatkowaniu wypracowanych środków własnych gminy oraz umiejętnemu pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, w tym europejskich.

Szczególne uwagę Sucha Beskidzka przywiązuje do szeroko pojętej ochrony środowiska. Jednym z podstawowych celów jakie przyświecają licznym inwestycjom w tej dziedzinie jest założenie, że piękne górskie krajobrazy i wszystko to, czym obdarzyła miasto natura, winny być zachowane w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń. Dzisiaj Sucha Beskidzka jest jednym z najlepiej rozwijających się miast, co potwierdzają różnego rodzaju rankingi. Posiada m.in. tytuł Eko-lidera 20-lecia województwa małopolskiego, a w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Polskich Miast, od kilku lat utrzymuje się w pierwszej dziesiątce w kraju. Ponadto w rankingu Najlepiej Rozwijających się Gmin Małopolskich Sucha Beskidzka została sklasyfikowana na wysokiej 6 pozycji.

ORGANY GMINY SUCHA BESKIDZKA

Organami Gminy Sucha Beskidzka jest **Rada Miasta i Burmistrz Miasta**.

Rada Miasta Sucha Beskidzka jest organem stanowiącym i kontrolnym. Liczy 15 radnych. Na czele Rady stoją Przewodniczący i Wiceprzewodniczący. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego. Sprawy rozpatrywane na sesjach Rada Miasta rozstrzyga podejmując uchwały. Rada Miasta powołała cztery komisje rady: Komisje Rewizyjną, Komisje Skarg, Wniosków i Petycji., Komisje Rozwoju Gospodarczego i Finansów oraz Komisje Spraw Społecznych.

Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka.

Burmistrz jest jednoosobowym organem wykonawczym gminy.

Urząd Miasta

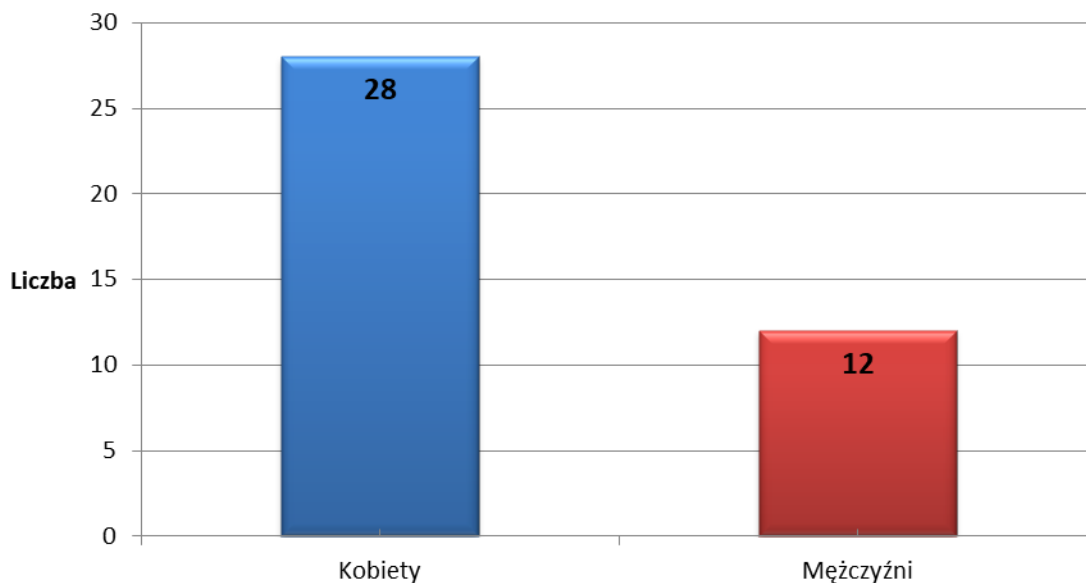
Urząd Miasta jest aparatem pomocniczym Burmistrza Miasta, przy pomocy którego realizuje on swoje obowiązki. Burmistrz wykonuje uchwały Rady i zadania Gminy określone przepisami prawa.

Kierownikiem Urzędu Miasta jest Burmistrz, który wykonuje również uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Siedziba Urzędu Miasta zlokalizowana jest w budynku przy ul. Mickiewicza 19, którego powierzchnia użytkowa parteru oraz dwóch pięter wynosi 891 m², z czego 608 m² zajmuje Urząd Miasta, a pozostała część Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych oraz inne podmioty.

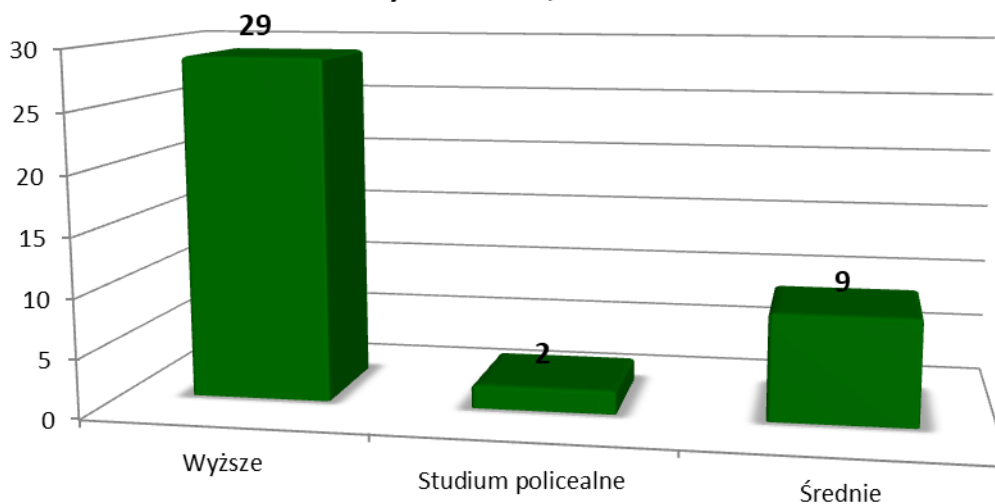
Strukturę Urzędu Miasta tworzą Referaty i samodzielne stanowiska pracy. Na koniec 2018 roku stan zatrudnienia na stanowiskach urzędniczych wynosił 40 osób. Jest to stosunkowo młoda kadra, bowiem średnia wieku na stanowiskach urzędniczych **wynosi 42,29 lat**

Podział pracowników z uwagi na płeć, 2018 rok

Poziom wykształcenia pracowników na stanowiskach urzędniczych - **29** pracowników posiada wykształcenie wyższe, **2** studium policealne oraz **9** wykształcenie średnie.

Podział pracowników na stanowiskach urzędniczych wg wykształcenia, 2018 rok

Średnie wynagrodzenie w roku 2018 pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych w Urzędzie Miasta wynosiło **4 599 zł brutto**.

W skład Urzędu Miasta Sucha Beskidzka wchodzi następujące referaty: Referat Organizacyjny, Referat Finansowy, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Referat Gospodarki Nieruchomości, Referat Rozwoju Miasta, Referat Promocji i Spraw Społecznych, Redakcja Gazety Samorządowej, Straż Miejska, Urząd Stanu Cywilnego oraz samodzielne stanowiska pracy: Stanowisko ds. Zamówień Publicznych, Pełnomocnik d/s Informacji Niejawnych, Stanowisko ds. Integracji i Środków Pomocowych.

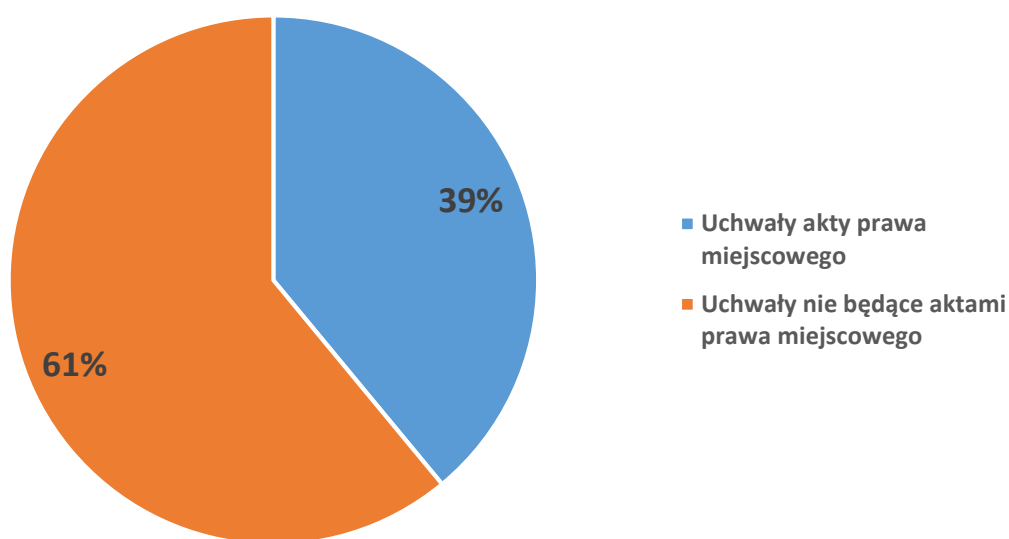
Jednostki Organizacyjne Gminy Sucha Beskidzka.

W strukturach Gminy Sucha Beskidzka oprócz Urzędu Miasta, funkcjonuje 13 jednostek organizacyjnych, są nimi:

1. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Suchoj Beskidzkiej
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 i jej Filia w Suchoj Beskidzkiej
3. Szkoła Muzyczna I stopnia w Suchoj Beskidzkiej
4. Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchoj Beskidzkiej
5. Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchoj Beskidzkiej
6. Zakład Komunalny w Suchoj Beskidzkiej
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej
8. Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchoj Beskidzkiej
9. Centrum Usług Wspólnych w Suchoj Beskidzkiej
10. Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchoj Beskidzkiej
11. Miejski Ośrodek Kultury –Zamek w Suchoj Beskidzkiej
12. Muzeum Miejskie Suchoj Beskidzkiej
13. Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji „Babia Góra” w Suchoj Beskidzkiej.

INFORMACJA DOTYCZĄCA UCHWAŁ PODEJMOWANYCH PRZEZ RADĘ MIASTA W ROKU 2018

W okresie roku 2018 Rada Miasta Sucha Beskidzka podjęła łącznie 100 uchwał, w tym 71 w poprzedniej oraz 29 w obecnie trwającej kadencji. Wśród nich 39 stanowiło akty prawa miejscowego.

Uchwały dotyczące sfery finansów publicznych.

- 11 uchwał dotyczyło zmian w budżecie czyli dochodach i wydatkach Gminy. Stanowiły podstawę do dokonania zmian w planie finansowym gminy, na podstawie wprowadzonych zarządzeń Burmistrza Miasta. Ponadto 10 z podjętych uchwał dotyczyło zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sucha Beskidzka, zawierającej prognozowane ustalenia dotyczące budżetu, prognozę kwoty długu wraz z objaśnieniami oraz wykaz wieloletnich przedsięwzięć obejmujący limit wydatków i z nimi związanych zobowiązań.

Rada Miasta podejmowała również inne uchwały dotyczące sfery finansów miasta :

- w sprawie pomocy finansowej i udzielania dotacji celowych; udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla Miasta Bielsko – Biała na dofinansowanie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym; przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie dla Komendy Powiatowej Policji w Suchej Beskidzkiej; w sprawie przekazania środków finansowych na fundusz Wsparcia PSP dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej.

-w sprawie wprowadzenia zwolnień w podatku od nieruchomości - uchwałą tą Rada Miasta wprowadziła dodatkowe zwolnienia w podatku od nieruchomości dla powierzchni mieszkalnej osób fizycznych obowiązujące od 2018 do 2022 roku. Zwolnienia obejmują tych podatników, którzy posiadają do celów grzewczych ekologiczne źródła ciepła lub dokonają takiej zmiany systemu ogrzewania.

-w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w 2018 r.

Uchwały dotyczące oświaty:

-uchwały dotyczyły m.in.: określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla niektórych nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez miasto Sucha Beskidzka, opłaty w przedszkolu publicznym i zasad udzielania stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów.

Uchwały dotyczące sfery pomocy społecznej:

-uchwała w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020. Zatwierdzony przez Radę Miasta program stanowi podstawę wszelkich działań prowadzonych przez Gminę w zakresie wspierania rodziny; uchwała w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym, dla których właściwą miejscowo jest Gmina Sucha Beskidzka.

Uchwały dotyczące sfery gospodarki nieruchomościami:

-uchwała w sprawie zmiany przebiegu ulicy Górskiej w Suchoj Beskidzkiej; zmian w uchwale dotyczącej zaliczenia ul. T. Nieszczyńskiej do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu; uchwała w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z parku wchodzącego w skład Zespołu Zamkowo - Parkowego,

Uchwały mające charakter programów:

-uchwała w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sucha Beskidzka w 2018 rok, uchwała w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019; uchwała w sprawie zatwierdzenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zatwierdzenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Uchwały dotyczące współdziałania z innymi jednostkami i podmiotami:

-uchwała dotycząca współdziałania z Powiatem Suskim w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, uchwała dotycząca przejęcia od Zarządu Województwa Małopolskiego letniego utrzymania drogi wojewódzkiej

Uchwały w sprawach ustrojowych:

-uchwała w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Sucha Beskidzka, uchwała w sprawie przyjęcia Statutu Urzędu Miasta Sucha Beskidzka; uchwała w sprawie wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Miasta; uchwała w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji; uchwała w sprawie powołania Komisji Rozwoju Gospodarczego i Finansów, w sprawie powołania Komisji Spraw Społecznych oraz wyboru przewodniczących tych komisji.

Do innych ważnych uchwał podjętych przez Radę Miasta w roku 2018 należą:

- uchwała w sprawie absolutorium dla Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka za 2017 rok;
- uchwała w sprawie przygotowania projektu uchwały ustalającej zasady i warunki usytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane,
- uchwała w sprawie podziału Gminy Sucha Beskidzka na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym,
- uchwała w sprawie utworzenia stałych obwodów głosowania, ustalenia ich granic i numerów obwodów głosowania oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych w Gminie Sucha Beskidzka,
- uchwała w sprawie określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenie odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie miasta Sucha Beskidzka;
- uchwała w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- uchwały w sprawie powołania delegatów do reprezentowania gminy Sucha Beskidzka w Stowarzyszeniach i Związkach.

Podjęte przez Radę Miasta Sucha Beskidzka uchwały są wykonywane przez Burmistrza Miasta, który w zdecydowanej większości jest ich projektodawcą. Z ich wykonania w ciągu roku Radzie Miasta zostały przedstawione szczegółowe sprawozdania. Uchwały, które wymagały opublikowania, zostały podane do wiadomości publicznej poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miasta, jak również poprzez ogłoszenie w gazecie samorządowej „Ziemia Suska”.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazano je do Wydziału Prawnego i Nadzoru Wojewody Małopolskiego w Krakowie oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej Oddział w Oświęcimiu dla zbadania ich zgodności z obowiązującymi przepisami.

Do Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Małopolskiego przekazane zostały uchwały Rady Miasta, które stanowią akty prawa miejscowego Gminy Sucha Beskidzka lub wymagają publikacji w ww. dzienniku.

2. Demografia i stan bezrobocia

2.1 Demografia.

Precyzyjne określenie liczby osób zamieszkujących w danej gminie wbrew pozorom wcale nie jest takie proste. Otóż liczba mieszkańców gminy w zależności od tego z jakich źródeł pochodzą dane oraz jaka metoda szacowania liczby i struktury ludności została wykorzystana, może przedstawiać się różnie. Wynika to z tego, że pojęcia "miejsce zamieszkania" oraz "miejsce zameldowania" często funkcjonują zamiennie, jednak nie oznaczają tego samego. Miejsce zamieszkania to określenie obowiązujące w prawie cywilnym, natomiast zameldowanie stanowi kategorię prawa administracyjnego. Odmienność pojęć miejsca zamieszkania oraz miejsca zameldowania wiąże się z celami, których realizacji służą. Miejsce zamieszkania osoby fizycznej ma znaczenie dla jej sytuacji prawnej. Występuje ono w treści wielu przepisów prawa cywilnego zarówno materialnego np. dotyczący miejsca zawarcia umowy, jak i procesowego np. odnoszący się do właściwości sądu. W zakresie prawa administracyjnego obowiązek meldunkowy został stworzony przede wszystkim dla potrzeb ewidencjonowania ludności gminy.

Nie inaczej jest w Suchej Beskidzkiej, gmina dysponuje danymi odnośnie liczby ludności na podstawie rejestrów osób zameldowanych na terenie miasta na pobyt stały i na pobyt czasowy oraz wpisanych do stałego rejestru wyborców, czyli deklarujących faktyczny pobyt pod określonym adresem na terenie gminy. Do jeszcze innej kategorii zaliczyć należy osoby, które zamieszkują w Suchej Beskidzkiej lecz nie zgłosiły tego do ewidencji i nie są ujęte w rejestrze, więc tej grupy osób nie ma możliwości policzyć. W dodatku polskie prawo nie jest tu precyzyjne i nie przewiduje za niedopełnienie obowiązku meldunkowego żadnych sankcji. Główny Urząd Statystyczny stosuje metodę bilansową opracowywania danych o liczbie i strukturze ludności, która zakłada przyjęcie wyników ostatniego spisu powszechnego ludności za bazę wyjściową, a następnie uwzględnianie danych o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracjach (na pobyt stały i czasowy). Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania - według krajowej oraz międzynarodowej definicji zamieszkania.

Krajowa definicja zamieszkania do ludności danej gminy zalicza osoby tam zamieszkujące (faktycznie przebywające) przez okres co najmniej 3 miesięcy. Oznacza to, że w liczbie ludności danej gminy są ujęci: stali mieszkańcy (osoby tam zameldowane lub stale mieszkające bez zameldowania) z wyjątkiem tych mieszkańców, którzy wyjechali na ponad 3 miesiące do innej gminy w kraju, osoby przybyłe z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące. Do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności) są ujmowani w stanie ludności danej gminy.

Liczba ludności Suchej Beskidzkiej stan na koniec 2017 r.

Według Głównego Urzędu Statystycznego ¹	Według rejestrów ewidencji ludności miasta Sucha Beskidzka			Według rejestru wyborców miasta Sucha Beskidzka (osoby zameldowane na stałe + dopisane do stałego rejestru wyborców – osoby na stałe wykreślone z rejestru wyborców gminy)
	Pobyt stały	Pobyt czasowy (przy jednoczesnym zameldowaniu na pobyt stały w innej gminie)	Razem pobyt stały i czasowy	
9.295	9.178	336	9.514	9.205

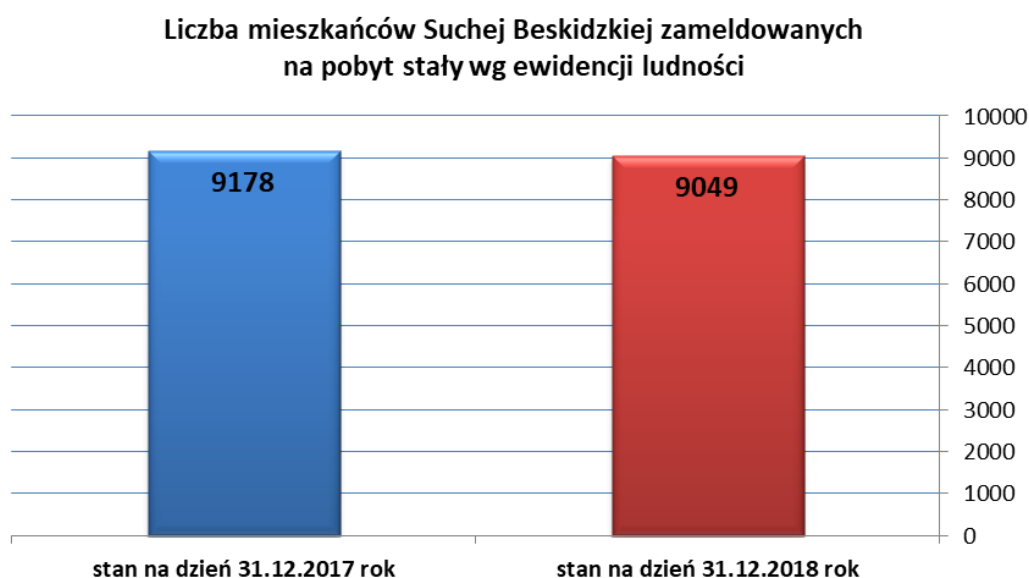
Liczba ludności Suchej Beskidzkiej stan na koniec 2018 r.

Według Głównego Urzędu Statystycznego	Według rejestrów ewidencji ludności miasta Sucha Beskidzka			Według rejestru wyborców miasta Sucha Beskidzka (osoby zameldowane na stałe + dopisane do stałego rejestru wyborców – osoby na stałe wykreślone z rejestru wyborców gminy)
	Pobyt stały	Pobyt czasowy (przy jednoczesnym zameldowaniu na pobyt stały w innej gminie)	Razem pobyt stały i czasowy	
Raporty nie zostały jeszcze opublikowane	9.049	309	9.358	9.087

¹ https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_gmin/powiat_suski/sucha_beskidzka.pdf

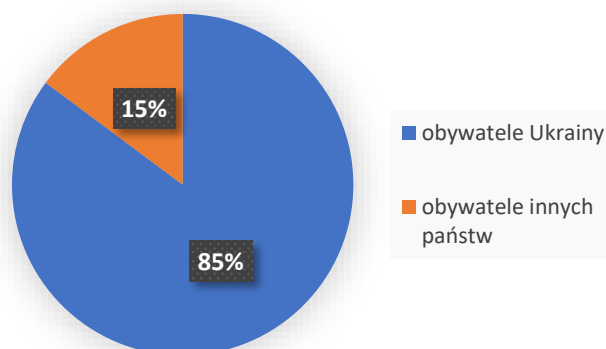
Jak wynika z powyższego liczba ludności w zależności od stosowanej metodyki może się różnić, dlatego należy dysponować wiedzą metodologiczną, ponieważ stosowanie różnych standardów oraz źródeł danych do porównań wpływa na wiarygodność danych.

Konkludując, niezależnie w jaki sposób spojrzymy na przedstawione dane, dochodzimy do wniosku, że w okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkańców Suchej Beskidzkiej zmniejszyła się, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. odnotowano 9.049 osób zameldowanych na stałe, czyli o 129 osób mniej niż w tym samym czasie roku poprzedniego.

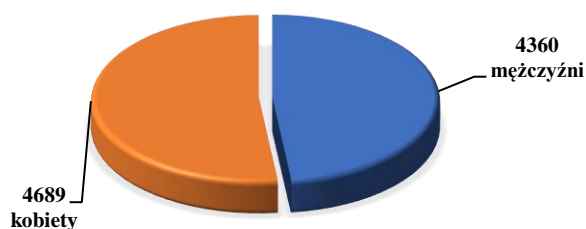
Wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej istotną grupę stanowią cudzoziemcy. Na koniec grudnia 2018 r. były zameldowane - 54 osoby. Spośród tej grupy większość stanowią obywatele Ukrainy.

cudzoziemcy zameldowani
w Suchej Beskidzkiej.
Stan na 31.12.2018 r.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wśród 9.049 osób zameldowanych na pobyt stały w Suchoj Beskidzkiej było 4.689 kobiet i stanowiły one większość, natomiast mężczyzn było 4.360.

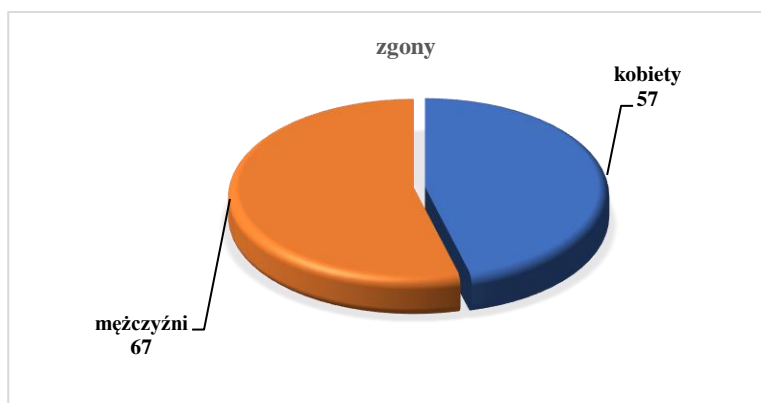
Stali mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej.
Stan na 31 grudnia 2018 r.

W 2018 roku przyszło na świat 79 Suszan: 37 dziewczynek i 42 chłopców. Większość dzieci urodziło się w suskim szpitalu, a czternaścioro z nich urodziło się w innych miejscowościach.

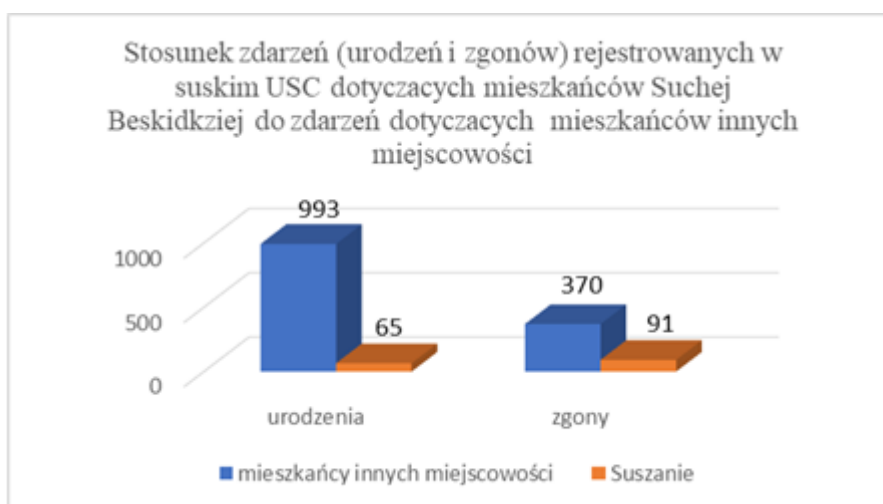

W roku 2018 zmarły 124 osoby zameldowane w Suchej Beskidzkiej: 67 mężczyzn i 57 kobiet.

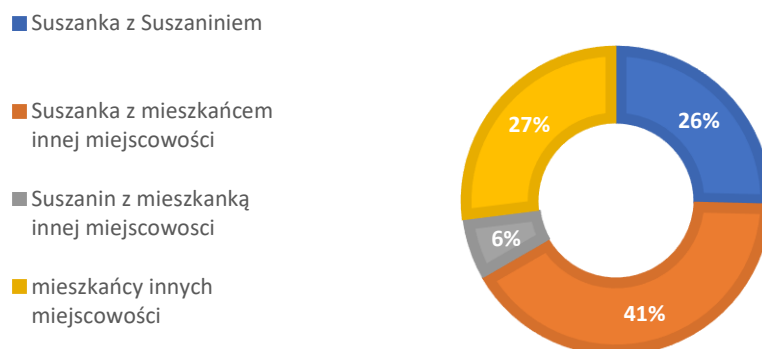
Warto zwrócić uwagę, że w tym samym okresie w suskim Urzędzie Stanu Cywilnego sporządzonych zostało 461 aktów zgonu i 1058 aktów urodzenia. Wynika to z faktu zlokalizowania na terenie miasta Szpitala Rejonowego.

Z 1058 sporządzonych aktów urodzenia tylko 65 dotyczyło mieszkańców Suchej Beskidzkiej, natomiast z 461 sporządzonych aktów zgonu 91, to akty zgonu osób zamieszkałych w Suchej Beskidzkiej.

W 2018 roku 98 mieszanek i mieszanów Suchej Beskidzkiej zawarło związki małżeńskie: 50 panów i 48 pań, jest to o 11 osób mniej w porównaniu z 2017 rokiem. W tym samym czasie suski Urząd Stanu Cywilnego sporządził 63 akty małżeństwa, które w 16 przypadkach dotyczyły małżeństw Suszanki z Suszaninem, w 4 przypadkach panowie - Suszanie poślubili panie z innych miejscowości, natomiast 26 pań - Suszanek wybrało panów z innych miejscowości. Pozostałe akty małżeństw nie dotyczyły mieszanów Suchej Beskidzkiej.

Akty małżeństwa w 2018 r.
podział ze względu na miejsce zamieszkania nupturientów

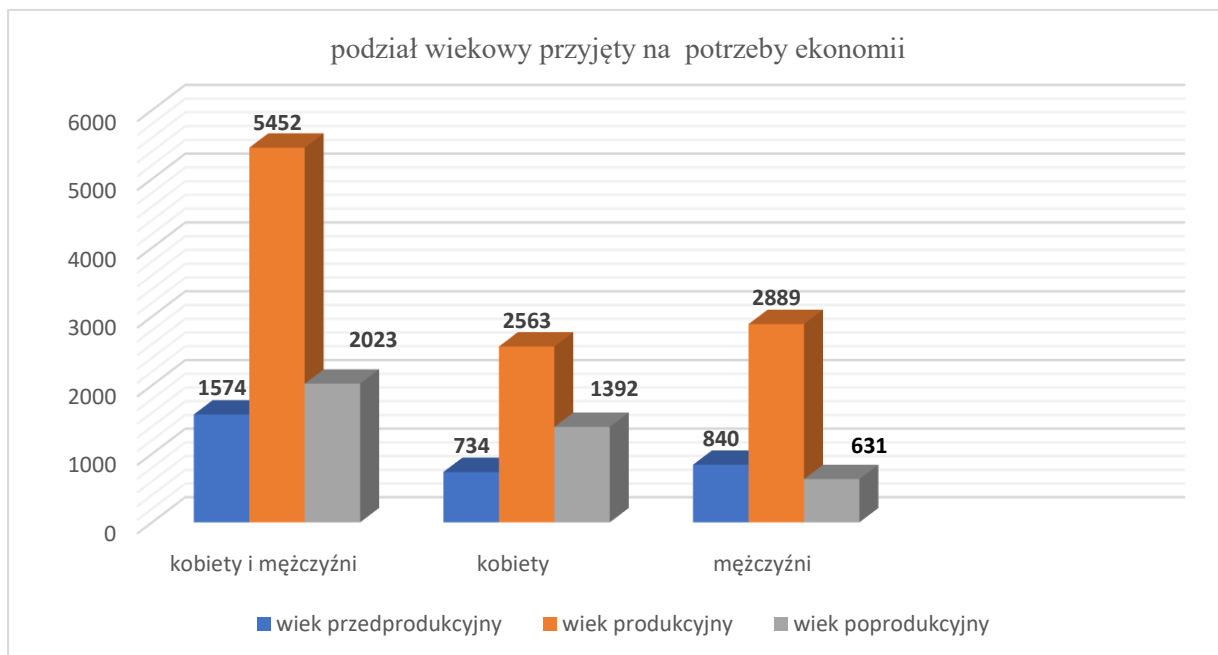

Sucha Beskidzka pomimo, że nie jest największą gminą w powiecie, jako stolica powiatu stanowi dla okolicznych mieszkańców centrum administracyjne. Mimo, że większość spraw mogą zrealizować w swoich gminach, to jednak w sprawach obywatelskich, które obecnie można załatwić w dowolnej gminie, wybierają Suchą Beskidzką. Wskazują na to poniższe dane za rok 2018, zarejestrowane przez Urząd Wojewódzki, przedstawiające ilości spraw zrealizowanych w niektórych gminach powiatu suskiego .

Nazwa Gminy	Ilość spraw w 2018 r. Urząd Stanu Cywilnego	Ilość spraw w 2018 r. Ewidencja Ludności	Ilość spraw w 2018 r. Udostępnianie danych meldunkowych	Ilość spraw w 2018 r. Dowody osobiste	Liczba Roboczogodzin wypracowana w 2018 r.
Sucha Beskidzka	11.007	5.472	416	1.292	7.955
Jordanów miasto	2.180	1.663	181	782	1.927
Maków Podhalański	6.693	1.997	392	2.149	5.104
Stryżawa	3.236	3.088	485	1.447	3.498
Zawoja	2.267	733	74	1.166	1.988
Zembrzyce	1.328	593	222	641	1.378

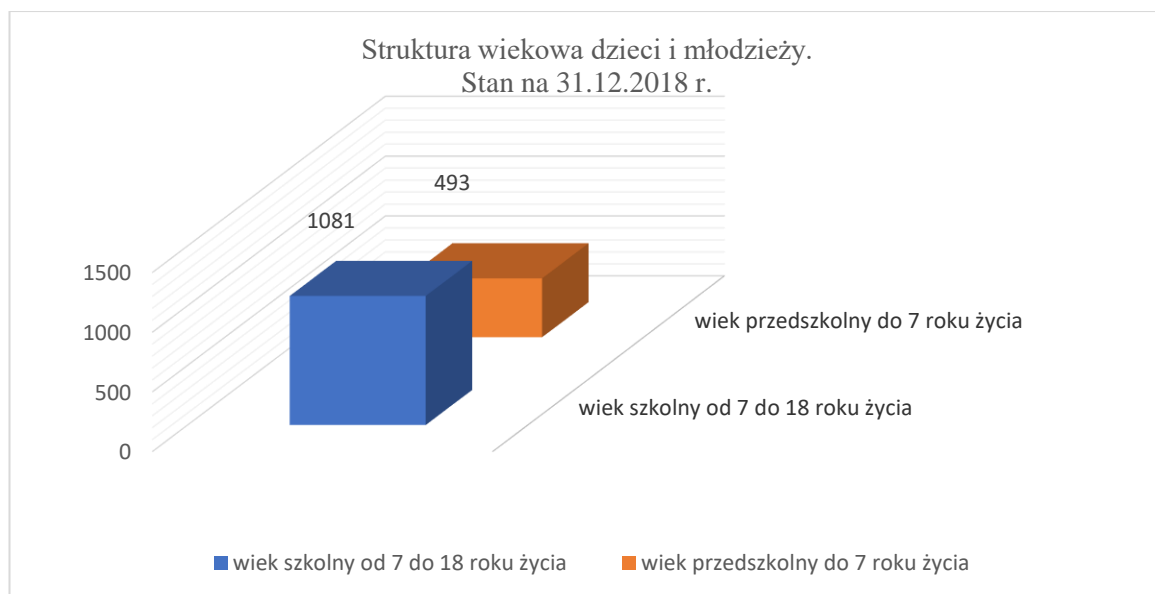
W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych struktura ludności Suchoj Beskidzkiej przedstawiała się następująco: liczba osób w wieku przedprodukcyjnym

wynosiła 1.574 osoby: 734 mieszkanki i 840 mieszkańców. Liczba osób w wieku produkcyjnym, to 5.451 osoby, w tym 2.563, kobiety i 2.889 mężczyzn. Liczba seniorów - osób w wieku poprodukcyjnym² wynosiła 2.023, z czego kobiety stanowiły większość - 1.392 osoby, a mężczyźni zaledwie 631 osób. Tak duże różnice wynikają między innymi z faktu, że wiek emerytalny, czyli wiek poprodukcyjny dla kobiet i mężczyzn jest różny.

Na koniec 2018 roku liczbę młodych mieszkańców Suchoj Beskidzkiej oszacowano na 1.574 osoby. Z czego dzieci objętych obowiązkiem szkolnym tj. od 7 do ukończenia 18 roku życia było 1.081, natomiast młodszych 493.

² Według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku przedprodukcyjnym znajdują się mężczyźni i kobiety poniżej 18. roku życia. W wieku produkcyjnym znajdują się: mężczyźni pomiędzy 18. a 64. rokiem życia, kobiety pomiędzy 18. a 59. rokiem życia. W wieku poprodukcyjnym znajdują się: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej;

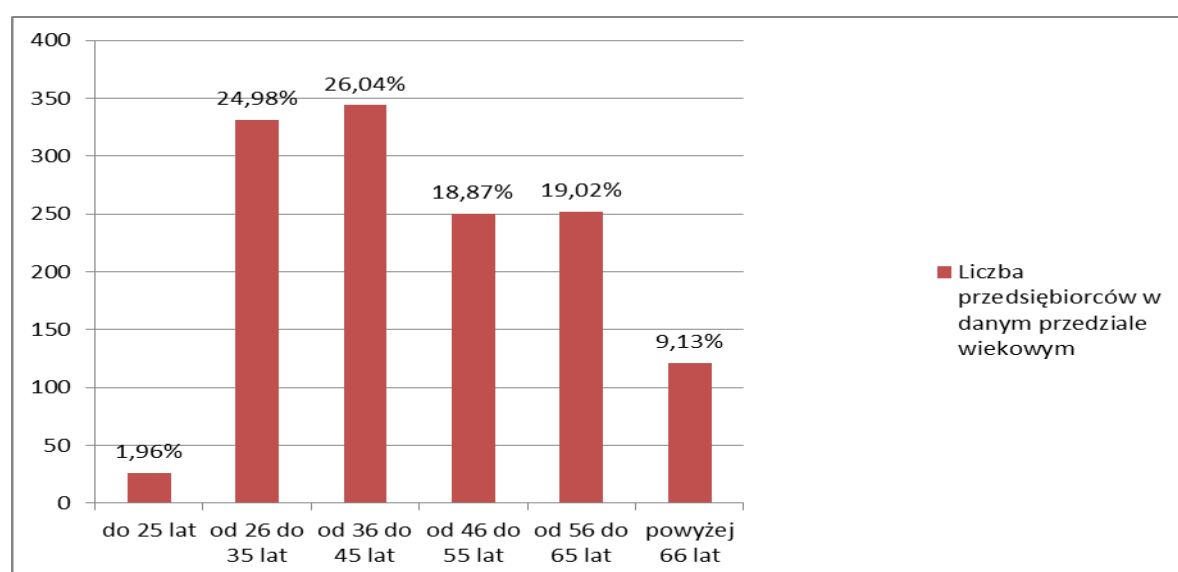

2.2. Działalność gospodarcza na terenie miasta sucha beskidzka

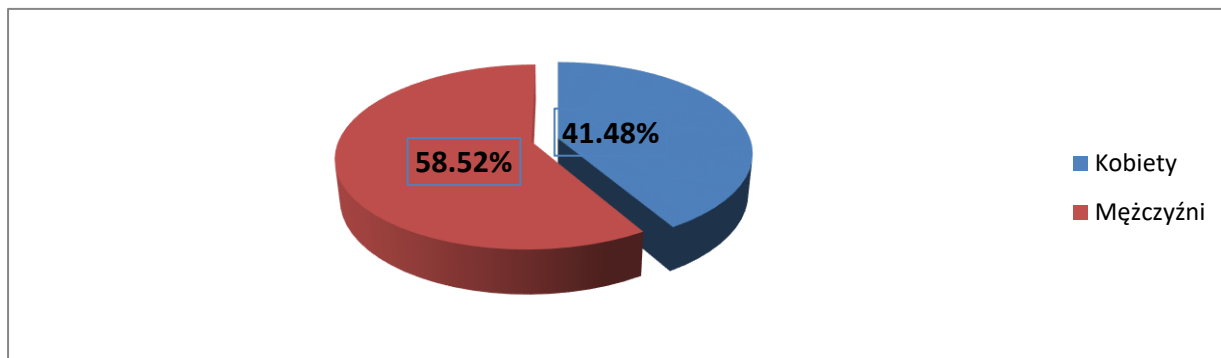
W Suchej Beskidzkiej szczególną rolę odgrywa sektor prywatny, małych i średnich przedsiębiorstw, zdecydowanie przeważających w strukturze ilościowej firm na terenie miasta. Wśród suchich przedsiębiorców przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W systemie regon zarejestrowanych jest 1326 podmiotów gospodarczych.

Najliczniejszą grupę przedsiębiorców stanowią osoby w wieku 36 do 45 lat – 26,04% przedsiębiorców oraz 26 do 35 lat – 24,98%. W dalszej kolejności znajdują się osoby w wieku 56-65 lat oraz w wieku 46-55 lat.

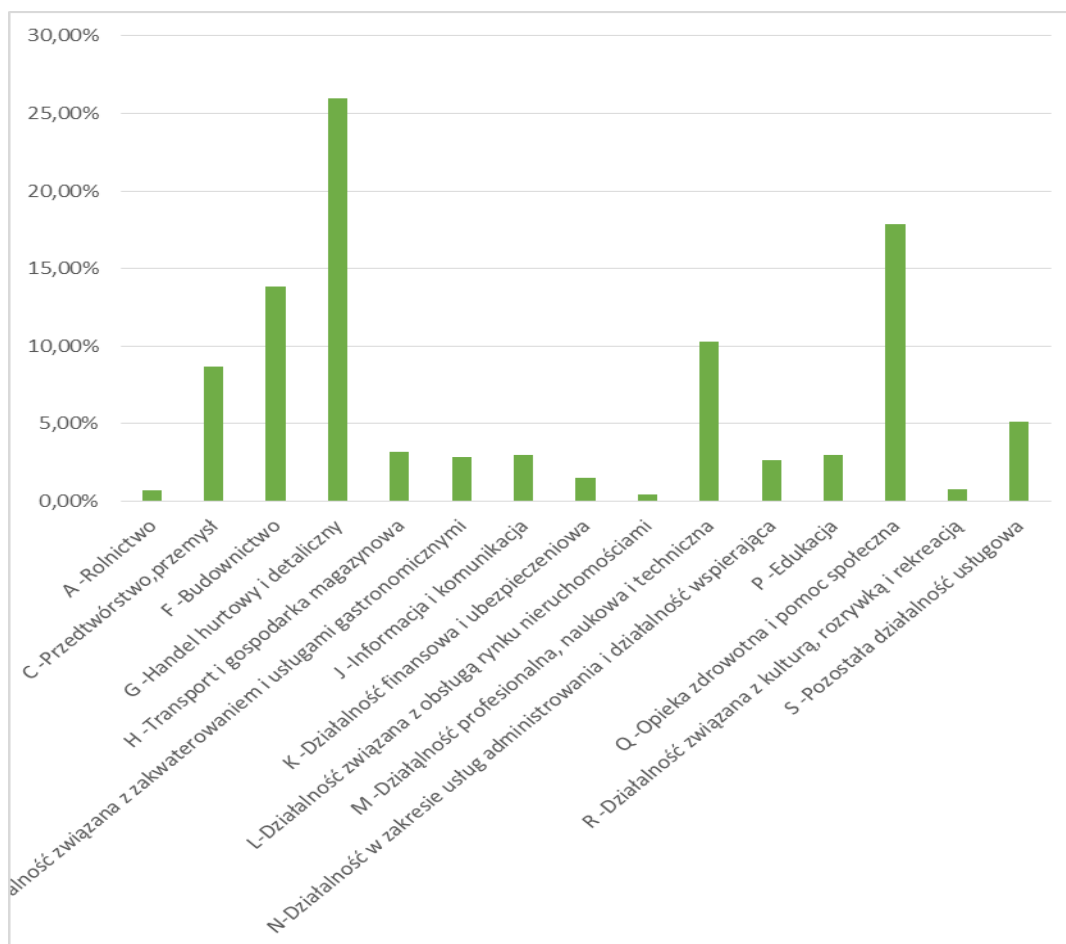
Ryc. 1 Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie miasta Sucha Beskidzka według grup wiekowych (źródło: CEIDG)

Ryc. 2 Podział przedsiębiorców działających na terenie miasta Sucha Beskidzka ze względu na płeć (źródło: CEIDG)

Wśród przedsiębiorców przeważają mężczyźni jest ich ok 58.52%, na terenie miasta 41,48% kobiet prowadzi działalność gospodarczą.

Poniżej w załączonej tabeli zestawiono podmioty gospodarcze według branż

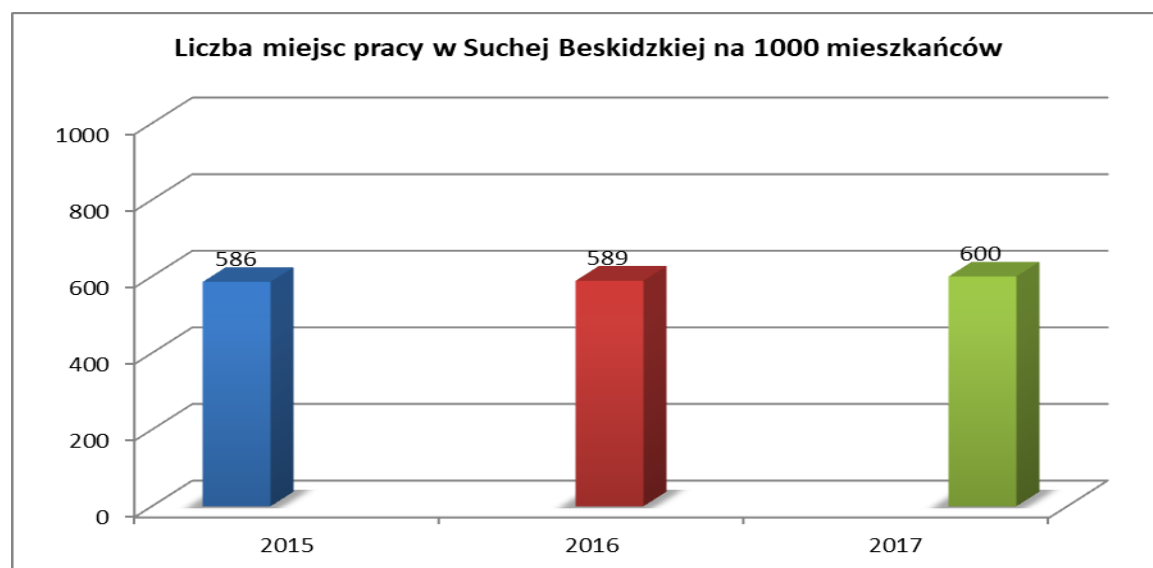

Ryc. 3 Najczęściej występujące branże wśród suchich przedsiębiorców wg działalności gospodarczej (źródło: CEIDG)

Przedsiębiorcy prowadzący usługi handlowe stanowią największy odsetek prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta, na drugim miejscu znajduje się opieka zdrowotna i pomoc społeczna, dobrze rozwinięte są również usługi budowlane.

Obecnie przedsiębiorcy na terenie miasta posiadają dobry dostęp do usług okołobiznesowych. Funkcjonują tu instytucje świadczące usługi w zakresie wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw poprzez usługi doradcze, szkoleniowe, informacyjne i finansowe.

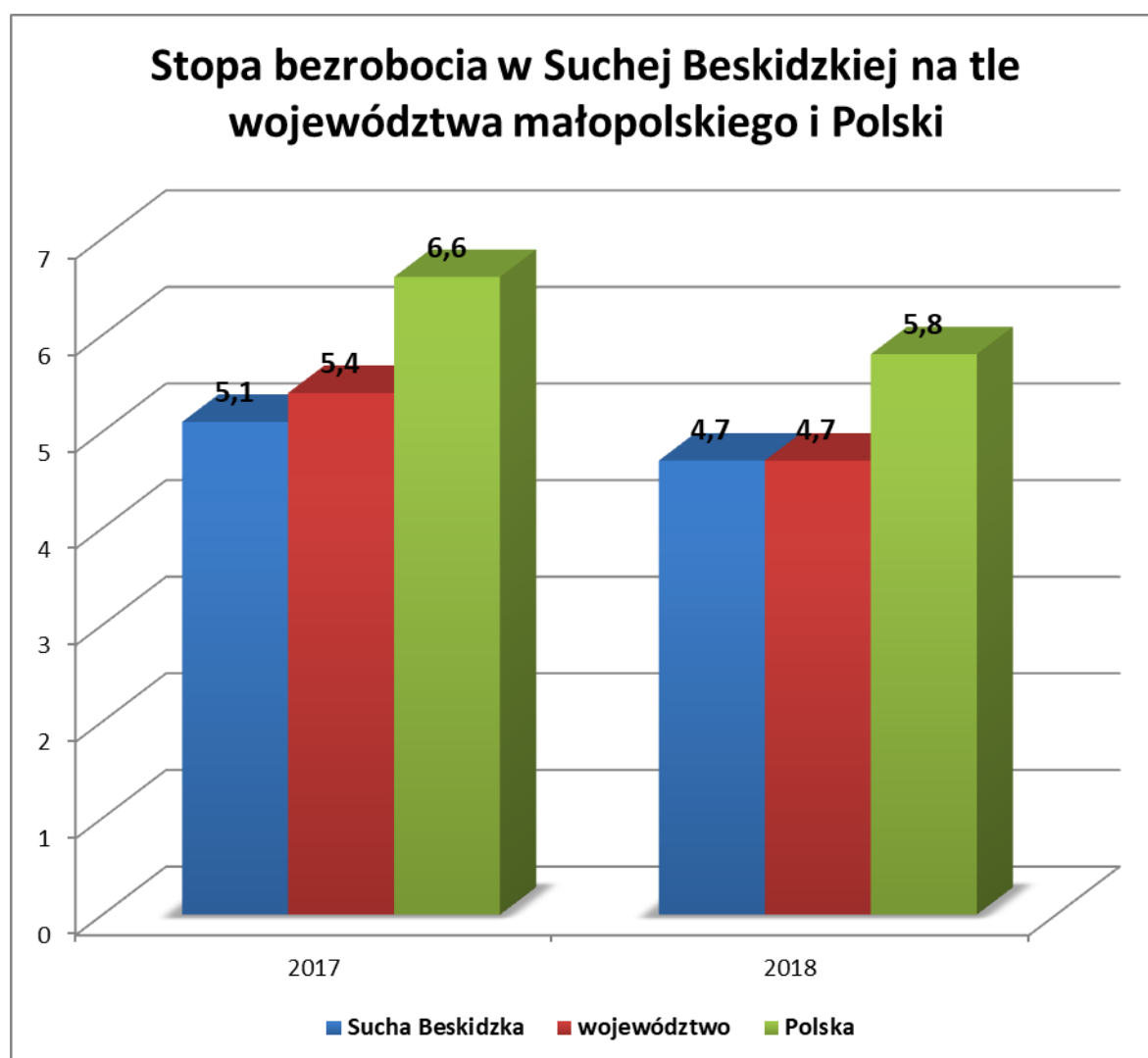
Samorząd miasta Sucha Beskidzka od lat prowadzi działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. Zaliczyć do nich należy m.in.: utrzymywanie na niskim poziomie podatków i opłat lokalnych, rozbudowę i modernizację infrastruktury miejskiej , w tym dróg kanalizacji sanitarnej i wodociągów, budowę stref aktywności gospodarczej. Niezwykle ważny dla inwestorów jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący cały obszar miasta, który jest aktualizowany w razie potrzeby. Rada Miasta wyraziła zgodę na powstanie specjalnej strefy ekonomicznej wchodzącej w skład „Krakowskiego Parku Technologicznego”, która wspomaga rozwój firmy „Fideltronik”. Gmina jest członkiem Stowarzyszenia „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”. Działania prowadzone na rzecz poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw podnoszą konkurencyjność lokalnej gospodarki oraz generują nowe miejsca pracy. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw jest niewątpliwie czynnikiem obniżającym bezrobocie.

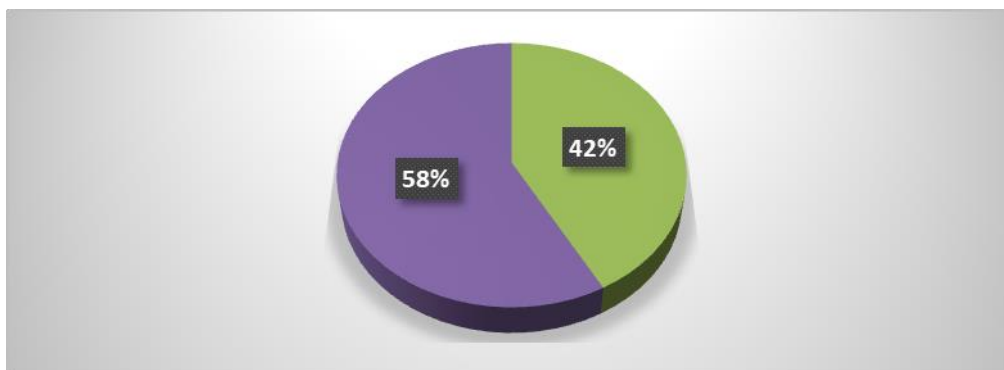
Powyższy wykres przedstawia ilość miejsc pracy w Suchej Beskidzkiej na każde 1000 mieszkańców, analizując zestawienie można dojść do wniosku, że na koniec 2017 roku w naszym mieście było ok. 5 600 miejsc pracy. Jest to jeden z najlepszych wyników w Polsce. Na dzień sporządzania raportu, ilość miejsc pracy w Suchej Beskidzkiej w 2018 roku nie była jeszcze znana.

2.3. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Na koniec 2017 roku stopa bezrobocia w gminie Sucha Beskidzka wynosiła 5,1 % , przy średniej wojewódzkiej 5,4% i krajowej 6,6%. Natomiast na koniec 2018 roku stopa bezrobocia wyniosła w Suchej Beskidzkiej 4,7% i była równa średniej wojewódzkiej oraz niższa o 1,1% od średniej krajowej (5,8%)

Ogólna liczba bezrobotnych stanowiła na koniec 2018 r. 213 osób z czego 124 stanowiły kobiety

Procentowy udział kobiet (58 %) i mężczyzn (42%) w strukturze bezrobotnych.

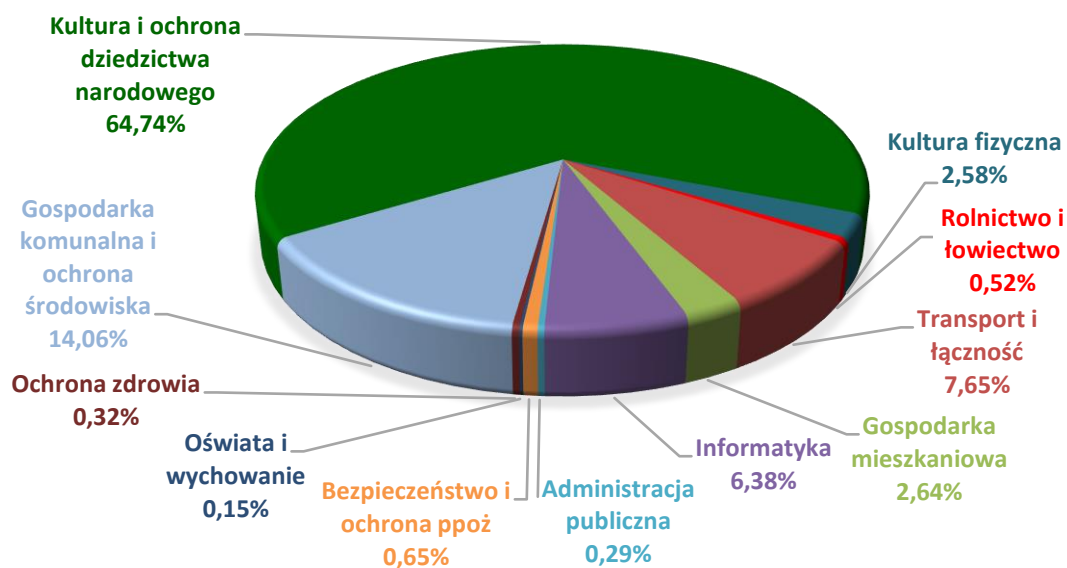
Poziom bezrobocia w Suchej Beskidzkiej od kilku lat systematycznie ulega zmniejszeniu. Stopa bezrobocia w gminie Sucha Beskidzka jest zdecydowanie mniejsza od średniej krajowej, w roku 2018 osiągnęła rekordowo niski poziom 4,7. W stosunku do roku 2017 bezrobocie uległo zmniejszeniu w poszczególnych grupach wiekowych - również w grupach wiekowych do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia. Zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych oraz osób bezrobotnych korzystających z opieki społecznej. Poziom bezrobocia kształtuje się poniżej tzw. progu bezrobocia naturalnego, co powoduje, że co raz częściej występuje problem ze znalezieniem pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami i w wystarczającej liczbie. Rynek pracy charakteryzuje również tzw. sezonowość stanowiąca podstawową cechę polskiego rynku pracy i oznacza wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne i letnie są okresami spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, co wynika m.in. z prac sezonowych w budownictwie czy turystyce.

3. Realizowane inwestycje

3.1. Inwestycje

Jednym z priorytetów samorządu Suchej Beskidzkiej jest polityka prorozwojowa, dlatego co roku w budżecie miasta poważne pozycje stanowią wydatki na cele inwestycyjne. Plan finansowy na rok 2018 również nastawiony był na rozwój, o czym świadczy fakt, że w roku ubiegłym kwota w wysokości ponad 11 mln zł stanowiąca blisko ¼ budżetu gminy przeznaczona została właśnie na realizację zadań inwestycyjnych w mieście.

PROCENTOWY PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA INWESTYCJE W 2018

Do najważniejszych inwestycji realizowanych przez gminę w 2018 r. zaliczyć można następujące przedsięwzięcia:

- z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i ochrony środowiska

➤ **Budowa kanalizacji sanitarnej na ul. Błądzonka**

Realizacja zadania została rozpoczęta w 2017 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i dopełnieniu formalności wynikających z prawa budowlanego, w dniu 7 grudnia 2018 r. została zawarta umowa z wykonawcą robót budowlanych. Zadanie obejmuje budowę sieci głównej wraz przykanalikami tj. rurociągów o średnicach 200 i 160 mm o łącznej długości 3 640 m. Realizowana sieć umożliwi odbiór ścieków z 48 gospodarstw domowych. Planowany termin zakończenia robót to 28 czerwca 2019 r. Zadanie jest współfinansowane ze środków pochodzących z pożyczki przyznanej Gminie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

➤ **Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Zasypnica - Śrubarze**

Dokumentacja projektowa została opracowana w 2016 r. Jednak brak zgody właściciela jednej z nieruchomości objętych inwestycją uniemożliwił rozpoczęcie robót i konieczne było przeprowadzenie czasochłonnej procedury administracyjnej w celu uzyskania pozwolenia na zajęcie części nieruchomości w celu budowy kanału ściekowego. Pod koniec 2017 r. Starosta Suski na wniosek Burmistrza Miasta wydał decyzję zezwalającą Gminie na zajęcie części tej nieruchomości w zakresie niezbędnym do wykonania inwestycji. Jednak właściciel działki wniósł odwołanie do Wojewody Małopolskiego a następnie skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Ostatecznie

wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2018 r. skarga ta została oddalona i Gmina uzyskała prawo dysponowania fragmentem nieruchomości niezbędnym do realizacji inwestycji.

➤ **Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Jony**

Inwestycja została rozpoczęta w 2016 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i dopełnieniu formalności wynikających z prawa budowlanego, w dniu 12 września 2017 r. została zawarta umowa z wykonawcą robót budowlanych. W ramach zadania, którego realizacja została zakończona 26 stycznia 2018 r., wykonano sieć główną wraz z przykanalikami tj. rurociągi o średnicach 200 i 160 mm o łącznej długości 735 m. Zrealizowana sieć umożliwiła odbiór ścieków z 14 gospodarstw domowych. Zadanie było współfinansowane ze środków pochodzących z pożyczki przyznanej Gminie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

➤ **Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Jędrzejaki**

Inwestycja została rozpoczęta w 2016 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i dokonaniu zgłoszenia robót zgodnie z przepisami prawa budowlanego, w dniu 12 września 2017 r. została zawarta umowa z wykonawcą robót budowlanych. W ramach zadania, którego realizacja została zakończona w styczniu 2018 r., wykonano sieć główną wraz z przykanalikami tj. rurociągi o średnicach 200 i 160 mm o łącznej długości 710 m. Zrealizowana sieć umożliwiła odbiór ścieków z 18 gospodarstw domowych. Zadanie było współfinansowane ze środków pochodzących z pożyczki przyznanej Gminie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

➤ **Sieć wodociągowa - Knapówka**

Dokumentacja projektowa została opracowana w 2016 r. Jednak nieuregulowany stan prawny jednej z nieruchomości objętych inwestycją uniemożliwił rozpoczęcie robót i konieczne było przeprowadzenie czasochłonnej procedury administracyjnej w celu uzyskania pozwolenia na zajęcie części nieruchomości. Na początku 2018 r. Starosta Suski na wniosek Burmistrza Miasta wydał decyzję zezwalającą Gminie na zajęcie części tej nieruchomości w zakresie niezbędnym do wykonania inwestycji. Dzięki temu Gmina mogła dopełnić formalności wynikających z prawa budowlanego i przystąpić do realizacji inwestycji. Roboty budowlane zostały wykonane przez Zakład Komunalny w Suchoj Beskidzkiej. W ramach zadania zrealizowano wodociąg o łącznej długości 718 m, co umożliwiło zaopatrzenie w wodę 11 gospodarstw domowych.

- inwestycje związane z infrastrukturą drogową

➤ **Przebudowa ul. T. Nieszczyńskiej**

Inwestycja została rozpoczęta w 2012 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, w dniu 15 października 2013 r. została zawarta umowa z wykonawcą robót budowlanych. Jednak działania podejmowane przez właściciela jednej z nieruchomości zlokalizowanej przy ul. T. Nieszczyńskiej

doprowadziły do przerwania robót. Po kilku latach postępowań sądowych, w 2018 r. pomiędzy Gminą a właścicielem problematycznej nieruchomości została zawarta ugoda, co pozwoliło na dokończeni inwestycji. Dzięki temu ul. T. Nieszczyńskiej zyskała nowy estetyczny wygląd i obecnie posiada szerokość 6m na całej długości.

➤ **Budowa chodnika przy drodze powiatowej - ul. Zasypnica**

W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Sucha Beskidzka i Powiatem Suskim przy ul. Zasypnica w Suchej Beskidzkiej został wybudowany fragment chodnika o powierzchni 207 m².

➤ **Przebudowa ciągu pieszego - Pasaż**

Realizacja inwestycji została rozpoczęta w 2016 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu pozwolenia na budowę, w 2017 r. wykonano I etap prac, kolejny został zrealizowany w 2018 r. W ramach inwestycji istniejący ciąg pieszo-rowerowy na odcinku od Liceum Ogólnokształcącego do placu parkingowego położonego przy skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i Handlowej został poszerzony, przebudowano kanalizację deszczową i wodociąg, wykonano nową nawierzchnię z kostki brukowej o łącznej powierzchni 3 900 m² oraz zamontowano 20 nowoczesnych lamp oświetleniowych LED. Wzdłuż nowego deptaka zamontowano również nowe ławki i kosze uliczne oraz zaaranżowano zieleńce.

➤ **Budowa drogi pomiędzy ul. Szpitalną a budynkiem Starostwa Powiatowego**

Zadanie obejmuje budowę nowej drogi gminnej wraz z infrastrukturą łączącej ul. Szpitalną z parkingiem zlokalizowanym przy budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Kościelnej w Suchej Beskidzkiej. W 2018 r. została opracowana dokumentacja projektowa oraz Gmina uzyskała zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. W ramach zadania zostanie wykonany odcinek nowej drogi o długości 123 m wraz z odwodnieniem, przepustem drogowym, chodnikiem oraz oświetleniem ulicznym. Inwestycja jest realizowana wspólnie z Powiatem Suskim. W 2018 r. Burmistrz Miasta złożył do Wojewody Małopolskiego wniosek o finansowanie inwestycji w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Zadanie będzie realizowane w 2019 r.

➤ **Rozbudowa oświetlenia ulicznego**

Gmina systematycznie rozbudowuje oświetlenie uliczne w tych rejonach miasta, gdzie jest to uzasadnione. W 2018 r. na zlecenie Burmistrza Miasta została opracowana dokumentacja projektowa budowy II etapu oświetlenia ciągu pieszo-jezdnego łączącego ulice dr Z. Karaś i płk. T. Semika. Dokumentacja dotycząca I etapu tej inwestycji została opracowana w 2015 r. Roboty budowlane obejmujące oświetlenie ciągu pieszo-jezdnego na całej jego długości będą realizowane w 2019 r.

- inwestycje związane z remontami, budową oraz modernizacją obiektów użyteczności publicznej

➤ **Realizacja prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych na zamku w Suchej Beskidzkiej najcenniejszym zabytku sztuki renesansowej w Małopolsce Zachodniej**

Inwestycja została rozpoczęta w 2016 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu stosownych pozwoleń Burmistrz Miasta złożył w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego wniosek o dofinansowanie realizacji zadania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014- 2020. Wniosek przeszedł z wynikiem pozytywnym wszystkie etapy oceny i uzyskał maksymalne dofinansowanie ze środków europejskich tj. 6 451 540,64 zł czyli 75% kosztów kwalifikowanych. Zakres prac renowacyjnych obejmował całkowitą wymianę pokrycia dachowego z rynnami i elementami blacharskimi, wykonanie izolacji przeciwwodnej i przeciwwilgociowej ścian zewnętrznych, wymianę całej stolarki okiennej i części drzwi zewnętrznych, wykonanie nowych tynków zewnętrznych. Gruntownemu odrestaurowaniu poddane zostały elementy kamienne i posadzki krużganków, zrekonstruowano zewnętrzne okładziny architektoniczne i przywrócono im historyczne kształty i detale, konserwacji poddano kominy oraz instalację odgromową. Prace budowlane obejmowały również modernizację kanalizacji deszczowej, wodno-sanitarnej, uporządkowanie i utwardzenie dziedzińca z wykonaniem nawierzchni kamiennej, a w parku odrestaurowano arkadowe mostki. Wykonano także iluminację zamku, aby „Mały Wawel” równie okazałe jak w dzień, prezentował się także nocą.

➤ **Modernizacja oranżerii w Zespole Zamkowo-Parkowym**

Ze względu na katastrofalny stan obiektu realizacja zadania została rozpoczęta w 2017 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu stosownych pozwoleń Burmistrz Miasta złożył w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego wniosek o dofinansowanie realizacji zadania. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony i Gmina uzyskała dotację celową w kwocie 300 000 zł. Dzięki wsparciu finansowemu Województwa Małopolskiego wykonano pierwszy etap niezbędnych prac, co zatrzymało proces destrukcji zabytkowej oranżerii. Wykonanie nowego stropu łukowego ze zwieńczeniem konstrukcji ścian oraz odtworzenie dachu wraz z pokryciem, niewątpliwie uchroniło ten piękny niegdyś obiekt przed całkowitym rozpadem. W kolejnym etapie zaprojektowanych prac remontowych, konieczne jest zabezpieczenie i wzmocnienie fundamentów zabytkowej oranżerii poprzez zastosowanie układu żelbetowych mikropali oraz wykonanie odwodnienia i izolacji przeciwwilgociowej. Na te kosztowne prace Burmistrz Miasta pod koniec 2018 roku złożył kolejny wniosek o dofinansowanie z budżetu samorządu województwa małopolskiego ze środków przeznaczonych na prace

konserwatorskie, restauratorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego.

➤ **Budowa Centrum Kultury i Filmu im. Billy Wildera w Suchoj Beskidzkiej**

Realizacja zadania została rozpoczęta w 2014 r. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu stosownych pozwoleń Burmistrz Miasta złożył w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego wniosek o dofinansowanie realizacji zadania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014- 2020. Wniosek przeszedł z sukcesem wszystkie etapy oceny i uzyskał maksymalne dofinansowanie do kosztów kwalifikowanych w kwocie 6 mln złotych. W ramach tej, jak dotąd największej inwestycji suskiego samorządu przy ul. Mickiewicza na terenie obecnego parkingu pomiędzy domem handlowym „Juhas”, a tzw. pasażem, powstanie nowoczesne Centrum Kultury i Filmu im. Billego Wildera z salą widowiskowo-kinową na ponad 300 miejsc siedzących, ośrodek kultury i nowoczesna biblioteka. Zaprojektowany obiekt ma nowoczesną bryłę i ponad 3500 m² powierzchni użytkowej, kubaturę ponad 21000 m³ oraz podziemny parking. W 2018 r. przeprowadzono trzy postępowania przetargowe, które nie zakończyły się wyborem wykonawcy ponieważ kwoty proponowane przez oferentów były znacznie wyższe niż możliwości finansowe Gminy. Po przeprowadzeniu dwóch kolejnych postępowań, w pierwszej połowie 2019 r. wybrano wykonawcę i inwestycja została rozpoczęta.

➤ **Wiata handlowa**

Przy skrzyżowaniu ulicy Handlowej z ulicą W. Goetla w Suchoj Beskidzkiej powstał obiekt handlowy o konstrukcji drewnianej, ażurowej przeznaczony do prowadzenia działalności handlowej. W ramach inwestycji wykonano także miejsca postojowe oraz utwardzono przyległy do obiektu teren. Celem przedsięwzięcia było uporządkowanie przestrzeni publicznej oraz poprawa warunków zarówno dla prowadzących działalność handlową, jak również ich klientów. Pod dachem nowego obiektu znalazły się dwa stanowiska dla handlujących.

➤ **System transmisji sesji Rady Miasta Sucha Beskidzka**

W sali sesyjnej Urzędu Miasta został zainstalowany system do transmitowania i utrwalania obrad Rady Miasta oraz do przeprowadzania imiennych głosowań radnych. Zakupiony system umożliwi również dostarczanie radnym materiałów na posiedzenia Rady Miasta i jej komisji drogą elektroniczną. Radni otrzymali tablety przy pomocy których są prowadzone imienne głosowania.

➤ **Wdrożenie elektronicznych usług i administracji w Gminie Sucha Beskidzka**

Realizacja inwestycji została rozpoczęta w 2016 r. Po opracowaniu koncepcji technicznej i dokumentacji aplikacyjnej Burmistrz Miasta złożył w Urzędzie Marszałkowskim

Województwa Małopolskiego wniosek o dofinansowanie realizacji zadania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 2. Elektroniczna administracja. Wniosek przeszedł z wynikiem pozytywnym wszystkie etapy oceny i Gmina uzyskała dofinansowanie w kwocie 717 863,94 zł. Realizacja zadania pozwoliła na uruchomienie w 2018 roku elektronicznych usług w zakresie e-administracji i zwiększenie dostępu mieszkańców i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych on-line. Projekt jest istotnym strategicznie etapem rozbudowy obecnej infrastruktury informatycznej o nowe rozwiązania aplikacyjne, systemowe oraz sprzętowe, zapewniającym możliwość wdrożenia ilościowo i jakościowo bardziej dojrzałych elektronicznych usług publicznych wspomagających realizację zadań ustawowych realizowanych przez Gminę Sucha Beskidzka.

➤ **Adaptacja i remont szkół**

W ramach zadania wykonano prace związane z remontem dachu budynku Szkoły Podstawowej Nr 1. Zakres robót obejmował wymianę rynien oraz okucia gzymsu na długości 68 mb, uszczelnienie połączeń rynien na pozostałej części dachu oraz naprawę 6 kominów.

➤ **Remont boiska przy Filii Szkoły Podstawowej Nr 2**

W ramach zadania istniejąca zniszczona i urazogenna nawierzchnia asfaltowa została zastąpiona nowoczesną i bezpieczną nawierzchnią poliuretanową. Pole gry zmodernizowanego boiska uzyskało wymiary 40 x 20 m i zostało wyposażone w nowe urządzenia przeznaczone do uprawiania siatkówki, koszykówki oraz piłki ręcznej. Inwestycja była dofinansowana przez Województwo Małopolskie w kwocie 118 670 zł w ramach programu „Małopolskie boiska”.

➤ **Podniesienie standardu pracowni muzycznej w Miejskim Ośrodku Kultury - Zamek**

W 2018 roku MOK – Zamek zrealizował projekt pn. „Podniesienie standardu pracowni muzycznej poprzez wymianę oświetlenia, wytlumienie, malowanie pomieszczenia oraz zakup wyposażenia”, który został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w wysokości 31 806,87 zł (tj.63,63%). W ramach projektu wykonany został remont sali muzycznej, który znacząco poprawił standard organizowanych tam zajęć, a zakupione wyposażenie i sprzęt muzyczny zwiększyły jakościowo możliwości instruktorów w zakresie metod pracy z grupami artystycznymi i są ważnym impulsem do dalszego rozwoju zespołów w kolejnych latach.

- inwestycje związane z obiektami sportowymi i turystyka

➤ **Rewitalizacja Centrum Sportu i aktywizacja terenu klubu „Babia Góra”**

Realizacja zadania została rozpoczęta w 2011 r. Do roku 2018 przeprowadzono częściową rewitalizację terenu klubu „Babia Góra” w zakresie przebudowy bieżni boiska sportowego wraz z trybunami i nagłośnieniem, budowy ciągu pieszo-jezdnego oraz ogrodzenia kompleksu. Kontynuacja robót budowlanych w 2018 r. związana była z realizacją ogrodzenia obiektu oraz wykonaniem utwardzeń z kostki brukowej. Na terenie Centrum Sportu planowana jest również budowa budynku zaplecza sportowego z bazą hotelową, biurową i gastronomiczną. Dokumentacja projektowa została wykonana w 2018 roku.

➤ **Budowa platformy widokowej**

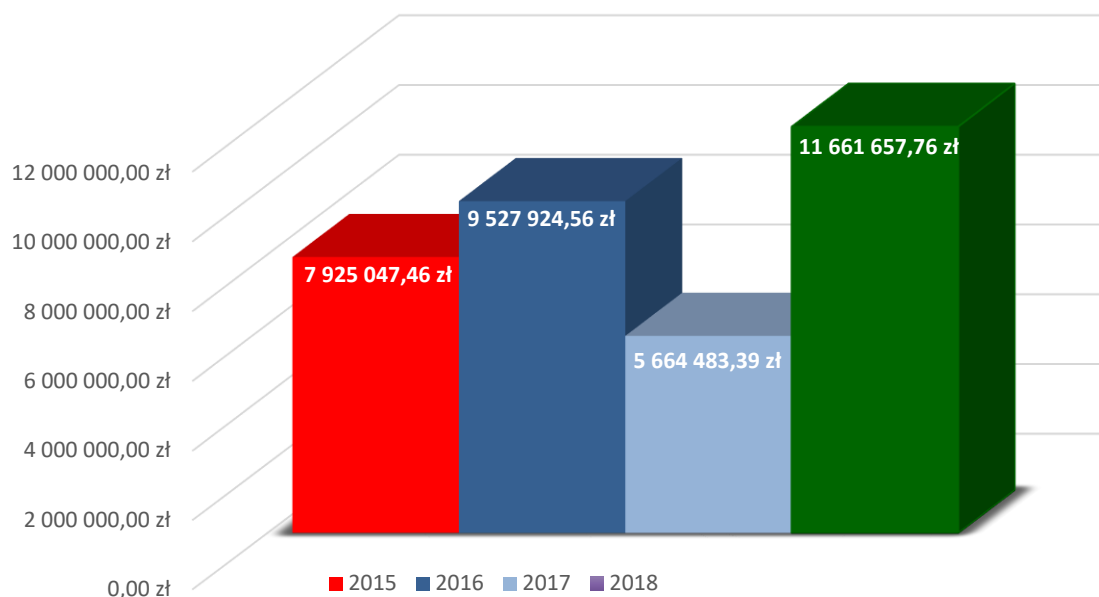
Przy współpracy z działającym na terenie miasta stowarzyszeniem Collegium Iuvenum na realizację zadania pozyskano dofinansowanie w wysokości blisko 200 tys. złotych. Na podstawie zawartego porozumienia Gmina przejęła rolę inwestora, zleciła wykonanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie obiektu. Konstrukcja platformy i schronu wykonywana jest z elementów żelbetowych oraz profili stalowych ocynkowanych i malowanych proszkowo. Sama platforma wraz z podestem, których nawierzchnia wykonana została z desek tarasowych kompozytowych mają powierzchnię ok 72 m². W otoczeniu obiektu znajdują się schody terenowe oraz siedziska. Bezpośrednio przy platformie umieszczony został stalowy krzyż, który dzięki zamontowanej na platformie instalacji fotowoltaicznej jest podświetlany. Obiekt dostępny jest dla zwiedzających bezpłatnie przez cały rok.

- zakupy inwestycyjne

➤ **Zakup samochodu dla Straży Miejskiej**

Zakupiono samochód służbowy z napędem 4x4 dla Straży Miejskiej. Zakup zrealizowano w firmie Grupa PGD Sp. z o.o. z Krakowa. Samochód to SUZUKI VITARA 1,6 4WD Allgrip rok produkcji 2018 wraz z dodatkowym wyposażeniem niezbędnym dla pojazdów uprzywilejowanych. Nowy samochód zastąpił użytkowany przez 13 lat pojazd marki Mitsubishi Pinin.

**WARTOŚĆ ZREALIZOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH W ROKU 2018 ORAZ
PORÓWNANIE NAKŁADÓW PONIESIONYCH NA INWESTYCJE W LATACH
UBIEGŁYCH**

3.2. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Podstawowym narzędziem planistycznym w systemie prawnym zagospodarowania przestrzennego jest plan miejscowy. W wiążący sposób ustala przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określa sposoby zagospodarowania i warunki zabudowy. Stanowi on zatem akt prawa miejscowego. Obecnie cały obszar miasta Sucha Beskidzka objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Na terenie miasta Sucha Beskidzka plan obowiązuje od roku 2003 r. W okresie tym był on wielokrotnie zmieniany z uwagi na wnioski mieszkańców, potrzeby gminy oraz inwestorów prywatnych. Aktualnie obowiązują przepisy o zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjęte:

- Uchwałą Nr XIII/129/03 Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej z dnia 18 grudnia 2003 r. zmienione

uchwałami Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej w latach 2008, 2009, 2010, 2015, 2017.

- Uchwałą Nr XXXIX/253/10 Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej z dnia 30 kwietnia 2010 r. zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej w 2015 r.

- Uchwałą Nr XIV/99/2012 Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej z dnia 31 stycznia 2012 r.

Zmiany w obowiązującym planie sporządzone były na przestrzeni wielu lat na różnych podkładach mapowych, w zmieniających się uwarunkowaniach formalno-prawnych, w związku z czym nie są one ze sobą kompatybilne. Plan z 2003 roku, obejmujący największy obszar miasta jest częściowo niezgodny z obowiązującymi zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisami odrębnymi. W warstwie merytorycznej zdezaktualizowały się zapisy planu m.in. odnośnie obiektów zabytkowych objętych ewidencją, zasięgu głównych zbiorników wód podziemnych, zasięgu terenów

leśnych, terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, zamierzeń inwestycyjnych związanych z zasięgiem terenów przeznaczonych do zainwestowania zgodnie z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Aby ujednoczyć zapisy, co ułatwi posługiwanie się planem zarówno właścicielom nieruchomości, jak i innym zainteresowanym stronom oraz rozpatrzyć składane przez mieszkańców wnioski o zmianę przeznaczenia działek, w 2017 r. Rada Miasta Sucha Beskidzka podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2018 w oparciu o podstawowy dokument planistyczny jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonymi Uchwałą Nr XXIII/182/2016 Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej z dnia 27 października 2016 r. opracowany został projekt zmiany m.p.z.p. W ramach procedowanej zmiany rozpatrzono 421 złożonych wniosków o zmianę przeznaczenia działek w planie.

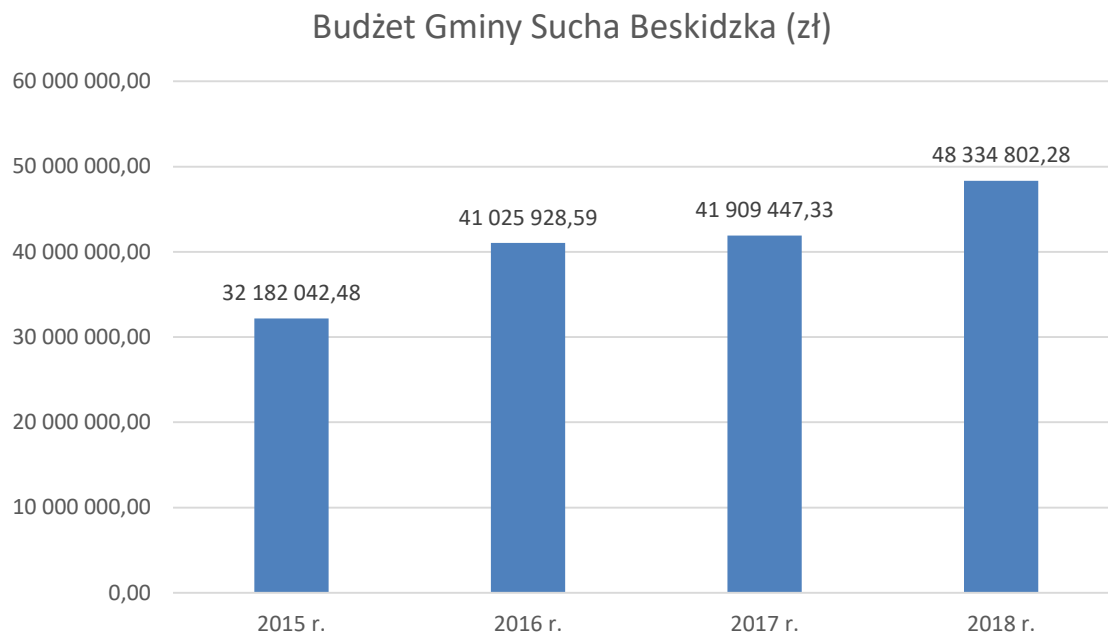
Sporządzony projekt planu został przedstawiony do zaopiniowania i uzgodnienia z 28 instytucjami i organami, które zgodnie ze swoimi kompetencjami odniosły się do zaproponowanych ustaleń planistycznych. Uzyskano uzgodnienia m.in. Wojewody Małopolskiego, Zarządu Województwa Małopolskiego, Zarządu Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie, Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchoj Beskidzkiej, Wydziału Zamówień Publicznych Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Suchoj Beskidzkiej, Polską Spółkę Gazownictwa. Z uwagi na to, że część terenów przewidywanych do zainwestowania, figuruje w ewidencji gruntów jako grunty leśne, koniecznym jest uzyskanie zgody Marszałka Województwa Małopolskiego na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących lasy prywatne oraz zgody Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa. Pomimo pozytywnej opinii Marszałka Województwa Małopolskiego wniosek z dnia 13 sierpnia 2018 r. dot. gruntów leśnych będących własnością Skarbu Państwa przekazany do Ministra Środowiska w dniu 05 września 2018 r. nadal pozostaje bez rozpatrzenia. Wielokrotne monity Burmistrza Miasta w tej sprawie nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Brak stanowiska Ministra Środowiska jest główną przyczyną opóźnienia w uchwaleniu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka. W 2018 r. wydano 143 zaświadczenia o przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla 460 działek oraz 75 wypisów i 30 wyrysów dla 445 nieruchomości położonych w Suchoj Beskidzkiej.

4. STAN FINANSÓW MIASTA

4.1. BUDŻET MIASTA W 2018 ROKU

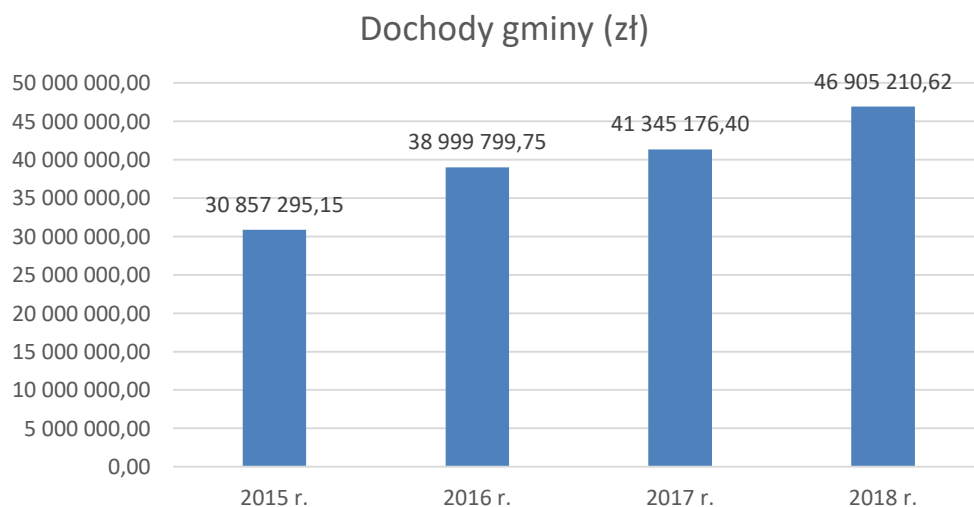
Ogółem budżet gminy na 31.12.2018 r. stanowił kwotę 48 334 802,28 zł, w tym: dochody 46 905 210,62 zł, a wydatki 46 831 015,49 zł, różnica to przychody gminy w kwocie - 1 429 591,66 oraz rozchody 1 089 373,73 zł.

Budżet gminy ma tendencje wzrastającą, dynamikę obrazuje poniższe zestawienie budżetu na rok 2018 w porównaniu z latami ubiegłymi:

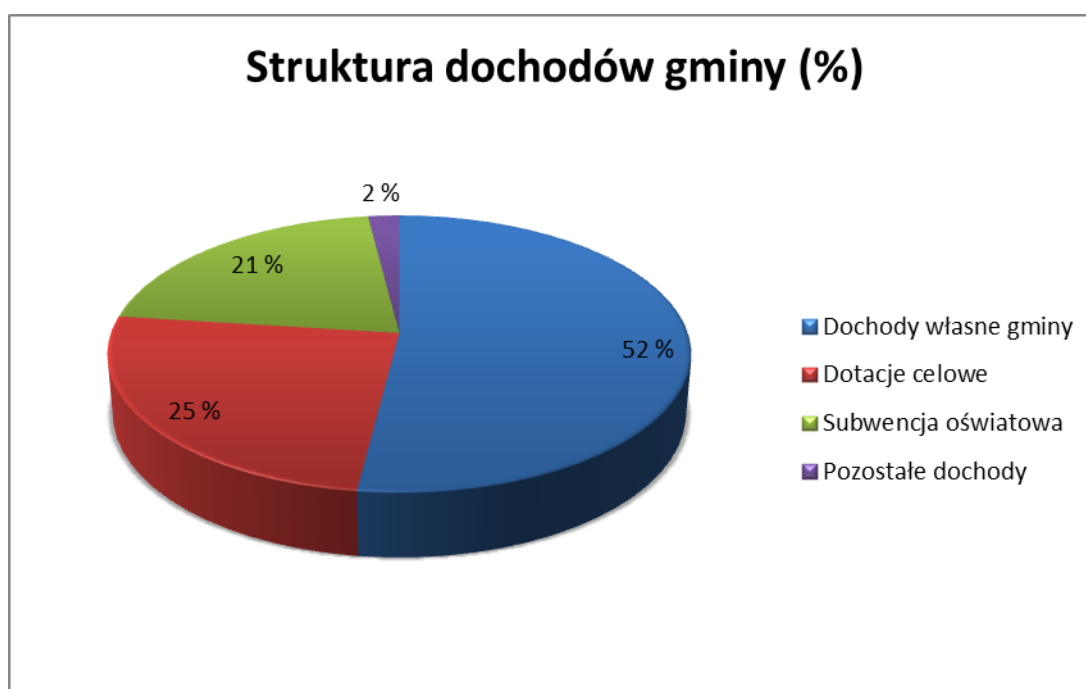

DOCHODY

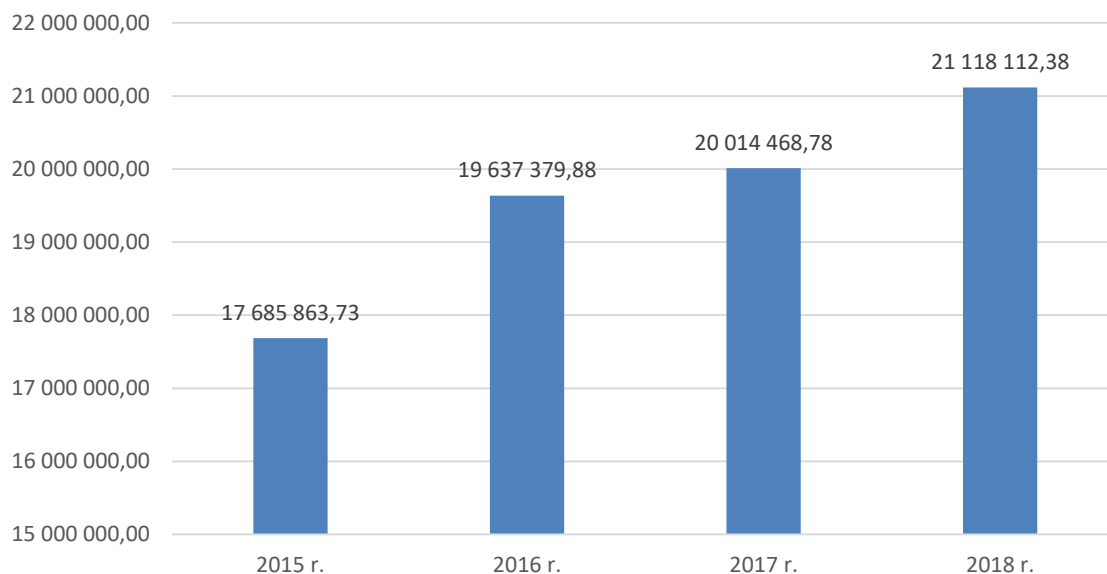
Dochody ogółem to kwota 46 905 210,62 zł i również wykazują tendencję wzrastającą, co przedstawiają poniższe wykresy:

Dochody własne gminy **stanowią 52 % w ogólnej** strukturze dochodów gminy - 21 118 112,38 zł, dotacje celowe z budżetu państwa - 10 399 364,84 zł - 25 % (przeznaczone głównie na opiekę społeczną i rodzinną), subwencja oświatowa - 21 % - 8 399 133 zł oraz pozostałe dochody - 2 % - 936 823,78 zł, co daje łącznie 40 853 434. Do tej kwoty należy doliczyć środki pozyskane z funduszy europejskich w wysokości 6 051 776,62 zł.

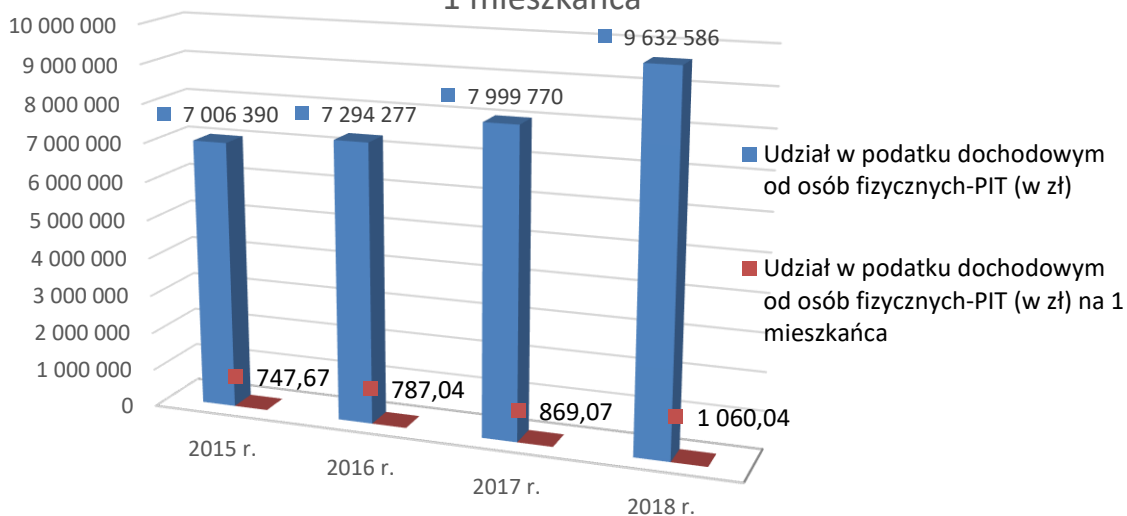
Dochody własne gminy (zł)

Niezwykle ważną pozycję w dochodach stanowią udziały gminy w podatku dochodowym (PIT), który płacą mieszkańcy miasta. Z tej daniny inkasowanej przez Urzędy Skarbowe, gminie przypada 37,98%. W roku 2018 z tego tytułu do budżetu miasta Sucha Beskidzka wpłynęło 9 632 586 złotych oznacza to, że mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej w ciągu roku zapłacili do Urzędów Skarbowych podatek dochodowy w wysokości ponad 25 mln złotych, a statystyczny mieszkaniec zasilił budżet miasta kwotą 1 060,04zł.

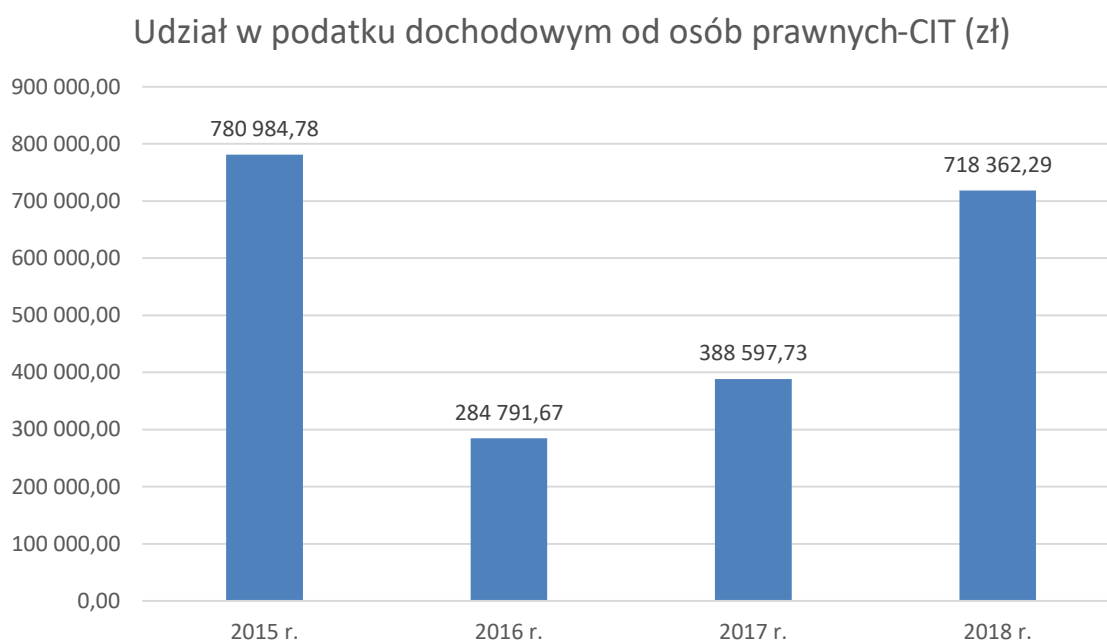
Poniższy wykres przedstawia dynamikę wzrostu dochodu z PIT na przestrzeni czterech ostatnich lat, również w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych-PIT (zł) na 1 mieszkańca

Dochodami podatkowymi są również udziały w podatku CIT od osób prawnych (przedsiębiorstwa, spółki itd.). W tym przypadku jednak budżet państwa dzieli się z samorządami w znacznie mniejszym stopniu bowiem jedynie w 6,71 % . W roku 2018 z tego tytułu wpłynęło do budżetu miasta 718 362,29 złotych.

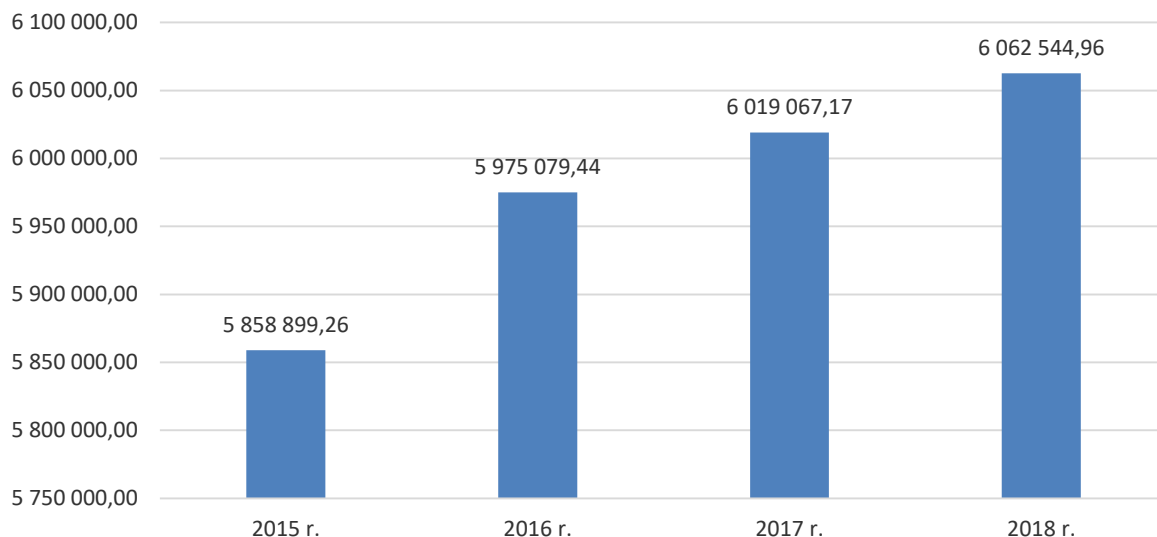
Niżej zamieszczony wykres przedstawia porównanie wpływów z lat ubiegłych do roku 2018. Z zestawienia wynika, że na dochód z tego tytułu gmina ma niewielki wpływ i jego wysokość trudno jest przewidzieć , ponieważ zależy od kondycji przedsiębiorstw, ulg lub zwolnień podatkowych, czy koniunktury na rynku.

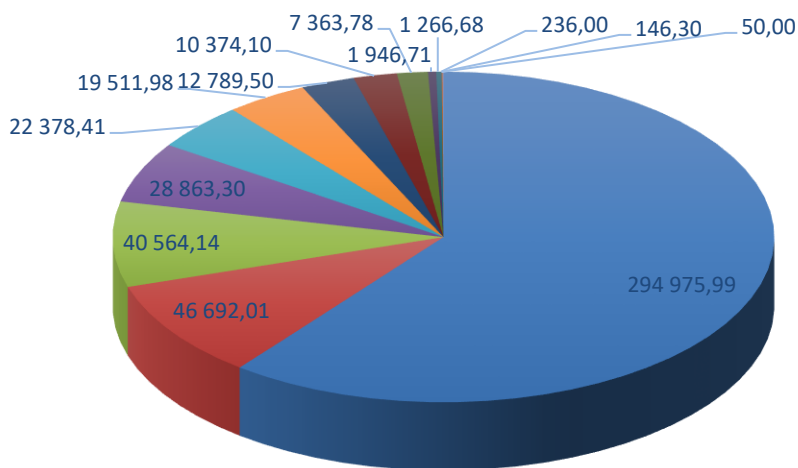
Z dochodów własnych gminy, które bezpośrednio realizowane są przez samorząd to podatek od nieruchomości. Dochody te również wykazują tendencję wzrostową w porównaniu do lat ubiegłych. Biorąc pod uwagę fakt, że od kilku lat stawki podatku od nieruchomości w Suchej Beskidzkiej pozostają na niezmiennym poziomie, świadczy to o nieustannym rozwoju miasta i wzroście liczby podmiotów oraz powierzchni do opodatkowania. Wg prowadzonej ewidencji podatkowej na koniec roku 2018 w Suchej Beskidzkiej było **517 902,18 m² powierzchni użytkowej** w budynkach. Przybywa powierzchni handlowej i gastronomicznej , powierzchni produkcyjnej i usługowej. Wraz ze wzrostem powierzchni użytkowych przybywa także powierzchnia gruntów związanych z działalnością gospodarczą. Wzrasta również powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych.

Dochody oraz strukturę przedmiotów opodatkowania w Suchej Beskidzkiej zawierają poniższe zestawienia:

Należny podatek od nieruchomości w roku 2018 w porównaniu z latami ubiegłymi (zł)

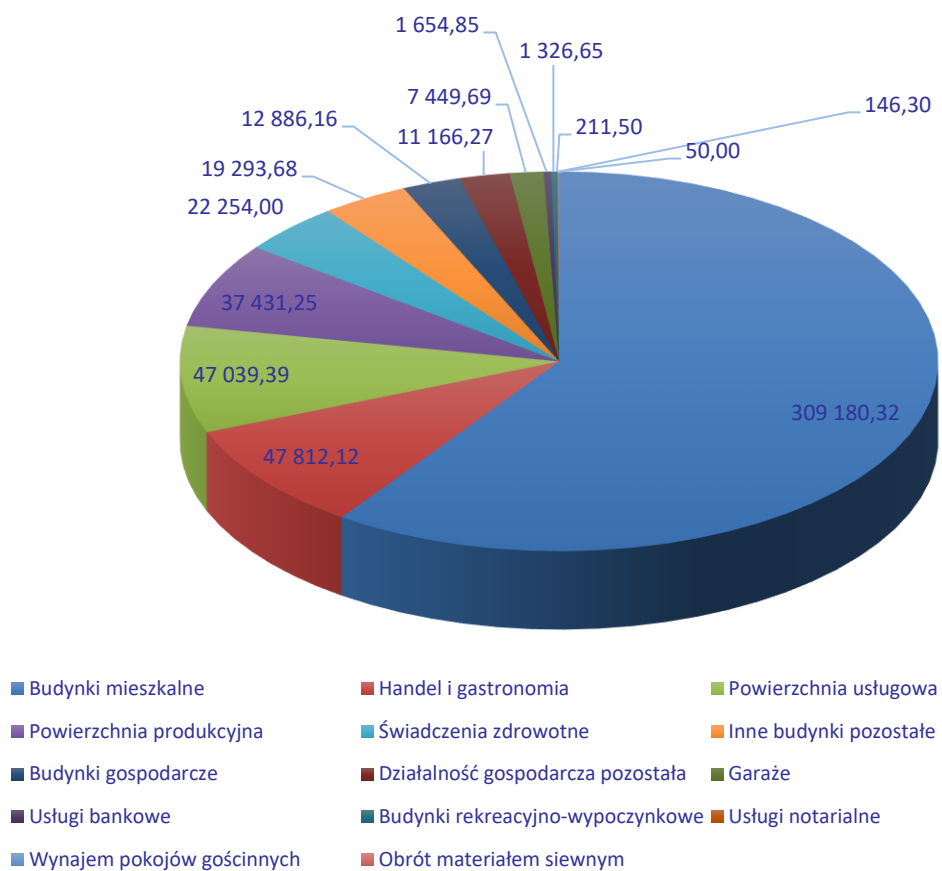
Powierzchnia budynków w m² w 2015 roku ogółem 487 158,90 m² w tym:

■ Budynki mieszkalne	■ Handel i gastronomia
■ Powierzchnia usługowa	■ Powierzchnia produkcyjna
■ Świadczenia zdrowotne	■ Inne budynki pozostałe
■ Budynki gospodarcze	■ Działalność gospodarcza pozostała
■ Garaże	■ Usługi bankowe
■ Budynki rekreacyjno-wypoczynkowe	■ Usługi notarialne
■ Wynajem pokoiów gościnnych	■ Obrót materiałem siewnym

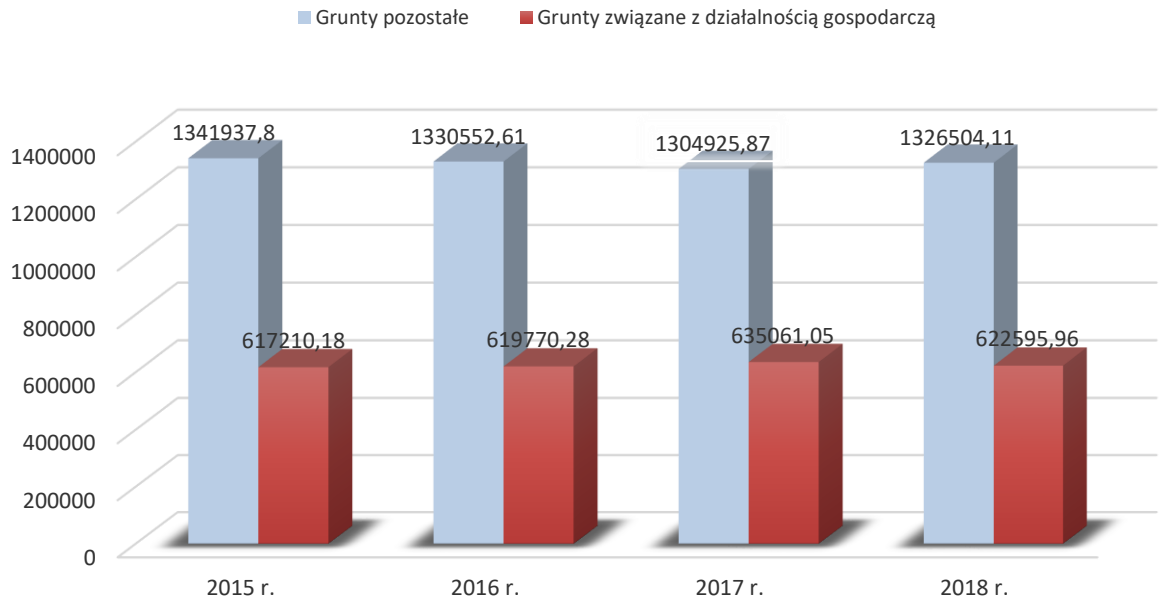
Z porównania obu wykresów ogólnej powierzchni do opodatkowania za roku 2015 i rok 2018 wynika, że w ciągu czterech lat na terenie miasta przybyło 30 743,28 m², co stanowi wzrost powierzchni użytkowej budynków o ok 6 %

Powierzchnia budynków w m² w 2018 roku ogółem 517 902,18 m² w tym:

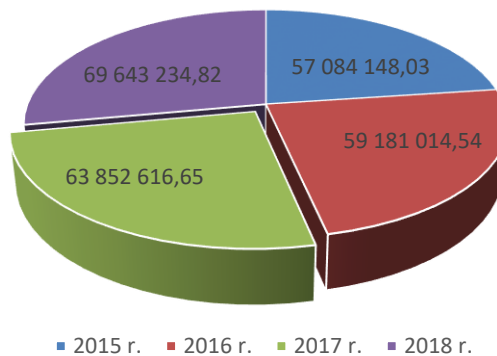
**Ogólna powierzchnia gruntów objęta opodatkowaniem (w m²)
w latach 2015 - 2018**

1 959 147,98 m² w 2015 r.
1 950 322,89 m² w 2016 r.
1 939 986,92 m² w 2017 r.
1 949 100,07 m² w 2018 r.

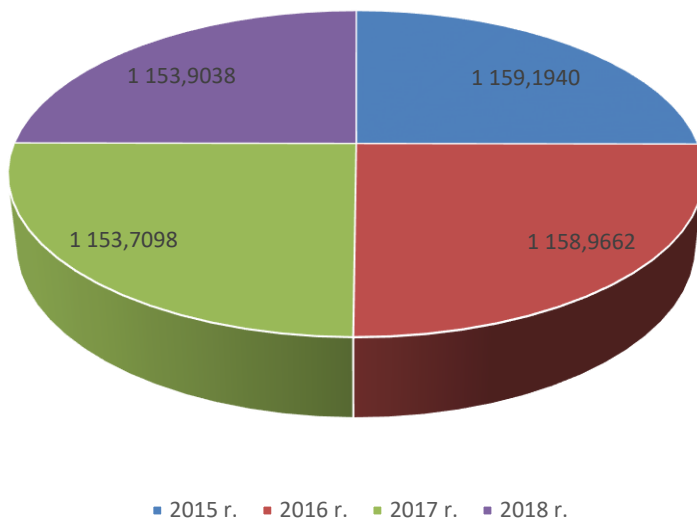
Różnice powierzchni gruntów do opodatkowania wynikają z aktualizacji oznaczeń dokonanych przez Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Suchoj Beskidzkiej dotyczącej klasyfikacji używanej w ewidencji gruntów i budynków .

**Wartość budowli objęta opodatkowaniem (zł)
w latach 2015 - 2018**

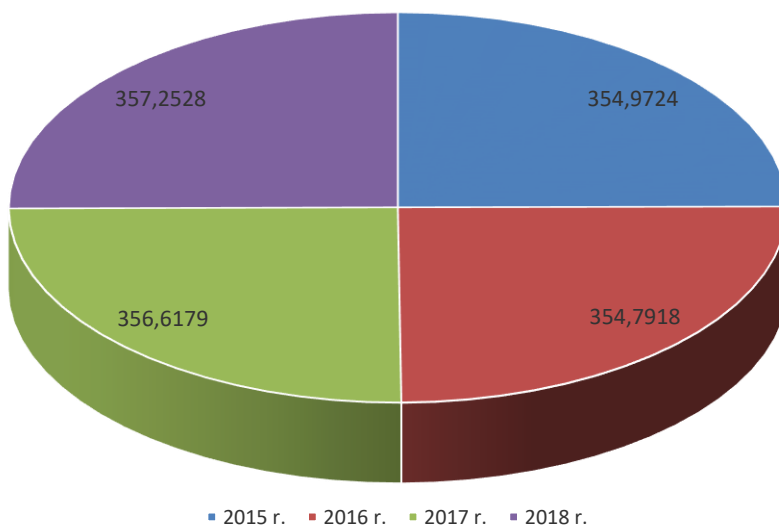
Podatek leśny

Powierzchnia gruntów leśnych (w ha) w latach 2015 - 2018

Podatek rolny

Powierzchnia gruntów rolnych (w ha) podlegająca opodatkowaniu w latach 2015 - 2018

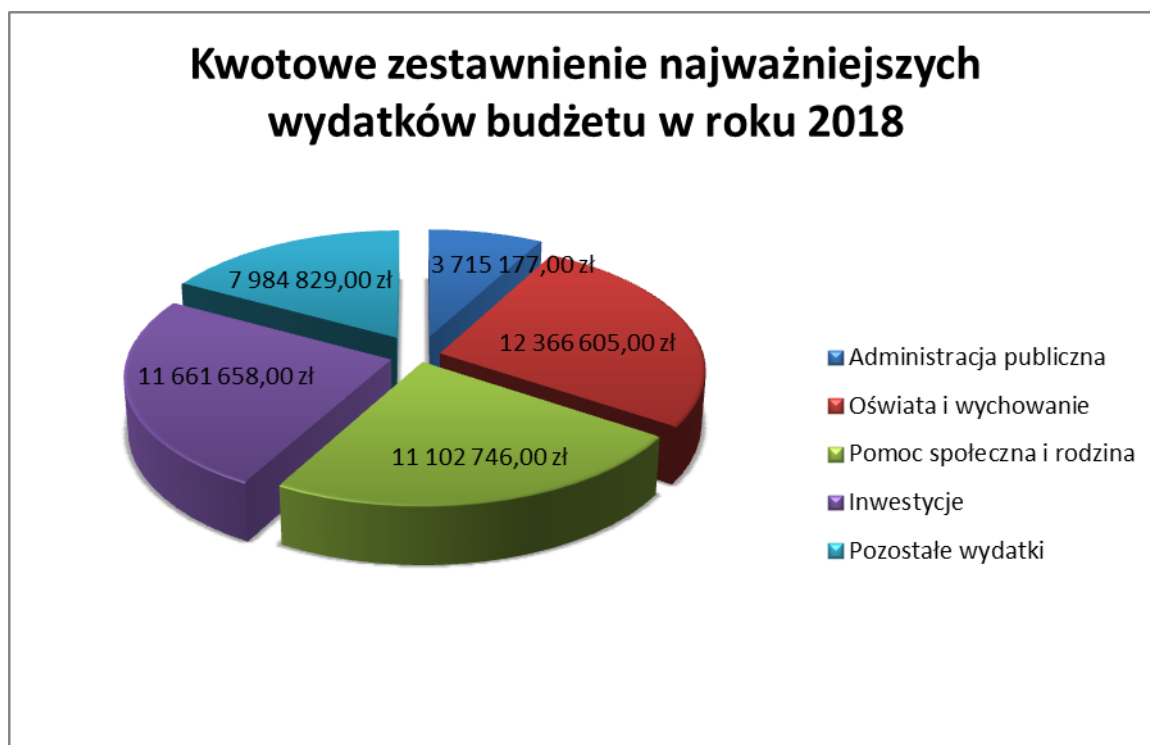
*Różnica powierzchni gruntów jest spowodowana aktualizacją oznaczeń przez Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej klasyfikacji używanej w ewidencji gruntów i budynków "B" - tereny mieszkaniowe i "Br" - grunty rolne zabudowane, a więc podlegające opodatkowaniu podatkiem rolnym.

W Suchej Beskidzkiej stawki podatku od nieruchomości od 2013 r. pozostają na takim samym poziomie. Od 01 stycznia 2018 r. gmina stosuje także ulgi w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości dla powierzchni mieszkalnych osób fizycznych, którzy stosują ekologiczne źródła ciepła. Na koniec 2018 roku powierzchnia objęta ulgą wynosiła 101 188,58 m² i skorzystało z niej 1394 podatników. Stosowana jest również ulga od budowli, które służą do wytwarzania wody ich wartość to kwota 5 976 162,74 zł, co przy stawce 2 % wartości daje kwotę należnego podatku 119 523,25 zł.

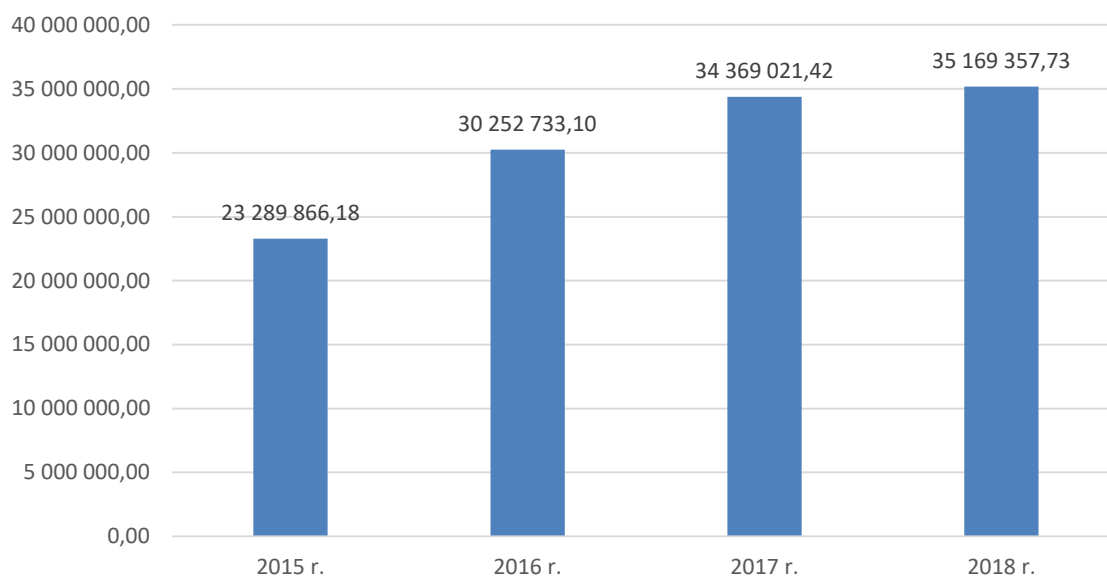
Wielkość powierzchni gruntów objęta zwolnieniami ustawowymi to **161 684,56 m²** powierzchni. Dotyczy ona przede wszystkim obiektów związanych z oświatą i wychowaniem.

WYDATKI

Wydatki budżetowe gminy w 2018 roku stanowią kwotę **46 831 015,49 zł**, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły **11 661 657,76 zł**. Z powyższego wynika, że co czwarta złotówka z budżetu została przeznaczona na rozwój miasta (25 %). Kwota 35 169 357,73 zł, czyli 75% to wydatki bieżące, które obrazuje poniższe zestawienie z uwzględnieniem lat ubiegłych:

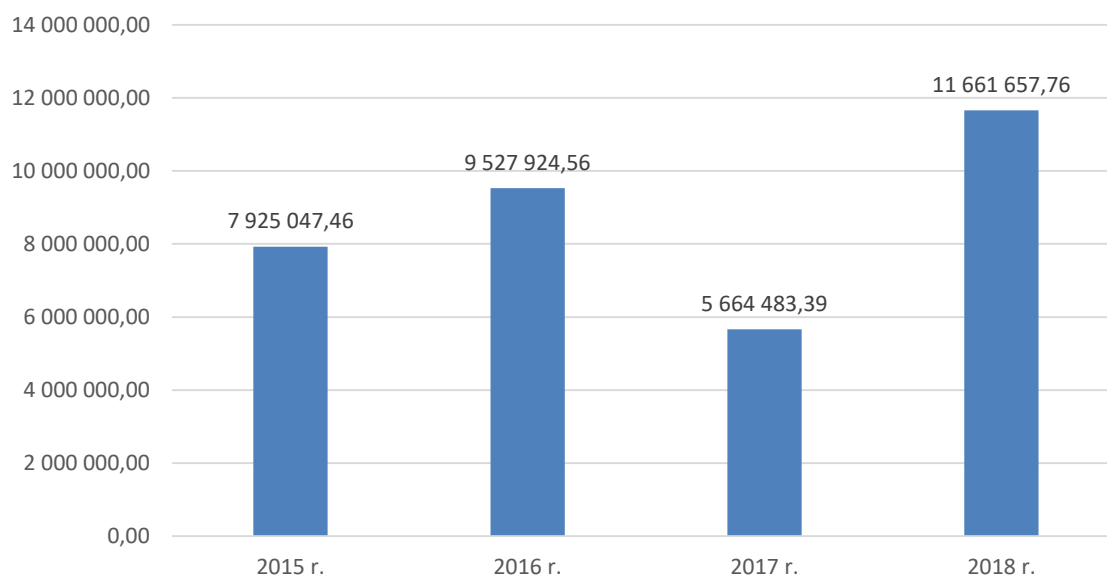

Wydatki bieżące (zł)

Znaczny wzrost wydatków bieżących notowany na przestrzeni czterech ostatnich lat wynika przede wszystkim z polityki socjalnej państwa i zwiększenia środków na pomoc społeczną w tym m.in. wprowadzenia 500+.

Wydatki inwestycyjne (zł)

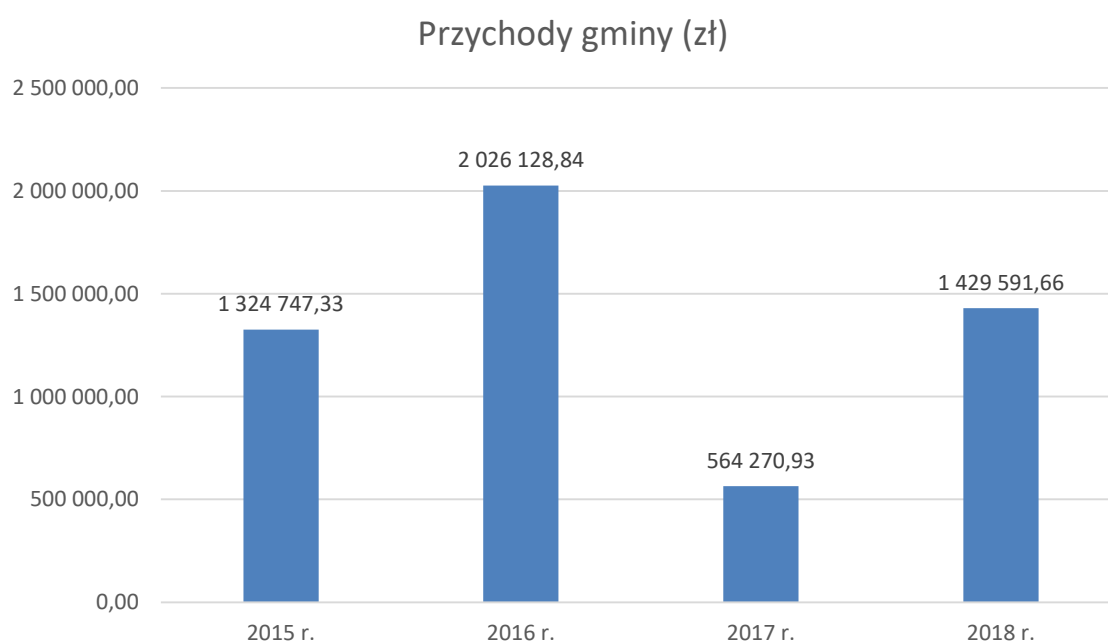

Największy udział środków inwestycyjnych w 2018 r. zawiera dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego jest to kwota 7 549 642,44 zł z przeznaczeniem na zadania w zakresie ochrony zabytków / zamek, oranżeria / oraz pozostałe zadania w zakresie kultury i sztuki. Drugą co do wielkości pozycję stanowią wydatki inwestycyjne w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w kwocie 1 640 006,38 zł/ kanalizacji

sanitarne, likwidacja niskiej emisji w gminie, a następnie Transport i łączność w kwocie 892 038,63 zł - remont, modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej.

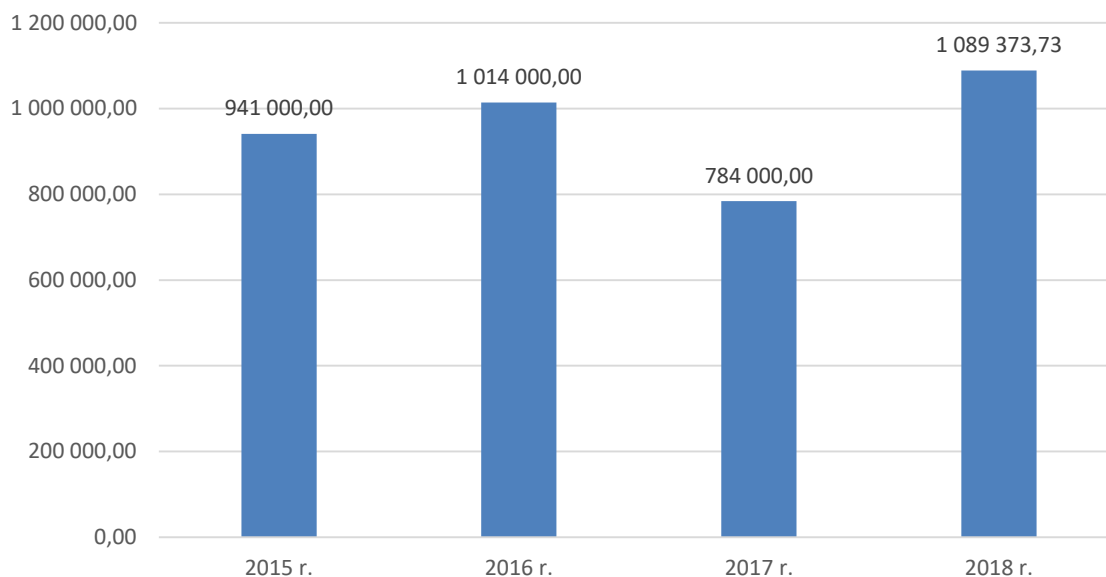
PRZYCHODY I ROZCHODY

Pojęcie "przychody" w budżecie gminy oznacza wpływy do budżetu m.in. z otrzymanych pożyczek i kredytów, obligacji, zalicza się do nich również kwoty pozostałe z lat ubiegłych. W 2018 roku przychody w budżecie stanowiły kwotę 1 429 591,66 zł, z tego pożyczka preferencyjna w wysokości 337 649,14 zł otrzymana z WFOŚiGW w Krakowie z przeznaczeniem na realizację kanalizacji sanitarnych oraz kwota wolna pozostała z 2017 roku tj. 1 091 942,52 zł.

"Rozchody" to wydzielone w budżecie środki przeznaczone na spłatę pożyczek i kredytów oraz obsługę zadłużenia, a także na udzielanie z budżetu gminy pożyczek innym podmiotom i jednostkom. Rozchody w roku 2018 stanowiły kwotę ogółem 1 089 373,73 zł, z tego 321 300 zł przeznaczone zostało na spłatę pożyczek do WFOŚ i GW w Krakowie oraz spłatę rat kredytów w kwocie 380 000 zł do Banku. Gmina udzieliła również z własnego budżetu pożyczek w łącznej kwocie 388 073,73 zł w tym m.in. na budowę platformy widokowej.

Rozchody gminy (zł)

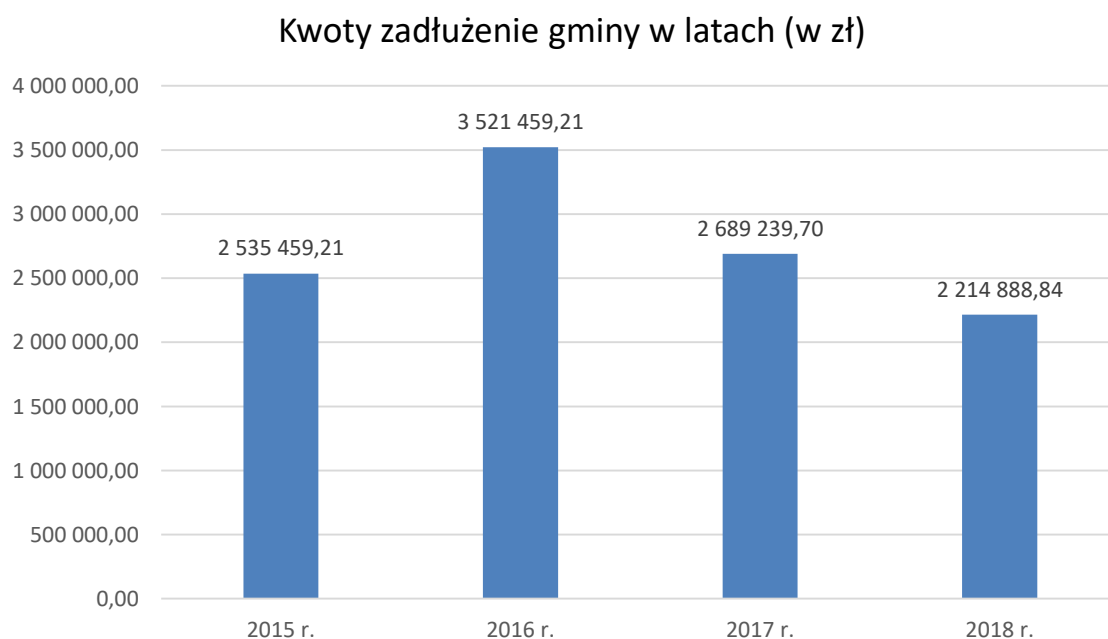

4.2. STAN ZADŁUŻENIA MIASTA

Na dzień 31.12.2018 r. zadłużenie miasta wynosiło 2 214 888,84 zł co stanowi 4,72 % wykonanych dochodów. W porównaniu z rokiem 2017 dług gminy uległ zmniejszeniu o kwotę 474 350,86 zł. Kwotę długu stanowią preferencyjne pożyczki (z możliwością umorzeń oraz niskim oprocentowaniem) oraz kredyty na realizację zadań inwestycyjnych tj. kwota 1 580 000 zł, na którą składają się dwa kredyty inwestycyjne zaciągnięte w Banku Spółdzielczym na budowę Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2, pozostaje do spłaty 180 000 zł (ostatnia rata w 2019 r) oraz 1 400 000 zł na zakup Zespołu Zamkowo-Parkowego – ostatnia rata do zapłaty w 2025 r.

Natomiast z tytułu preferencyjnych pożyczek zaciągniętych na inwestycje, do spłaty w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie pozostaje kwota 634 888,84 zł. Środki te były przeznaczone na budowę kanalizacji sanitarnej oraz na dotację mieszkańcom do wymiany pieców (ograniczenie niskiej emisji). Pojęcie "preferencyjna pożyczka" z WFOŚ i GW w Krakowie oznacza, że po spłacie co najmniej połowy pożyczki, gmina może ubiegać się o częściowe umorzenie pozostałej kwoty. W 2018 r. gmina uzyskała umorzenie preferencyjnej pożyczki w kwocie 110 700 zł zaciągniętej na budowę kanalizacji sanitarnej na Os. Sumerówka. Ponadto Zarząd Funduszu uchwałami z dnia 10.12.2018 r. przyznał częściowe umorzenie pożyczki na budowę kanalizacji sanitarnej na os. Chudziakówka, w kwocie 92 654,27 zł oraz pożyczki na budowę kanalizacji sanitarnej na os. Bogdanówka-Borki, w kwocie 68 888,62 zł.

Kształtowanie się zadłużenia gminy na koniec lat 2015 do 2018 przedstawia poniższe zestawienie:

Gmina Sucha Beskidzka na podstawie umowy zawartej w dniu 12.06.2014 r. z WFOŚiGW w Krakowie udzieliła poręczenia dla Związku Gmin Dorzecza Górnej Skawy Świnna Poręba z siedzibą w Suchej Beskidzkiej w kwocie **375 512 zł** na modernizację Rejonowej Sortowni i Składowiska Odpadów Komunalnych w Suchej Beskidzkiej na okres do 31.12.2025 r. Do końca 2018 r. gmina z tego tytułu nie poniosła żadnych wydatków, które obciążały budżet gminy.

Wydatki związane z obsługą długu publicznego wyniosły **78 585,13 zł**. Łączna kwota jaką gmina przeznaczyła na spłatę rat kredytów, pożyczek łącznie z odsetkami wyniosła kwotę **779 885,13 zł**, co daje wskaźnik 1,66 %. Wydatki te w perspektywie ostatnich czterech lat wykazują tendencję malejącą, co obrazuje poniższe zestawienie:

Finanse gminy wg wieloletniej prognozy finansowej opracowanej do 2030 roku wykazują pełną realizację zadań obligatoryjnych gminy, obsługę i spłatę długu wynikającą z harmonogramów spłat pożyczek i kredytów oraz odsetek, zwrot pożyczek do budżetu udzielonych przez gminę a także zapewniają dalszy dynamiczny rozwój gminy poprzez budowę lub rozbudowę i modernizację infrastruktury miejskiej, a także prowadzona polityka podatkowa sprzyja rozwojowi firm prowadzącym działalność w naszym mieście, a także konkurencyjności na rynku.

5. Gospodarka komunalna i majątek gminy

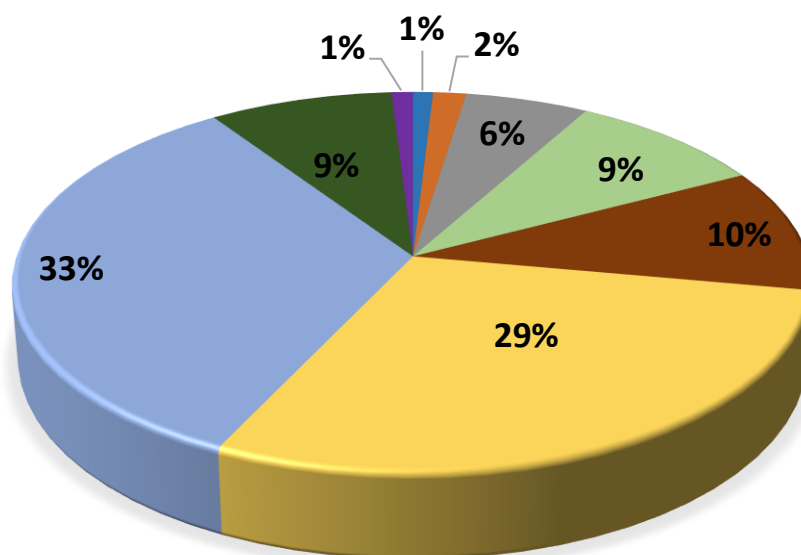
5.1. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

ZASOBY GRUNTOWE

Na dzień 31 grudnia 2018 r. gmina Sucha Beskidzka dysponowała nieruchomościami o łącznej powierzchni **146,8330 ha**, w tym ok. 43 ha to grunty o nieuregulowanym stanie prawnym. W porównaniu ze stanem z początku roku 2018, zasoby zwiększyły się o 0,1780 ha (przybyło 0,3097 ha, a ubyło 0,1317 ha). Gospodarowanie nieruchomościami odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, decyzji administracyjnych oraz odrębnych umów cywilnoprawnych.

Grunty o nieuregulowanym stanie prawnym to nieruchomości, które w dalszym ciągu pozostają jedynie we władaniu gminy. Oznacza to, że nie mają założonej księgi wieczystej ze wskazaniem gminy jako właściciela. Problem dotyczy w szczególności gruntów przeznaczonych pod drogi wewnętrzne faktycznie utrzymywane przez Gminę. Regulacja stanu prawnego takich gruntów, to proces skomplikowany, a sama procedura nie jest jednoznacznie określona przez obowiązujące przepisy prawne. Na terenie miasta znajduje się obecnie ok. 500 działek o łącznej powierzchni ponad **43 ha** będących jedynie we władaniu gminy Sucha Beskidzka.

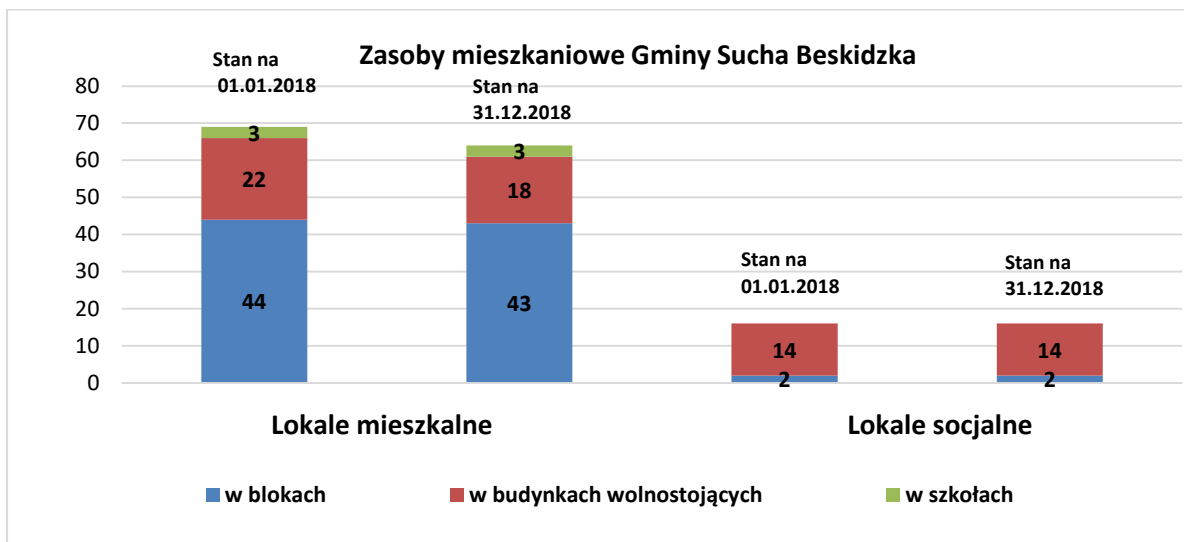
PODZIAŁ GRUNTÓW ZE WZGLĘDU NA PRZEZNACZENIE

- MIESZKALNICTWO - 1,3541 ha
- OŚWATA - 2,2379 ha
- ZABYTKI - 8,3685 ha
- SPORT I REKREACJA - 13,5148 ha
- GRUNTY ZAJĘTE POD DROGI - 15,3908 ha
- GRUNTY ZAJĘTE POD DROGI DOJAZDOWE - O NIEUREGULOWANYM STANIE PRAWNYM - 43,0000 ha
- POZOSTAŁA INFRASTRUKTURA MIEJSKA - 49,0582 ha
- GRUNTY ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE - CELE PRZEMYSŁOWE - 12,4542 ha
- GRUNTY ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE - BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE - 1,4545 ha

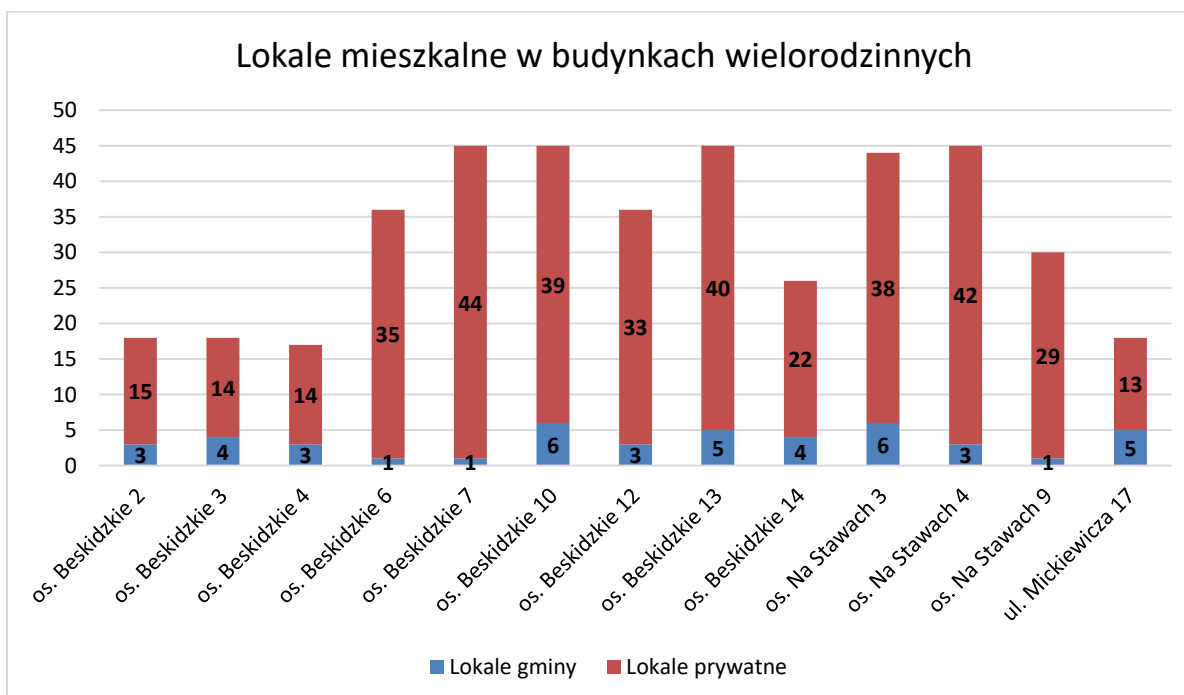
Powierzchnia
ogółem:
146,8330 ha

ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY SUCHA BESKIDZKA

W 2018 r. został sprzedany jeden lokal mieszkalny o powierzchni 45,51 m² znajdujący się w budynku wielorodzinnym, za kwotę **63.271,50 zł**.

Ze względu na zły stan techniczny dokonano rozbiórki budynku mieszkalnego, położonego przy ul. T. Nieszczyńskiej 6, w którym znajdowały się cztery lokale. Zgodnie z prawem w takim przypadku na Gminie ciąży obowiązek zapewnienia mieszkań zamiennych, wobec czego dwóm rodzinom zostały wskazane lokale z zasobów komunalnych. Natomiast jednej osobie wskazano mieszkanie, które wynajęte jest przez Gminę od osoby prywatnej. Koszty wynajmu pokrywane są z budżetu gminy i stanowią rocznie ok.15 tys. zł, z czego najemca zwraca w formie czynszu 4,5 tys. zł.

POZOSTAŁE OBIEKTY I ICH STAN

Obiekty i lokale należące do miasta Sucha Beskidzka podlegają corocznej kontroli i sprawdzaniu stanu technicznego, sposobu użytkowania oraz zgodności dokumentacji z obowiązującymi przepisami prawa. Remonty oraz modernizacja obiektów prowadzona jest systematycznie, w miarę potrzeb i możliwości finansowych Gminy.

1. Budynek administracji publicznej i opieki zdrowotnej:

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan budynku
1.	ul. Mickiewicza 19	Urząd Miasta Sucha Beskidzka	dobry
2.	ul. J. Piłsudskiego 23	Biblioteka Suska Prokuratura Rejonowa	dobry
3.	ul. Handlowa 1	Miejska Przychodnia Zdrowia	dobry

W 2018 roku zakończono prace związane z modernizacją stolarki okiennej w budynku położonym przy ul. J. Piłsudskiego 23, które zostały rozpoczęte w 2017 roku. W drugim etapie tego zadania inwestycyjnego dokonano wymiany okien w elewacji północno – wschodniej budynku wraz z parapetami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także zamontowane zostały nowe drzwi balkonowe. Koszt robót przeprowadzonych w 2018 r. wyniósł łącznie: **76.321,00 zł** brutto. Budynek Miejskiej Przychodni Zdrowia jest używany MPZ i utrzymywany we właściwym stanie technicznym przez tę jednostkę organizacyjną Gminy.

2. Obiekty oświatowe, sportu i rekreacji:

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan obiektu
1.	ul. płk. T. Semika 3	Szkoła Podstawowa Nr 1	dobry
2.	ul. Zasywnicka 1	Szkoła Podstawowa Nr 2	dobry
3.	ul. Błądzonka 118	Filia Szkoły Podstawowej Nr 2	dobry
4.	ul. Mickiewicza 23	Miejskie Przedszkole Samorządowe	dobry
5.	ul. Handlowa 2	Miejska Świetlica Profilaktyczna	dobry
6.	Stadion Sportowy	Budynki przy stadionie sportowym „Babia Góra”	Trzy budynki drewniane przeznaczone do rozbiórki
7.	ul. płk. T. Semika	Boisko sportowe „Orlik”	dobry

3. Gminne lokale użytkowe:

Lp.	Adres	Przeznaczenie lokalu	Stan budynku
1.	os. Beskidzkie 6	handel	dobry
2.	os. Beskidzkie 14	handel	dobry
3	Rynek 16	oświata, OSP	dobry
4.	ul. Mickiewicza 20	usługi, (stare przedszkole)	zły
5.	ul. Przemysłowa 6 budynek gospodarczy	garaż, magazyn	wymaga remontu lub rozbiórki
6.	ul. Mickiewicza bud. gosp. murowany (stadion sportowy)	usługi	wymaga remontu
7.	ul. J. Piłsudskiego 23 (dawny LOK)	budynek użytkowy (garaż, pomieszczenia magazynowe)	wymaga remontu

Budynek przy ul. Mickiewicza 20 jest przedmiotem postępowania reprivatyzacyjnego i jego stan prawny nie jest definitywnie rozstrzygnięty, zatem decyzja o przeznaczeniu środków na remont nie mogła być podjęta. W obiektach użytkowych znajdujących się na terenie stadionu sportowego konieczne jest przeprowadzenie remontu. Budynek gospodarczy przy ul. Przemysłowej 6, w którym znajduje się garaż, wymaga gruntownego remontu, niewykluczona jest również ewentualna decyzja o jego rozbiórce.

4. Obiekty zabytkowe:

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan budynku
1.	ul. Zamkowa	Zamek Suski	dobry
2.	ul. Zamkowa	Oranżeria	wymaga gruntownego remontu
3.	ul. Role 182	Dawny zajazd	zły

Z uwagi na zły stan techniczny, budynek przy ul. Role 182 przekazany Gminie przez TMZS wymaga generalnego remontu. Obiekt jest połączony z inną nieruchomością należącą do osób prywatnych, które były zainteresowane wykupem części należącej do Gminy. Niestety właściciele sąsiedniej nieruchomości wycofali się z transakcji. Zabytkowy obiekt oranżerii został w 2018 roku zabezpieczony przez Gminę przed całkowitą destrukcją poprzez wzmocnienie ścian, wykonanie nowego stropu oraz dachu wraz z pokryciem. Prace remontowe i restauracyjne będą kontynuowane. Najważniejszy i najpiękniejszy obiekt zabytkowy, czyli suski zamek, po wykupieniu przez miasto Sucha Beskidzka

w 2016 roku od spadkobierców przedwojennych właścicieli, został poddany gruntownym pracom remontowym i restauratorskim dotyczącym elementów zewnętrznych i otoczenia, których główny zakres został zrealizowany w 2018 roku.

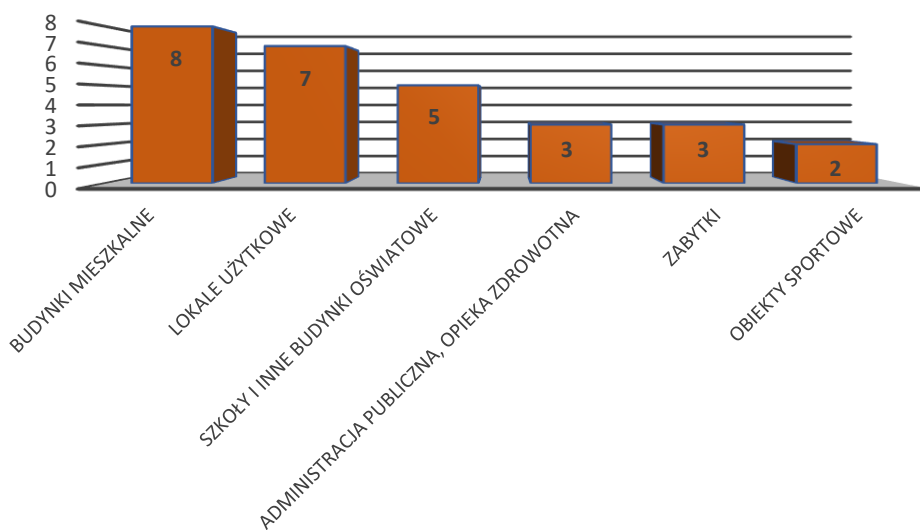
5. Budynki mieszkalne:

Lp.	Adres	Stan budynku
1.	ul. Makowska 24	wymaga remontu
2.	ul. Makowska 42	dobry
3.	ul. J. Piłsudskiego 11	dobry
4.	ul. J. Piłsudskiego 26 (udział 1/4 w nieruchomości)	wymaga remontu
5.	ul. Kościelna 6	dobry
6.	ul. Kościelna 26	dobry
7.	ul. Przemysłowa 6	dobry
8.	ul. Role 79	dobry

Ogólny stan techniczny budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Przemysłowej 6 jest dobry lecz konieczne jest prowadzenie m.in. dalszych prac termomodernizacyjnych tj. docieplenie ścian i naprawa elewacji. Natomiast budynki mieszkalne usytuowane przy ul. Makowskiej 24 i ul. J. Piłsudskiego 26 wymagają generalnego remontu.

W 2018 r. w budynku przy ul. J. Piłsudskiego 11 wykonana została wewnętrzna instalacja gazowa, co umożliwiło ogrzewanie 3 mieszkań, podgrzewanie wody i doprowadzenie gazu do kuchenek. Łączny koszt robót wyniósł **41.885,51 zł**. Natomiast w IV kwartale 2018 r. w nieruchomości znajdującej się przy ul. Przemysłowej 6 rozpoczęte zostały prace związane ze zmianą źródła ciepła tj. z tradycyjnej kotłowni węglowej na kotłownię gazową, co daje możliwość ogrzewania 4 mieszkań oraz podgrzewanie wody użytkowej.

Liczba obiektów gminnych z uwzględnieniem pełnionej funkcji

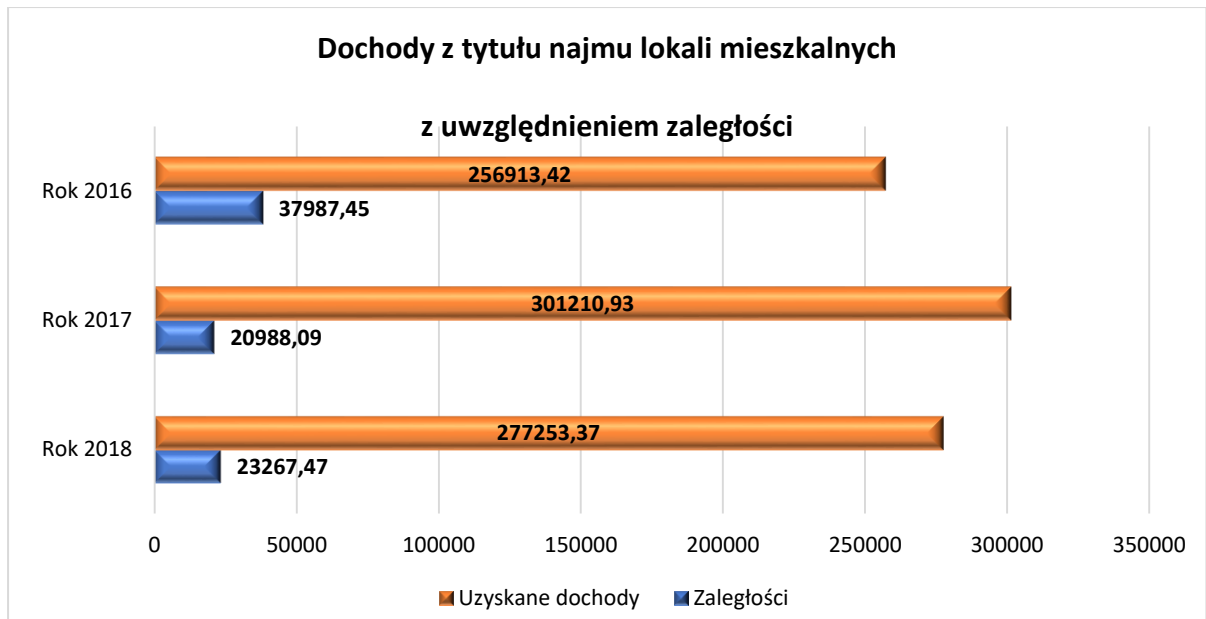
GOSPODAROWANIE MAJĄTKIEM GMINY

1. Dochody z najmu lokali mieszkalnych

Umowa najmu lokalu mieszkalnego zobowiązuje najemcę do zapłaty czynszu oraz mediów dostarczonych do lokalu mieszkalnego, na rzecz Gminy Sucha Beskidzka. Na media składają się następujące opłaty: woda, kanalizacja, centralne ogrzewanie, ciepła woda oraz wywóz nieczystości.

Od dnia 01 marca 2017 r. miesięczna stawka bazowa czynszu w lokalach i budynkach wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynosi 4,90 zł za 1 m² powierzchni użytkowej. W oparciu o ww. stawkę bazową, dla każdego lokalu gminnego ustalany jest indywidualny czynsz uwzględniający czynniki podwyższające lub obniżające jego wartość użytkową tj. położenie budynku, położenie lokalu w nieruchomości, wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje, ogólny stan budynku.

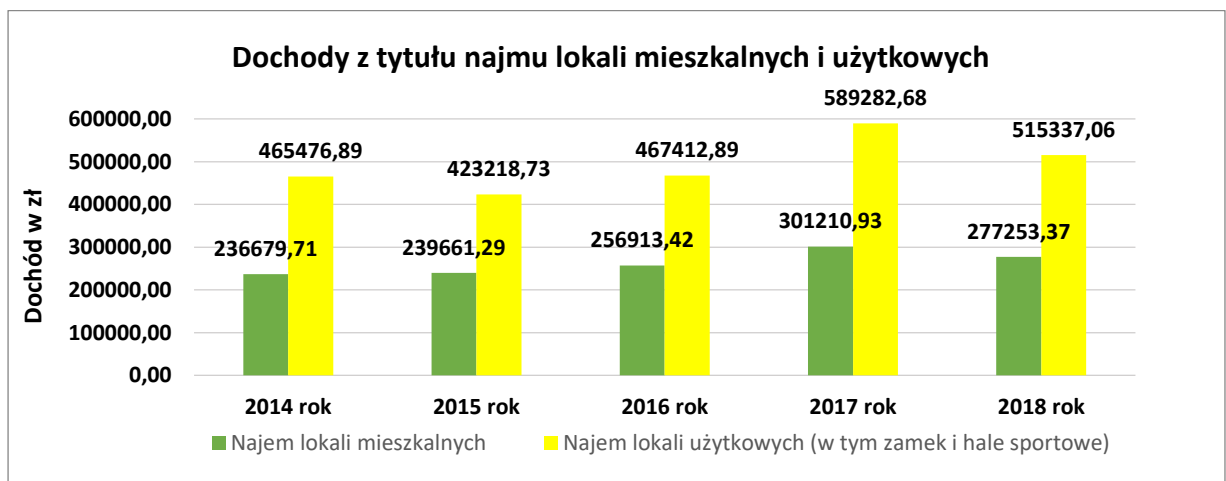
Z tytułu czynszu najmu oraz mediów Gmina uzyskuje w skali roku dochody w wysokości około **277.000,00 zł**.

2. Dochody z najmu lokali użytkowych

Gospodarka lokalami użytkowymi pozwala na uzyskanie dochodów rocznych w wysokości przekraczającej kwotę **515.000,00 zł**.

Gmina poza lokalami użytkowymi wynajmuje także: gabinety, wolne pomieszczenia w części przyziemia oraz pomieszczenia piwniczne w Miejskiej Przychodni Zdrowia, lokal użytkowy w przedszkolu, halę sportową, sale gimnastyczne oraz sale lekcyjne i komputerowe w szkołach podstawowych.

*znaczný wzrost wpływów w roku 2017 wynika ze spłaty zaległości z lat poprzednich.

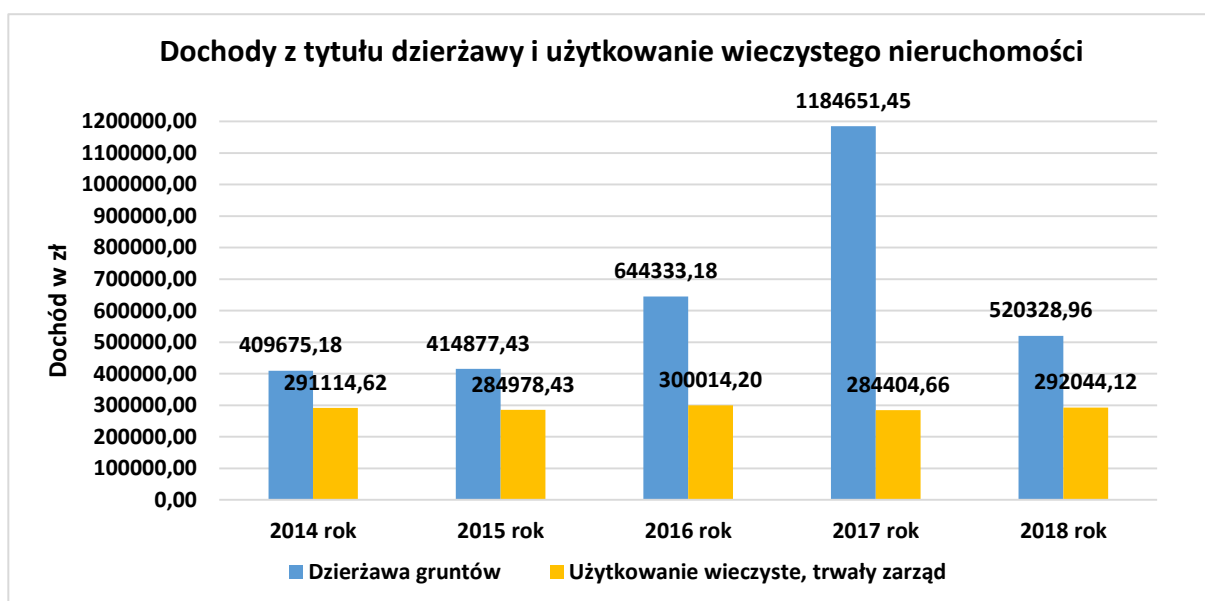
3. Dzierżawa nieruchomości

Gmina uzyskuje dochód z dzierżawy nieruchomości gruntowych. Każdy wydzierżawiający teren zobowiązany jest płacić czynsz wg stawek określanych zarządzeniem Burmistrza

Miasta. Gospodarka gruntami pozwoliła na uzyskanie w 2018 r. dochodów w wysokości **520.328,96 zł**. Najbardziej dochodowym dzierżawcą gruntów gminnych jest Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy – Świnna Poręba, w tym Rejonowa Sortownia i Składowisko Odpadów Komunalnych.

4. Użytkowanie wieczyste gruntu

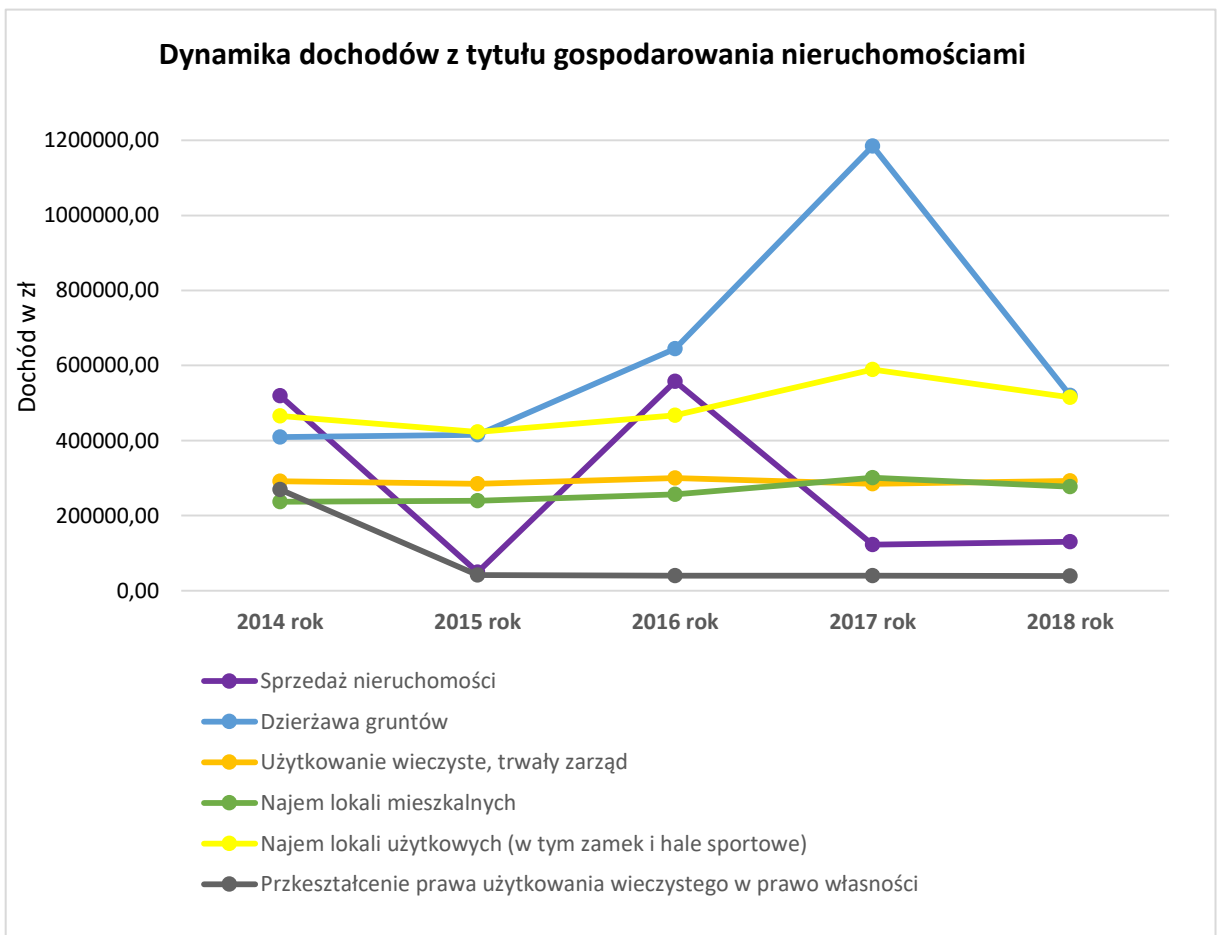
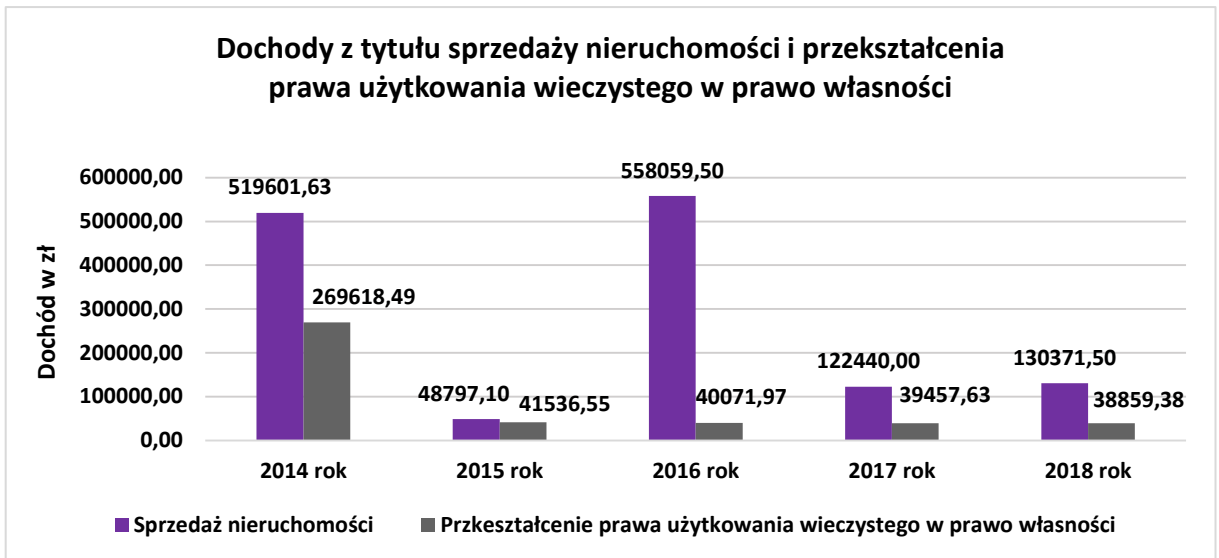
Na dzień 31 grudnia 2018 roku w użytkowaniu wieczystym pozostaje blisko 14 ha gruntów należących do Gminy gruntów. Opłaty z tego tytułu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, wnoszone są do dnia 31 marca każdego roku. W roku 2018 Gmina osiągnęła dochód z opłat za użytkowanie wieczyste w wysokości **135.385,56 zł**.

*znaczny wzrost wpływów w roku 2017 wynika ze spłaty zaległości z lat poprzednich (ZGDGS)

5. Trwały zarząd

Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. W przypadku Gminy Sucha Beskidzka jest to Zakład Komunalny, który zobowiązany jest na rzecz właściciela dokonywać opłat do dnia 31 marca każdego roku. W 2018 r. Gmina osiągnęła dochód z tego tytułu w kwocie **156.658,56 zł**.

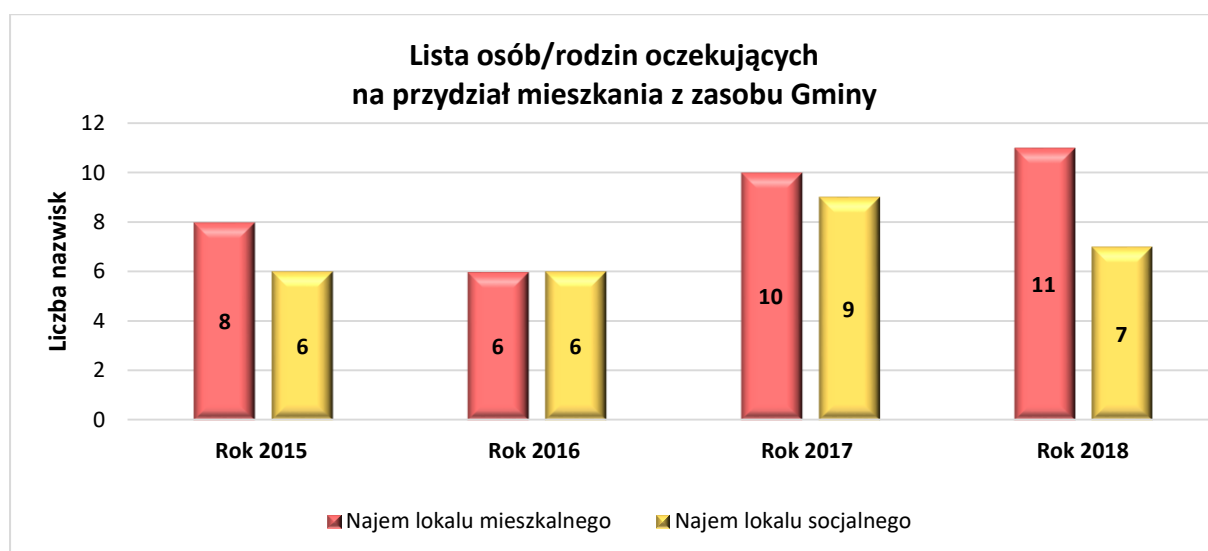
POTRZEBY MIESZKANIOWE

Zadaniem Gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb lokalowych mieszkańców miasta o niskich dochodach. Gmina Sucha Beskidzka wynajmuje lokale mieszkalne na czas nieoznaczony oraz lokale socjalne osobom zamieszkałym na terenie

miasta, nieposiadającym zaspokojonych potrzeb lokalowych oraz spełniającym kryteria określone w uchwale przez Radę Miasta. Zainteresowanie najmem lokali z zasobów Gminy w roku 2018 w zestawieniu z latami poprzednimi przedstawia poniższy wykres.

Przydział lokalu socjalnego jest obowiązkiem Gminy i dotyczy on nie tylko tych rodzin, które zwracają się bezpośrednio do Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka o wynajęcie tego rodzaju mieszkania. W przypadku toczących się przed sądem spraw o eksmisję z lokalu mieszkalnego, w każdej z nich sprawa Gmina jest powoływana jako strona zwana interwenientem ubocznym. W razie przyznania przez Sąd uprawnienia do lokalu, na Gminie właściwej ze względu na miejsce położenia mieszkania, które w drodze eksmisji zostanie opróżnione, ciąży obowiązek dostarczenia lokalu socjalnego lub tymczasowego.

ROSZCZENIA REPRYWATYZACYJNE WOBEC GMINY

W dalszym ciągu jednym z największych problemów samorządu Suchoj Beskidzkiej, trwający od 2002 roku, są roszczenia reprywatyzacyjne spadkobierców przedwojennych

właściciele majątków zlokalizowanych w Suchej Beskidzkiej. Brak regulacji systemowych i ustawy reprivatyzacyjnej stawia Gminę w niezwykle trudnej sytuacji, a próby utrzymania stanu posiadania majątku o dużej wartości wymagają ogromnej pracy i zaangażowania. Zgodnie z art.2 ust.1 lit.e dekretu PKWN z dnia 06 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej majątki ziemskie, których łączny obszar liczył co najmniej 50 ha użytków rolnych lub przekraczał 100 ha powierzchni ogólnej, niezależnie od sposobu użytkowania, przeznaczone były na cele reformy rolnej i z mocy prawa przechodziły w całości na rzecz Skarbu Państwa. Majątek ziemski rodziny Tarnowskich określany jako „Dobra Sucha – Ślemień”, obejmował łącznie 6.033 ha lasów i 329 ha użytków rolnych. Sama powierzchnia folwarku „Sucha” wynosiła 167 ha. Wszystkie te nieruchomości po drugiej wojnie światowej na mocy ww. dekretu przejął Skarb Państwa, a po transformacji ustrojowej w 1990 r. część z nich została przekazana Gminie Sucha Beskidzka na mocy decyzji komunalizacyjnych.

Spadkobiercy byłych właścicieli – rodziny Tarnowskich, którzy od momentu wybuchu II wojny światowej przebywają poza granicami Polski, reprezentowani przez kancelarię prawniczą, dążą do odzyskania majątku, korzystając ze wszystkich dostępnych możliwości. Należy podkreślić, że przedwojenny majątek rodziny Tarnowskich w Suchej obejmował między innymi wszystkie nieruchomości wzdłuż głównej ulicy miasta od „starego przedszkola”, aż po dzisiejsze osiedle Beskidzkie, po obu stronach ulicy.

Nieruchomości gminne wobec których toczą się obecnie postępowania to:

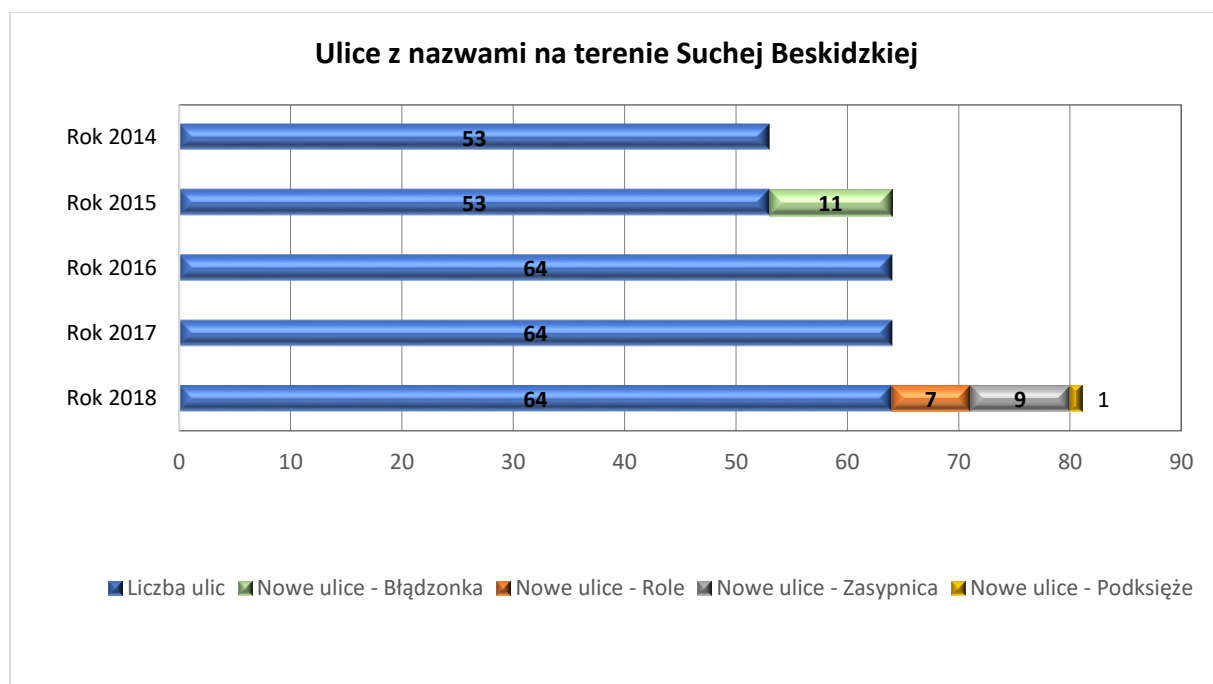
1. Budynek przy ul. Mickiewicza 20, czyli „stare przedszkole” z ogrodem o powierzchni 0,8868 ha.
2. Teren potartaczny o ogólnej powierzchni ok.7 ha, położony po obu stronach ulicy Mickiewicza obejmuje cały obszar pomiędzy osiedlem Na Stawach, a ulicą Andrzeja Szczepkowskiego, tzw. pasaż handlowy, obszar dworca autobusowego i sięga aż do torów kolejowych.
3. Tereny obecnego kompleksu sportowego „Babia Góra” oraz Szkoły Podstawowej Nr 1 o łącznej powierzchni 4,50 ha.
4. Nieruchomości położone przy ul. J. hr. Tarnowskiego, od parku do firmy „Kuracjusz” o łącznej powierzchni 0,6679 ha, z czego działki gminne mają obszar 0,0637 ha (tzw. Domek Ogrodnika).
5. Tereny pomiędzy torami kolejowymi, a rzeką Stryszawka przy ulicy Przemysłowej oraz część obszaru użytkowanego przez PKP o łącznej powierzchni ok.1,80 ha. Nieruchomości gminne objęte roszczeniem stanowią 0,40 ha.
6. Nieruchomość przy ul. Mickiewicza 38 oddana w użytkowanie wieczyste Polskiemu Towarzystwu Turystyczno – Krajoznawczemu o powierzchni 0,1267 ha.
7. Nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste, zajęte obecnie pod supermarkety Intermarche i Bricomarche, obszar od Urzędu Skarbowego do obiektów Handlowej Spółdzielni Pracy „Samopomoc Chłopska” oraz firmy „Sucha Atut” (dawne Zakłady Przetwórcze) o ogólnej powierzchni 2,80 ha.

Postępowanie ostatecznie zakończone korzystnymi dla gminy Sucha Beskidzka decyzjami to obszar związany z tzw. „Czerwoną kamienicą” czyli teren obecnego parkingu pomiędzy zamkiem, a Nadleśnictwem. Obejmuje on obecne działki ewidencyjne: nr 9421/14 oraz nr 9422 o łącznej powierzchni 1,7147 ha. Na nieruchomości znajdowała się niegdyś tzw. „Czerwona kamienica”, budynki administracyjno – gospodarcze oraz m.in. ogród warzywny.

Nieruchomość odzyskana przez spadkobierców Juliusza hr. Tarnowskiego to teren zabudowany budynkiem handlowo – usługowym przy ul. Mickiewicza 40. W skład nieruchomości wchodzi obiekt drewniany położony na działkach ewidencyjnych: nr 9526 / 18 oraz nr 9526 / 19 o łącznej powierzchni 0,1368 ha. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku odzyskany obiekt został przez spadkobierców byłych właścicieli sprzedany osobom dzierżawiącym lokale handlowe i usługowe znajdujące się w tym budynku.

NUMERACJA NIERUCHOMOŚCI I NAZEWNICTWO ULIC

Od kilku lat na terenie miasta podejmowane są działania mające na celu uporządkowanie numeracji nieruchomości i nazewnictwa ulic. Narastający przez lata chaos numeracyjny, spowodowany nadawaniem numerów według kolejności powstawania budynków oraz tworzenia się coraz dłuższych ulic bocznych od głównych dróg, utrudniał komunikację i lokalizację adresów w wielu częściach miasta. Przed wprowadzeniem zmian na terenie Suchoj Beskidzkiej były 53 ulice oraz 5 osiedli. W ramach podjętych działań w latach 2015 – 2018 na terenie miasta przybyło 28 nowych nazw ulic, co na dzień 31 grudnia 2018 r. stanowi łączną liczbę – 81 ulic z nazwami.

5.2. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Miasto Sucha Beskidzka stanowi ważny węzeł komunikacyjny o znaczeniu ponadregionalnym, jest bowiem położone na obszarze, na którym krzyżują się trasy komunikacji kolejowej i drogowej. Najważniejszą rolę w komunikacji osobowej i transporcie towarowym odgrywają jednak drogi, a przede wszystkim:

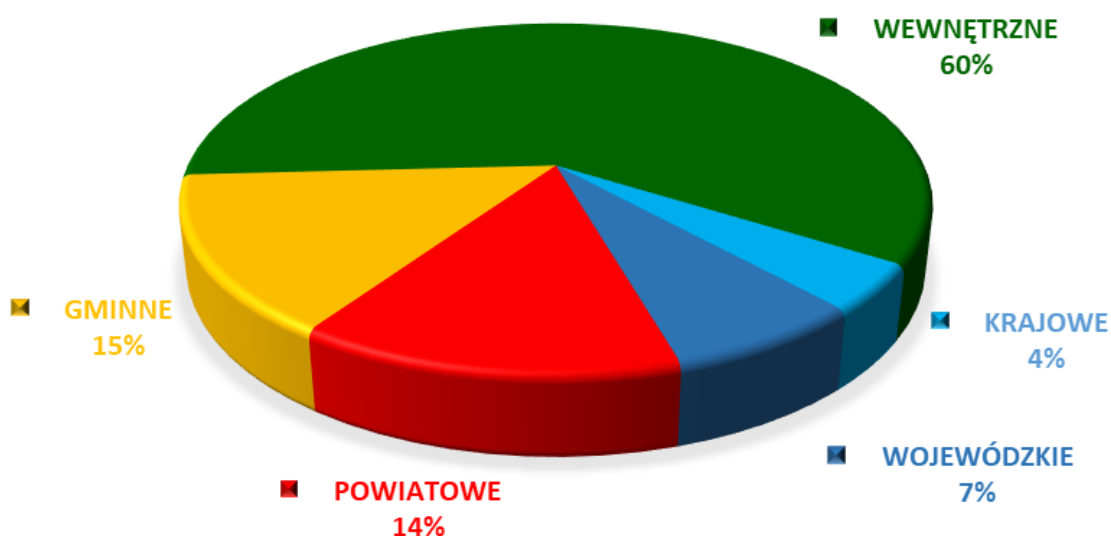
Droga krajowa nr 28 Zator – Medyka (ulice: Wadowicka, Makowska) - długość w granicach miasta 2,9 km. Droga omija centrum miasta przebiega poza terenami intensywnej zabudowy. W rejonie oczyszczalni ścieków i mostu na Skawie zlokalizowane są dwa zjazdy do miasta. W 2012 r. oraz 2015 r. zarządca drogi przebudował 2 obiekty mostowe, co zdecydowanie poprawiło komfort jej użytkowania. Wzdłuż ul. Makowskiej zmodernizowano również ciągi piesze oraz wymieniona została nawierzchnia asfaltowa.

Droga wojewódzka nr 946 Sucha Beskidzka - Żywiec (ulice: Role, Mickiewicza, Piłsudskiego) – długość w granicach miasta 4,8 km. Droga przebiega przez obszar śródmiejski, stanowiąc jednocześnie główną „zbiorczą” trasę miejską. W ostatnich latach Zarząd Dróg Wojewódzkich prowadził również prace modernizacyjne w ramach których wymieniono nawierzchnię asfaltową na ul. Role, oraz przebudowano obiekt mostowy na granicy z Gminą Stryszawa. W 2018 r. wykonano nową nawierzchnię również na ul. Mickiewicza pomiędzy skrzyżowaniem z ul. Przemysławą oraz ul. Gospodarczą, a ul. Rynek oraz na całej długości ul. Piłsudskiego. Dopełnienie głównego układu szkieletowego dróg stanowi sieć dróg powiatowych, do których zaliczamy ulice: J. hr. Tarnowskiego, Zamkową, Przemysławą, Kościelną, Szpitalną, Batalionów Chłopskich, Błądzonkę oraz Zasypticę. Układ funkcjonalny komunikacji wewnętrznej miasta – oprócz opisanych już dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych – składa się z sieci dróg gminnych (23 drogi) oraz dróg o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi (drogi wewnętrzne będące w zarządzie Gminy Sucha Beskidzka). Gmina Sucha Beskidzka od wielu lat prowadzi sukcesywne działania polegające na budowie, przebudowie oraz remoncie dróg na terenie miasta. Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2018 r. należy zaliczyć: modernizację ul. T. Nieszczyńskiej, ul. Podksiężę, ul. Za Wodą, ul. Błądzonka, drogi prowadzącej do os. Kubasiaki, oraz innych obszarów na terenie miasta. Nie bez znaczenia dla polepszenia infrastruktury drogowej na terenie miasta jest współdziałanie z Powiatem Suskim. W ramach tej współpracy w roku ubiegłym zmodernizowano chodnik przy ul. Zasypnica.

Poniższe zestawienia przedstawiają rodzaje dróg położonych na terenie Suchoj Beskidzkiej oraz ich długości

KRAJOWE	2,900 km
WOJEWÓDZKIE	4,878 km
POWIATOWE	9,424 km
GMINNE	9,758 km
WEWNĘTRZNE	39,454 km

UDZIAŁ PROCENTOWY DRÓG NA TERENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA

Wykaz dróg gminnych i wewnętrznych zlokalizowanych na terenie miasta Sucha Beskidzka wraz z określeniem ich parametrów i stanu technicznego

DROGI GMINNE

Lp.	Nazwa ulicy	DANE OGÓLNE				
		Długość drogi (mb)	Średnia szer. Jezdni (mb)	Powierzchnia jezdni (m2)	Rodzaj nawierzchni	Stan drogi
1.	UL. 3 MAJA	400	6,50	2600,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
2.	UL. ARMII KRAJOWEJ	390	6,00	2340,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
3.	UL. ARMII KRAJOWEJ A	1020	6,00	6120,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
4.	UL. ARMII KRAJOWEJ B	283	4,50	1273,50	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
5.	UL. ŹRÓDLANA	184	5,80	1067,20	Mineralno-bitumiczna	dobry
6.	UL. NAD SKAWĄ	408	5,00	2040,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
7.	UL. DR. ZOFII KARAŚ	366	6,00	2196,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry

8.	UL. M. KONOPNICKIEJ	198	6,00	1188,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
9.	UL. CMENTARNA	169	5,00	845,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
10.	UL. 29 STYCZNIA	821	5,40	4433,40	Mineralno-bitumiczna	dobry
11.	UL. NAD STAWAMI	1108	6,00	6648,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
12.	UL. PŁK. T. SEMIKA	250	6,00	1500,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
13.	UL. SPÓŁDZIELCÓW	311	6,00	1866,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
14.	UL. BILLY WILDERA	122	6,00	732,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
15.	UL. ZIELONA	309	6,00	1854,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
16.	UL. HANDLOWA	310	6,80	2108,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
17.	UL. W.GOETLA	430	5,80	2494,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
18.	UL. GÓRSKA	410	3,80	1558,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
19.	UL. BENIOWSKIEGO	300	3,80	1140,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
20.	UL. A.STARZEŃSKIEGO	650	3,50	2275,00	Mineralno-bitumiczna	Zadawalający (przewidziany do remontu)
21.	UL. A.SZCZEPKOWSKIEGO	450	5,00	2250,00	Mineralno-bitumiczna	Zadawalający (przewidziany do remontu)
22.	UL. T. NIESZCZYŃSKIEJ	99	6,00	594,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
23.	UL. TURYSTYCZNA	490	4,10	2009,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
	OGÓŁEM:	9 478 mb		51 131,10 m²		

W 2018 r. został przeprowadzony m.in. gruntowny remont ul. T. Nieszczyńskiej, z wykonaniem nowej nawierzchni asfaltowej i fragmentów chodnika. Ponadto wykonana została kompletna dokumentacja projektowa wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę

nowego odcinka drogi w rejonie siedziby Starostwa Powiatowego, który połączy tą część miasta z ul. Szpitalną przez Księży Potok.

B. DROGI WEWNĘTRZNE

Lp.	Nazwa drogi	Długość	Średnia szer.	Powierzchnia	Rodzaj nawierzchni	Stan drogi
1.	Ul. Sumerówka	840	3,00	2520	Mineralno-bitumiczna	dobry
2.	Os. Garce - Śpiwle	1700 1450	3,12	9828	Mineralno-bitumiczna	dobry, częściowo do remontu
3.	Os. Pikieta	630	3,10	1953	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
4.	Ul. Gospodarcza	450	3,80	1710	Mineralno-bitumiczna	dobry
5.	Ul. Ogrodowa	270	2,90	783	Mineralno-bitumiczna /płyty IO MB	dobry
6.	Ul. Stokowa	142	2,80	397,60	Naw. z płyt IO MB	do remontu
7.	Ul. Krzeszowiaków	540	3,25	1755	Mineralno-bitumiczna	dobry
8.	Ul. Słoneczna	230	3,50	805	Mineralno-bitumiczna	dobry
9.	Ul. Smolikówka	480	3,40	1632	Naw. bit/płyty IO MB	zadowalający
10.	Ul. Spacerowa	233	2,80	652,40	Mineralno-bitumiczna	dobry
11.	Ul. Polna	193	3,00	579	Mineralno-bitumiczna	dobry
12.	Ul. Krótka	120	4,20	504	Mineralno-bitumiczna	dobry
13.	Ul. Pod Modrzewiami	170	5,00	850	Mineralno-bitumiczna	dobry
14.	Ul. Podksiężę (Za modrzewiami)	2650	3,50	9275	Mineralno-bitumiczna	dobry
15.	Ul. Panoramiczna	391	2,80	1094,80	Mineralno-bitumiczna	dobry
16.	Ul. Podksiężę - Starostówka	350	2,60	910	Naw z płyty IO MB	do remontu
17.	Ul. Podksiężę - Beblikówka	480	2,60	1248	Mineralno-bitumiczna	do remontu

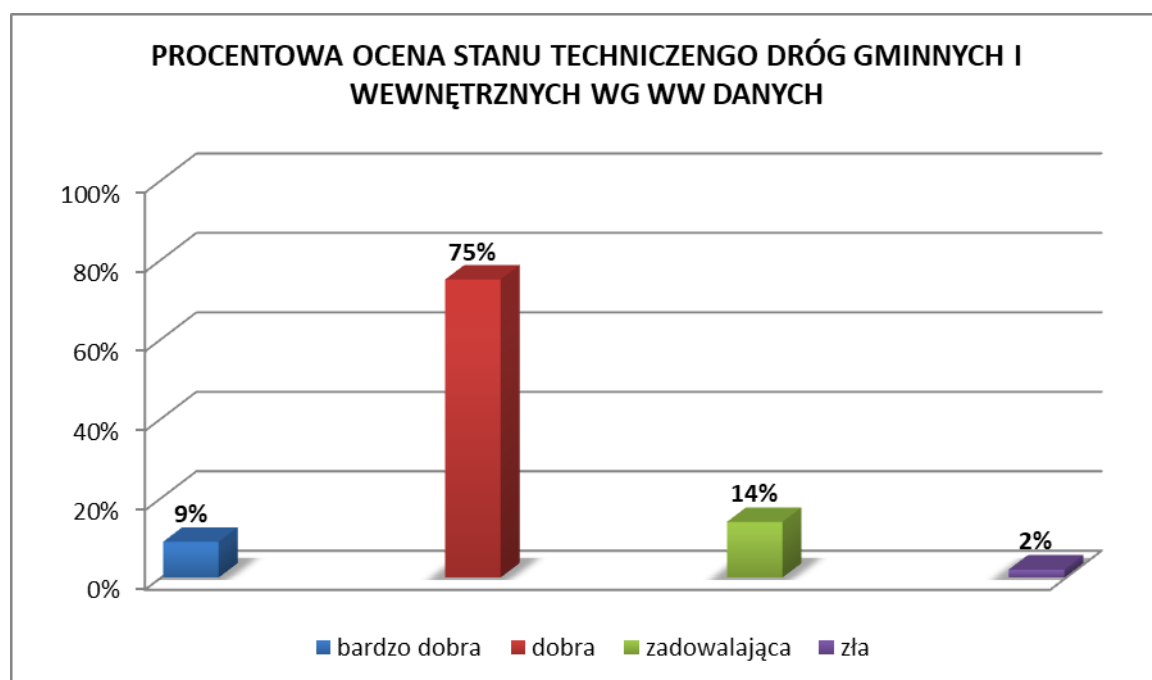
18.	Ul. Podksiężę - Wąglowka	489	2,80	1369,20	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
19.	Ul. Podksiężę - Kasprzycówka	580	2,80	1624	Mineralno-bitumiczna	dobry
20.	Ul. Podksiężę - Chudziakówka	560	2,80	1568	Mineralno-bitumiczna	dobry
21.	Ul. Podksiężę - Bogdanówka	540	2,70	1458	Naw. bit./płyty IOMB	dobry
22.	Ul. Podksiężę - Za Górą	1710	3,00	5130	Mineralno-bitumiczna	dobry
23.	Ul. Podksiężę - Mędrałówka	585	2,80	1638	Mineralno-bitumiczna	dobry
24.	Ul. Podksiężę - Nowy Świat	1650	2,80	4620	Mineralno-bitumiczna	dobry
25.	Ul. Zakościele	280	3,30	924	Mineralno-bitumiczna	dobry
26.	Ul. Dębowa	350	3,40	1190	Mineralno-bitumiczna	dobry
27.	Ul. Role (Korczażki)	809	3,00	2427	Naw. z płyt IOMB	zadowalający
28.	Ul. Graniczna	510	2,80	1428	Mineralno-bitumiczna	dobry
29.	Ul. Role (Szklarczyki)	200	3,00	600	Mineralno-bitumiczna	dobry
30.	Ul. Poziomkowa	463	3,00	1389	Mineralno-bitumiczna	dobry
31.	Ul. Role (Kołaczki)	312	3,00	936	Mineralno-bitumiczna	dobry
32.	Ul. Za Wodą	513	3,20	1641,60	Mineralno-bitumiczna	dobry
33.	Ul. Ziołowa	392	2,70	1058,40	Mineralno-bitumiczna	dobry
34.	Ul. Leśna	670	2,80	1876	Mineralno-bitumiczna	dobry
35.	Ul. Stroma	345	3,00	1035	Mineralno-bitumiczna	dobry
36.	Ul. Cicha	223	2,90	646,70	Mineralno-bitumiczna	dobry
37.	Ul. Świerkowa – Książki	540	3,00	1620	Mineralno-bitumiczna	dobry

38.	Ul. Świerkowa (Dulscy)	467	2,70	1260,90	Mineralno-bitumiczna	zadawalający
39.	Ul. Kasztanowa	580	3,00	1740	Mineralno-bitumiczna	dobry
40.	Ul. Błądzonka – od skrz. do ul. Lipowej	1630	3,50	5705	Mineralno-bitumiczna	dobry
41.	Ul. Lipowa	630	3,00	1890	Mineralno-bitumiczna	dobry
42.	Ul. Łagodna	300	3,00	900	Mineralno-bitumiczna	dobry
43.	Ul. Jaworowa	1020	3,00	3060	Mineralno-bitumiczna	dobry
44.	Ul. Widokowa	750	2,80	2100	Mineralno-bitumiczna	dobry
45.	Ul. Konfederatów Barskich	670	2,80	1876	Mineralno-bitumiczna	zadawalający
46.	Ul. A.Starzeńskiego (Pacygówka)	1166	2,80	3264,80	Naw. z płyt IOMB i gruntowa	do remontu
47.	Ul. Batalionów Chłopskich (grabnik)	270	3,10	837	Mineralno-bitumiczna	dobry
48.	Ul. Kamienne	2130	3,30	7029	Mineralno-bitumiczna	dobry
49.	Ul. Magnoliowa	400	3,00	1200	Mineralno-bitumiczna	dobry
50.	Ul. Zaciszna	100	2,80	280	Naw. z płyt IOMB	dobry
51.	Ul. Kubasy	650	3,00	1950	Mineralno-bitumiczna	zadawalający
52.	Ul. Spokojna	220	3,00	660	Mineralno-bitumiczna	zadawalający
53.	Ul. Wrzosowa	320	3,00	960	Mineralno-bitumiczna	dobry
54.	Ul. Jędrzejaki	235	3,00	705	Mineralno-bitumiczna	dobry
55.	Ul. Klonowa	230	2,50	575	Naw. z płyt IOMB	zadawalający
56.	Ul. Miodowa	210	3,00	630	Mineralno-bitumiczna	dobry

57.	Ul. Kwiatowa	150	2,50	375	Naw. z płyt IOMB	zadowalający
58.	drogi na os. Beskidzkim	766	4,10	3140,60	Mineralno-bitumiczna	dobry
59.	do Stadionu Babiej Góry	80	4,20	336	Mineralno-bitumiczna	dobry
60.	Boczna od ul. Makowskiej	300	3,00	900	Naw. z płyt IOMB	zadowalający
61.	Boczna od ul. Makowskiej (na granicy)	95	2,60	247	Mineralno-bitumiczna	dobry
62.	Boczna od ul. Słonecznej	319	3,10	988,90	Mineralno-bitumiczna	dobra
63.	Boczna od ul. Turystycznej	40	4,00	160	Mineralno-bitumiczna	dobra
64.	Boczna od ul. 3 Maja	157	3,00	471	Mineralno-bitumiczna	dobra
65.	Boczna od ul. Szpitalnej	260	3,80	988	Mineralno-bitumiczna	dobra
66.	Boczna od ul. Cmentarnej	135	3,00	405	Mineralno-bitumiczna	dobra
67.	Boczna od ul. Mickiewicza (za byłą szkołą Mechanik)	103	3,00	309	Mineralno-bitumiczna	dobra
68.	Boczna od ul. Karaś	170	3,60	612	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
69.	Droga „DĄBIE”	821	6,00	4926	Mineralno-bitumiczna	dobra
70.	Boczna od ul. Spółdzielców	150	3,20	480	Mineralno-bitumiczna	dobra
71.	Boczna od ul. Billy Wildera	60	3,50	210	Mineralno-bitumiczna	dobra
72.	Ul. Zasypnica (Kubasiaki)	350	3,00	1050	Mineralno-bitumiczna	dobra
73.	Ul. Lawendowa	250	3,80	950	Mineralno-bitumiczna	dobry
74.	Ul. Akacyjowa	230	3,50	805	Mineralno-bitumiczna	dobry
75.	Ul. Radosna	90	2,90	261	Mineralno-bitumiczna	zadowalający

76.	Ul. Zasypnica(Salówka)	280	2,80	784	Naw. z płyt IOMB	zadowalający
77.	Ul. Spółdzielców (za Capri)	250	3,20	800	Mineralno-bitumiczna	dobry
78.	Boczna od ul. Zamkowej	300	3,50	1050	Mineralno-bitumiczna	dobry
	OGÓŁEM	40 374 mb		127 546,90 m2		

Infrastruktura drogowa na terenie miasta ulega sukcesywnej poprawie. W roku 2018 na blisko 10 000 m2 dróg wewnętrznych położone zostały nowe nawierzchnie asfaltowe. Przeprowadzono m.in. remont i modernizację drogi prowadzącej do osiedla Kubasiaki zlokalizowanej w górnej części Zasypnicy. W kosztach robót drogowych partycypowały Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Sucha. Prace drogowe realizowane były również na odcinkach dróg w rejonie Podksięża , Ról i Błądzonki .

WYKAZ CHODNIKÓW PRZY DROGACH GMINNYCH NA TERENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA

Lp.	Nazwa drogi	Powierzchnia chodników przy drogach gminnych(m2)
1.	Ul. 3 Maja	1.008,00
2.	Ul. Armii Krajowej	628,00
3.	Ul. Armii Krajowej A	1.650,00
4.	Ul. Armii Krajowej B	--

5.	Ul. Źródłana	--
6.	Ul. Nad Skawą	490,00
7.	Ul. Dr. Zofii Karaś	805,00
8.	Ul. M. Konopnickiej	784,00
9.	Ul. Cmentarna	338,00
10.	Ul. 29 Stycznia	180,00
11.	Ul. Nad Stawami	1820,00
12.	Ul. Płk. T. Semika	848,00
13.	Ul. Spółdzielców	250,00
14.	Ul. Billy Wildera	31,00
15.	Ul. Zielona	451,00
16.	Ul. Handlowa	974,00
17.	Ul. W. Goetla	440,00
18.	Ul. Górską	--
19.	Ul. Beniowskiego	483,00
20.	Ul. A. Starzeńskiego	--
21.	Ul. A. Szczepkowskiego	102,75
22.	Ul. T. Nieszczyńskiej	243,50
	OGÓŁEM:	11.526,25 m2

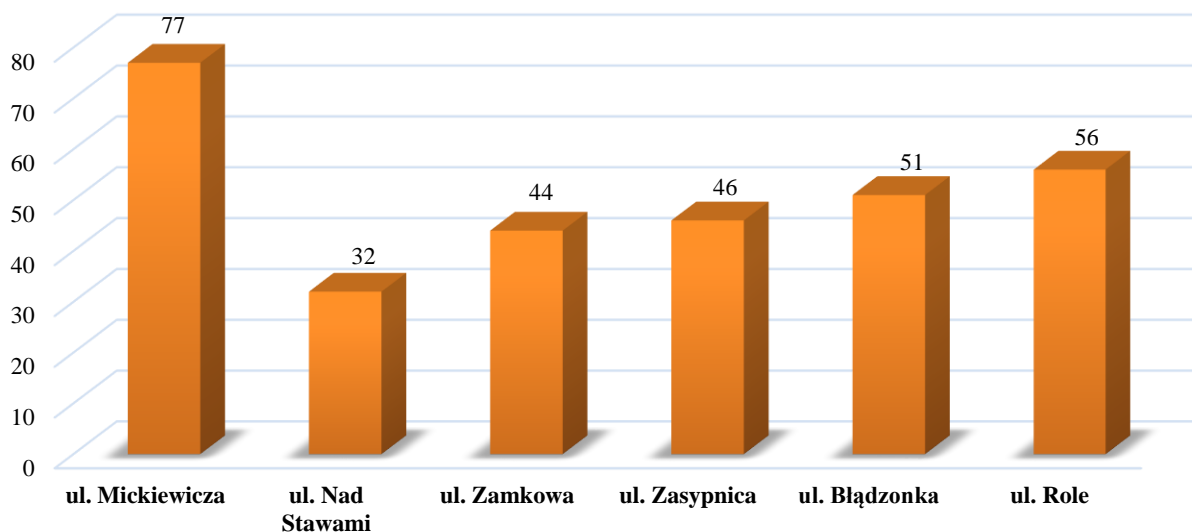
W roku 2018 został wykonany fragment nowego chodnika wzdłuż drogi powiatowej ul. Zasypana o długości ok 200 m. Ponadto realizowany był drugi etap prac przy przebudowie promenady wzdłuż ul. Mickiewicza na wysokości obiektów handlowo-usługowych (tzw. pasaż).

Poza ciągami komunikacji drogowej i pieszej, na terenie miasta mamy również ścieżki rowerowe o nawierzchni z kostki brukowej, wzdłuż ulic: Mickiewicza – Role o łącznej długości ok. 3,7 km.

5. 3. OŚWIETLENIE ULICZNE

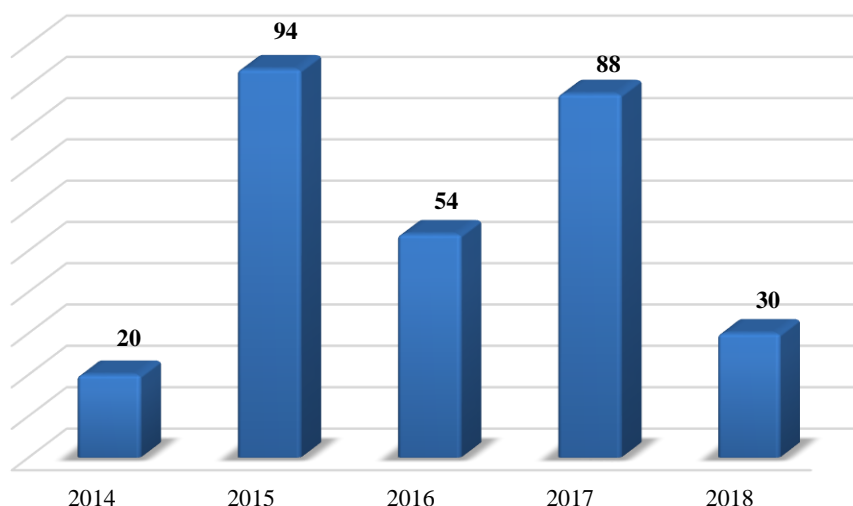
Na dzień 31 grudnia 2018 roku na terenie miasta było 1158 opraw oświetleniowych ulicznych utrzymywanych przez samorząd Suchej Beskidzkiej. Lampy zamontowane są pojedynczo na słupach energetycznych, a w okolicach Rynku , ul. Zamkowej i części ul. Mickiewicza na słupach ozdobnych po 2 szt. na każdym. Dominują oprawy sodowe, które są sukcesywnie wymieniane na energooszczędne oprawy LED, które obecnie stanowią już ok 25 % wszystkich zamontowanych opraw. Struktura mocy opraw oscyluje w granicach od 58 kW (oprawy LED) do 150 kW (oprawy sodowe).

Liczba lamp na głównych ulicach miasta

Modernizacja oświetlenia realizowana jest przy okazji wykonywania remontów dróg, rewitalizacji terenów przy blokach wielorodzinnych, a także w ramach podpisanej umowy z Tauron Dystrybucja. Ponadto mając na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców na pięciu przejściach dla pieszych zlokalizowanych w ciągu drogi wojewódzkiej- ulic Role i Mickiewicza oraz w ciągu drogi krajowej - ulica Makowska, zamontowano nowe oświetlenie wykonane w technologii LED, które w znaczący sposób wpływa na poprawę widoczności tych przejść.

Nowe lampy LED zamontowane w ramach rozbudowy oświetlenia lub wymienione w latach 2014 - 2018

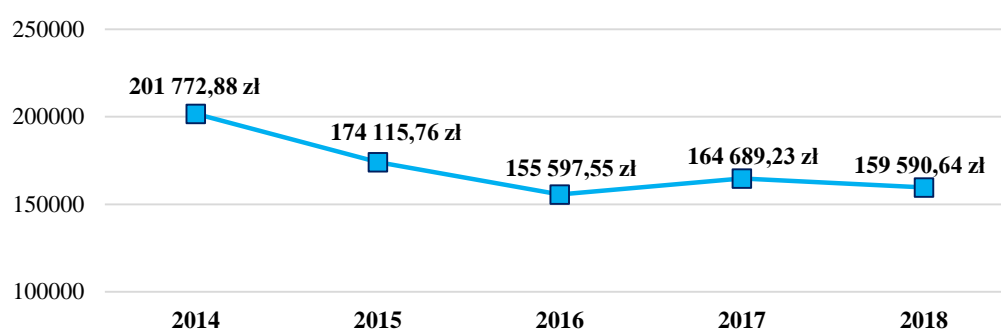

Najważniejszym argumentem przemawiającym za dalszą modernizacją oświetlenia jest konieczność redukcji wydatków na energię elektryczną i konserwację punktów świetlnych. W ramach zawartej z Tauron Dystrybucja, umowy na konserwację i świadczenie usługi oświetlenia, wykonywane są zadania takie jak: wymiana źródeł światła,

wymiana elementów zabezpieczeń i naprawa usterek w sieci oświetleniowej, a także ustalanie czasu pracy oświetlenia, dokonywanie cięć pielęgnacyjnych drzew i gałęzi przysłaniających oprawy oświetleniowe. Oprócz opłaty za energię, za utrzymanie we właściwym stanie lamp ulicznych gmina Sucha Beskidzka ponosi opłatę ryczałtową w wysokości 12,92 zł brutto za 1 punkt świetlny miesięcznie. W przypadku jeśli dotyczy to lampy nowej (do 5 lat) powyższa opłata jest obniżana do kwoty 6,46 zł brutto za 1 punkt świetlny miesięcznie.

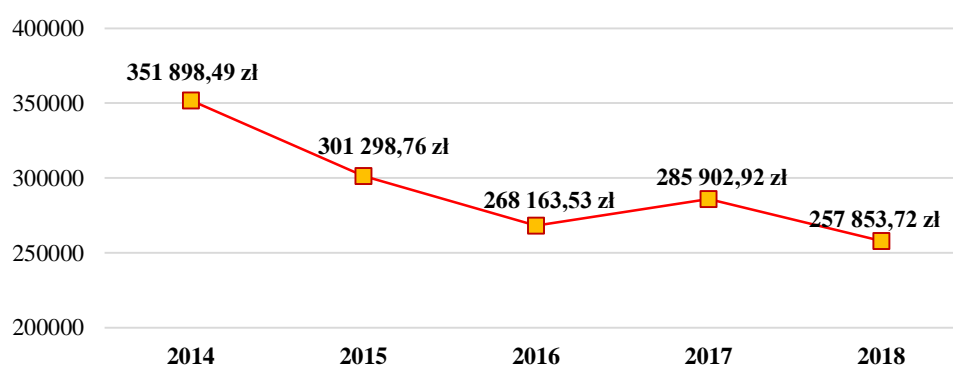
Koszty utrzymania i konserwacji oświetlenia

w latach 2014 - 2018

W celu uzyskania maksymalnie korzystnej ceny za energię elektryczną, w 2018 r. przeprowadzono procedurę zamówienia publicznego na dostawę energii elektrycznej na rzecz grupy zakupowej utworzonej przez Gminę Sucha Beskidzka i jej siedem jednostek organizacyjnych tj. Zakład Komunalny, Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji "Babia Góra", Miejskie Przedszkole Samorządowe, Filia Szkoły Podstawowej Nr 2, Miejska Świetlica Profilaktyczna, Miejska Przychodnia Zdrowia, Szkoła Podstawowa Nr 2 oraz Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy - Świnna Poręba.

Koszty zakupu i dystrybucji energii elektrycznej oświetlenia ulicznego w latach 2014 - 2018

Należy mieć na uwadze, że 2018 roku był ostatnim z trzech lat, w którym ceny energii utrzymywane były na porównywalnym i w miarę stabilnym poziomie. Uzyskane w przetargu ceny są wyższe o ok 40 % .

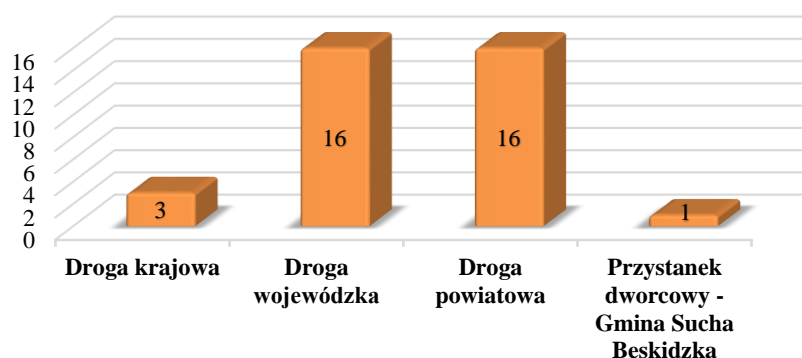
5.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

TRANSPORT DROGOWY

Na terenie miasta znajduje się łącznie 35 przystanków, położonych przy drodze krajowej, wojewódzkiej i powiatowej oraz jeden przystanek dworcowy. Właścicielami samych przystanków i wnęki postojowej (jeśli ją posiadają), są poszczególni zarządcy dróg i to od nich przewoźnicy muszą uzyskać zgodę na zatrzymywanie się. Gmina Sucha Beskidzka natomiast wyposaża w odpowiednią infrastrukturę te najważniejsze z nich i najbardziej wykorzystywane.

Z przedstawionego zestawienia na niżej zamieszczonym wykresie wynika, że gmina Sucha Beskidzka jest właścicielem tylko jednego przystanku.

Liczba przystanków na terenie Suchoj Beskidzkiej z podziałem na kategorię dróg oraz lokalizację

W poprzednich latach (2016 i 2017) na czterech przystankach autobusowych zlokalizowanych w centrum miasta zostały zamontowane nowe wiaty o konstrukcji aluminiowej. Dwanaście przystanków zostało wyposażonych w nowe gabloty wraz z przejrzystymi rozkładami jazdy, które są przez Gminę aktualizowane po zgłoszeniu przez przewoźników zmian. W ten sposób na najważniejszych przystankach uporządkowany został panujący nieład, bowiem rozkłady jazdy były mocowane do różnych elementów i konstrukcji wiaty. Nowe wiaty wypełnione zostały planszami ze zdjęciami przedstawiającymi charakterystyczne obiekty i ciekawe miejsca w mieście.

Wiaty przystankowe wyposażone w gabloty z rozkładami jazdy znajdują się na przystankach zlokalizowanych przy ul. Mickiewicza (5 szt.) i ul. Role (1 szt.). Przystanki położone przy drodze krajowej oraz część znajdujących się w centrum miasta - droga wojewódzka, wyposażonych jest w gabloty informacyjne z rozkładem jazdy. Na pozostałych przystankach przewoźnicy umieszczają rozkłady jazdy we własnym zakresie. W celu utrzymania czystości i porządku przystanki wyposażone zostały w kosze na śmieci, a we wszystkie dni robocze są sprzątane przez grupę porządkową.

W 2018 roku regularny przewóz osób na terenie miasta prowadziło 27 przewoźników z terenu powiatu suskiego oraz powiatów sąsiednich. Realizowali oni głównie kursy lokalne do ościennych miejscowości zapewniając tym samym dojazd dla tysięcy pasażerów udających się do pracy, szkoły, szpitala rejonowego, na zakupy czy w celach turystycznych lub wypoczynkowych. Odjazdy w kierunku Zawoi, Bielska Białej, Wadowic, Krakowa, Jordanowa, Stryszawy czy na terenie miasta do Szpitala łącznie dają **ok. 500 kursów dziennie** w dni robocze.

Przewoźnicy, którzy korzystają z infrastruktury utrzymywanej przez Gminę mają obowiązek zawarcia umowy i wnoszenia opłat. W 2018 r. takich umów było zawartych 27. Ponadto podpisane były umowy z czterema przewoźnikami kursów dalekobieżnych na korzystanie z przystanku dworcowego, którego właścicielem jest Gmina Sucha Beskidzka. Kursy przelotowe do Bielska – Białej, Katowic, Krakowa, Nowego Sącza, Nysy, Rybnika i Zakopanego oraz w okresie wakacji do Kudowy – Zdroju i nadmorskich Rowów – dają łącznie 15 odjazdów dziennie.

Niestety poziom usług świadczonych przez większość przewoźników prywatnych jest trudny do zaakceptowania. Powszechne stało się nieprzestrzeganie rozkładów jazdy, zasad korzystania z przystanków i parkowanie busów w miejscach niedozwolonych. Burmistrz Suchoj Beskidzkiej podejmował wielokrotnie próby uporządkowania sytuacji, lecz organizowane spotkania w tej sprawie z przewoźnikami, z udziałem władz powiatowych nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Złożona przez Burmistrza propozycja, aby każdy kurs rozpoczynał się z przystanku dworcowego nie została przyjęta, a przewoźnicy nie wyrazili woli współpracy. Podkreślić należy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami samorząd Gminy nie ma uprawnień kontrolnych wobec przewoźników, lecz ma je organ wydający licencje, czyli Starosta lub Marszałek Województwa. Warto również dodać, że Rada Miasta Sucha Beskidzka, mając na względzie brak ze strony Starostwa Powiatowego kontroli przewoźników, podjęła uchwałę proponując przejecie tych obowiązków przez suską Straż Miejską. Jednak Rada Powiatu Suskiego nie wyraziła na to zgody.

Podział przystanków ze względu na wyposażenie

Odrębną kwestią jest stan techniczny i wyposażenie przystanku dworcowego, który pozostawia wiele do życzenia. Niestety taka sytuacja podyktowana jest trwającymi od kilkunastu lat postępowaniami reprivatyzacyjnymi i roszczeniami spadkobierców byłych właścicieli do terenów, na których zlokalizowany jest dworzec. W takim stanie prawnym Gmina, ani żaden inny podmiot nie może inwestować w budowę dworca z prawdziwego zdarzenia w tym miejscu. Podejmowane były liczne próby wydzierżawienia przystanku dworcowego wraz z tymczasowym obiektem jednemu lub grupie przewoźników, lecz do tego czasu bez konkretnych rezultatów.

TRANSPORT KOLEJOWY

Stacja kolejowa Sucha Beskidzka wraz z węzłem kolejowym była jedną z najważniejszych na linii Kraków - Zakopane, z której wyjeżdżały pociągi do Krakowa, Zakopanego i Żywca. Po oddaniu w 2017 roku do użytku planowanej od dziesiątków lat łącznicy kolejowej zlokalizowanej w sąsiedztwie placu targowego i zespołu zamkowo parkowego, przystanek ten w zdecydowanej większości przejął rolę dworca. Ze stacji kolejowej natomiast odjeżdżają tylko niektóre pociągi do Zakopanego i Krakowa. W 2018 r. z dworca PKP oraz przystanku Zamek odjeżdżało średnio 10 pociągów dziennie.

6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

6.1. OCHRONA PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Gmina Sucha Beskidzka jako jedyna w powiecie suskim posiada umundurowaną formację samorządową – Straż Miejską, która zajmuje się m.in. egzekwowaniem prawa miejscowego, ściganiem sprawców wykroczeń, prowadzeniem postępowań w sprawach o wykroczenia. Podstawowym zadaniem strażników jest ochrona porządku publicznego, egzekwowanie zadań Gminy w tym zakresie, uchwał Rady Miasta Sucha Beskidzka i poleceń Burmistrza Miasta. Ponadto strażnicy biorą czynny udział w zabezpieczeniu imprez, zgromadzeń, uroczystości, przemarszów, również w niedziele i święta.

W roku 2018 w Straży Miejskiej zatrudnionych było 4 funkcjonariuszy.

Suska Straż pracuje na podstawie miesięcznego harmonogramu w systemie:

I zmiana w godz. 6.00 – 14.00 (wtorek 4.00 -12.00),

II zmiana w godz. 14.00 – 22.00,

III zmiana w godz. 21.00 – 5.00 (sobota)

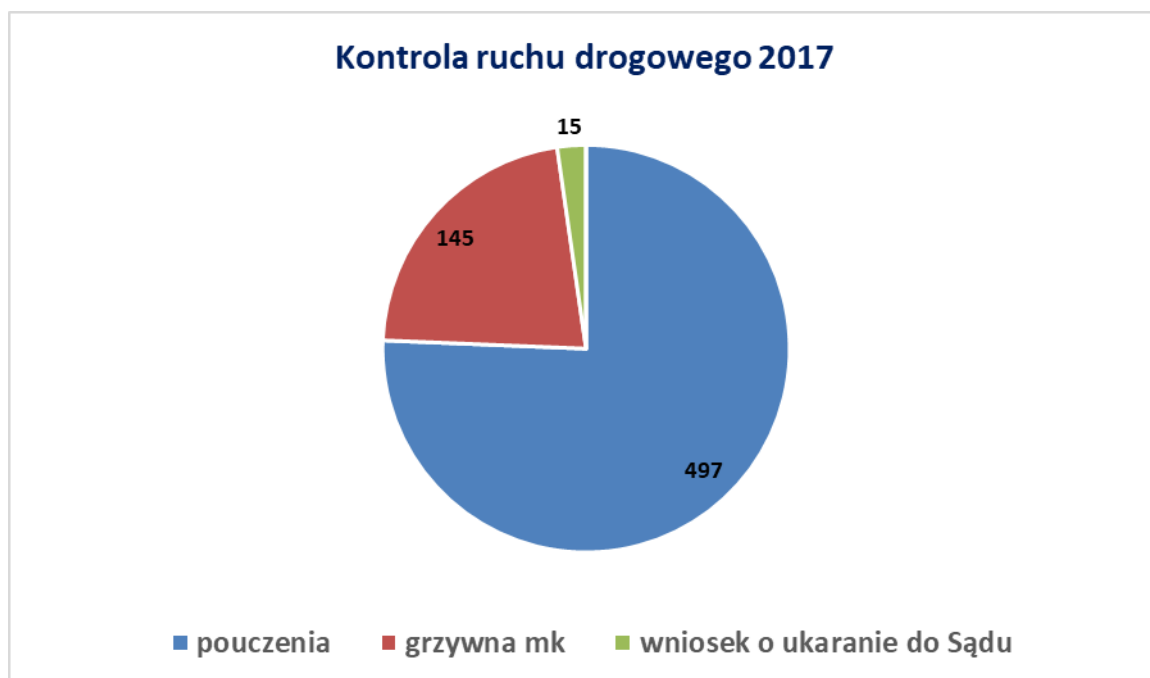
Ze względu na ilość zatrudnionych funkcjonariuszy obsadzenie dwóch zmian w systemie ciągłym nie jest możliwe.

Straż Miejska w Suchoj Beskidzkiej ma do dyspozycji :

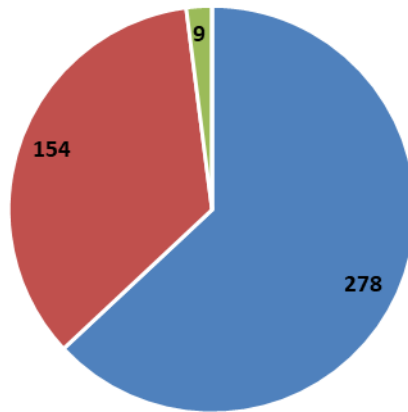
- 1) samochód terenowy Suzuki Vitara rocznik 2018
- 2) rowery – 2 sztuki

oraz następujące wyposażenie :

- 1) środki łączności:
 - a) stacja bazowa typ Motorola umiejscowiona w siedzibie Straży Miejskiej
 - b) stacja przewoźna typ Motorola zamontowana w pojeździe służbowym
 - c) stacje przenośne typ Motorola – 4 szt.
- 2) środki techniczne służące do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych powierzone do obsługi przez Gminę Sucha Beskidzka - kamery w liczbie 7 szt. W roku 2018 Straż Miejska podjęła **724** różnego rodzaju interwencji:
 - 1) w zakresie porządku publicznego zwracano szczególną uwagę na miejsca zagrożone zjawiskami patologicznymi (spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, wybrykami chuligańskimi, zakłócaniem ciszy nocnej i spokoju publicznego), miejsca takie typowano zarówno na podstawie własnych obserwacji jak i zgłoszeń mieszkańców,
 - 2) z zakresu ochrony środowiska SM prowadziła stałe działania w celu wyeliminowania spalania niedozwolonych materiałów substancji oraz przestrzegania Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sucha Beskidzka. Interwencje podejmowane były w związku ze zgłoszeniami mieszkańców jak i z inicjatywy straży oraz zgodnie z harmonogramem kontroli. Strażnicy przeprowadzili w ww. zakresie **221 kontroli**, nałożono **12 mandatów**.
 - 3) ruchu drogowego - w roku 2018 strażnicy podjęli łącznie **441 interwencji** z zakresu ruchu drogowego, nałożyli łącznie **154 mandaty** i skierowali 9 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w Suchoj Beskidzkiej, pouczone 278 kierowcom. Poniższy wykres przedstawia ilości i rodzaje interwencji w zakresie ruchu drogowego w roku 2018 z porównaniem do 2017 roku.

Kontrola ruchu drogowego 2018

■ pouczenia ■ grzywna mk ■ wniosek o ukaranie do Sądu

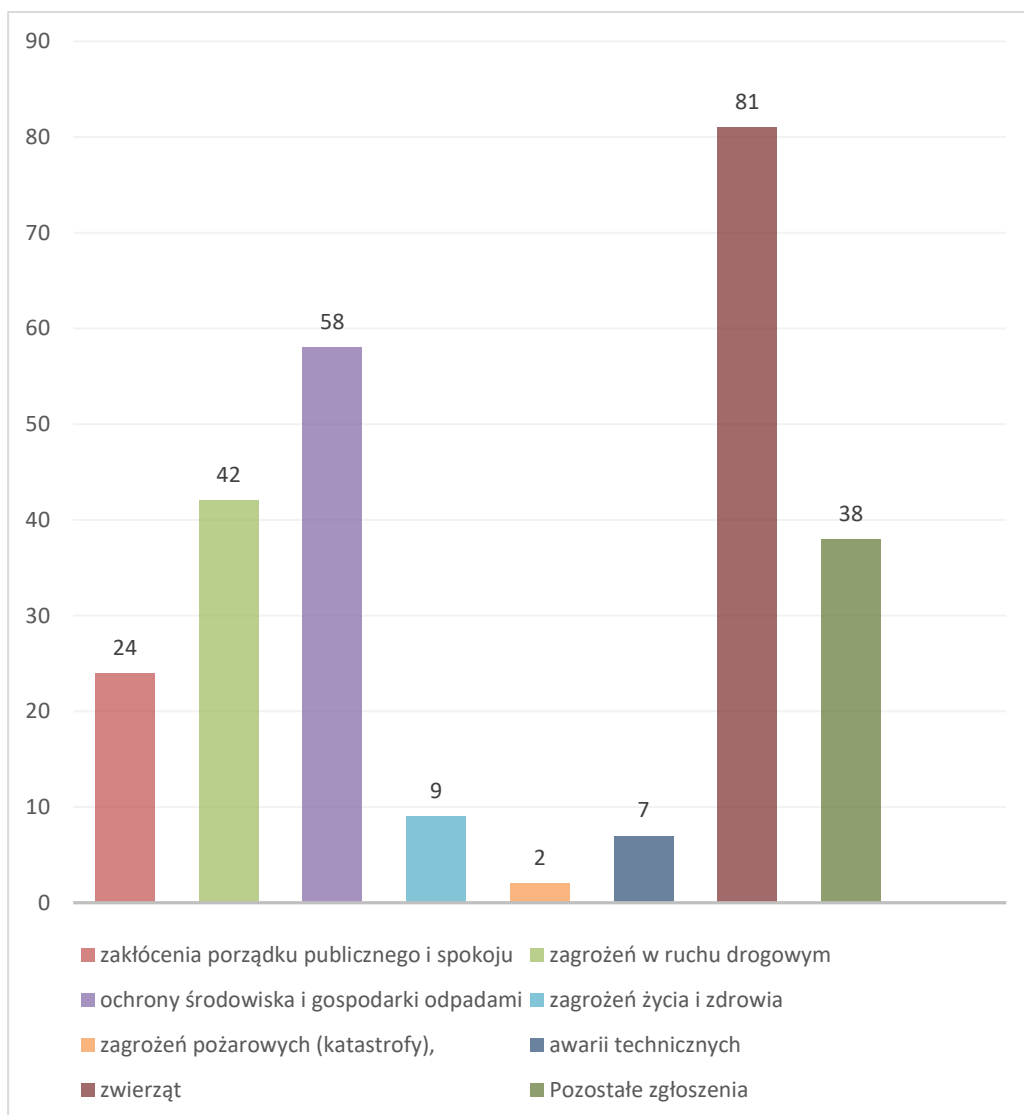
Ponadto na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym wydano dwie dyspozycje usunięcia z miejsc publicznych na terenie miasta, pojazdów porzuconych bez tablic rejestracyjnych.

4) suscy strażnicy realizują również zadania Gminy z zakresu ustawy o ochronie zwierząt, a w szczególności przeciwdziałania ich bezdomności oraz opieki weterynaryjnej nad zwierzętami uczestniczącymi w wypadkach drogowych.

Inne zadania Straży Miejskiej:

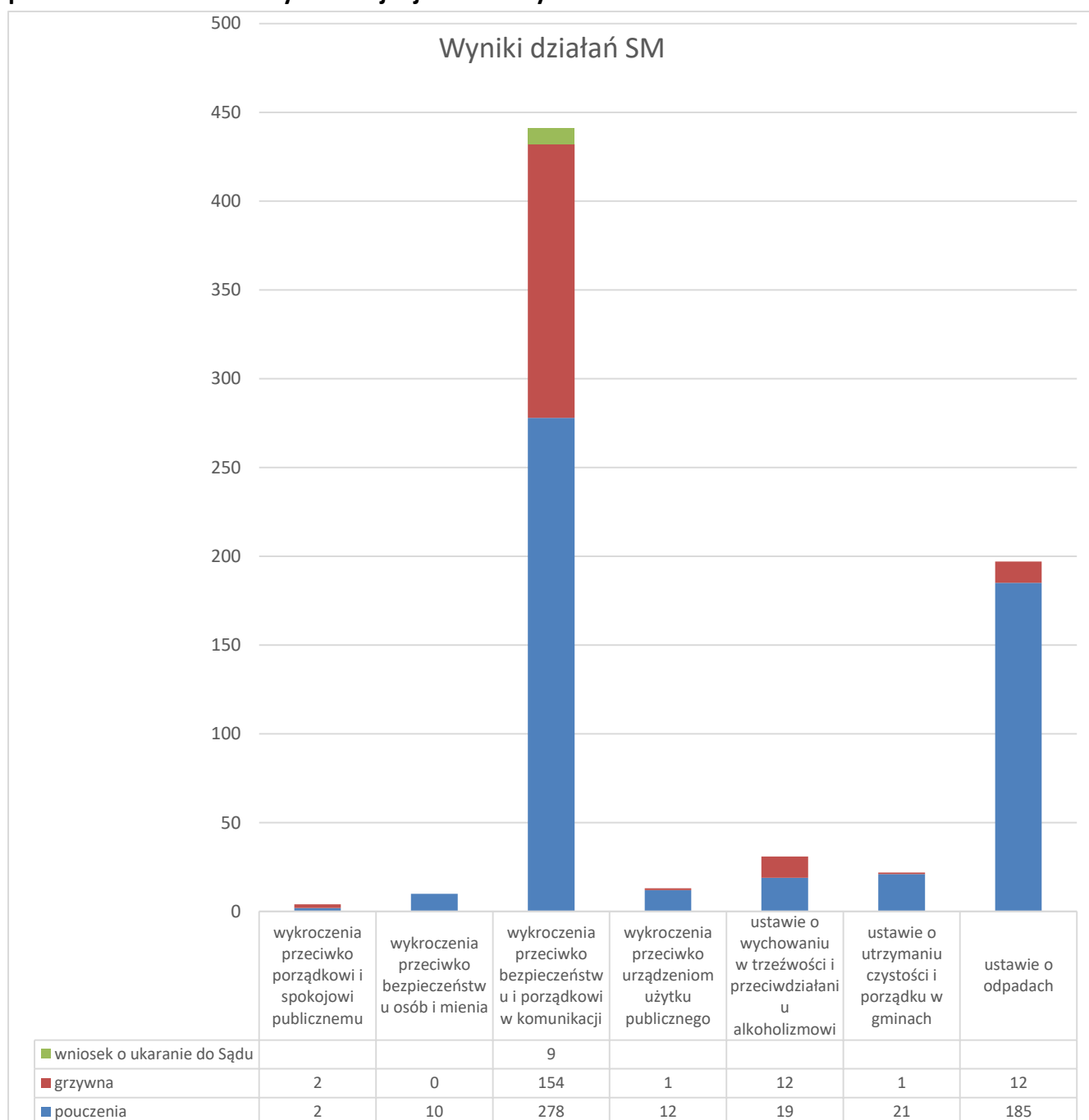
- 1) prace organizacyjne na targowisku,
- 2) obsługa płatnych tablic informacyjnych,
- 3) obsługa parkomatu i kontrole opłaty parkingowej,
- 4) konwojowanie wartości pieniężnych dla MOPS,
- 5) udział w wizjach i udzielanie asysty pracownikom Referatów Urzędu Miasta.

Ilość interwencji Straży Miejskiej w 2018 roku w wyniku zgłoszenia lub interwencji mieszkańców przedstawia poniższe zestawienie w formie wykresu.

W 2018 r. Straż Miejska przyjęła łącznie 261 zgłoszeń od mieszkańców - telefonicznych lub w trakcie bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami. Zgłoszenia w większości dotyczyły podejmowania interwencji związanych ze zwierzętami oraz z ochroną środowiska i gospodarką odpadami.

Ewidencja wybranych wyników interwencji i działań Straży Miejskiej w 2018 roku, przedstawia zamieszczony na kolejnej stronie wykres.

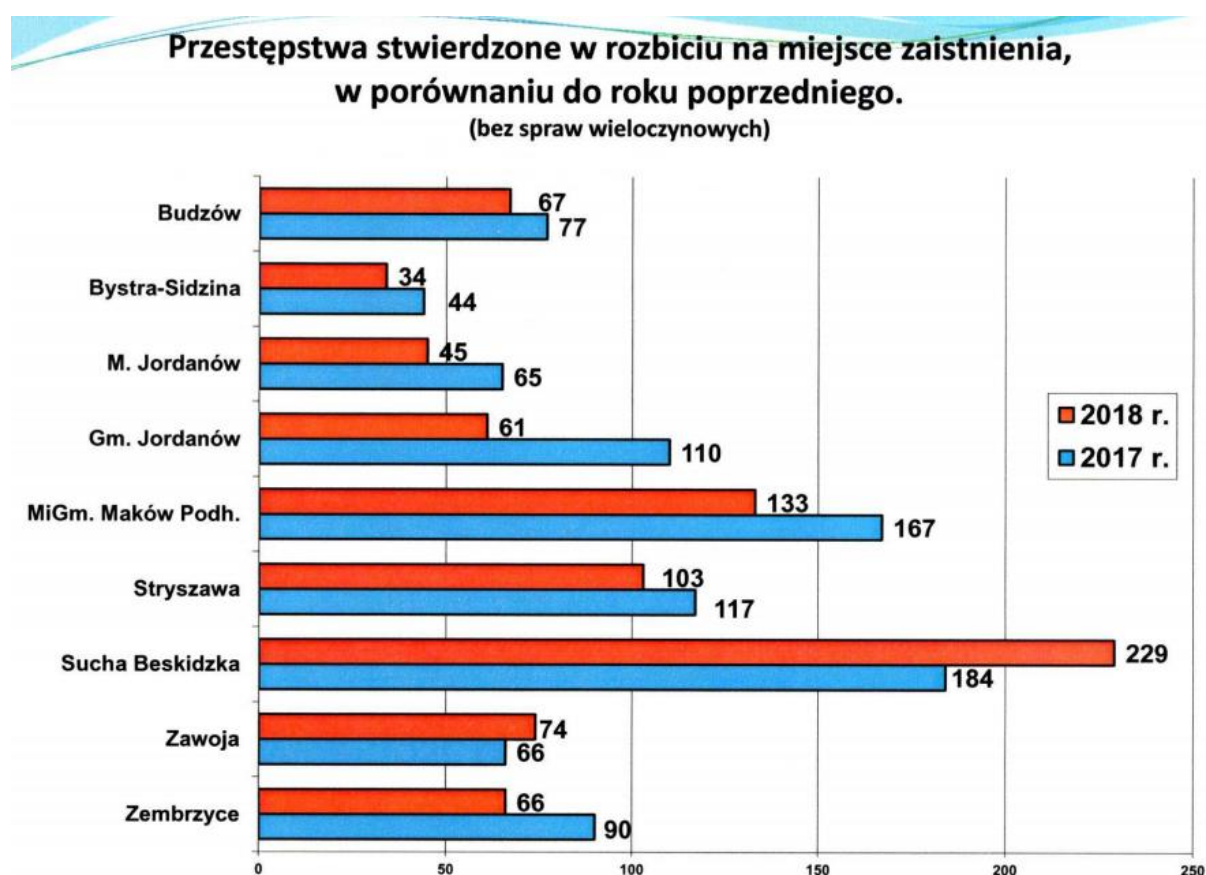

Ponadto zadaniami Straży Miejskiej w zakresie porządku są:

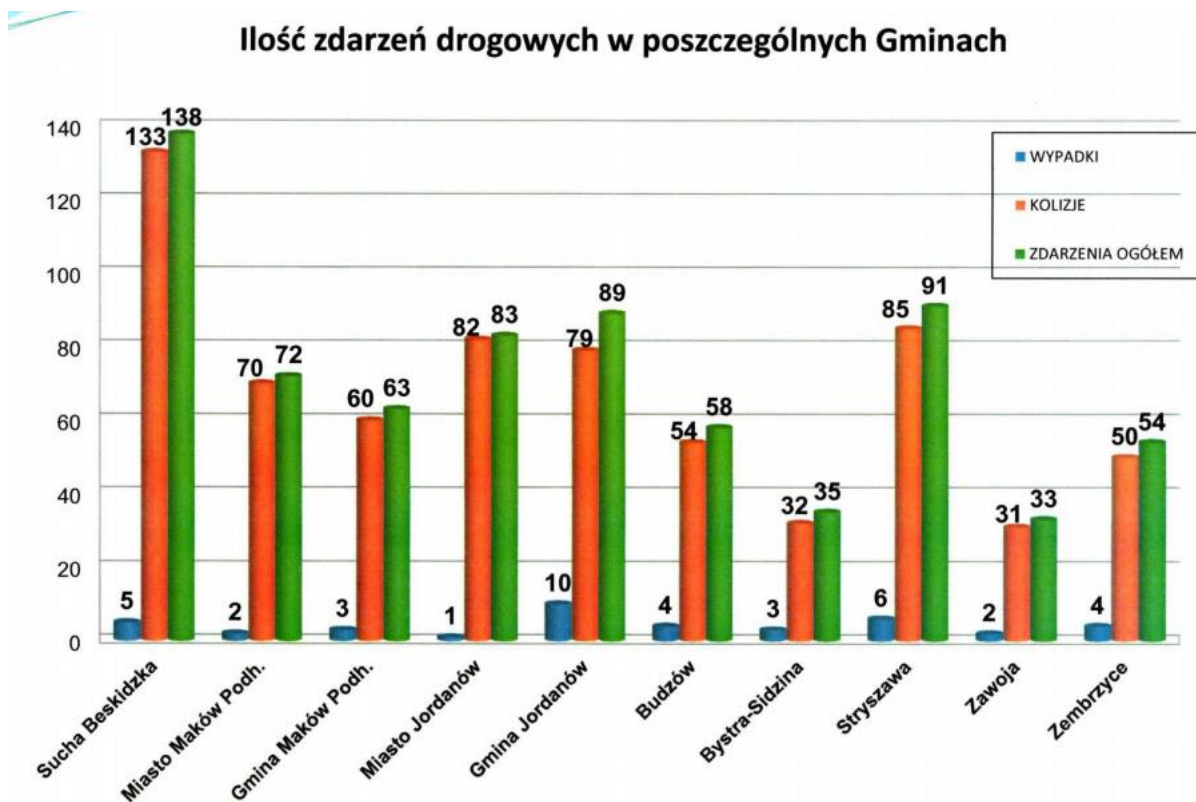
- 1) prace organizacyjne na targowisku,
- 2) obsługa płatnych tablic informacyjnych,
- 3) obsługa parkomatu i kontrole opłaty parkingowej,
- 4) konwojowanie wartości pieniężnych dla MOPS,
- 5) udział w wizjach i udzielanie asysty pracownikom Referatów Urzędu Miasta.

Na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego w Suchej Beskidzkiej czuwa także zlokalizowana w naszym mieście Komenda Powiatowa Policji, z którą na co dzień realizując swoje zadania, współpracuje suska Straż Miejska. Podejmowane są wspólne interwencje w szczególności w zakresie porządku publicznego i ruchu drogowego oraz postępowania wyjaśniające.

W celu zobrazowania stanu bezpieczeństwa na terenie Suchej Beskidzkiej poniżej zamieszczony zostały wykres przedstawiający stwierdzone przestępstwa i porównanie roku 2018 do roku 2017-go w zestawieniu z pozostałymi gminami powiatu suskiego oraz zdarzenia drogowe z podziałem na rodzaje i miejsca zdarzenia. (Źródło- Komenda Powiatowa Policji w Sucho Beskidzkiej)

Liczba przestępstw i zdarzeń w Suchej Beskidzkiej w porównaniu z innymi Gminami jest wyraźnie większa, lecz biorąc pod uwagę charakter miasta powiatowego, stanowiącego centrum administracyjne, oświatowe, służby zdrowia, a także centrum handlowe i przemysłowe, to przedstawione statystyki nie powinny dziwić. Szacuje się, że na terenie Suchej Beskidzkiej, m.in. w zakładach pracy, szkołach, urzędach i placówkach handlowych, na co dzień przebywa ponad 16 000 osób.

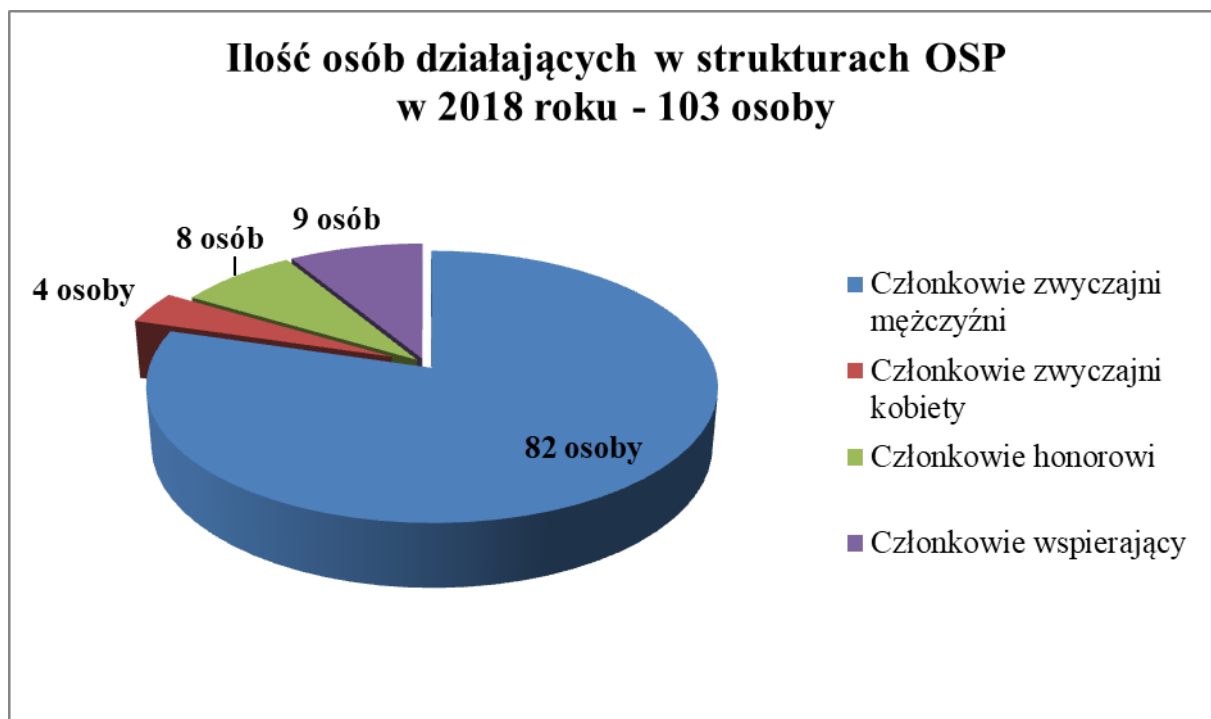

6.2. OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Jednym z zadań własnych samorządu terytorialnego jest wspieranie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Na terenie Gminy Sucha Beskidzka ma siedzibę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, która m.in. organizuje i prowadzi akcje ratownicze w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń. Pomocą do tych działań są jednostki OSP. Gmina Sucha Beskidzka zadanie to wypełnia poprzez wspieranie działań statutowych Ochotniczych Straży Pożarnych. W Gminie działają dwie jednostki: OSP Sucha Beskidzka Miasto (1886 r.) oraz OSP Sucha Beskidzka Błądzonka (1925 r., a reaktywowana w 1958 r.). Obie jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego .

Struktura

Ogólnie w strukturach działają: 86 członków zwyczajnych, w tym: 82 mężczyzn i 4 kobiety, 8 członków honorowych, 9 członków wspierających (razem 103 osoby).

Liczba członków zwyczajnych mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych wynosi: 73, w tym mężczyzn: 69 i 4 kobiety.

W jednostkach działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, zrzeszające 26 członków, w tym: 13 chłopców i 13 dziewcząt. Liczba ratowników łącznie 210 (Bładzonka: 136, Miasto 74).

Działalność ratowniczo-bojowa

W 2018 roku w działaniach ratowniczych członkowie jednostek uczestniczyli **65** razy (32 - OSP Bładzonka, 33 – OSP Miasto) w akcjach ratowniczych, w tym: w gaszeniu pożarów 13 razy (5 – OSP Bładzonka, 8 – OSP Miasto) w likwidacji miejscowych zagrożeń 22 razy (9 – OSP Bładzonka, 13 – OSP Miasto), w ćwiczeniach 13 razy (1 – OSP Bładzonka, 12 – OSP Miasto), zabezpieczenie operacyjne rejonu (powiatu) – 17 razy (1 - OSP Bładzonka), fałszywe alarmy 0. Ponadto suskie jednostki uczestniczy w wyjazdach gospodarczych **24** razy (8 – OSP Bładzonka, 16 – OSP Miasto).

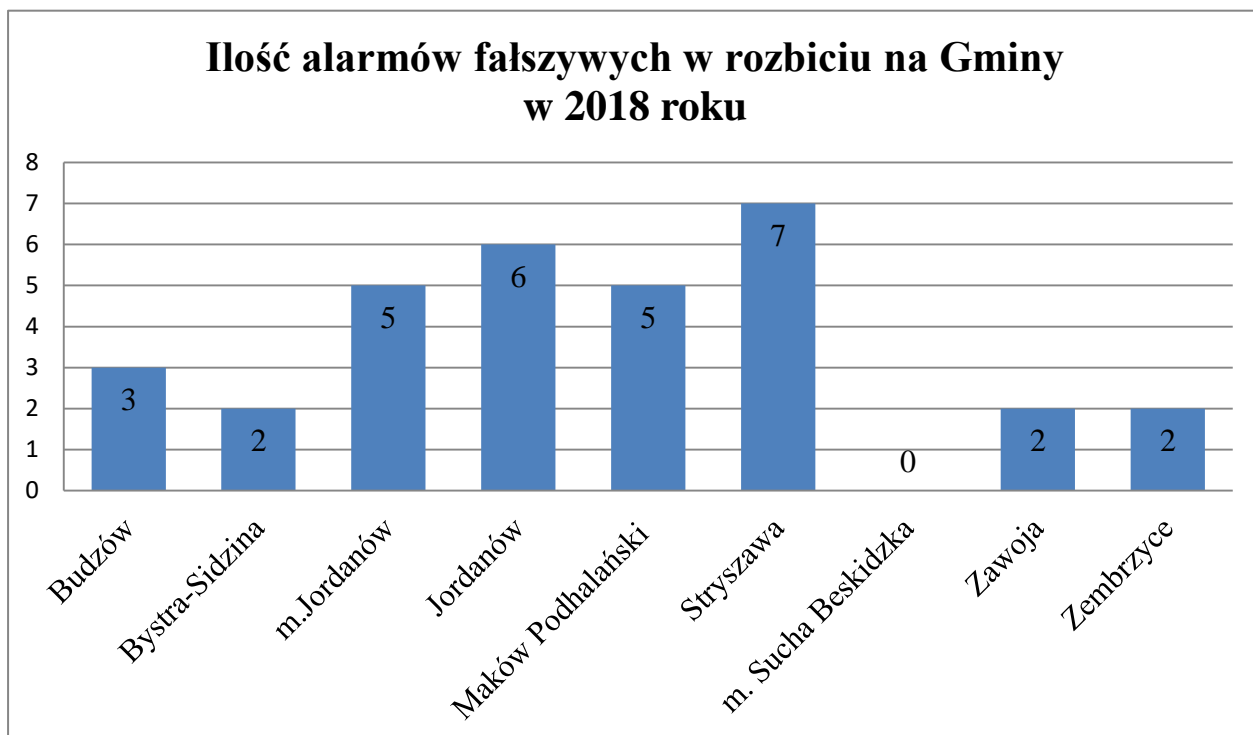

Graficzne porównanie ilości pożarów w miejscowościach powiatu suskiego.

Alarmy fałszywe

W 2018 r. na terenie gminy Sucha Beskidzka zanotowano 5 alarmów fałszywych. Statystyka wywoływania alarmów fałszywych w powiecie suskim:

SZKOLENIA

W 2018 r. ogółem w szkoleniach uczestniczyło 18 druhów tj.: 5 - w szkoleniu podstawowym, 1 – w szkoleniu z zakresu ratownictwa technicznego, 5 – w szkoleniu dowódców OSP, 6 – w szkoleniu sternika motorowego, 1 – w szkoleniu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Ogółem liczba wyszkolonych strażaków ochotników OSP z terenu miasta Sucha Beskidzka.

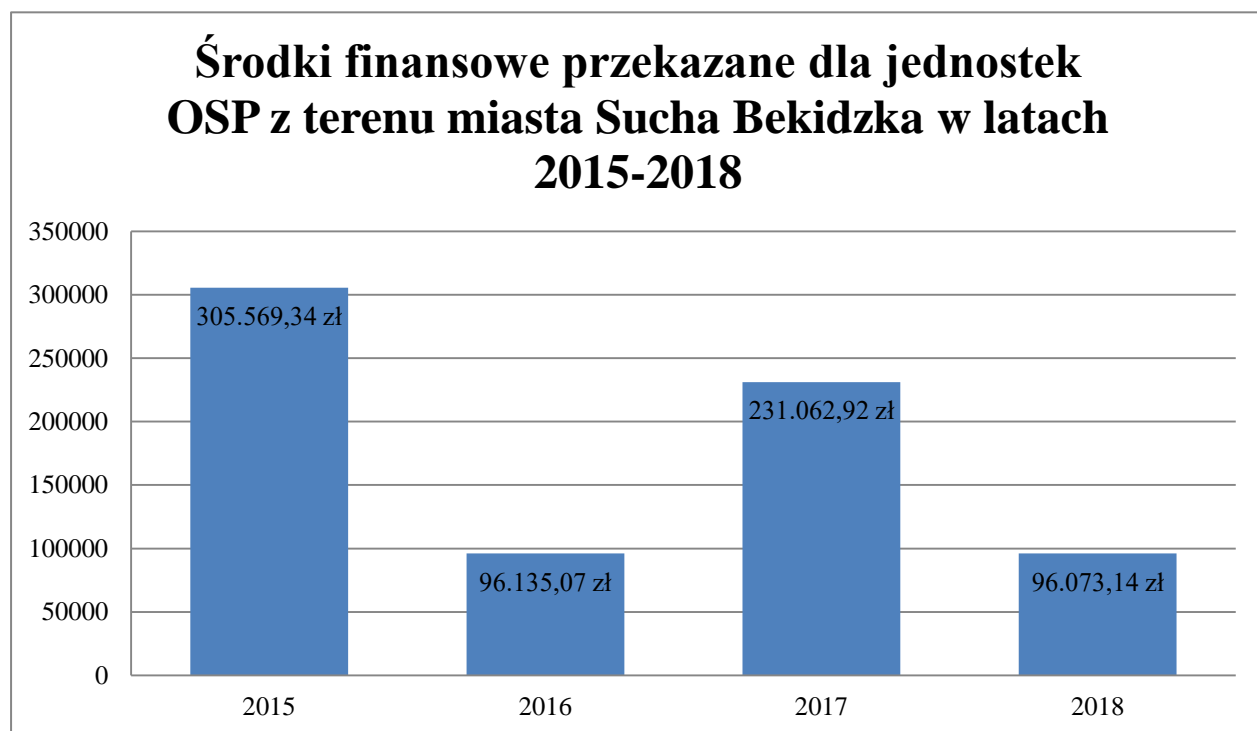
MIENIE I WYPOSAŻENIE

Obie jednostki posiadają remizy strażackie. OSP Miasto funkcjonuje w udostępnionej przez gminę Sucha Beskidzka części budynku znajdującego się przy ul. Rynek 16 w Suchoj Beskidzkiej o łącznej powierzchni pomieszczeń 208,90 m². W skład remizy wchodzi boks garażowy oraz sala z zapleczem socjalnym. OSP Błądzonka jest właścicielem remizy znajdującej się przy ul. Błądzonka 41 w Suchoj Beskidzkiej. Budynek remizy składa się z boksów garażowych, szatni, sali na spotkania okolicznościowe wraz z zapleczem socjalnym oraz siłowni dla młodzieży. Na wyposażeniu jednostek są: 4 samochody bojowe oraz 1 łódź. OSP Miasto posiada samochód pożarniczy Iveco Eurocargo GBA z 1993 r., Ford Ranger z 2007 r., płaskodenną łódź aluminiową z kaskadą ratowniczą STARK 415 z 2015 r. - napędzaną silnikiem spalinowym oraz kajaki ratownicze. OSP Błądzonka posiada

samochód Star 266 GBA z 1989 r. po karosażu nadbudowy pożarniczej w 2006 r. i Renault Master GLM z 2005 r. zabudowany w 2015 r. Ponadto jednostki posiadają niezbędny sprzęt do zapewnienia gotowości ratowniczo-bojowej.

FINANSE

Gmina Sucha Beskidzka zabezpiecza działania ratowniczo-bojowe dla obu jednostek.

W 2018 rok Gmina Sucha Beskidzka przeznaczyła na wydatki związane z zapewnieniem gotowości bojowej w wysokości: **96.296,15 zł (w tym: OSP Bładzonka – 52.409,63 zł, OSP Miasto – 43.886,52 zł)**. Środki te przeznaczone są m.in. na paliwo, naprawę sprzętu i samochodów, zakup części zamiennych i nowego sprzętu ratowniczo-pożarniczego, umundurowanie bojowe strażaków, ubezpieczenia i przeglądy samochodów, opłatę za energię elektryczną, wodę, gaz, za usługi telekomunikacyjne i Internet, za selektywne alarmowanie, ekwiwalent pieniężny dla strażaków biorących udział w szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną oraz za wynagrodzenie konserwatora i palacza c.o.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

7.1. GOSPODARKA ODPADAMI

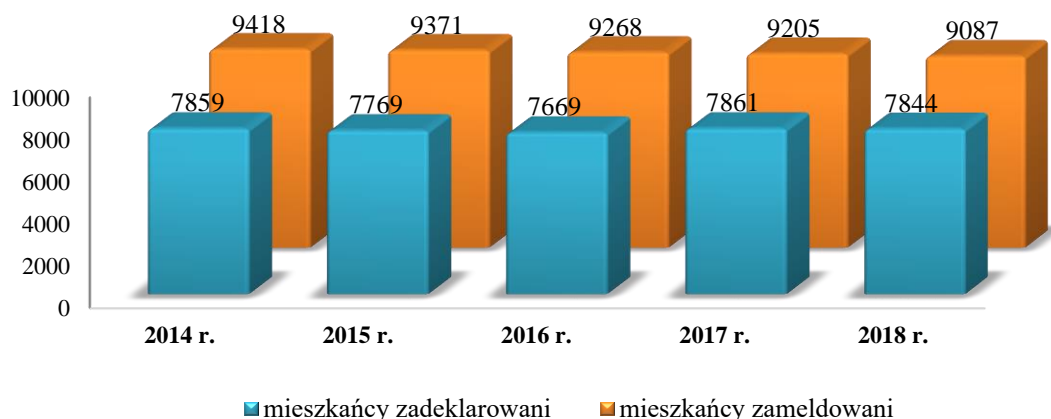
Od 1 lipca 2013 r. w związku z nowelizacją ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, gminy otrzymały nowe zadanie dotyczące gospodarki odpadami. W oparciu o ustawowe wymogi oraz własne wieloletnie doświadczenia Gmina Sucha Beskidzka wypracowała skuteczny system gospodarowania odpadami komunalnymi.

Już w 1997r. Sucha Beskidzka wraz z innymi sześcioma gminami powiatu suskiego postanowiła zawiązać związek gmin, którego głównym celem były działania związane z ochroną środowiska, a w szczególności rozwiązywanie problemu gospodarki odpadami. Wspólnie wybudowane zostało składowisko odpadów oraz rejonowa sortownia odpadów. Po wprowadzeniu nowej ustawy "śmieciowej" w 2013 roku i nowych wymogów dotyczących instalacji odbioru odpadów okazało się, że aby utrzymać zamortyzowaną zaledwie w połowie instalację w Suchoj Beskidzkiej i uzyskać zezwolenie na kontynuację działalności, konieczne są duże nakłady finansowe na modernizację obiektów i instalacji. Wówczas związek opuściły trzy Gminy (Maków Podhalański, Zembrzyce i Bystra-Sidzina), pozostałe cztery (Sucha Beskidzka, Jordanów, Stryszawa i Zawoja) podjęły ogromny wysiłek, aby pozyskać dotacje ze środków unijnych, zmodernizować sortownię odpadów i doprowadzić do tego, aby instalacja otrzymała status regionalnej. Wysiłek się opłacił bowiem sortownia i składowisko odpadów funkcjonuje do dziś, a ceny za przyjmowanie i zagospodarowanie odpadów z czterech gmin należą do najniższych w całym regionie.

Odpady na terenie Gminy są selektywnie zbierane „u źródła”, czyli bezpośrednio w budynkach wielorodzinnych, domach jednorodzinnych, oraz w miejscach gdzie powstają odpady komunalne – w podziale na sześć frakcji. Zgodnie z obowiązującym na terenie Suchoj Beskidzkiej prawem miejscowym, odpady odbierane są przez Gminę zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak też i niezamieszkałych (wszystkie pozostałe), a obowiązkiem właścicieli tych nieruchomości jest złożenie odpowiednich deklaracji śmieciowych. Mieszkańcy wnoszą opłaty od osoby zamieszkałej na nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. liczba osób zameldowanych na terenie gminy wynosi 9087 osób, natomiast zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości sumaryczna liczba osób zamieszkujących wynosi 7844 osób. Przyczyn takich różnic może być wiele, a jedną z nich jest fakt, że wiele osób na co dzień przebywa np. na uczelni, a do Suchoj Beskidzkiej przyjeżdża na weekend.

Poniższy wykres przedstawia ilość osób zamieszkałych w Suchoj Beskidzkiej w poszczególnych latach w porównaniu z zadeklarowanymi do odbioru odpadów.

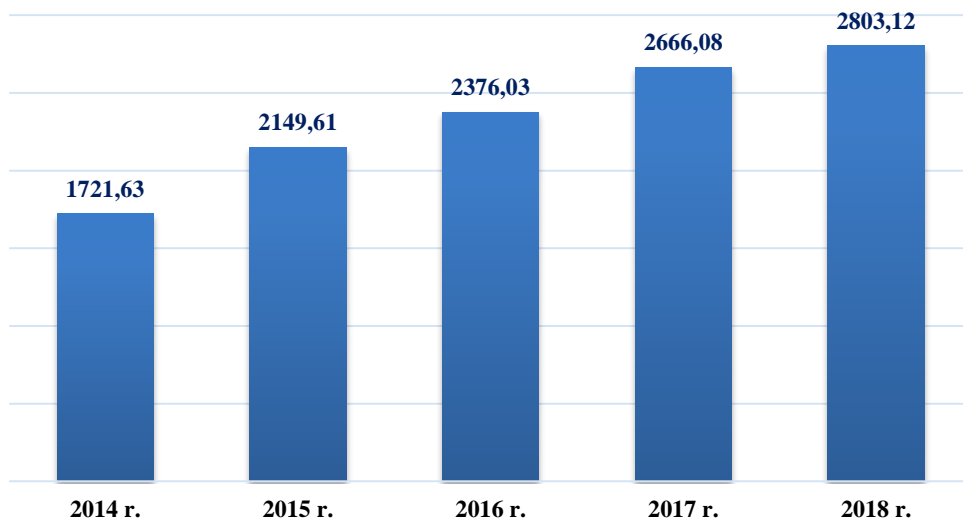
Pracownicy Urzędu Miasta na bieżąco analizują składane deklaracje i wielkości „sphywającego” strumienia śmieci i w razie wątpliwości, przy współpracy ze Strażą Miejską przeprowadzają kontrole nieruchomości. Warto również dodać, że w miesiącach letnich ilość zadeklarowanych mieszkańców wzrasta, co ma związek z mieszkańcami czasowo przyjeżdżającymi do naszego miasta.

W celu identyfikacji dostawcy odpadów oraz określenia ich ilości i stopnia segregacji w Suchoj Beskidzkiej stosowane są (naklejane na worki z odpadami segregowanymi) kody kreskowe, natomiast pojemniki z odpadami niesegregowanymi są ważone na wadze elektronicznej przy odbiorze. Dzięki temu Gmina jest w posiadaniu danych dla każdego gospodarstwa domowego oddzielnie, które po zakończeniu roku są analizowane.

Opłaty za odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych są bardziej zróżnicowane i zależne od rodzaju prowadzonej działalności, użytkowanej powierzchni lub ilości zatrudnionych pracowników. W tym przypadku również wysokość opłat jest uzależniona od segregowania odpadów. Na bieżąco kontrolowana jest ilość oddawanych odpadów w stosunku do danych zawartych w deklaracjach. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, w deklaracjach określają ilość odpadów przekazywanych do zagospodarowania. W przypadku gdy po okresie sprawozdawczym okazuje się, że odpadów było więcej i koszty odbioru są wyższe niż dokonane wpłaty, są oni wzywani do złożenia korekty. W roku 2018 było 35 takich podmiotów.

Ilość odebranych odpadów w Polsce co roku się zwiększa. Podobnie dzieje się w naszym mieście. Ilość odpadów przypadająca na jednego mieszkańca Suchoj Beskidzkiej w 2018 r. wyniosła **322 kg**. W porównaniu do okolicznych gmin jest ona większa, np. w Stryżawie ilość ta wynosi 143 kg/mieszkańca. Warto także zauważyć, że na jednego mieszkańca Polski przypadało średnio 315 kg zebranych odpadów komunalnych, a na jednego mieszkańca Unii Europejskiej średnio 487 kg.

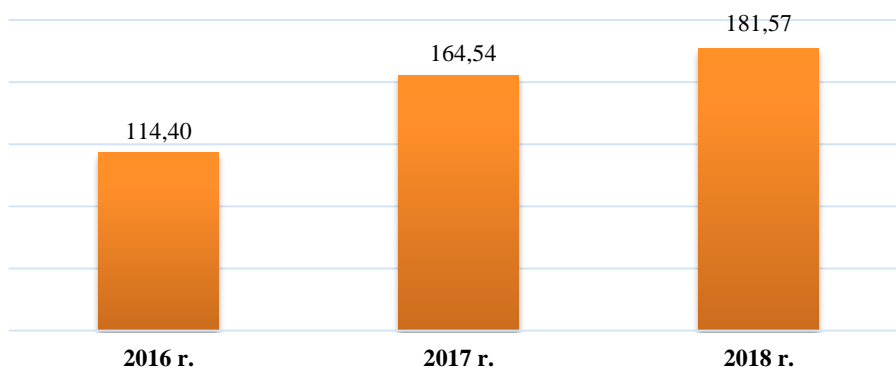
Ilość odebranych w Suchej Beskidzkiej odpadów komunalnych w poszczególnych latach w Mg

Dodatkowo w ciągu 2018 roku Gmina Sucha Beskidzka przeprowadziła trzy zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów niebezpiecznych. Łącznie zostało zebranych **181,57 ton** odpadów wielkogabarytowych.

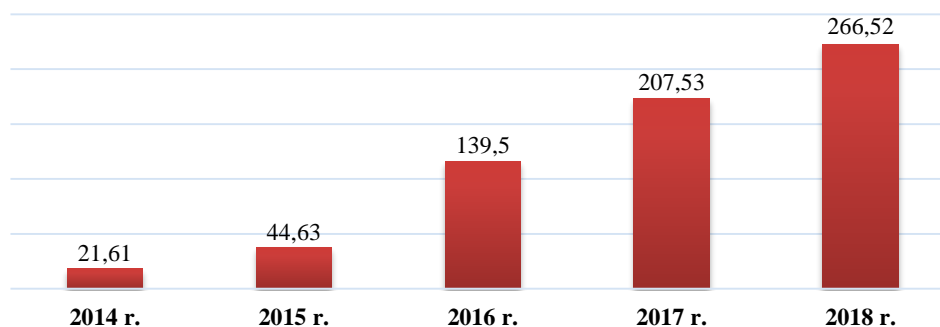
Jest to jak do tej pory rekordowa ilość , o czym świadczy zamieszczone niżej zestawienie :

Ilość odebranych odpadów wielkogabarytowych w Mg

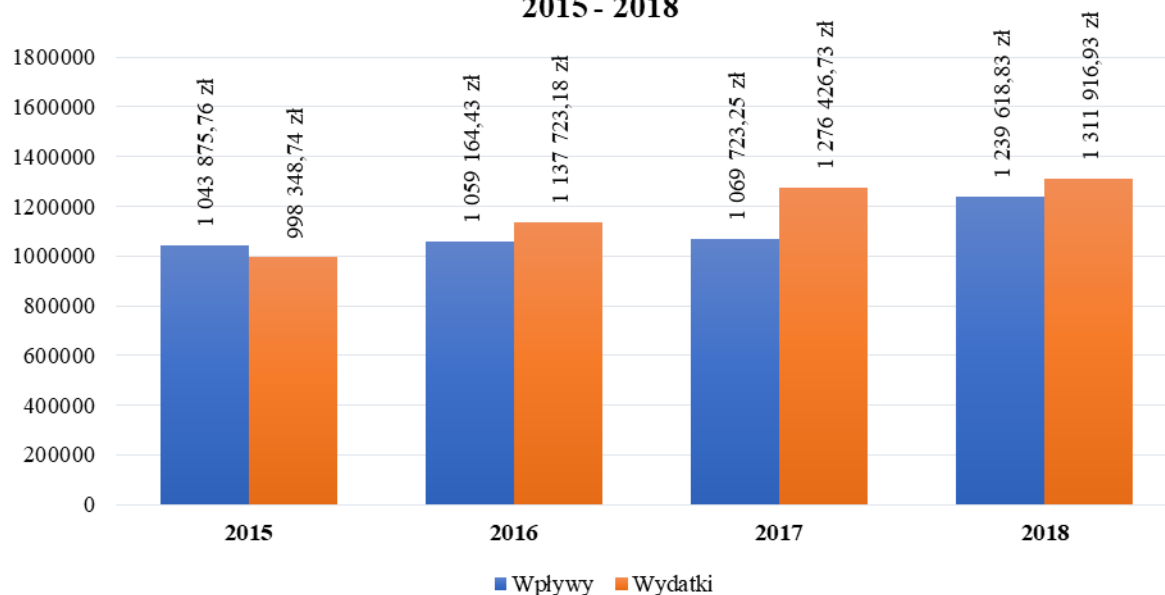
Niezależnie od tego na terenie Regionalnego Zakładu Przetwarzania Odpadów wyznaczony został Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Główną zaletą PSZOK jest możliwość bezpłatnego pozbywania się przez mieszkańców odpadów, w dogodnym dla nich momencie, niezależnie od harmonogramu ustalonego przez gminę. Z roku na rok ilość odpadów odbierana w ten sposób jest większa.

Ilość odpadów oddanych bezpośrednio do PSZOK w Mg

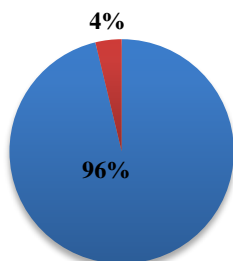

Pomimo rok rocznie zwiększającej się ilości odbieranych odpadów, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 2013 roku pozostawały przez okres 4,5 roku na niezmiennym poziomie. Dopiero wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a szczególnie ich ilości spowodował wzrost opłaty, która od 1 stycznia 2018 r. wynosi **8 zł miesięcznie** od osoby, i odpowiednio **16 zł miesięcznie** od osoby jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób zmieszany. Opłaty te w porównaniu z innymi gminami miejskimi należą do najniższych w regionie. Dla przykładu w Żywcu stawka ta wynosi obecnie 14 zł za odpady segregowane oraz 28 zł za odpady zmieszane, w Oświęcimiu odpowiednio 14 zł oraz 25 złotych, a w Jordanowie 17 złotych i 34 złotych. Zgodnie z ustawą system zbiórki odpadów powinien się bilansować pod względem finansowym. Oznacza to, że Gmina nie może na zbiorce odpadów zarabiać ale też i dopłacać do niego z innych dochodów. W Suchoj Beskidzkiej koszty odbioru odpadów jednak o kilka procent przewyższają wpływy, co obrazuje niżej zamieszczony wykres:

Wpływy i wydatki związane z gospodarką odpadami w latach 2015 - 2018

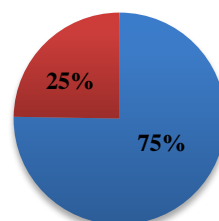

Deklarowany sposób segregacji na nieruchomościach zamieszkałych.

■ Odpady selektywne ■ Odpady zmieszane

Deklarowany sposób segregacji na nieruchomościach niezamieszkałych.

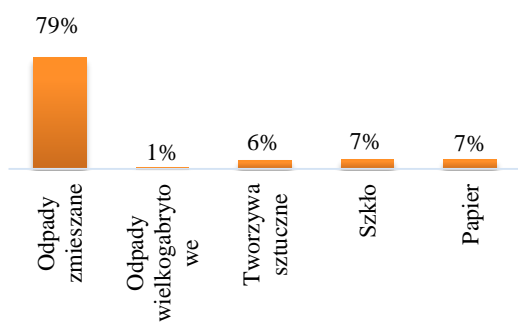

■ Odpady selektywne ■ Odpady zmieszane

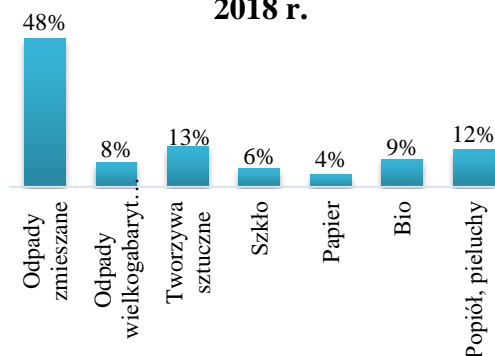
Z zestawienia wynika, że zdecydowana większość mieszkańców Suchej Beskidzkiej w 2018 roku deklaruje selektywną zbiórkę odpadów korzystając z obniżonej opłaty za ich odbiór. Zgodnie z przyjętymi w Suchej Beskidzkiej regulacjami za zbiórkę selektywną uznają się, gdy **co najmniej 30% odpadów zostaje wysegregowana**. W ramach wnoszonej opłaty za odbiór odpadów zarówno właściciele nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych otrzymują odpowiednio oznaczone worki kolorowe do segregacji odpadów wraz z kodami kreskowymi. W 2018 r. rozdysponowano **112 300 sztuk worków** do segregacji odpadów komunalnych i w porównaniu do roku 2017 było ich więcej o 22 800 sztuk.

Poniższe wykresy przedstawiają strukturę frakcji odbieranych w gminie Sucha Beskidzka odpadów komunalnych w okresie przed nowelizacją ustawy oraz w **roku 2018**.

Struktura frakcji odpadów komunalnych zebranych w 2012 r.

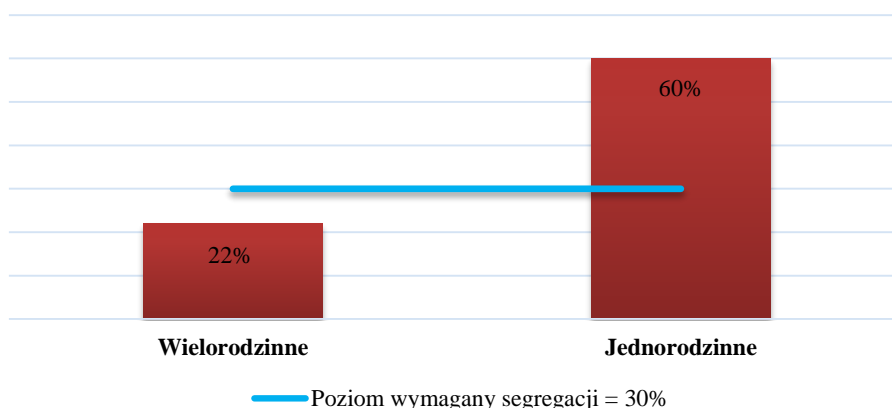

Struktura frakcji odpadów komunalnych zebranych w 2018 r.

W 2018r. średni poziom segregacji w budynkach wielorodzinnych wyniósł **ok. 22 %**, gdy w tym samym okresie średnia w domach jednorodzinnych wyniosła **ok 60 %**.

Stopień segregacji za 2018 r. w podziale na rodzaj nieruchomości

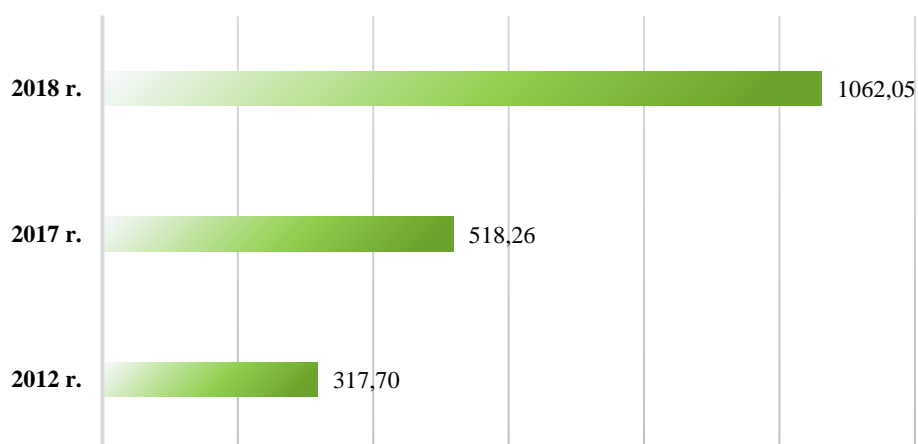

Ta widoczna duża dysproporcja związana jest najprawdopodobniej z odpowiedzialnością zbiorową za oddawane odpady w blokach. Sytuacja w budynkach wielorodzinnych (blokach mieszkalnych) musi ulec poprawie, w przeciwnym razie zarządcy wspólnot i Spółdzielni Mieszkaniowej zostaną wezwani do zmiany deklaracji śmieciowej, co będzie się wiązało ze zwiększeniem opłat za odbiór odpadów od mieszkańców bloków o 100%.

Niezależnie od powyższego, wprowadzony w Gminie Sucha Beskidzka system gospodarowania odpadami komunalnymi przynosi zamierzone efekty.

W 2017 roku do ponownego wykorzystania przekazano 518,26 ton odpadów, w 2018 roku było ich aż 1 062,06 ton. Dla porównania w 2012 r. do recyklingu przekazano 317,70 ton odpadów.

Ilość odpadów oddanych do recyklingu w [MG]

Gmina Sucha Beskidzka odbiera odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na jej terenie. Przejęcie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych również od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na

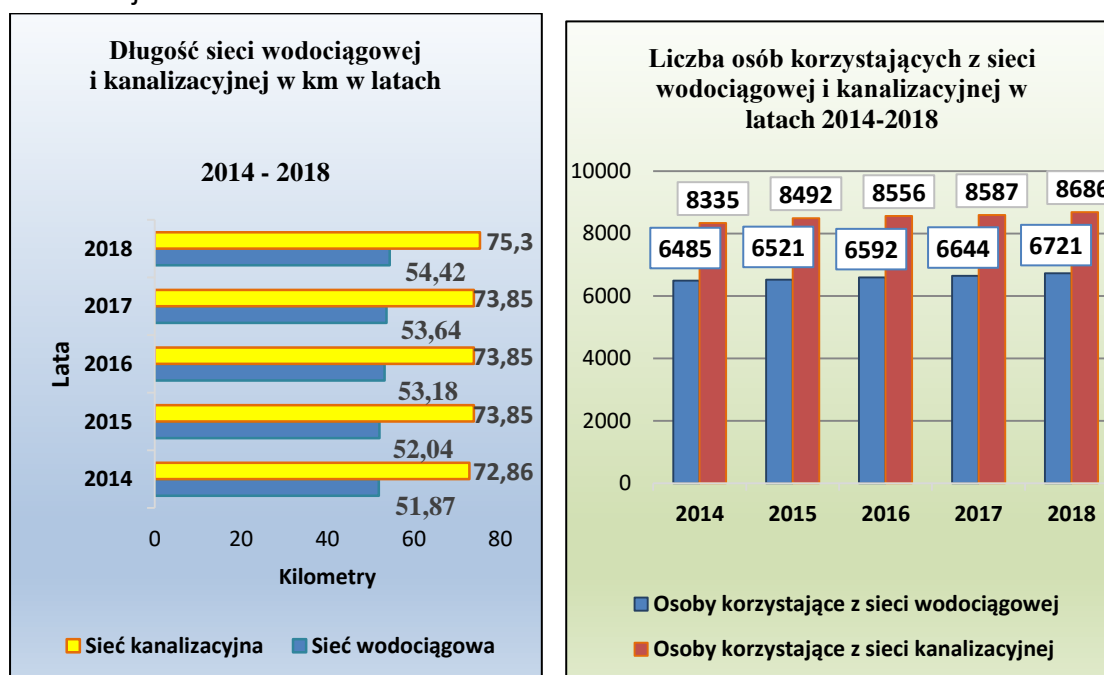
których powstają odpady jest rozwiązaniem dającym kontrolę nad wszystkimi wytworzonymi w gminie odpadami. Odbiorem odpadów z terenu Suchej Beskidzkiej w 2018 r. zajmowało się Przedsiębiorstwo Turystyczne Beskidy-Tourist sp. z o.o. wyłonione w przetargu, a jego podwykonawcą był Zakład Komunalny w Suchej Beskidzkiej.

Mimo, iż niewątpliwie gospodarka odpadami w naszym mieście działa sprawnie, to w celach edukacyjnych dwa razy w roku gmina organizuje akcje sprzątania miasta. W 2018 r. we wspólnym wiosennym porządkowaniu miasta uczestniczyła młodzież ze szkół podstawowych i średnich, dzieci z przedszkoli i świetlice profilaktycznej oraz chętni mieszkańcy Suchej Beskidzkiej. Udział w porządkowaniu miasta wzmacnia poczucie odpowiedzialności za otaczające nas środowisko naturalne. Akcja sprzątania świata odbyła się we wrześniu 2018 r. i przebiegała pod hasłem: „AKCJA – SEGREGACJA! 2 X WIĘCEJ, 2 X CZYŚCIEJ”. Celem tej edycji było budowanie świadomości ekologicznej - poczynając od sprzątania, poprzez promowanie i stosowanie selektywnej zbiórki odpadów.

7.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Rozbudowa systemów wodno – ściekowych od wielu lat jest jednym z priorytetów Gminy Sucha Beskidzka. Działania inwestycyjne skupiają się na rozbudowie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej oraz utrzymaniu we właściwym stanie urządzeń oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody. Dzięki systematycznej i konsekwentnej polityce ekologicznej miasta, na dzień 31.12.2018 roku ok 93% mieszkańców korzysta z kanalizacji sanitarnej, a z sieci wodociągowej ok 72 %.

Na dzień 31.12.2018 r. łączna długość sieci wodociągowej wynosi 54,42 km, a kanalizacji sanitarnej 75,3 km. Z sieci wodociągowej korzysta obecnie 6 721 osób, a z kanalizacji sanitarnej 8 686 osób.

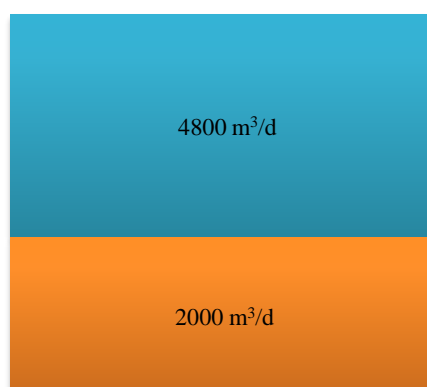
ZAOPATRZENIE W WODĘ

Miasto Sucha Beskidzka jest zaopatrywane w wodę głównie z ujęcia powierzchniowego tj. z potoku Stryszawka oraz ujęć wody podziemnej zlokalizowanych w wyższych partiach miasta. Dostawa wody z potoku Stryszawka, po uzdatnieniu na Stacji Uzdatniania Wody (SUW) zlokalizowanej przy ul. Za Wodą 37, stanowi obecnie ok. 70 % wody pitnej zużywanej przez mieszkańców Suchoj Beskidzkiej. Ilość wody pitnej zużytej przez jednego mieszkańca to około 80 l /dobę.

Dzięki nowoczesnej instalacji membranowej do **uzdatniania wody** Pall Aria AP6 woda dostarczana do odbiorców jest najwyższej jakości. Instalacja ta oparta jest na technologii Pall Microza firmy Pall Corporation i ma wydajność do 160m³/h. Proces uzdatniania wody jest w pełni zautomatyzowany, a ingerencja operatora została ograniczona do absolutnego minimum. Całością procesu uzdatniania zarządza komputer z odpowiednim oprogramowaniem. Procesy membranowe są technikami pozwalającymi na separację zanieczyszczeń na poziomie molekularnym lub jonowym. Nie wymagają dawkowania chemikaliów oraz nie powodują transformacji zanieczyszczeń. Korzyści jakie wynikają z zastosowania powyższej techniki to produkcja wody o stałej jakości, znaczne zmniejszenie dodawanych chemikaliów, zmniejszenie zużycia energii w procesie uzdatniania i możliwość pełnej automatyzacji.

Dobowa wydajność Stacji Uzdatniania Wody

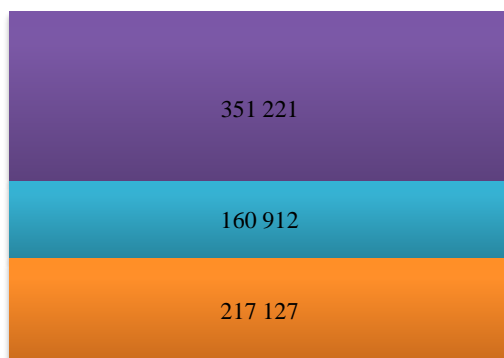
- Pozwolenie wodnoprawne - dopuszczalny pobór wody
- Zapotrzebowanie na wodę w 2018r.

Dostawa wody z ujęcia powierzchniowego realizowana jest za pomocą rurociągu magistralnego o średnicy 250/225/200 mm, biegnącego wzdłuż ulic: Role, Mickiewicza, Zamkowej, Wadowickiej i Płk. T. Semika. Rurociąg magistralny zasila dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 500 m³ każdy, które zlokalizowane są przy ul. Źródlanej (jest

to tzw. pierwsza strefa ciśnień). Z tych zbiorników woda tłoczona jest rurociągiem o średnicy 150 mm do zbiornika wyrównawczego o pojemności 300 m³ zlokalizowanego przy ul. Podksiężę (jest to druga strefa ciśnień). Obecnie na terenie miasta zlokalizowanych jest 7 pompowni wody czystej, w tym pompownia główna na SUW przy ul. Za Wodą 37.

Ilość wyprodukowanej i wtłoczonej do sieci wody w 2018 r.

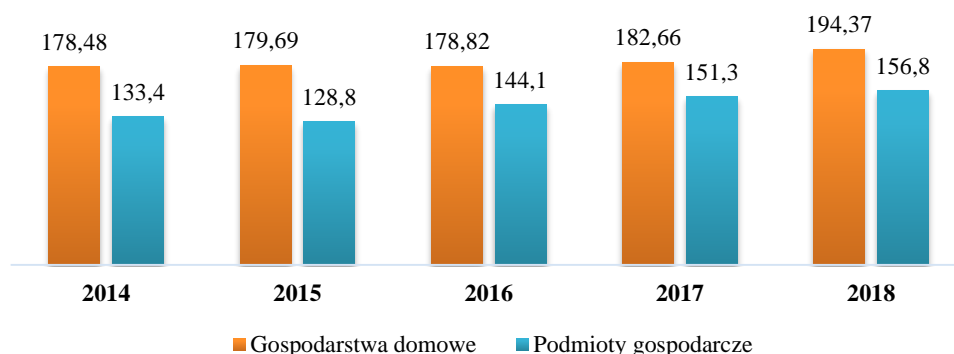

■ Straty na sieci ■ Woda pobrana na cele technologiczne ■ Ilość wody sprzedanej

Zaopatrzenie w wodę pomimo powstawania nowych firm, obiektów, również tych będących na etapie projektu, nie powoduje zasadniczych zmian co do ilości **zużywanej wody** w Suchoj Beskidzkiej. W tym kontekście należy przyjąć, że przy intensywnym rozwoju miasta, zapotrzebowanie na wodę nie powinno przekroczyć 2200 m³/d co daje około 93 m³/h

Prowadzona jest sukcesywna wymiana armatury stanowiącej wyposażenie sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej. Wymiana odcinków sieci wodociągowej przekłada się na obniżenie liczby awarii powstających na sieci wodociągowej.

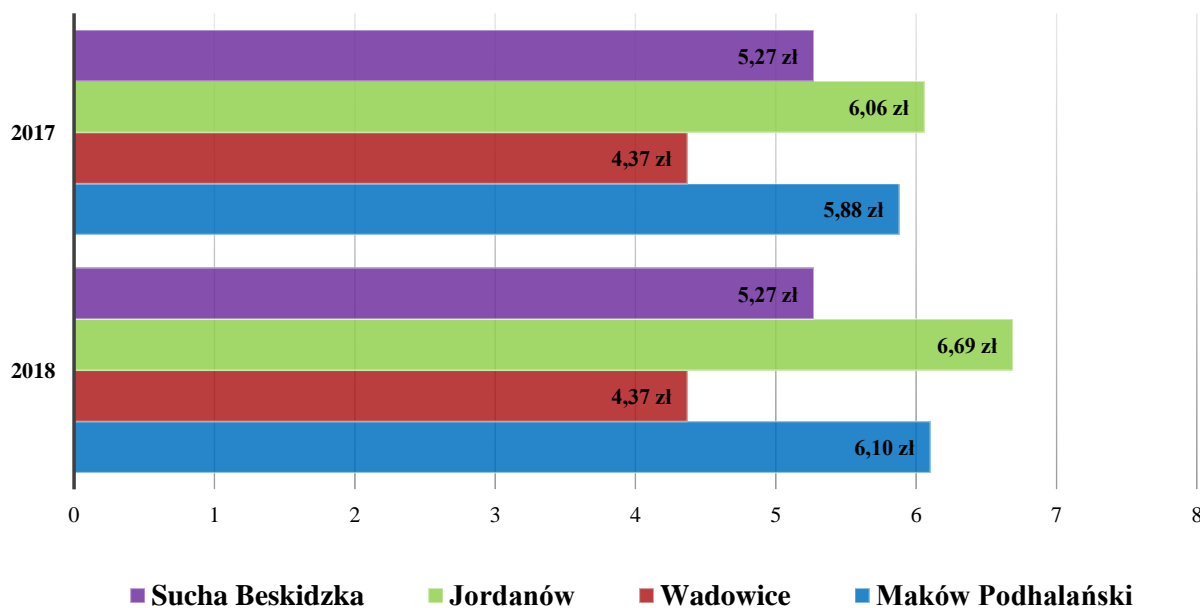
Ilość sprzedanej wody w tys. m³ w latach 2014 - 2018

Warto dodać, że ceny wody i ścieków w Suchej Beskidzkiej zaliczają się do najniższych w regionie, mimo, że w wielu innych gminach stosowane są mniej zaawansowane technologie, a co za tym idzie znacznie tańsze metody uzdatniania wody i oczyszczania ścieków. Poniżej przedstawiono porównanie cen za wodę i ścieki z okolicznych gmin w latach 2017/2018.

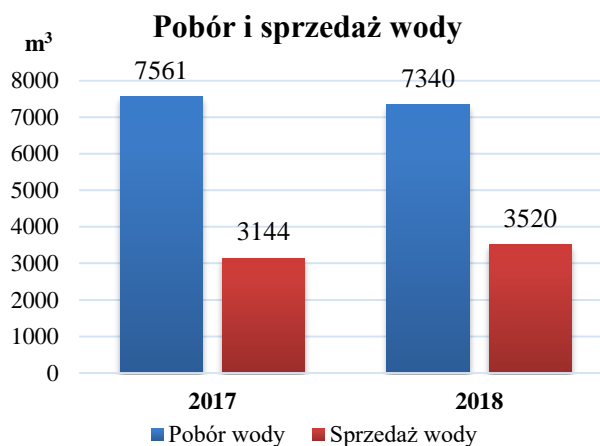
Cena za wodę

w latach 2017 - 2018 w porównaniu z innymi miastami w regionie

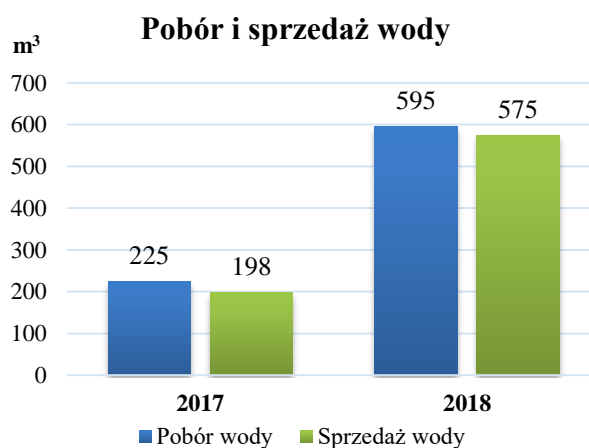
Oprócz ujęcia powierzchniowego gmina Sucha Beskidzka posiada ujęcia wody podziemnej zlokalizowane przy ul. Podksiężę oraz ul. Kamienne zaopatrują one gospodarstwa domowe usytuowane w pobliżu tych ujęć. Dostawa wody z ujęć podziemnych realizowana jest rurociągami o średnicy 110 mm wykonanymi z PE.

Ujęcie głębinowe zlokalizowane przy ul. Podksiężę wydajność wg. pozwolenia wodnoprawnego $Q_{dmax}= 60m^3/d$, $Q_{hmax}=3 m^3/h$

Ilość przyłączy wodociągowych 63 szt. Ujęcie zasila okresowo II strefę ciśnień .

Ujęcie głębinowe zlokalizowane przy ul. Kamienne wydajność wg. pozwolenia wodnoprawnego $Q_{dmax}= 22,5m^3/d$, $Q_{hmax}=1,5 m^3/h$

Ilość przyłączy wodociągowych 23 szt.

Spółka prywatna przy ul. Kamienne korzystająca z należącego do Gminy ujęcia wody Kamienne:

Rok	Pobór wody w m³
2017	1400
2018	1300

Ilość przyłączy wodociągowych 18 szt.

Woda uzdatniona jest pod ciągłą kontrolą własnego laboratorium Zakładu Komunalnego oraz zewnętrznego laboratorium akredytowanego. Jakość produkowanej i dostarczonej do odbiorców wody jest również pod stałą kontrolą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej. Codziennym badaniom - fizykochemicznym i mikrobiologicznym poddawana jest woda pobierana z różnych punktów czerpalnych zlokalizowanych na terenie miasta Sucha Beskidzka m.in. na terenie szpitala ZOZ Sucha Beskidzka. Dodatkowo w każdym miesiącu woda badana jest przez akredytowane laboratorium „SGS Polska Sp. z o.o. Laboratorium Środowiskowe” w Pszczynie. Wyniki badań wody otrzymywane z ww. laboratoriów świadczą o tym, że woda podawana do sieci miejskiej w Suchej Beskidzkiej jest zdatna do spożycia i spełnia wszystkie kryteria fizykochemiczne i mikrobiologiczne.

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Sieć kanalizacyjna obejmuje swym zasięgiem część zurbanizowaną obszaru Gminy (zabudowę wielorodzinną, gęstą zabudowę jednorodziną oraz podmioty gospodarcze). Szacuje się, że około 7 % mieszkańców z terenu gminy Sucha Beskidzka nie jest jeszcze objętych systemem kanalizacji sanitarnej. Wytworzone przez nich ścieki winny być gromadzone w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach. Ścieki z bezodpływowych zbiorników odbierane są przez zewnętrzny tabor asenizacyjny i zrucane do oczyszczalni poprzez stację zlewną znajdującą się na terenie oczyszczalni ścieków w Suchej Beskidzkiej. Obszary nieobjęte zbiorową kanalizacją sanitarną są sukcesywnie kanalizowane wg indywidualnych rozwiązań uwzględniających specyfikę danego terenu.

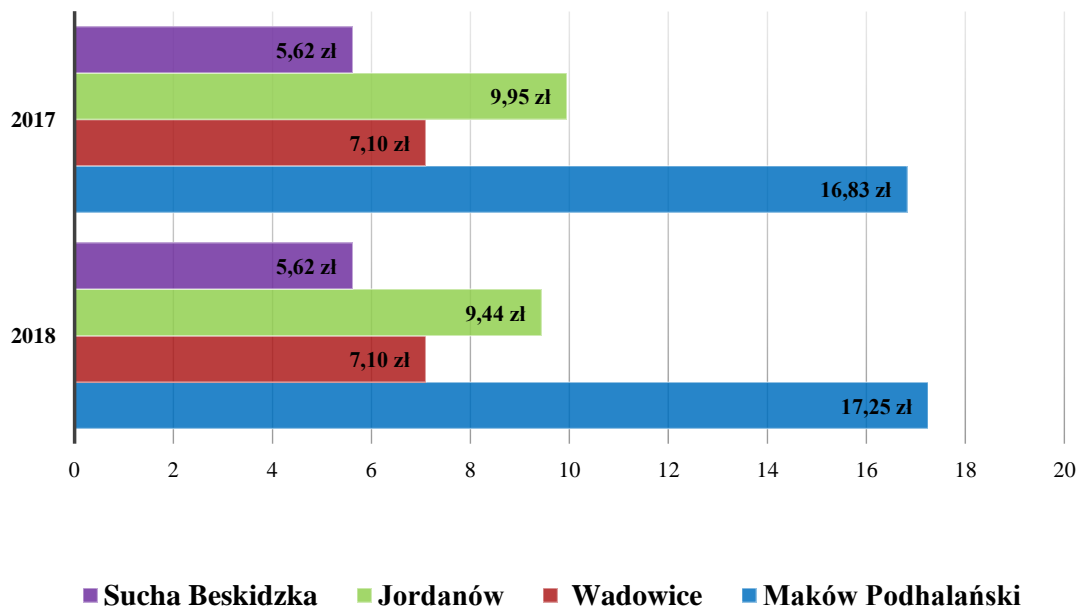
Na dzień 31.12.2018 r. łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 75,3 km i korzysta z niej 8 686 mieszkańców Suchej Beskidzkiej oraz liczne zakłady pracy, instytucje, placówki handlowe i inne podmioty.

Obecnie na terenie Gminy Sucha Beskidzka eksploatowana jest oczyszczalnia ścieków (mechaniczno – biologiczna), której rozwiązania technologiczne gwarantują spełnienie wymogów związanych z oczyszczaniem ścieków dopływających z gminy Sucha Beskidzka oraz gmin ościennych tj. Makowa Podhalańskiego i Stryszawy. Oczyszczalnia została zmodernizowana w roku 2007 , a w 2017 roku zamontowany został m.in. nowoczesny system odwadniania osadów. W 2018 r., po jedenastoletniej eksploatacji bioreaktorów oczyszczalni ścieków, zostały wymienione wszystkie membrany gumowe w dyfuzorach do napowietrzania drobno pęcherzykowego.

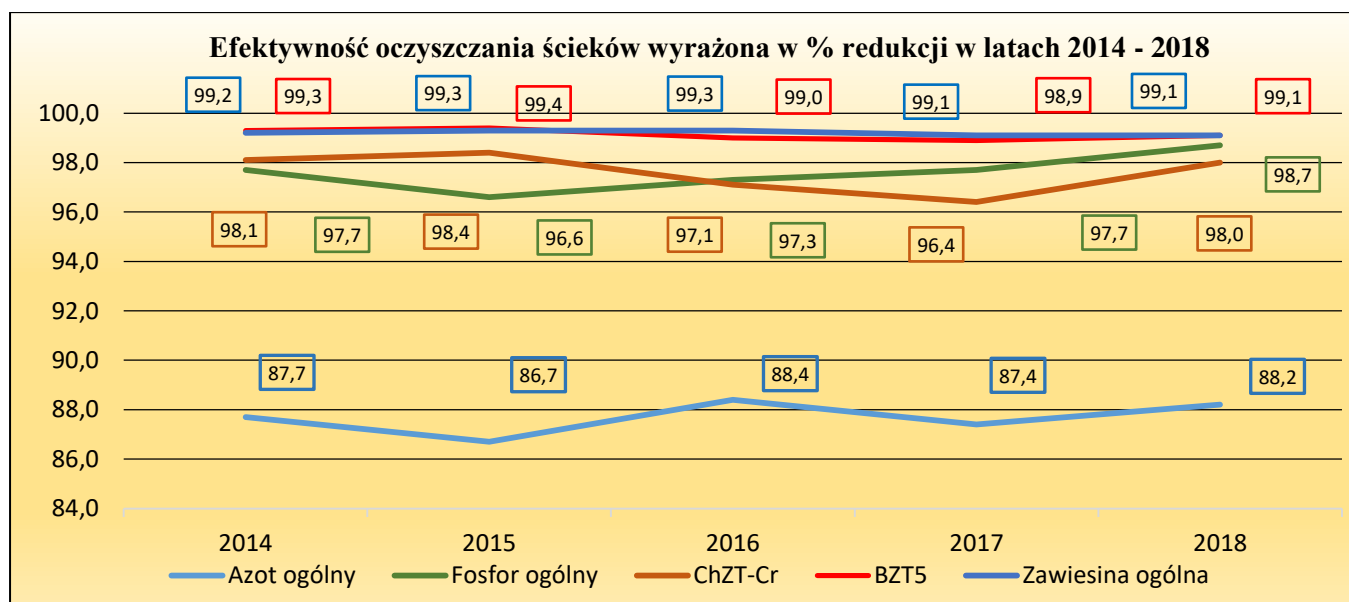
Dzięki racjonalnej i przemyślanej gospodarce ściekowej, ceny za odbiór i oczyszczanie nieczystości ciekłych dla mieszkańców Suchej Beskidzkiej i pozostałych dostawców należą do najniższych w całym regionie.

Cena za ścieki

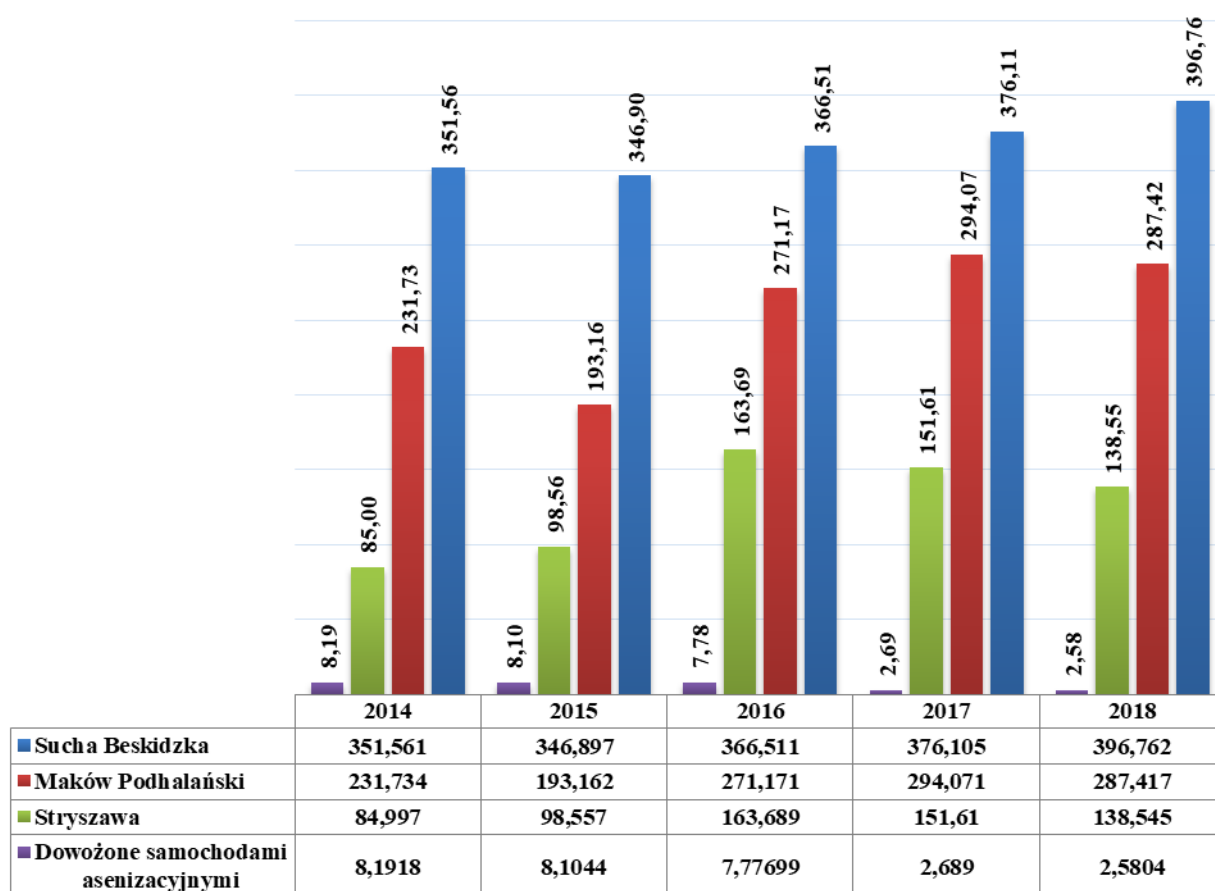
w latach 2017 - 2018 w porównaniu z innymi miastami regionu

Ścieki oczyszczone wprowadzane do odbiornika, czyli rzeki Skawy, spełniają warunki decyzji WS.6341.7.10.2013.GM tj. posiadają wymagany procent redukcji zanieczyszczeń.

Ilość odebranych ścieków w tys. m³ w latach 2014 - 2018

Proces oczyszczania ścieków i cała działalność oczyszczalni podlega nadzorowi prowadzonemu przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie. W dniach od 27 czerwca 2018 r. do 01 sierpnia 2018 r. prowadzona była planowana kontrola, która dotyczyła przestrzegania przepisów o odpadach przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych, a także przestrzegania warunków dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Kontrolujący, tak jak w latach ubiegłych nie stwierdzili naruszeń.

7.3. OCHRONA POWIETRZA

Ochrona środowiska, a szczególnie ochrona powietrza jest jednym z elementów na który gmina Sucha Beskidzka kładzie ogromny nacisk. Problemu zanieczyszczenia powietrza szkodliwymi pyłami i substancjami nie można lekceważyć. W celu znaczącej poprawy jakości powietrza na terenie gminy podejmowanych jest wiele inicjatyw, począwszy od dopłat do wymiany przestarzałych pieców i kotłów węglowych na nowoczesne urządzenia grzewcze spełniające najwyższe standardy ekologiczne, według obowiązujących przepisów. Sucha Beskidzka jest miastem powiatowym pełniącym rolę lokalnego centrum.

W związku z tym wszelkie działania podejmowane przez samorząd mają szeroki zasięg oddziaływania i tym samym wpływ nie tylko na mieszkańców gminy.

Realizacja programów i planów związanych z ochroną powietrza

Program Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego z 2017 r. (POP)

Dokument strategiczny, który wyznacza działania naprawcze umożliwiające osiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu na terenie całego województwa do 2023 r. Przygotowany jest na podstawie art. 91 *Prawo ochrony środowiska*. Aktualny Program Ochrony Powietrza przewiduje, że gmina Sucha Beskidzka w wyniku realizowanych działań naprawczych ograniczających niską emisję osiągnie w latach 2017 – 2019 następujący efekt ekologiczny polegający na redukcji pyłów:

- PM10 – o 19 Mg/rok,
- PM2,5 – o 19 Mg/rok,
- bezno(a)piren – o 0,010 Mg/rok,
- CO₂ – o 1303 Mg/rok.

Warto przy tym zaznaczyć, że gmina Sucha Beskidzka jako jedna z dwóch gmin województwa małopolskiego w 100% zrealizowała Program Ochrony Powietrza za lata 2013 – 2015, a dokładnie w **109%**. **Wykonanie Programu w tym stopniu zostało potwierdzone w trakcie przeprowadzonej kontroli przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, która miała miejsce w dniach 19 lipca do 31 października 2018 r.**

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN)

Dokument obejmuje planowany zakres działań gminy na lata 2015 – 2020 służących m.in. redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO₂, zwiększeniu udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych czy podniesieniu efektywności energetycznej w budownictwie mieszkaniowym. Główne założenia dotyczą wymiany niskosprawnych kotłów węglowych, montażu instalacji solarnych w budynkach mieszkalnych na terenie miasta, ograniczenia zużycia energii w budynkach i infrastrukturze publicznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego, ograniczenia zużycia energii w transporcie poprzez utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń.

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Sucha Beskidzka (PONE)

Celem programu jest wskazanie głównych działań, które w latach 2014 – 2020 mają doprowadzić do ograniczenia emisji szkodliwych substancji do powietrza, głównie poprzez kompleksową likwidację węglowych, przestarzałych źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej, budynkach jedno- i wielorodzinnych. Wyznacza też cele bezterminowe, związane z koniecznością wykonywania systematycznych kontroli

w zakresie przestrzegania przez mieszkańców i przedsiębiorców, obowiązujących przepisów dotyczących ochrony powietrza, oraz promocją i edukacją ekologiczną.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014 – 2020

W ramach programu realizowane jest *działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza*, a dokładnie *poddziałanie 4.4.2*, którego celem jest obniżenie poziomu niskiej emisji poprzez wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na paliwa stałe wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji w budynku niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Gmina od 2017 r. realizuje projekt pn. „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Gminie Sucha Beskidzka poprzez wymianę źródeł ciepła na biomasę i paliwa gazowe”. Na jego realizację gmina pozyskała środki z funduszy europejskich w wysokości **1 279 500,00 zł**. Bezpośrednim celem projektu jest redukcja niskiej emisji w Gminie Sucha Beskidzka poprzez wymianę 90 źródeł ciepła. Realizacja programu zaplanowana jest do lipca 2020 r.

Projekt LIFE pn. „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”

Gmina Sucha Beskidzka przystąpiła do wspomnianego projektu w 2016 r. Projekt LIFE koordynowany jest przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z 61 innymi beneficjentami, w przeważającej większości gminami z województwa małopolskiego. Jego celem jest wzmocnienie działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji. W ramach projektu została w Małopolsce utworzona sieć ekodoradców, którzy wspierają wdrażanie *Programu ochrony powietrza*. W ramach tego projektu utworzono w gminie stanowisko ekodoradcy. Pracownik ten ma za zadanie udzielać mieszkańcom i władzom gminy porad w zakresie najbardziej efektywnych sposobów ograniczenia emisji i źródeł ich finansowania, w tym również w zakresie zapobiegania ubóstwu energetycznemu, poprzez działania służące oszczędności kosztów energii. W 2018 r. w ramach tych działań obsłużono ok. **1600 osób**. Porady i pomocy udzielano w czasie kontaktu bezpośredniego w biurze, w terenie oraz telefonicznie. Stanowisko ekodoradcy w ramach projektu LIFE, jest finansowane w stosunku 40/60 ze środków własnych gminy oraz pozyskanych środków europejskich i będzie funkcjonować do 2021 r.

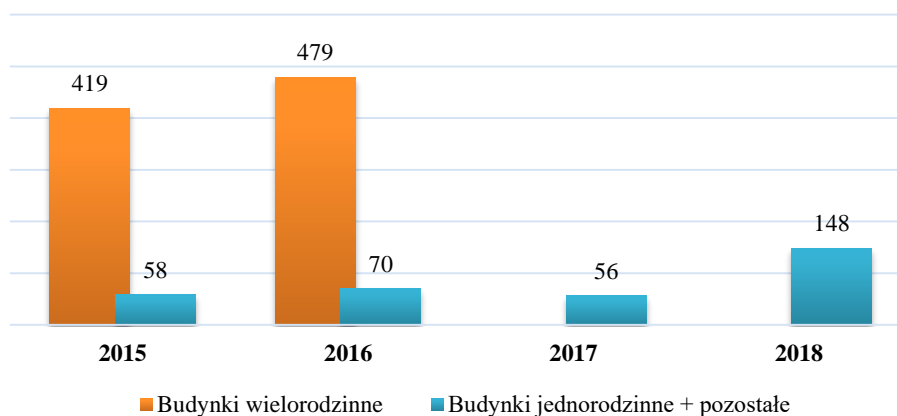
Efekty realizacji programów i projektów związanych z ochroną powietrza

Najbardziej skutecznym sposobem ograniczenia niskiej emisji jest likwidacja przestarzałych kotłów oraz palenisk węglowych i zastąpienie ich nowoczesnymi systemami grzewczymi wykorzystującymi ekologiczne paliwa. W ramach realizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji gmina udziela dotacji m.in. osobom fizycznym, prawnym czy przedsiębiorcom. Na dopłaty miasto wykorzystuje środki własne, z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

pozyskane w formie dotacji lub preferencyjnej pożyczki oraz środki unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

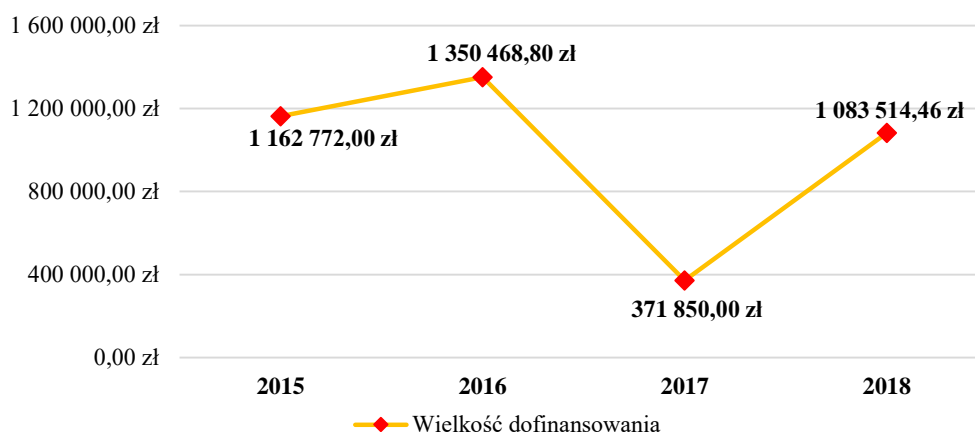
Liczba zlikwidowanych palenisk węglowych

w budynkach na terenie miasta w latach 2015 - 2018

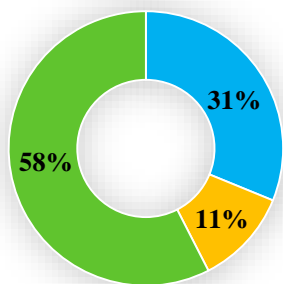
W latach 2015 – 2018 zlikwidowanych zostało łącznie 1230 palenisk węglowych w 322 budynkach, w tym 13 blokach wielorodzinnych oraz 1 budynku użyteczności publicznej i 4 budynkach, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Gmina w tym okresie na dopłaty dla mieszkańców i wspólnot mieszkaniowych przeznaczyła środki w wysokości blisko 4 milionów złotych, z tego w 2018 r.: **1 083 514,46 zł.**

Wielkość dofinansowania udzielonego przez gminę w latach 2015 - 2018

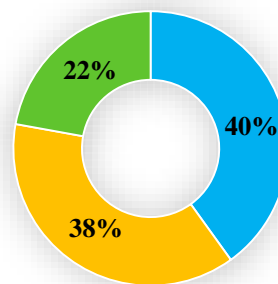
W 2018 roku w ramach udzielonych dotacji na zmianę systemu ogrzewania usunięto kolejne stare piece i kotły węglowe w aż 127 budynkach na terenie miasta. Inwestycje przeprowadzone zostały przy udziale środków własnych gminy, środków unijnych oraz środków WFOŚiGW pozyskanych w formie dotacji. Podział środków z uwagi na źródło finansowania przedstawia rysunek poniżej.

Źródło finansowania zmiany systemu ogrzewania w latach 2015 - 2018

■ Środki własne ■ Środki unijne ■ WFOŚiGW

Źródło finansowania zmiany systemu ogrzewania w 2018 r.

■ Środki własne ■ Środki unijne ■ WFOŚiGW

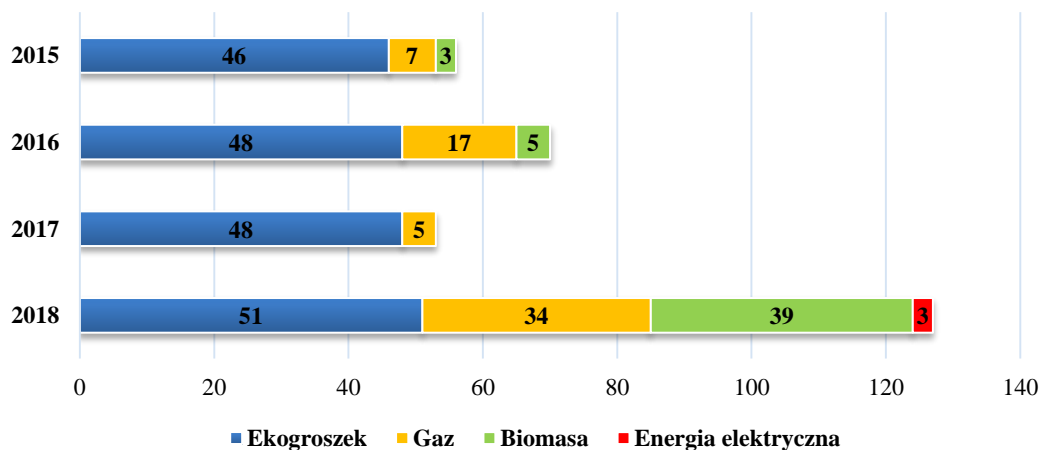
Budynki mieszkalne jednorodzinne

W latach 2015 – 2018 zostały zamontowane nowe kotły gazowe, na ekogroszek lub biomasę oraz piece elektryczne w 304 budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Wygaszone paleniska zastąpiono:

- 193 kotłami na ekogroszek,
- 47 kotłami na biomasę,
- 63 kotłami zasilanymi gazem ziemnym lub gazem płynnym, oraz
- 3 piecami elektrycznymi.

W 2018 r. stare urządzenia zostały zastąpione kotłami gazowymi (31 szt.), na biomasę (39 szt.), ekogroszek (51 szt.) oraz piecami elektrycznymi (3 szt.). Zainstalowane nowoczesne kotły na paliwa stałe spełniają najwyższe wymagania ekologiczne. Dodatkowo w ramach własnych inwestycji gmina w październiku 2018 r. wykonała modernizację systemu grzewczego w 3 lokalach mieszkalnych, w budynku komunalnym położonym przy ul. J. Piłsudskiego. W każdym mieszkaniu został zamontowany dwufunkcyjny kocioł gazowy kondensacyjny.

Rodzaj i ilość zamontowanego nowego źródła ciepła w 2018 r.

Porównując na przestrzeni lat ilość i rodzaj zamontowanego źródła ciepła można zaobserwować, że w ubiegłym roku wzrosło zainteresowanie wśród mieszkańców montażem kotłów wykorzystujących biomasę oraz gaz. Natomiast na przestrzeni lat ilość montowanych kotłów na ekogroszek utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Budynki mieszkalne wielorodzinne

W latach 2015 – 2016 zlikwidowane zostały w 13 budynkach wielorodzinnych piece kaflowe/węglowe w ilości 898 szt. Na dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania z węglowego na gazowe w blokach gmina pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w łącznej kwocie 1 339 277,00 zł. Dodatkowo wkład własny gminy na realizację inwestycji wyniósł łącznie 199 052,00 zł. Zestawienie poniżej przedstawia liczbę usuniętych palenisk węglowych w poszczególnych budynkach. Obecnie na terenie miasta pozostaje tylko 1 blok wielorodzinny, który posiada system ogrzewania węglowego.

Rok	Liczba zlikwidowanych palenisk węglowych	Szczegóły						
		os. Beskidzkie blok nr 2	os. Beskidzkie blok nr 3	os. Beskidzkie blok nr 8	os. Beskidzkie blok nr 9	os. Beskidzkie blok nr 13	ul. Mickiewicza 52	
2015	419	– 94 szt.	– 36 szt.	– 40 szt.	– 90 szt.	– 111 szt.	– 48 szt.	
2016	479	– 54 szt.	– 45 szt.	– 54 szt.	– 110 szt.	– 108 szt.	– 54 szt.	ul. Mickiewicza 17 – 54 szt.

Budynki pozostałe

W latach 2015 – 2018 przeprowadzona została wymiana kotłów węglowych w 4 budynkach, w których prowadzona jest działalność gospodarcza oraz w budynku Szkoły Podstawowej nr 2. W ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009 – 2014, Program Operacyjny PL04 – „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” w 2015 r. w Szkole Podstawowej nr 2 przeprowadzona została modernizacja kotłowni węglowej na kotłownię gazową.

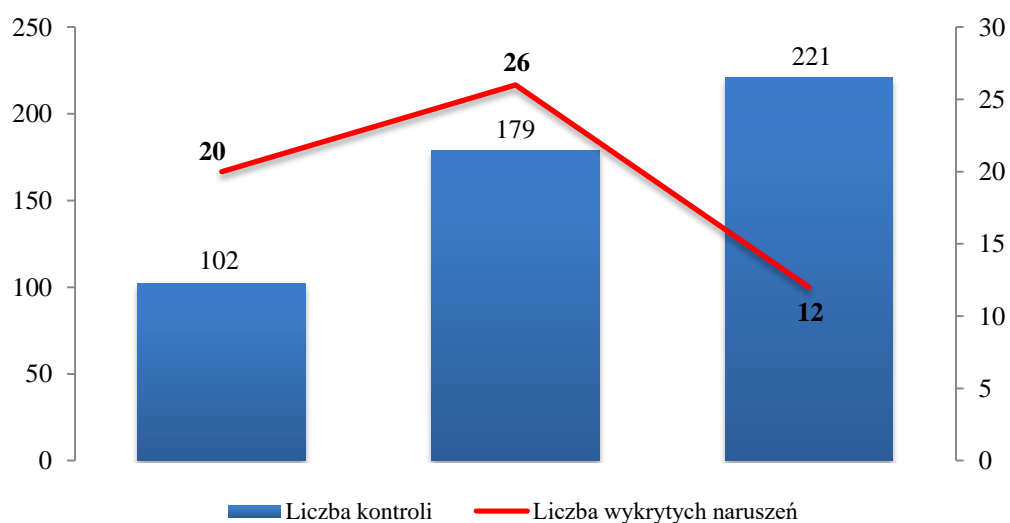
W przypadku przedsiębiorców zamontowano nowe kotły gazowe (2 szt.) i kotły na ekogroszek (2 szt.). W 2018 r. gmina udzieliła dofinansowania 3 przedsiębiorcom działającym na terenie miasta.

Ulga w podatku od nieruchomości

W 2018 r. została wprowadzona przyjęta w lutym 2017 r. przez Radę Miasta ulga w podatku od nieruchomości dla tych, którzy do ogrzewania swoich mieszkań stosują ekologiczne piece i paliwa, tym samym ograniczają niską emisję. Zwolnienie z podatku za powierzchnię mieszkalną można uzyskać do 2022 roku. Z ulgi podatkowej mogą skorzystać osoby, które otrzymały dotację z gminy Sucha Beskidzka na wymianę starych instalacji grzewczych lub wymieniły piec we własnym zakresie, a także osoby, które ekologiczne instalacje grzewcze posiadają w swoim budynku od początku. Wprowadzona ulga jest innowacyjnym narzędziem, którego zadaniem jest mobilizacja mieszkańców gminy do wymiany nieekologicznego źródła ciepła jak najwcześniej. W Małopolsce z tego rozwiązania gmina Sucha Beskidzka skorzystała jako jedna z pierwszych. Do końca 2018 r. omówionym zwolnieniem objętych zostało 1394 jednorodzinnych i wielorodzinnych gospodarstw domowych. Łączna kwota udzielonej dotychczas ulgi mieszkańcom i spółdzielni mieszkaniowej wynosi 57 984,49 zł.

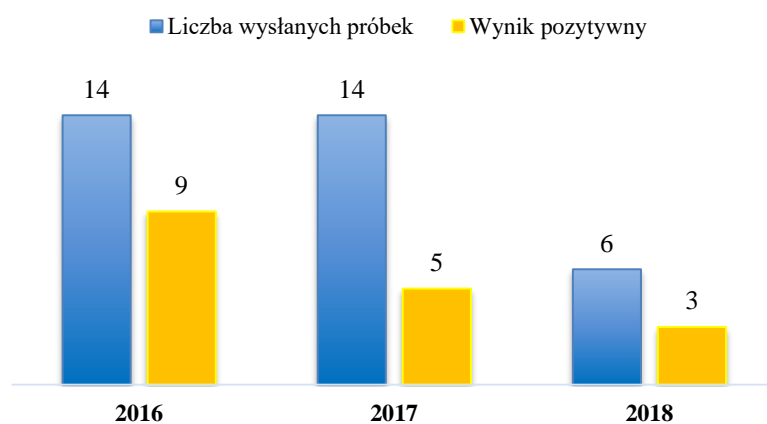
Kontrola palenisk węglowych

Strażnicy miejscy prowadzą na terenie miasta systematyczne kontrole pieców pod kątem spalania odpadów oraz rodzaju stosowanego paliwa. Wprowadzony system zbiórki odpadów sprzyja skuteczności przeprowadzonych kontroli, które wykonywane są nie tylko w ramach interwencji i zgłoszeń mieszkańców, ale także w oparciu o analizę ilości i rodzajów odpadów komunalnych oddawanych z poszczególnych gospodarstw domowych.

W latach 2016 – 2018 przeprowadzone zostały łącznie 502 kontrole systemów grzewczych na terenie Suchej Beskidzkiej. Analizując statystyki przedstawione na wykresie można zauważyć wzrost liczby przeprowadzonych kontroli z równoczesnym wyraźnym spadkiem stwierdzonych przypadków spalania odpadów. Świadczy to o tym, że kontrole mają również ogromne znaczenie edukacyjne. W 2018 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 221 kontroli i nałożyli 12 mandatów karnych na łączną kwotę 5 000 zł. Część spośród tych wykroczeń została potwierdzona wynikami analizy próbek popiołu powstałego w procesie spalania. Gmina od kilku lat zleca wykonywanie ekspertyz laboratorium wykonującemu badania odpadów paleniskowych.

Analiza wysłanych próbek popiołów do badań

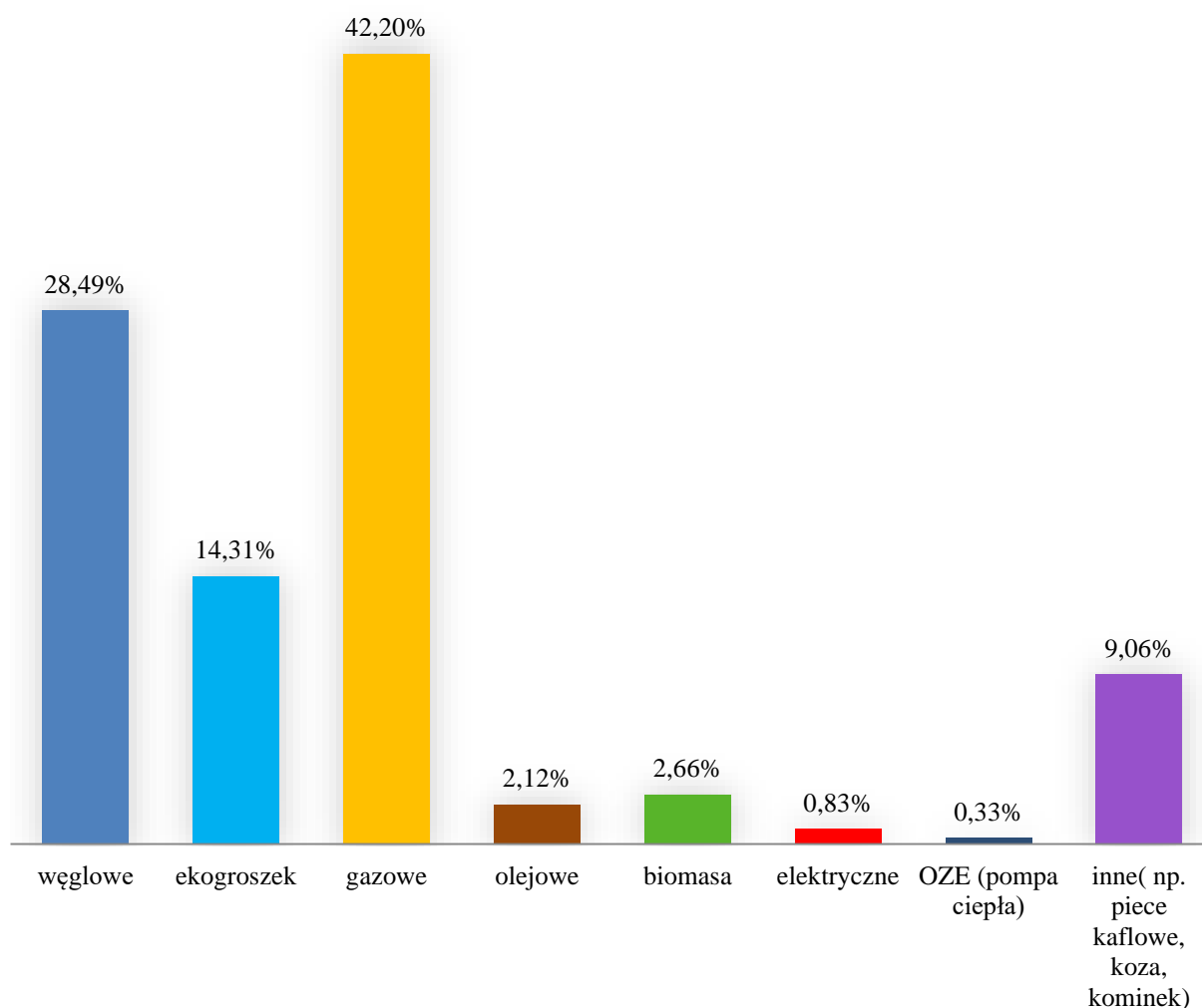

W ostatnich 3 latach do analizy wysłano 34 próbki odpadów paleniskowych – popiołów pochodzących z gospodarstw domowych, przy czym w połowie przebadanych próbek został potwierdzony proces współspalania odpadów. Jednak z roku na rok w coraz mniejszej liczbie przypadków uzyskuje się wynik pozytywny.

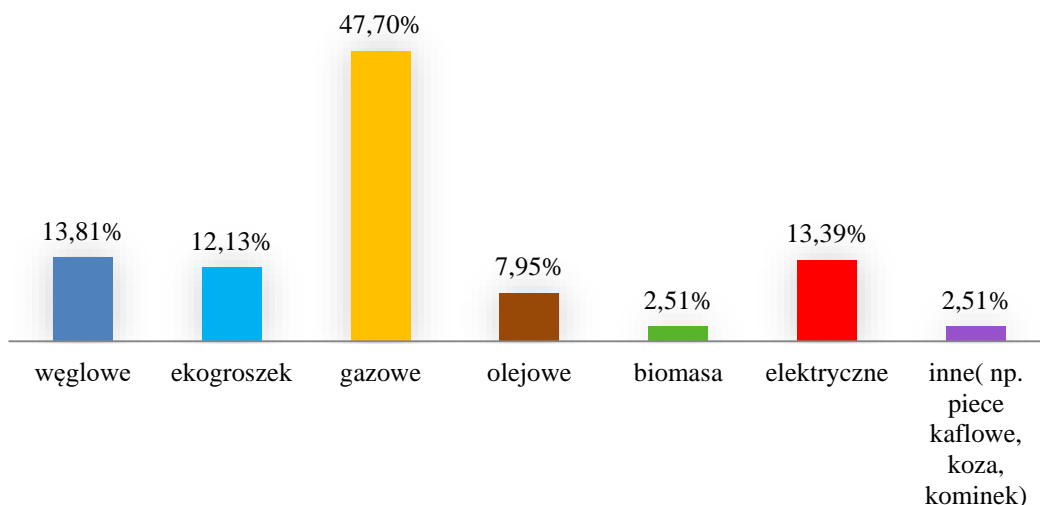
Ewidencja źródeł ciepła na terenie gminy

W 2018 r. zakończono prace nad szczegółową inwentaryzacją systemów ogrzewania na terenie miasta z podziałem na poszczególne ulice oraz rodzaj stosowanego źródła ciepła. Dane do inwentaryzacji pozyskiwane były przez kilka miesięcy. Do mieszkańców wraz z decyzjami podatkowymi zostały rozesłane ankiety inwentaryzacyjne. Inne zastosowane metody pozyskania informacji to: bezpośredni kontakt z mieszkańcami w Urzędzie Miasta, kontrole palenisk Straży Miejskiej oraz wywiady środowiskowe przeprowadzone przy współpracy z radnymi Rady Miasta. Niezależnie od wewnętrznie utworzonej inwentaryzacji, prowadzona jest również baza ogrzewania w Małopolsce, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Po przeanalizowaniu opracowanego zestawienia wynika, że w mieście stosowane są następujące rodzaje źródeł ogrzewania.

Rodzaj systemu ogrzewania w budynkach mieszkalnych

Rodzaj systemu ogrzewania w obiektach pozostałych

Z powyższych danych wynika, że obecnie w Suchej Beskidzkiej dominującym systemem grzewczym jest ogrzewanie gazowe. Zarówno w przypadku budynków mieszkalnych i pozostałych obiektów, w które zalicza się obiekty użyteczności publicznej, obiekty handlowe i gastronomiczne oraz przedsiębiorców. Pod względem ilościowym ekologiczne źródła ciepła stanowią **64%** wszystkich rodzajów ogrzewania, natomiast piece niespełniające standardów stanowią 36%. Należy dodać, że w okresie od wykonania opracowania inwentaryzacji tj. **od lutego 2018 do końca roku 2018, procentowy udział ekologicznych źródeł ciepła wzrósł o ok. 3%**.

Wykonana inwentaryzacja systemów grzewczych ułatwi planowanie kolejnych działań w zakresie ograniczenia niskiej emisji i przyjęcie konkretnych rozwiązań zmierzających do osiągnięcia celu, czyli zdecydowanej poprawy jakości powietrza. Jednocześnie zdiagnozowany stan zwiększy skuteczność kontroli spalania niedozwolonych paliw lub odpadów, ponieważ kontrole będą skupiać się przede wszystkim na budynkach, w których użytkowane są stare piece.

Edukacja ekologiczna

W 2018 r. podjęto wiele działań dodatkowych, mających na celu zwrócenie uwagi lokalnej społeczności na problem zanieczyszczenia powietrza. Co roku organizowany jest pokaz proekologicznych kotłów. W czasie prezentacji mieszkańcy Suchej Beskidzkiej, a także okolicznych miejscowości mogli zapoznać się z ofertą 10 firm działających w naszym regionie oraz uzyskać fachową poradę w doborze nowego kotła. Dorośli mieszkańcy mieli również okazję zbadać, jak zanieczyszczone powietrze oddziałuje na ich stan zdrowia. Bezpłatne badania spirometryczne cieszyły się dużym zainteresowaniem, a ze spirometrii skorzystało ok. 110 osób. Badania były przeprowadzone w ciągu ubiegłego roku, aż dwukrotnie.

W dniu 14 listopada w ramach obchodów Dnia Czystego Powietrza po raz kolejny zorganizowano happening główną ulicą miasta, w którym wzięły udział dzieci i młodzież z suskich szkół i przedszkola. Tego typu akcja miała na celu zwrócić uwagę mieszkańców miasta na problem zanieczyszczenia powietrza i uświadomić jakie konsekwencje niesie palenie śmieci, odpadów meblowych, czy złej jakości opału w domowych piecach. Dodatkowo edukację ekologiczną dzieci prowadzono w formie lekcji warsztatowych. W Szkole Podstawowej nr 1, w Szkole Podstawowej nr 2 oraz w Miejskim Przedszkolu Samorządowym zostały przeprowadzone zajęcia w ww. formie. Poprzez zabawę oraz wspólnie wykonane doświadczenia pokazano najmłodszym mieszkańcom miasta jak ważna dla zdrowia jest jakość otaczającego powietrza. Ponadto w ubiegłym roku odbyła się XI edycja Miejskiego Turnieju Ekologicznego dla uczniów klas I – VII oraz konkurs w ramach podsumowania akcji sprzątania świata polegający na przygotowaniu przedmiotów z opadów. Nagrody dla uczestników ufundował Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka. We wszystkich akcjach edukacyjnych udział wzięło ok. 600 dzieci.

Monitoring jakości powietrza

Od lutego 2017 roku na terenie Suchoj Beskidzkiej funkcjonuje sieć sensorów, które na bieżąco monitorują jakość powietrza. Zamontowane urządzenia pomagają identyfikować źródła zanieczyszczeń oraz umożliwiają porównanie jakości powietrza w poszczególnych obszarach miasta.

Niezależnie od tego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie miasta Sucha Beskidzka funkcjonuje automatyczna stacja pomiarowa zlokalizowana na parkingu przy ul. T. Nieszczyńskiej, w najniższym punkcie w mieście na wysokości 329 m n.p.m. oraz w bliskim sąsiedztwie torów kolejowych i budynków. Stacja monitoringu powietrza pomimo swojego położenia jest traktowana jako stacja reprezentatywna dla celów wprowadzania stopni zagrożenia na obszarze: Małopolska Południowo – Zachodnia. Na stanowisku prowadzone są badania stężeń pyłu zawieszonego PM10.

W latach ubiegłych, a dokładnie w okresie od 2012 r. do 2014 r. na terenie miasta również prowadzony był monitoring jakości powietrza. Stacja pomiarowa zlokalizowana była przy ul. Handlowej, na wysokości 340 m n.p.m. Na stanowisku prowadzone były badania m.in. stężeń pyłu zawieszonego PM10, dwutlenku siarki, dwutlenki azotu, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu.

W poniżej tabeli zestawiono wartości średniego miesięcznego stężenia pyłu PM10 oraz liczbę dni z przekroczeniami dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 (norma : 50 µg/m³) w poszczególnych miesiącach w roku 2018 i dla porównania z rokiem 2014.

Średnie miesięczne stężenie pyłu PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] w latach 2014 i 2018

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	Średnie roczne stężenie PM10
Rok													
2014	82	82	59	37	21	19	19	20	34	52	59	79	47
2018	67	74	78	43	26	24	20	19	23	42	55	46	43

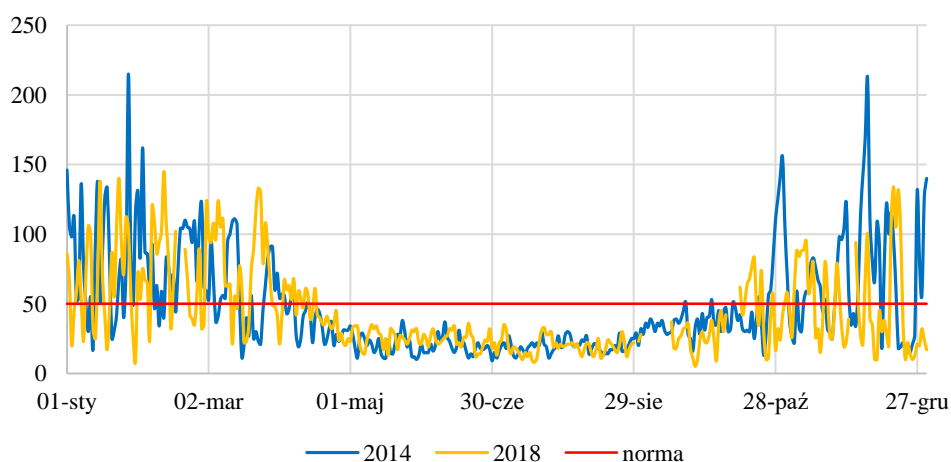
Porównując wartości stężenia pyłu PM10 w powietrzu w okresie zimowym (październik – marzec) w 2014 r. i 2018 r. można zaobserwować tendencję spadkową. Średnia roczna wartość stężenia w dalszym ciągu przekracza normę określoną na poziomie $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, lecz widoczna jest poprawa.

Liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w latach 2014 i 2018

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	Suma dni
Rok													
2014	23	24	20	6	0	0	0	0	1	10	18	21	123
2018	21	21	20	10	0	0	0	0	0	4	16	19	101

Porównując liczbę dni z przekroczeniami dopuszczalnego poziomu pyłu PM10, liczba dni z przekroczeniami wartości średniej dobowej w 2018 r., która wynosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jest mniejsza o ok. 18%, w odniesieniu do roku 2014.

Średnie dobowe stężenie pyłu PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Analizując wykres średniego dobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10 można zaobserwować mniejsze wartości w okresie letnim tj. poza sezonem grzewczym.

W okresie zimowym (październik – marzec) następuje diametralne pogorszenie stanu jakości powietrza. Świadczy to o tym, że wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza wynika głównie z tzw. niskiej emisji czyli emisji pochodzącej z gospodarstw domowych. Stosowanie złej jakości opału, który spalany jest w starych urządzeniach grzewczych o niskiej sprawności w połączeniu z ukształtowaniem terenu oraz niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w dużej mierze wpływa na jakość powietrza. Pomimo ogólnie złego stanu jakości powietrza w okresie zimowym, pomiędzy rokiem 2014, a 2018 występuje wyraźnie tendencja spadkowa. Oznacza to, że dotychczasowe działania podejmowane przez samorząd w zakresie ochrony powietrza przynoszą pozytywne efekty.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU

Czyste, zadbane miasto to uporządkowane ulice, chodniki, a także zieleńce. Zadaniem służb miejskich jest dbanie, by ulice, przystanki i drogi były utrzymane w czystości i porządku, spełniały wymagania estetyki. Gmina Sucha Beskidzka w 2018 r. zatrudniała w tym celu 7 pracowników grupy porządkowej, a prace wymagające specjalistycznego sprzętu zlecane były Zakładowi Komunalnemu, który jest wyposażony w odpowiedni sprzęt i narzędzia. Na wyposażeniu Zakładu Komunalnego są m.in. zmiatarki, ciągniki z kosiarkami .

W 2018 r., w celu usprawnienia prac związanych z utrzymaniem czystości na terenie miasta, Zakład Komunalny zakupił profesjonalne, wielofunkcyjne urządzenie KARCHER MIC – 34 C. Nowoczesny, zwrotny i lekki pojazd jest wyposażony m.in. w specjalne szczotki, myjki ciśnieniowe oraz odkurzacz, co pozwala na czyszczenie nawierzchni dróg i chodników na mokro, a także usuwanie chwastów z chodników i zbieranie liści. Urządzenie posiada wszelkie instalacje hydrauliczne i elektryczne dające możliwość rozbudowy o nowe elementy, takie jak: piaskarka, kosiarka, pług, polewaczka i inne, w zależności od potrzeb. Pojazd służy przede wszystkim do czyszczenia chodników i ulic na terenie miasta, a dzięki małym gabarytom i dużej zwrotności może dotrzeć do trudno dostępnych miejsc oraz pracować przy ruchu pieszym i samochodowym.

Grupa porządkowa zatrudniona przy Urzędzie Miasta stanowi dyspozycyjny zespół, który wykonuje takie zadania jak sprzątanie ulic, koszenie terenów gminnych, prace porządkowe, wywozy nieczystości stałych po imprezach gminnych oraz zbieranie odpadów zalegających przy drogach, chodnikach i na placach. Okresowo do pomocy przyjmowani są bezrobotni w ramach wykonywania prac społecznie -użytecznych.

Gmina Sucha Beskidzka w roku 2018 przejęła, podobnie jak w latach ubiegłych, utrzymanie czystości na drodze wojewódzkiej zlokalizowanej na terenie miasta. Jest to możliwe dzięki zawartemu porozumieniu z Zarządem Województwa Małopolskiego w sprawie letniego utrzymania odcinka drogi wojewódzkiej DW 946 w latach 2018 - 2021 i przekazanie Gminie na ten cel kwoty, która na okres trzech lat wynosi 59 496,00 zł. Środki przekazywane są w formie corocznej dotacji celowej.

Gmina zleca Zakładowi Komunalnemu również **obsługę kanalizacji opadowej** na terenie miasta, wraz z budowlami na niej zamontowanymi, w zakresie eksploatacji kanalizacji, czyszczenia studzienek, kanałów, krat ściekowych, czyszczenia i opróżniania tzw. łapaczy rumoszu, utrzymania czystości wlotów potoków do kanału.

Gmina Sucha Beskidzka systematycznie zwiększa ilość małej **architektury miejskiej, która** tworzy otaczającą nas na co dzień przestrzeń, a tym samym czyni ją funkcjonalną i ładniejszą. Na terenie miasta znajduje się ponad **140 ławek**, które corocznie są konserwowane, a ławki wyeksploatowane wymieniane są na nowe. W 2018 r. wymieniono **36 sztuk**.

W mieście zlokalizowanych jest ok. **190 koszy ulicznych**, które są koniecznym wyposażeniem miejskich ulic, chodników, ścieżek rowerowych i deptaków. W 2018 r. zakupiono 10 sztuk koszy ulicznych, które zostały ustawione na deptaku wzdłuż pasażu. Kosze opróżniane są przez Zakład Komunalny trzy razy w tygodniu. W 2018 r. z koszy ulicznych zebrano **94,26 ton odpadów**.

Na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka udziela zezwolenia na świadczenie usług w zakresie **opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych**. W 2018 r. 5 firm posiadało ww. zezwolenie. Ponadto Burmistrz wydaje **wpisy do rejestru**

działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Suchej Beskidzkiej. Na koniec 2018 r. dokonano 10 takich wpisów.

Gmina Sucha Beskidzka zawarła porozumienie ze Starostą Suskim dotyczące realizacji wspólnego projektu pn. „Program zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości środowiska w obrębie obszarów Natura 2000, Powiatu Suskiego – **Azbest**”. Dofinansowanie utylizacji azbestu dla mieszkańców przy wymianie pokrycia dachowego wynosi 85 % kosztów kwalifikowanych. Koszty obejmują unieszkodliwienie, transport oraz demontaż wyrobów zawierających azbest w ramach limitu środków przeznaczonych na ten cel.

Zimowe utrzymanie dróg i chodników

Operat **zimowego utrzymania dróg gminnych i wewnętrznych** w zarządzie gminy Sucha Beskidzka określa zadania akcji zimowej, do której należą odśnieżanie dróg poprzez usunięcie śniegu z jezdni, chodnika itp. (I, II, III kolejność utrzymania dróg), a także zapobieganie powstawaniu i likwidacja gołoledzi, w zależności od panujących warunków atmosferycznych poprzez stosowanie materiałów szorstkich (piasek, grys, żużel) w celu zapewnienia dobrych warunków ruchu.

W 2018 roku zimowe utrzymanie dróg gminnych oraz większości dróg wewnętrznych pozostających w zarządzie Gminy Sucha Beskidzka, zostało zlecone Zakładowi Komunalnemu oraz firmom wyłonionym w przetargu. Zakład Komunalny posiada odpowiedni sprzęt do prowadzenia akcji zimowej w postaci czterech jednostek mechanicznych (samochody i ciągniki) wyposażonych w odpowiednie urządzenia do odśnieżania i likwidacji śliskości.

Przystanki autobusowe, schody i chodniki utrzymywane są przez pracowników grupy porządkowej Urzędu Miasta.

8. OŚWIATA I WYCHOWANIE

8.1. INFORMACJE OGÓLNE I OBWODY SZKOLNE

Gmina Sucha Beskidzka w roku 2018, kontynuowała realizację zadań związanych z prowadzeniem szkół podstawowych i przedszkoli zapewniając bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki, w tym także umożliwiające stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym.

Ogółem w Suchej Beskidzkiej uczyło się 4097 dzieci i młodzieży z czego 1279 w szkołach i przedszkolu prowadzonym przez Gminę Sucha Beskidzka. Jak wynika z przeprowadzonej analizy ogólna liczba uczniów tylko nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2017, w którym do suskich szkół uczęszczało o dwoje dzieci więcej. W ramach ustawowych zadań wykonywane były remonty obiektów szkolnych, realizowano zadania inwestycyjne, placówki oświatowe wyposażone zostały w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań

statutowych. Zapewniana była obsługa administracyjna oraz finansowa. Rada Miasta Sucha Beskidzka, zgodnie z obowiązującymi przepisami wyznaczyła trzy obwody szkolne dla szkół podstawowych, zapewniając wszystkim dzieciom zamieszkałym na jej terenie możliwość spełnienia obowiązku szkolnego w publicznych szkołach (Tabela 1)

Tabela 1 . Granice obwodów szkół podstawowych w Gminie Sucha Beskidzka

Lp.	Nazwa szkoły	Granice obwodu szkoły od dnia 1 września 2019 r.
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej	<p><i>ulice:</i> 29 Stycznia, Armii Krajowej, Armii Krajowej A, Armii Krajowej B, Batalionów Chłopskich, Beniowskiego, Billy Wildera, Cmentarna, dr Z. Karaś, Konopnickiej, , Górska, Handlowa, Józefa Piłsudskiego, Juliusza hr. Tarnowskiego, Kościelna, Kolejowa, Konopnickiej, Krótka, Makowska, , Mickiewicza od nr 1 do nr 29 (numery nieparzyste), od nr 2 do nr 90 oraz nr 132 (numery parzyste), od nr 85 do nr 169 (numery nieparzyste "pasaż"), Nad Skawą, Nad Stawami, Nieszczyńskiej, Panoramiczna, Podksiężę, Pod Modrzewiami, Przemysłowa, Płk. Tadeusza Semika, Rynek, Spółdzielców, Sumerówka, Szpitalna, 3 Maja, Walerego Goetla, Wadowicka, Zakościele, Zamkowa, Źródłana, Zielona</p> <p><i>osiedla:</i> Beskidzkie, Garce, Na Stawach, Pikieta, Śpiwle.</p>
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Suchej Beskidzkiej	<p><i>Ulice:</i> Dębowa, Graniczna, Jędrzejaki, Kamienne, Klonowa, Krzeszowiaków, Kubasy, Kwiatowa, Lawendowa, Magnoliowa, Miodowa, Mickiewicza od nr 92 do nr 130 (numery parzyste) i od nr 33 do nr 83 (numery nieparzyste), Ogrodowa, Polna, Poziomkowa, Radosna, Role, Słoneczna, Smolikówka, Spacerowa, Spokojna, Stokowa, , Turystyczna, Wrzosowa, Zasypnica, Zasypnicka, Za Wodą, Zaciszna, Ziołowa –</p>
3.	Filia Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchej Beskidzkiej (o strukturze organizacyjnej I-VIII)	<p><i>ulice:</i> A.Starzeńskiego, Akacyjowa, Błądzonka, Cicha, Jaworowa, Kasztanowa, Konfederatów Barskich, Leśna, Lipowa, Łagodna, Stroma, Świerkowa, Widokowa</p>

8.2. OBIEKTY SZKOLNE I LICZBA UCZNIÓW WG STANU NA KONIEC 2018 ROKU

Realizując zadania gminy, Sucha Beskidzka w roku 2018 prowadziła: 1 przedszkole, 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi (w tym 1 filialną i jedną z klasami gimnazjalnymi) oraz szkołę muzyczną I stopnia.

Tabela 2. Wykaz infrastruktury szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Sucha Beskidzka stan na 2018 r.

Szkoła	łącna pow. budynku	Liczba sal lekcyjnych	Sale/hale gimnastyczne/boiska sportowe	Place zabaw	Pozostałe pomieszczenia
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej	5 169,21 m ²	25	Hala sportowa z zapleczem Sala gimnastyczna/aula Boisko szkolne	-	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchej Beskidzkiej	1215,60 m ²	10 sal lekcyjnych w tym dwie mobilne komput.	1 sala gimnastyczna o łącznej pow. 288 m ² 1 boisko szkolne wielofunkcyjne	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Filia Szkoły Podstawowej nr 2	559,77 m ²	8 sal lekcyjnych	Zastępcza sala gimnastyczna Nowoczesne wielofunkcyjne boisko sportowe	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Miejskie Przedszkole Samorządowe	1 161,36 m ²	7 sal lekcyjnych 1 sala zajęć specjalistycznych	-	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań

Organizacja pracy gminnych placówek oświatowych opierała się na arkuszach organizacyjnych zatwierdzonych przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka. Szkoły realizowały podstawy programowe kształcenia ogólnego oraz zajęcia edukacyjne obowiązkowe i dodatkowe zgodnie z obowiązującymi ramowymi planami nauczania.

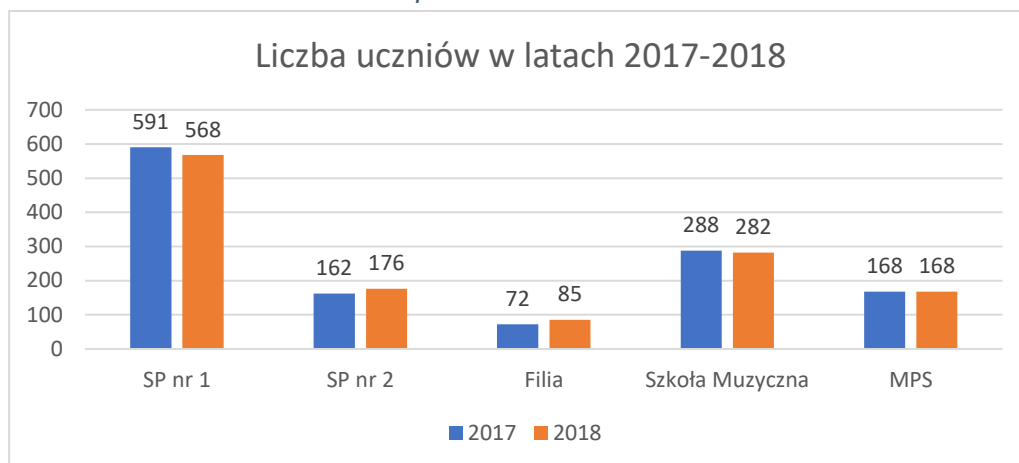
Do samorządowych szkół i przedszkoli w roku szkolnym 2017/18 uczęszczało **1279** dzieci i młodzieży (w tym 282 uczniów szkoły muzycznej i 168 dzieci z przedszkola), co

szczegółowo obrazuje Tabela 3. Liczba uczniów utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Tabela 3. Placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest Gmina Sucha Beskidzka w 2017 i 2018r. (stan na ostatni dzień roku szkolnego)

Szkoła/placówka	Rok 2017			Rok 2018		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ilość uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ilość uczniów na oddział
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej	591	25	24	568	25	23
Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchej Beskidzkiej	162	8	20	176	9	20
Filia Szkoły Podstawowej nr 2	72	7	10	85	8	11
Szkoła Muzyczna I stopnia w Suchej Beskidzkiej	288	23	12	282	23	12
Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchej Beskidzkiej	168	7	24	168	7	24
RAZEM:	1281	70	18	1279	72	18

Wykres 1. Liczba uczniów w roku 2018 w porównaniu z rokiem 2017

Liczba uczniów ogółem w szkołach samorządowych nie uległa znaczącej zmianie, jednak rozkłada się w nieco inny sposób niż dotychczas. W Szkole Podstawowej nr 1 uczniów ubywa, natomiast w pozostałych podstawówkach przybywa, co ma związek z aktualnie wdrażaną reformą.

DANE O LICZBIE UCZNIÓW SZKÓŁ, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM NIE JEST GMINA

Warto podkreślić, że oprócz szkół samorządowych, na terenie gminy funkcjonowała jedna prywatna uczelnia wyższa, kształcąca w 2018 roku ok. 520 studentów, trzy publiczne szkoły ponadpodstawowe, trzy niepubliczne przedszkola oraz dwa niepubliczne kluby dziecięce. Do szkół ponadpodstawowych uczęszczało 2085 uczniów co szczegółowo przedstawia tabela Nr 4.

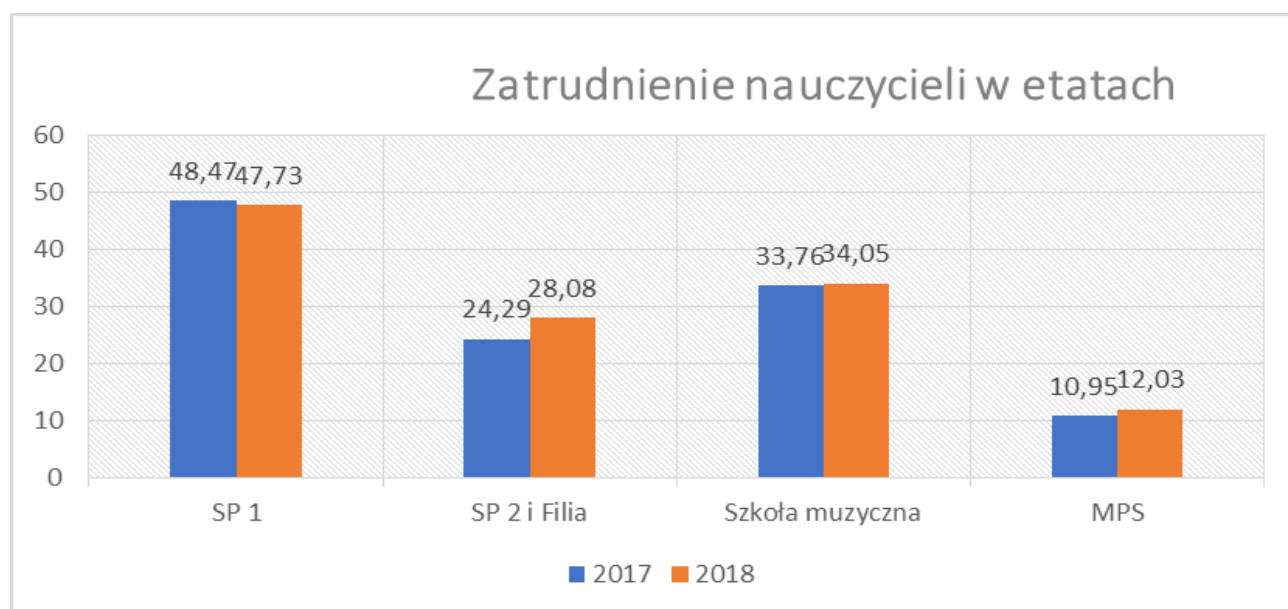
Tabela 4. Publiczne szkoły ponadpodstawowe w 2018 r.

Lp.	Szkoła/Placówka	Liczba uczniów
1.	Zespół Szkół im. Wincentego Witosa W tym:	812
	Technikum	691
	Branżowa Szkoła I Stopnia	82
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	39
2.	Zespół Szkół im. Walerego Goetla W tym:	763
	Technikum	488
	Branżowa Szkoła I Stopnia	186
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	89
3.	Liceum Ogólnokształcące nr I im. Marii Skłodowskiej-Curie	510

8.3. ZATRUDNIENIE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

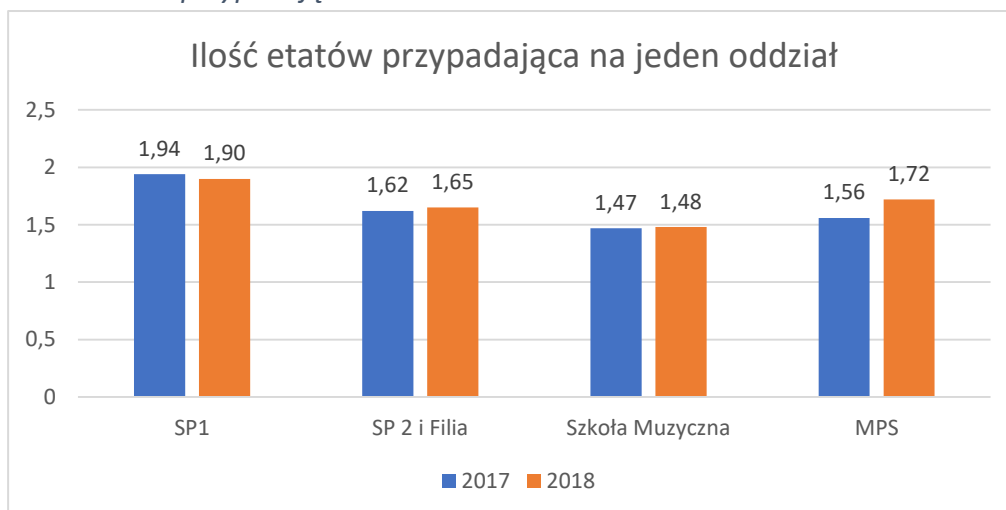
W roku szkolnym 2017/18 w szkołach i placówkach prowadzonych przez gminę Sucha Beskidzka zatrudnionych było 141 nauczycieli na 121,73 etatu. W porównaniu z rokiem 2017 liczba zatrudnionych nauczycieli i etatów nauczycielskich wynosiła odpowiednio 117,47 etatów - 136 osób i wzrosła o 3,5 %. Zwiększenie liczby etatów wiąże się min. z zatrudnieniem dodatkowo dwóch nauczycieli wspomagających w szkołach podstawowych, z uwagi na konieczność zorganizowania kształcenia dla dzieci niepełnosprawnych. Najwyższy stopień awansu zawodowego - nauczyciela dyplomowanego - posiadało 55,32% nauczycieli.

Wykres 2. Zatrudnienie nauczycieli w przeliczeniu na etaty

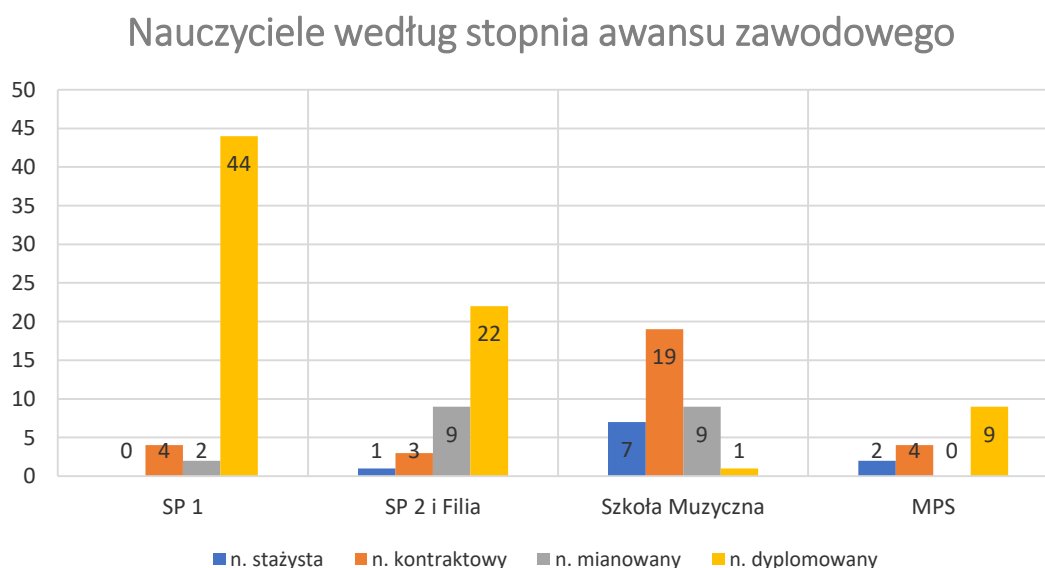

Nieznaczny wzrost zatrudnienia w 2018 roku związany jest przede wszystkim z wdrażaną reformą oświaty - stopniowym wygaszaniem gimnazjum przy jednoczesnym powstawaniu szkół podstawowych ośmioklasowych. Działania związane z reformą spowodowały, że w 2018 roku w szkołach podstawowych powstały o dwa oddziały więcej niż było w 2017 roku. Sytuacja ta sprawiła, że zatrudnienie w przeliczeniu na jeden oddział pozostało na podobnym poziomie jak w roku 2017, jedynie w przypadku Miejskiego Przedszkola Samorządowego obserwujemy wzrost zatrudnienia przy niezmiennym liczbie oddziałów, co związane było z zawartymi umowami na zastępstwo.

Wykres 3. Ilość etatów przypadająca na oddział

Wykres 4. Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego

Przeważająca część nauczycieli zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych posiada najwyższy stopień awansu zawodowego, czyli nauczyciela dyplomowanego. Nauczyciele dyplomowani stanowią większość kadry pedagogicznej w prawie każdej placówce. Wyjątkiem jest szkoła muzyczna, która powstała w 2012 roku i nauczyciele zatrudnieni w tej placówce dopiero rozpoczęli ścieżkę awansu zawodowego.

W roku szkolnym 2017/2018 w szkołach i placówkach samorządowych pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni byli na 27,5 etatu (w tym 0,67 w sezonie zimowym i 0,5 etatu na zastępstwo).

Stan zatrudnieni w roku 2018 szczegółowo obrazuje Tabela 5

Tabela 5. Pracownicy administracji i obsługi w gminnych placówkach oświatowych

Stanowisko	SP 1	SP 2	Filia SP 2	MPS	Szkoła M.I	Razem
Sekretarz/referent	1	1	0	0,5 0,5	1	4
Intendent	0	0	0	1		1
Sprzątaczk	4,5	2,5	1	-	1	9
Woźna	1	0	0	-		1
Szatniarka	1	0	0	-		1
Woźna oddz.	0	0	0	3		3
Kucharka	0	0	0	1		1
Pomoc kuchenna	0	0	0	2		2
Pomoc wychowawcy	0	0	0	2		2
Konserwator	1,5	0,5	0,3	0,5		2,8
Palacze	0	0	0,7 sezonowo	-		0,7 sezonowo
Razem	9	4	2	10,5	2	27,5

8.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II, w której funkcjonują klasy gimnazjalne przeprowadzono egzamin gimnazjalny obejmujący wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych. Szczegółowe wyniki egzaminu obrazuje Tabela 6 i Tabela 7.

Tabela 6. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2018 r.

	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza				Języki obce			
	Język polski		Historia i wiedza o społeczeństwie		Matematyka		Przedmioty przyrodnicze		Język angielski poziom podstawowy		Język angielski poziom rozszerzony	
	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%
	32	100	32	100	29	100	28	100	40	100	40	100
Szkoła	22,8	71,3	18,9	59,2	17,5	60,2	17,4	62,3	27,7	69,3	21,7	54,3
Gmina	22,8	71,3	18,9	59,2	17,5	60,2	17,4	62,3	27,7	69,3	21,7	54,3
Powiat	22,5	70,4	19,5	60,9	15,8	54,6	15,9	56,7	26,8	67,0	20,0	49,9
Województwo	22,7	70,8	19,9	62,2	16,0	55,3	16,4	58,7	27,6	69,1	20,8	52,1

Tabela 7. Analiza (staninowa) wyników egzaminu uczniów klas III Gimnazjum - kwiecień 2018

				Ilość uczniów z wynikiem w poszczególnych staninach - arkusz A1								
	Ilość uczniów	Średni wynik %	Stanin (1-9)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				wynik niski			wynik średni			wynik wysoki		
j. polski	65	71,3	6	0	5	2	15	16	7	13	7	0
				10,77%			58,46%			30,77%		
Historia i wos	65	59,2	6	3	1	9	8	19	9	6	9	1
				20,00%			55,38%			24,62%		
Matematyka	65	60,2	7	0	2	4	10	15	13	4	12	5
				9,23%			58,46%			32,31%		
Przedmioty przyrodnicze	65	62,3	7	0	1	6	13	9	14	16	3	3
				10,77%			55,38%			33,85%		
J. angielski - podstawa	62	69,3	6	3	2	5	11	17	3	9	0	1
				16,13%			50,00%			33,87%		

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2018 umiejscowiły Szkołę Podstawową nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej na tle województwa małopolskiego na bardzo wysokim poziomie. Średnia jaką osiągnęła szkoła z większości przedmiotów wynosi powyżej średniej powiatowej, a także wojewódzkiej.

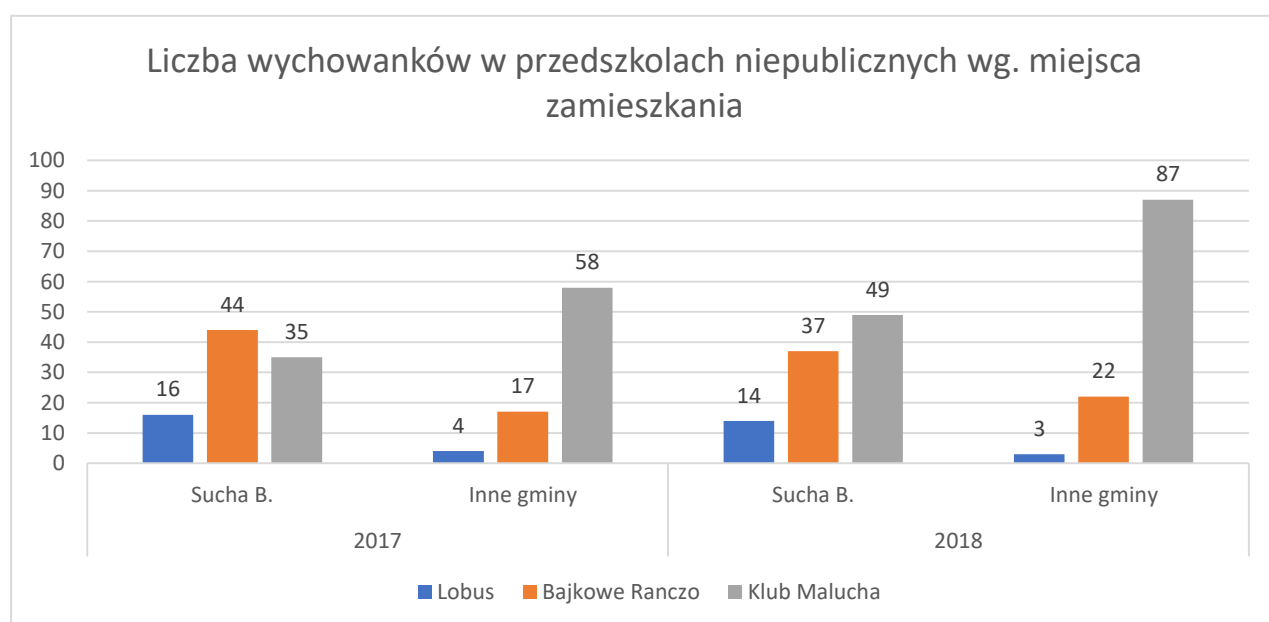
8.5. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w polskim systemie oświaty. W roku szkolnym 2017/18 obejmowało ono dzieci w wieku 3–6 lat (w uzasadnionych przypadkach również dzieci 2,5 letnie) i realizowane było na terenie Gminy Sucha Beskidzka w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2017/18 Gmina Sucha Beskidzka prowadziła jedno przedszkole oraz trzy oddziały przedszkolne (w każdej ze szkół podstawowych). Ponadto na terenie Suchej Beskidzkiej funkcjonowały trzy niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego dotowane przez gminę, w tym jedna z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi.

Łącznie z oddziałami przedszkolnymi na terenie Suchej Beskidzkiej jest **547 miejsc** w placówkach wychowania przedszkolnego, natomiast do przedszkoli według stanu na grudzień 2018 roku uczęszczało **427 dzieci**. Wynika z tego, że **120 miejsc** pozostaje nadal dostępnych, co stwarza sytuację niezwykle komfortową dla rodziców i jest ewenementem w skali kraju. Warto przy tym podkreślić, że w Suchej Beskidzkiej wg stanu na 31 grudnia 2018r. zameldowanych było (zameldowanie stałe i czasowe) łącznie 370 dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat), natomiast objętych wychowaniem przedszkolnym było **313 dzieci** zamieszkałych w Suchej Beskidzkiej, co wskazuje na to, że 85% dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczało do przedszkoli. Z powyższej analizy wynika również, że suskie przedszkola są w stanie zapewnić opiekę dla wszystkich dzieci zamieszkałych na terenie miasta i dodatkowo dla 177 maluchów z okolicznych miejscowości.

Tabela 8. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych z podziałem na miejsce zamieszkania

Placówka	2017			2018		
	Dzieci zamieszkałe w Suchej B.	Dzieci zamieszkałe w innych gminach	RAZEM	Dzieci zamieszkałe w Suchej B.	Dzieci zamieszkałe w innych gminach	RAZEM
Miejskie Przedszkole Samorządowe	168	0	168	168	0	168
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	50	2	52	45	2	47
Lobus	16	4	20	14	3	17
Bajkowe Ranczo	44	17	61	37	22	59
Klub Malucha	35	58	93	49	87	136
OGÓŁEM	313	81	394	313	114	427

8.6. FINANSOWANIE OŚWIATY

Wydatki na oświatę w 2018 roku dokonywane były zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Miasta budżetem i planem finansowym, a ich wysokość w poszczególnych placówkach przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Wydatki w poszczególnych placówkach oświatowych oraz w przeliczeniu na jednego ucznia w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sucha Beskidzka

jednostka	wydatki wykonane	ilość uczniów	koszty roczne na 1 ucznia
Szkoła Podstawowa nr 1	4 709 168,34	568	8 290,79
Szkoła Podstawowa nr 2	1 824 708,95	176	10 367,66
Filia Szkoły Podstawowej nr2	694 636,13	85	8 172,19
Szkoła Muzyczna	2 032 865,72	282	7 208,74
Miejskie Przedszkole Samorządowe	1 511 738,83	168	8 998,45
suma	10 773 117,97	1279	8 423,08

Powyższe zestawienie nie zawiera wydatków związanych z dotowaniem niepublicznych przedszkoli. Wydatki na ten cel w formie dotacji, w 2018 roku wyniosły **1 685 960,69 zł.**, a do tej kwoty należy jeszcze doliczyć dotacje do klubów dziecięcych w wysokości 48 200 zł, co łącznie daje kwotę **1.734.160,69 zł.**

Ze szczegółowej analizy wszystkich dochodów i wydatków dotyczących oświaty i wychowania wynika, że w 2018 roku gmina Sucha Beskidzka pokryła z własnych dochodów ponad 30% kosztów utrzymania szkół podstawowych i przedszkoli (> 3.6 mln zł).

FINANSOWANIE PLACÓWEK NIEPUBLICZNYCH

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym szkoły oraz przedszkola mogą funkcjonować jako niepubliczne i być prowadzone przez podmioty prywatne. Gmina Sucha Beskidzka w 2018 roku udzielała dotacji pięciu placówkom niepublicznym działającym na terenie miasta są to : dwa Kluby Dziecięce – „Klub Malucha” Niepubliczny Klub Dziecięcy i Klub Malucha „Bajkowe Ranczo”, a także trzy przedszkola niepubliczne: Niepubliczne Przedszkole LOBUS z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi, Przedszkole

Niepubliczne „Klub Malucha” oraz Przedszkole Niepubliczne „Bajkowe Ranczo”. Tabela 10 obrazuje ilość dzieci, uczęszczających do Niepublicznych Przedszkoli i Klubów Dziecięcych w latach 2017-2018. Na przykładzie Gminy Sucha Beskidzka widzimy wyraźną tendencję wzrostową ilości dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego. Ilość dzieci w niepublicznych przedszkolach w stosunku do roku 2017 wzrosła o 22%, przy jednoczesnym utrzymaniu liczby dzieci w przedszkolu publicznym na tym samym poziomie.

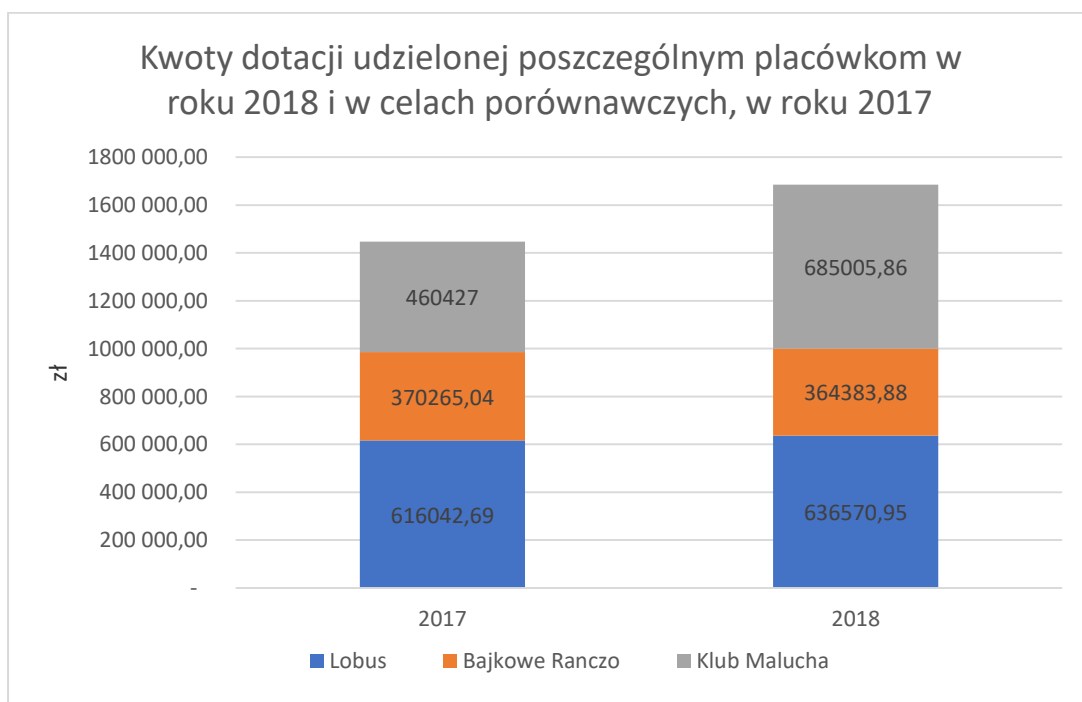
Tabela 10. Dotowana przez Gminę Sucha Beskidzka ilość dzieci uczęszczających do niepublicznych placówek w latach 2017-2018 (wg stanu na miesiąc grudzień).

Nazwa placówki	Stan na grudzień 2017r.	Stan na grudzień 2018r.
Niepubliczne Przedszkole LOBUS z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi	34	33
Przedszkole Niepubliczne „Klub Malucha”	93	136
Przedszkole Niepubliczne „Bajkowe Ranczo”	61	61
Razem Przedszkola:	188	230
„Klub Malucha” Niepubliczny Klub Dziecięcy	15	15
Klub Malucha „Bajkowe Ranczo”	6	7
Razem kluby dziecięce:	209	252

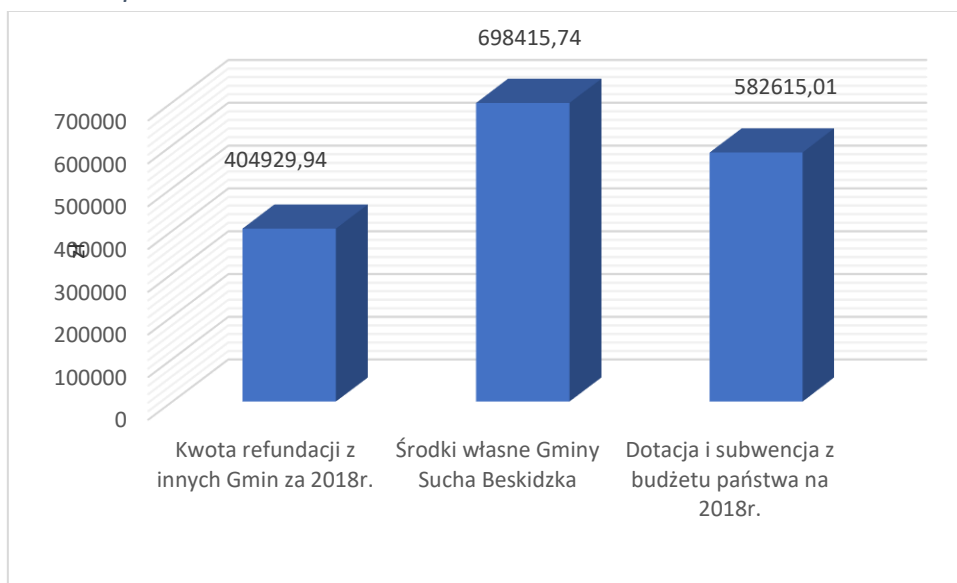
Dotowane przez Gminę Sucha Beskidzka niepubliczne kluby dziecięce zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej otrzymują dotację w stałej kwocie 200,00 zł na każdego wychowanka. W 2018 roku Gmina udzieliła dotację dla klubów dziecięcych w łącznej kwocie 47.600,00 zł. Wypłacona dotacja dla klubów dziecięcych pokrywana jest w całości z dochodów własnych gminy Sucha Beskidzka.

W przypadku dotacji dla niepublicznych przedszkoli, które otrzymują na jednego wychowanka kwotę stanowiącą 75% kosztów utrzymania dziecka w Miejskim Przedszkolu Samorządowym - Podstawowa Kwota Dotacji (PKD) wynosiła w 2018 roku 5 541,96 zł. Z powyższego wynika, że w 2018 roku niepubliczne przedszkola otrzymywały z budżetu Gminy miesięcznie **461,83 zł/na każde dziecko**. Wyjątek stanowi dofinansowanie wychowania przedszkolnego dzieci z dysfunkcjami, uczestniczące do niepublicznego przedszkola LOBUS , gdzie ze względu na charakter placówki i specjalistyczną opiekę, dotacja miesięczna na dziecko jest wielokrotnie wyższa.

Wykres 5. Kwoty dotacji wypłaconej niepublicznym przedszkolom w latach 2017-2018 z budżetu gminy.

Wykres 6. Wyplacone dotacje dla niepublicznych przedszkoli w roku 2018 z podzialem na zrodla pochodzenia

Podsumowując Gmina Sucha Beskidzka wyplaciła w 2018 roku niepublicznym placówkom działającym na jej terenie dotacje o łącznej kwocie **1.734.160,69 zł**. Dotując średnio 241 wychowanków miesięcznie. Oznacza to, że 40% tej kwoty pokryła ze środków własnych.

8.7. REALIZOWANE UNIJNE PROJEKTY OŚWIATOWE

Gmina realizowała w 2018 roku dwa projekty edukacyjne ze środków pozyskanych z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, działania:

- 10.1.3 Edukacja w szkołach prowadzących kształcenie ogólne. Projekt „Inwestycja w edukację bramą do sukcesu w Gminie Sucha Beskidzka” – wartość dofinansowania: **947 151,20 zł**. Projekt zakończony 30.06.2018r. W ramach projektu zorganizowano w 2018r.: 1676 godzin zajęć dodatkowych z nauk matematyczno – przyrodniczych metodą eksperymentu, programowania i indywidualnych zajęć wyrównawczych dla uczniów z wszystkich szkół podstawowych.
- 10.2.3 Kształcenie zawodowe. Projekt „Stworzenie i prowadzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery w Szkole Podstawowej nr 1”. Kwota dofinansowania: **41 475,63 zł**. Projekt będzie realizowany do 2020r. W ramach projektu w 2018 roku zorganizowano 252 godziny zajęć grupowych i indywidualnych z doradztwa zawodowego dla uczniów klas siódmych, ósmych i gimnazjalnych.

Ponadto zrealizowano również rządowy program o charakterze pomocy materialnej „Wyprawka szkolna” w ramach którego zostało udzielone wsparcie w zakresie zakupu podręczników dla uczniów na łączną kwotę 14 145,00 zł. Udzielano również pracodawcom dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych uczniów z Funduszu Pracy (nauka zawodu) na łączną kwotę : **31 939,92 zł**

8.8. Miejska Świetlica Profilaktyczna

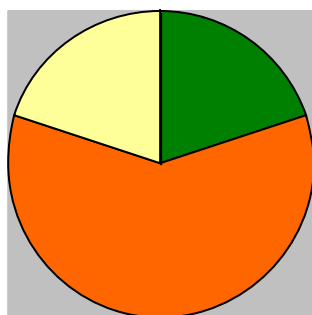
Miejska Świetlica Profilaktyczna jest placówką wsparcia dziennego typu opiekuńczego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sucha Beskidzka.

Informacje dotyczące placówki

Ilość dni pracy w tygodniu	6
Ilość godzin pracy w tygodniu	44
Liczba miejsc	50
Czas pracy	Wrzesień – czerwiec poniedziałek – piątek: 10:00 – 18:00 sobota: 9:00 – 13:00. Ferie szkolne i wakacje poniedziałek – piątek: 9:00 – 17:00 sobota: 9:00 – 13:00.

Zatrudnienie jednostki

Jednostka w 2018 roku zatrudniała 5 osób. Zatrudnienie to nie ulega zmianie od 2014r.

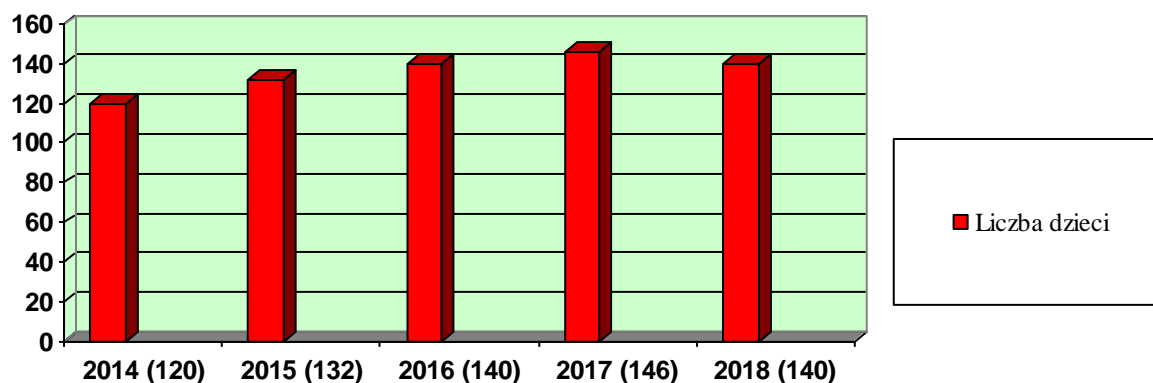

■ Kierownik (1 etat)
■ Wychowawca (3 etaty)
■ Sprzątaczką (3/4 etatu)

Główne zadania i cele placówki

- zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom;
- tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków;
- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych;
- dożywanie dzieci;
- organizacja zajęć i czasu wolnego, (np. w okresie ferii zimowych, wakacji);
- nauka umiejętności życia w grupie;
- współpraca z rodziną.

Liczba dzieci zapisanych i biorących udział w zajęciach w 2018r. w porównaniu z latami ubiegłymi

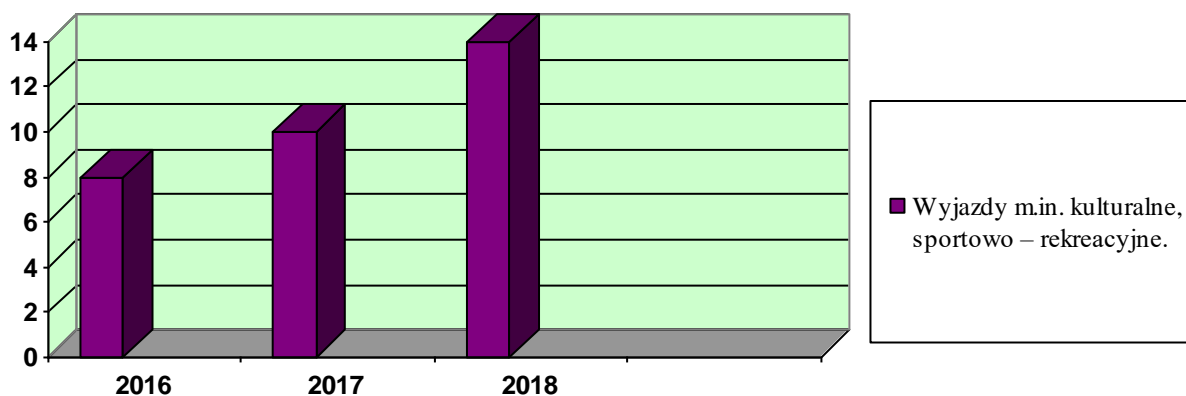
Współpraca z instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Dzięki współpracy z tą jednostką Miejska Świetlica Profilaktyczna ma możliwość pomocy dziecku i rodzinie np. poprzez zapewnienie dofinansowania do wyżywienia w okresie wakacji i ferii. Nasza placówka ściśle współpracuje z asystentami rodzin z terenu miasta w celu zwiększenia efektywności pracy z rodziną.
Komenda Powiatowa Policji	Współpraca z Powiatową Komendą Policji opiera się głównie na przybliżeniu wychowankom działań policji. W okresie ferii i wakacji odbywają się pogadanki na temat bezpiecznego spędzania czasu wolnego oraz zagrożeń, z jakimi mogą się spotkać dzieci na co dzień.
Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Współpraca z Powiatową Strażą Pożarną opiera się na przybliżeniu dzieciom zawodu strażaka. W ramach spotkań odbywają się pogadanki na temat bezpieczeństwa, pokazy sprzętu oraz wozów strażackich. W tegoroczne wakacje odwiedzili świetlicę prezentując sprzęt strażacki znajdujący się na wyposażeniu specjalistycznych samochodów.
Zespół Interwencji Kryzysowej	W ramach współpracy ZIK udziela pomocy naszym wychowankom i ich rodzinom w zakresie: pomocy psychologicznej, grup wsparcia (w szczególności dla osób dotkniętych przemocą i dla rodzin zastępczych), zajęć socjoterapeutycznych, w których uczestniczą niektórzy podopieczni Świetlicy.
Kuratorzy sądowi	Współpraca z kuratorami pozwala na lepszą pomoc rodzinom znajdującym się w ciężkiej sytuacji. Stały kontakt z kuratorami pozwala na dostosowanie działań

	<p> pomocowych i wychowawczych do aktualnej sytuacji wychowanków.</p>
<p>Szkoły</p>	<p>W celu ulepszenia i usprawnienia działań opiekuńczo – wychowawczych oraz pomocowych Miejska Świetlica Profilaktyczna współpracuje ze szkołami, a przede wszystkim z pedagogami i wychowawcami swoich podopiecznych. Często zdarza się, że to właśnie oni kierują uczniów do Świetlicy. Dzięki takiej współpracy dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, czy też mające trudności w nauce zostają objęte opieką oraz otrzymują właściwą pomoc.</p>
<p>Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele lokalnych instytucji, których praca ukierunkowana jest na niesienie pomocy rodzinom często dysfunkcyjnym i nie radzącym sobie z problemami współczesnego świata. Pracownicy Świetlicy również są członkami Zespołu, dzięki czemu są na bieżąco informowani w sprawach swoich wychowanków, ale również innych dzieci, które należy objąć pomocą opiekuńczo – wychowawczą.</p>
<p>Przedszkola</p>	<p>Współpraca z przedszkolami opiera się na integracji wychowanków placówek. Polega ona na spotkaniach, podczas których organizowane są różnorodne zajęcia. Wychowawcy Świetlicy zapraszani byli również do przedszkola na spotkania, podczas których czytali przedszkolakom bajki.</p>
<p>Instytucje kultury</p>	<p>Biblioteka Suska, Miejski Ośrodek Kultury – Zamek oraz Muzeum Miejskie Suchoj Beskidzkiej prowadzą działalność edukacyjną w zakresie kultury, organizują wystawy, popularyzują wiedzę i sztukę oraz upowszechniają dorobek kulturalny.</p>
<p>Liga Obrony Kraju</p>	<p>Wychowankowie świetlicy brali udział w zajęciach na strzelnicy organizowanych przez LOK. W roku 2018 placówka brała udział w półkolonii organizowanej przez ZP LOK w Suchoj Beskidzkiej w ramach zadania zleconego przez Gminę Sucha Beskidzka. Dzięki temu dzieci zapisane do Świetlicy w okresie wakacji uczestniczyły w dwudniowej wycieczce do Zakopanego. Dzieci podczas wyjazdu miały zapewniony ciepły posiłek, nocleg oraz mnóstwo atrakcji.</p>
<p>Klub Seniora</p>	<p>W ramach współpracy seniorzy biorą udział w zajęciach z dziećmi z Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, zajęcia te</p>

	mają na celu integrację międzypokoleniową. Prowadzone są zajęcia z różnych bloków tematycznych np. komputerowe, sportowe, kulinarne, kulturalne, ogólnorozwojowe, zajęcia plastyczne, regionalne, ognisko, wycieczki piesze (Nordic Walking) i wyjazdowe.
Caritas	Dzięki tej współpracy młodzież wspiera pracę wychowawców, sami uczą się opieki oraz organizacji czasu wolnego dla wychowanków placówki, pomagają im w nauce. Młodzież odwiedzała młodszych kolegów również w ferie i wakacje. Wraz z opiekunami zorganizowali zabawę Andrzejkową. Uczestniczą również w corocznych spotkaniach z Mikołajem.

Świetlica w ramach integracji międzypokoleniowej organizuje różnego rodzaju wyjazdy m.in. kulturalne, sportowo – rekreacyjne.

Imprezy i akcje organizowane przez Miejską Świetlicę Profilaktyczną w 2018r.

Dzień Babci i Dziadka, Orszak Trzech Króli, Ferie w mieście, Karnawał, Sprzątanie Świata, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Rodzica, Dzień Dziecka, Wakacje w mieście, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia, Gwiazdka, Sylwester, Wycieczki wyjazdowe i piesze.

Wnioski końcowe

Miejska Świetlica Profilaktyczna realizuje zadania zgodnie z przyjętymi celami oraz wyznaczonymi kierunkami działań. Placówka stara się wychodzić na przeciw potrzebom środowiska lokalnego. Poszerza swoją ofertę, dzięki czemu cieszy się dużym zainteresowaniem na terenie miasta Sucha Beskidzka.

9. POMOC SPOŁECZNA

9.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Realizatorem zadań Gminy Sucha Beskidzka z zakresu pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmujący działania zgodnie z obowiązującymi ustawami, programami rządowymi do realizacji których obowiązany był organ wykonawczy oraz przyjętymi gminnymi dokumentami planistycznymi obejmującymi obszar polityki społecznej tj. m.in. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2014 – 2019, Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020, Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020, Wieloletnim Programem Ostonowym „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania” obowiązującym do 31.12.2018 r.

BUDŻET MOPS W ROKU 2018

Budżet MOPS ogółem	%	Środki własne gminy	%	Środki zewnętrzne	%
11.041.992,97 zł	100	1.150.969,88 zł	10	9.891.023,09 zł	90

Na środki zewnętrzne składa się dotacja z budżetu Wojewody Małopolskiego oraz środki pozyskane w ramach programów i projektów. W stosunku do roku ubiegłego budżet wzrósł o 2,66 %

ZATRUDNIENIE W MOPS WG STANU NA 31.12.2018

W 2018 roku zadania nałożone na Ośrodek realizowane były w ramach 16 etatów.

Nazwa komórki organizacyjnej		Wymiar zatrudnienia (etaty)
Kierownik		1
Dział Finansowo- Księgowy		3
Dział Świadczeń Rodzinnych		4
Dział Pomocy Społecznej	Pracownicy socjalni	4
	Zespół Projektowy (pracownik socjalny, psycholog, aspirant pracy socjalnej)	3
Asystent rodziny		1
łącznie		16

Wraz ze zwiększaniem ilości zadań w obszarze wsparcia społecznego, oraz w związku z realizacją dodatkowych projektów kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w stosunku do roku 2011 zwiększyła się o 6 etatów.

9.2. ZADANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Jednym z najważniejszych celów działalności MOPS są zadania związane m.in. z prowadzoną pracą socjalną, przyznawaniem i wypłatą świadczeń pieniężnych i niepieniężnych których realizację w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczeń	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Wydatki
Świadczenia pieniężne i niepieniężne, praca socjalna w tym:	380	254	622	22053	885.059 zł
Zasiłki stałe, okresowe, celowe w tym związane ze zdarzeniami losowymi, sprawieniem pogrzebu	330	249	564	1647	527.789 zł
Dożywianie	152	84	269	18992	109.316 zł
Usługi opiekuńcze	7	7	7	908	17.588 zł
Domy pomocy społecznej	8	8	8	96	222.371 zł
Pobyt w schronisku dla bezdomnych	2	2	2	410	7.995 zł
Pomoc w postaci pracy socjalnej	x	239	552	x	x

Łączna liczba rodzin objętych wsparciem w ramach pomocy społecznej wynosi 622 osoby z 254 rodzin i stosunku do roku poprzedniego zmalała o 146 osób w tym 27 osób długotrwale korzystających ze świadczeń.

Najczęstsze przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej.

Przyczyna	długotrwała lub ciężka choroba	niepełnosprawność	ubóstwo	bezrobocie
Liczba rodzin	149	109	104	73

PROGRAM "POMOC GMINY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"

W roku 2018 wsparcie uzyskało 275 osób z 137 rodzin. Pomoc przyznawana była w formie opłaty obiadów dla uprawnionych dzieci w stołówkach szkolnych i przedszkolu, zasiłków celowych na zakup posiłku, a także na zapewnienie w okresie jesienno - zimowym jednego gorącego posiłku dziennie dla osób ubogich, bezdomnych, samotnych, niepełnosprawnych. Łączny koszt programu wyniósł 214.928,00 zł z czego kwota 139.300,00 zł pochodziła z dotacji wkład własny gminy wyniósł 75.628,00 zł.

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Wzorem lat ubiegłych pracownicy socjalni MOPS w 2018 r. kwalifikowali osoby uprawnione do korzystania z pomocy w formie żywności która wydawana była przez Parafię Sucha Beskidzka przy współpracy Caritas w Krakowie oraz przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Suchej Beskidzkiej. Wydano 162 skierowania dla 414 osób.

WSPIERANIE OSÓB BEZDOMNYCH

Wszystkim przebywającym na terenie Miasta w 2018 roku osobom bezdomnym Gmina zapewniała możliwość pobytu w noclegowni oraz w schronisku dla bezdomnych m.in. w Nowym Sączu i w Kluczach. Na tę formę pomocy wyraziły zgodę tylko dwie z czterech osób bezdomnych. Osoby potrzebujące mają również zapewnioną pomoc m.in. w formie gorącego posiłku, zakupu odzieży, obuwia, żywności.

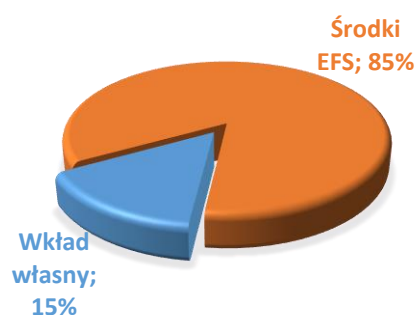
AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH

W ramach polityki społecznej gminy skierowanej na aktywizację osób bezrobotnych objętych wsparciem pomocy społecznej realizowane były różnorodne działania:

- **Prace społecznie użyteczne** organizowane w ramach Porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej w których wzięło udział łącznie 16 osób bezrobotnych, które w wymiarze 10 godzin tygodniowo wykonywały min. prace porządkowe na terenie miasta. Koszty realizacji PSU w 2018 r. wyniosły 20.151,60 zł z czego 60 % tj. 12.066,06 zł pokrywał PUP a pozostałe 40 % tj. 8.085,54 zł stanowiły środki własne gminy.

- Projekt „Droga do zmian – integracja społeczna i zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka”** dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, który miał na celu aktywizację społeczno - zawodową osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. W latach 2016 – 2018 wsparciem zostało objętych 76 mieszkańców, z czego w 2018 roku 40 osób. Uczestnicy projektu mieli możliwość m.in. korzystania ze wsparcia pracownika socjalnego, asystenta rodziny, psychologa, terapeuty uzależnień, różnego rodzaju treningów indywidualnych i grupowych, wyjazdów szkoleniowych. Wsparcie zawodowe organizowane było w utworzonym w ramach Projektu Klubie Integracji Społecznej i obejmowało m.in. doradztwo zawodowe, kursy komputerowe, kursy zawodowe. Ogólny koszt projektu w latach 2016-2018 wyniósł: 958.526,25 zł, w tym wkład własny gminy 143.796,00 zł. W roku 2018 na realizację projektu wydatkowano kwotę 362.460 zł. Cele projektowe w latach 2016-2018 zostały osiągnięte. Uczestnicy projektu podnieśli swoje kompetencje społeczne i zawodowe, co w znacznym stopniu poprawiło ich funkcjonowanie. Z pośród 79 uczestników projektu 12 osób zostało skierowanych na organizowany w ramach projektu staż zawodowy, 32 uczestników podjęło zatrudnienie.

UDZIAŁ ŚRODKÓW PROJEKTU W LATACH 2016-2018

WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH

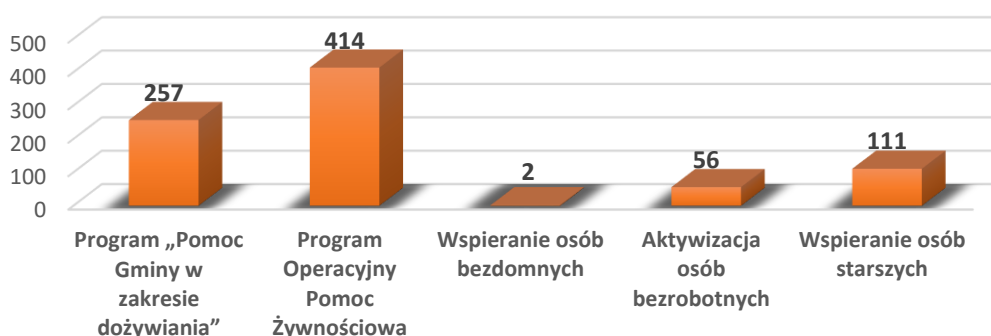
Oprócz świadczonej pomocy w formie pracy socjalnej, pomocy finansowej, rzeczowej oraz usługowej Samorząd oferuje osobom starszym wiele możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu, udziału w licznych wydarzeniach, zarówno kulturalnych, jak i sportowo-rekreacyjnych. Miasto wspiera organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych. Ponadto w 2018 roku na rzecz Seniorów podejmowane były następujące działania:

- Oferta **Ośrodka Wsparcia dla Osób Starszych**, którego prowadzenie w 2018 roku Gmina zleciła Stowarzyszeniu „Suscy Seniorzy”. Podczas organizowanych pięć razy w tygodniu spotkań 24 osoby starsze uczestniczyły m.in. w zajęciach kulinarnych, komputerowych, zajęciach mających na celu poprawę sprawności ruchowej, warsztatach florystycznych, wycieczkach wyjazdowych. Projekt jest kontynuacją powstałego w 2012 roku Ośrodka Wsparcia w ramach tzw. Klubu Seniora. Koszt realizacji zadania wyniósł 50.387,20 zł z czego 33.840,00 zł stanowiła dotacja Wojewody Małopolskiego, a wkład własny rzeczowy gminy wyniósł 16.547,20 zł.
- Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka w czerwcu 2018 roku podpisał list intencyjny dotyczący przystąpienia Gminy Sucha Beskidzka do współpracy przy realizacji projektu pn. **„Małopolski Tele - Anioł”** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki projektowi 57 niesamodzielnych ze względu na stan zdrowia, wiek lub

niepełnosprawność mieszkańców Suchej Beskidzkiej dysponuje możliwością natychmiastowego połączenia Centrum Teleopieki. Projekt przewiduje też opcję korzystania z usług opiekuńczych i sąsiedzkich. Jednym z Partnerów przedsięwzięcia jest lokalne Stowarzyszenie Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Suchej Beskidzkiej. Pracownicy socjalni MOPS pomagali wypełnić niezbędne formalności związane z rekrutacją do Projektu.

Celem podniesienia kompetencji cyfrowych mieszkańców powyżej 65 roku życia Gmina przystąpiła do współpracy w realizacji projektu „Małopolski e-Senior”, który daje możliwość bezpłatnych szkoleń informatycznych dla 60 mieszkańców Suchej Beskidzkiej. Realizowany jest przez Fundację Instytut Myśli Innowacyjnej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, przez okres od 1 marca 2018 roku do 31 sierpnia 2020 roku. Każdy uczestnik po zakończonym szkoleniu otrzymuje nieodpłatnie tablet na którym pracował podczas szkoleń. Gmina zapewnia pomieszczenia na zajęcia, a przyjmowaniem dokumentów zgłoszeniowych zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2018 roku deklarację uczestnictwa w Projekcie złożyło 30 osób.

Liczba beneficjentów Programów Społecznych w roku 2018

9.3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

W 2018 roku realizowany był „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie” przyjęty na lata 2017–2020. W Gminie działa powołany Zarządzeniem Burmistrza Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie którego obsługę administracyjno-techniczną prowadzi MOPS. Procedurą Niebieska Karta objętych było 99 osób z 31 rodzin. Pozostałe działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizowane w ramach Porozumienia z Powiatem Suskim:

- działania informacyjno-edukacyjne,
- poradnictwo specjalistyczne w zakresie przemocy domowej,
- grupy wsparcia,
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- zabezpieczenia ofiar przemocy domowej w ramach hostelu,
- dostępu do całodobowego telefonu umożliwiającego kontakt z interwentem,
- szkolenia przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podejmowane działania były zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

9.4. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z ustawą oraz „Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018-2020”. Prowadzone były liczne działania profilaktyczne i edukacyjne mające na celu przeciwdziałanie dysfunkcji rodzin zagrożonych kryzysem.

Gmina zapewnia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze dostęp do specjalistycznego poradnictwa, a także wsparcie i pomoc asystenta rodziny. W 2018 roku łącznie z 20 rodzinami pracowało 2 asystentów rodziny na których zatrudnienie pozyskano z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej środki w wysokości 16.727,00 zł, oraz w wysokości 29.173,98 zł w ramach realizowanego Projektu EFS.

Gmina współfinansuje pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Na to zadanie w 2018 roku wydatkowano kwotę 56.530,43 zł.

9.5. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

- **Świadczenia rodzinne i opiekuńcze**

Realizację ww. świadczeń w roku 2018 obrazuje poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	358	9732	1.206.975,89 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	75	75	75.000,00 zł
Świadczenia rodzicielskie	35	211	190.272,50 zł
Jednorazowa zapomoga „Za Życiem”	1	1	4.000,00 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	219	2276	360.066 ,00zł
Świadczenia opiekuńcze	78	697	683.571,80 zł
Razem	x	12992	2.519.886,19 zł

W stosunku do roku poprzedniego wzrosła kwota wydatków na świadczenia rodzinne i opiekuńcze co spowodowane było m.in. zwiększeniem liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych oraz ustawowym podniesieniem wysokości niektórych wypłacanych świadczeń.

- **Program Rodzina 500 oraz Program „Dobry Start”.**

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Świadczenia 500 +	684	1047	10986	5.467.987 zł
Świadczenie Dobry Start 300+	753	1070	1070	321.000 zł

Wydatki na świadczenia 500 + w stosunku do roku poprzedniego zmalały o 223.929 zł, wypłacono 472 świadczenia mniej. Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego wynosiła w 2018 roku 566 rodzin i zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 37 rodzin.

- **Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych**

Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Świadczenia wypłacone z Funduszu alimentacyjnego	32	54	665	272.986 zł

W stosunku do roku ubiegłego o 7 zmalała liczba rodzin uprawnionych do tej formy pomocy a wydatki zmalały o 64.164 zł.

Liczba dłużników aliment.	W tym dłużnicy zamieszkali na terenie Gminy Sucha B.	Ogólna kwota zadłużenia	Kwota zwrotu w roku 2018	Kwota przekazana do budżetu Państwa	Dochód Gminy
66	32	3.351.142,44 zł	119.835,08 zł	89.886,93 zł	29.948,15 zł

Ośrodek prowadzi działania mające zapewnić ściągalność zadłużenia w tym pod rygorem skutków prawnych takich jak wnioski o ściganie za przestępstwo karne i zabranie prawa jazdy. Są to m.in. zobowiązania do rejestracji w PUP w przypadku nie podejmowania zatrudnienia, wnioski o aktywizację zawodową, zgłaszanie dłużników do biura informacji gospodarczej w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, ścisła współpraca z organem egzekucyjnym, wnioski o zajęcie nieruchomości, przekazywanie informacji uzyskanych z wywiadu alimentacyjnego i składanych oświadczeń majątkowych. Powyższe działania dały wynik 140% zrealizowania założonego przez Wojewodę Małopolskiego dla Gminy Sucha Beskidzka na 2018 rok planu dochodów z tytułu ściągalności zadłużenia.

Wyżej wymieniona ogólna kwota zadłużenia dotyczy świadczeń wypłacanych od roku 2005 i składa się z 454 postępowań dotyczących świadczeń z FA oraz zaliczki alimentacyjnej.

- **Karta Dużej Rodziny**

W 2018 roku wydano 113 kart w formie elektronicznej oraz 97 w formie tradycyjnej uprawniających do korzystania z systemu zniżek dla rodzin 3+.

- **Stypendia i zasiłki szkolne**

Wypłacono stypendia i zasiłki szkolne dla 98 uczniów z 46 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 58.056 zł z czego dotacja wynosiła 46.445 zł, wkład własny gminy 11.611 zł.

- **Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne**

Opłata składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, oraz opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Składka na ubezpieczenie społeczne	45	531	138.309 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	54	583	39.582 zł

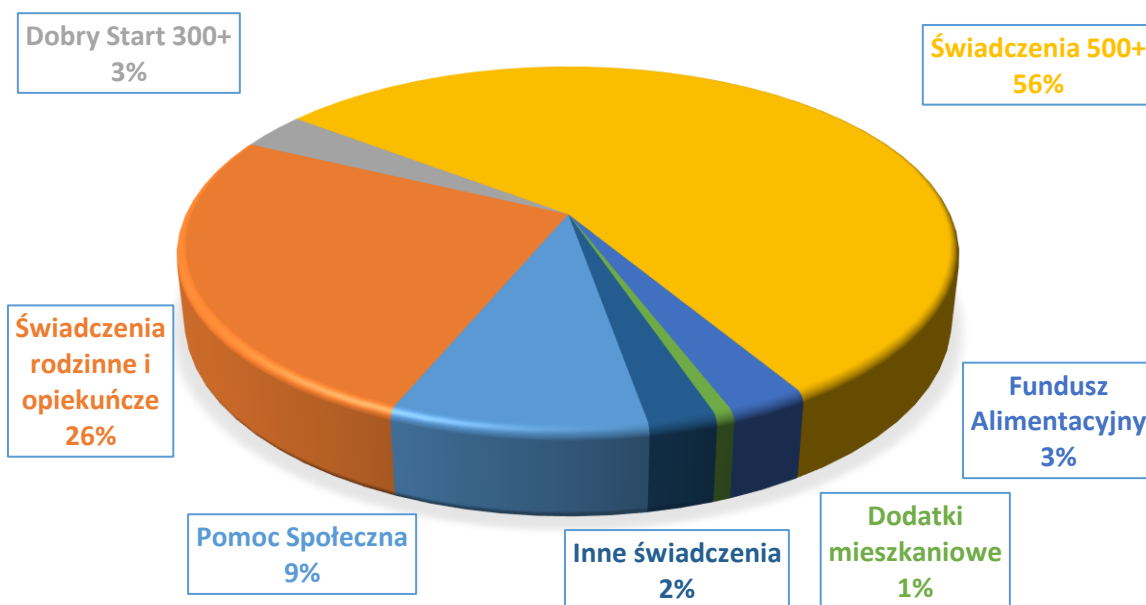
Ponadto przeprowadzono 11 postępowań dotyczących ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w przypadku osób które nie posiadały ubezpieczenia zdrowotnego.

- **Dodatki mieszkaniowe i energetyczne**

W ramach prowadzonej przez Gminę polityki mieszkaniowej MOPS prowadzi postępowania w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych których realizację w ubiegłym roku przedstawia tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Dodatki mieszkaniowe	40	323	62.707 zł
Dodatki energetyczne	7	74	899 zł

STRUKTURA ŚWIADCZEŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH BUDŻETU MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zgodnie z przyjętą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka, zgodnie z przyjętymi celami strategicznymi i wyznaczonymi kierunkami działań zmierzającymi do poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców. Strategia umożliwiła pozyskanie środków zewnętrznych m.in. z Europejskiego Funduszu Społecznego, co w znacznym stopniu ułatwiło realizację szeregu zadań w zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałania bezrobociu. Podejmowane przy współpracy instytucji publicznych i samorządowych działania przyczyniają się do zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego.

9.6. Realizacja Programów Profilaktycznych

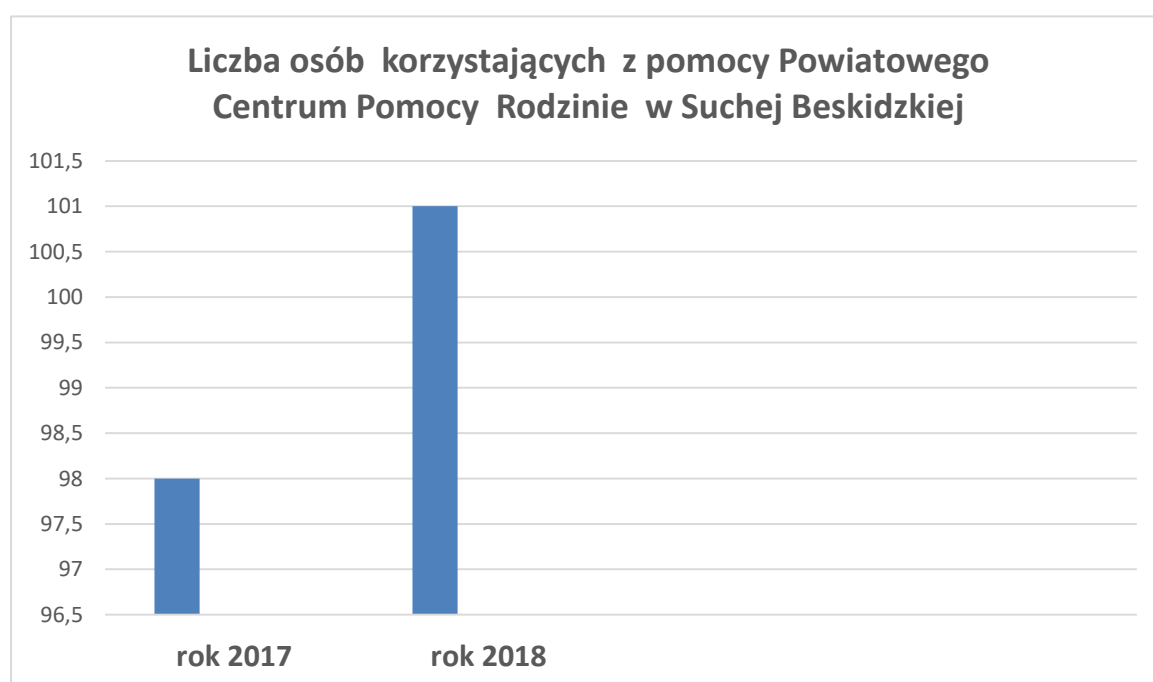
Miejski Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 został przyjęty przez Radę Miejską Uchwałą Nr XXXV/286/2017 z dnia 29 grudnia 2017 r. natomiast Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sucha Beskidzka na rok 2018 został przyjęty przez Radę Miejską Uchwałą Nr XXXV/287/2017 z dnia 29 grudnia 2017 r. W ramach obu programów realizowano zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczyły one:

I Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, która realizowana była poprzez:

Współpracę Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego, w szczególności poprzez dofinansowanie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej,

który prowadzi izbę wytrzeźwień, **w roku 2018 do izby zostało przewiezionych ok. 30 osób z terenu Suchej Beskidzkiej.**

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.
Gmina Sucha na dofinansowanie działań PCPR przeznaczyła kwotę 14 000 zł. W 2018 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzieliło wsparcia **101 osobom** z terenu miasta Sucha Beskidzka. Dla porównania w 2017 było to **99 osób**. Było to wsparcie w zakresie poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, psychoedukacyjnego dla ofiar przemocy oraz poradnictwo specjalistyczne dla uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i kierowanie na leczenie przymusowe przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2018 Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **skierowała na przymusowe leczenie alkoholowe 12 osób.**

II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, realizowanej poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.
2. Prowadzenie Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej.
3. Współpracę z Policją, Sądem, Kuratorami, Prokuraturą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej dla zapewnienia kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholizmu i przemocy.

4. Uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Suchej Beskidzkiej zajmował się w roku 2018 - **53 sprawami** dotyczącymi przemocy, którym zazwyczaj towarzyszy problem uzależnienia.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych, realizowanej poprzez:

1. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych z zakresu uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia realizowanych w szkołach podstawowych i średnich - realizowanych w ramach szkolnych programów profilaktycznych.
2. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, współpraca w tym zakresie z Policją - finansowanie zakupu ulotek i materiałów edukacyjnych dla kierowców.
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych - przy współpracy ze szkołami. W 2018 roku była to kampania Postaw na rodzinę - która promuje rodzinę, inwestowanie w relacje rodzinne, co w konsekwencji obniża ryzyko sięgania przez dzieci i młodzież po alkohol i narkotyki. W kampanii uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i średnich z terenu miasta.
4. Prowadzenie i upowszechnianie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży jako formy alternatywnego spędzania wolnego czasu, organizacja zawodów sportowych.
5. Finansowanie szkoleń, programów i spektakli profilaktycznych dla uczniów szkół podstawowych, klas gimnazjalnych i szkół średnich poruszających tematykę zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz promowania pozytywnych postaw społecznych. W roku 2018 były to spektakle profilaktyczne organizowane w szkołach podstawowych i średnich, **w których uczestniczyło łącznie 350 uczniów.**
6. Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo wychowawczych organizowanych w Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, realizowane poprzez:

1. Finansowanie funkcjonowania i rozbudowy sieci monitoringu miejskiego jako aktywnej formy współpracy i wsparcia instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne (Policji, Straży Miejskiej).
2. Współfinansowanie zakupu samochodu dla Straży Miejskiej jako aktywnej formy współpracy i wsparcia instytucji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo publiczne, w tym działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Realizacja programów profilaktycznych to wspólne i aktywne działania Burmistrza Miasta, Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkół jak również jednostek gminy umożliwiających w sposób różnorodny na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży (instytucje kultury, Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji). Również ważną rolę odgrywa w tym aspekcie wsparcie finansowe organizacji pozarządowych.

Niestety w dalszym ciągu poważnym problemem pozostaje alkoholizm. Z analizy sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2017 i 2018, wynika, że w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (sklepy i lokale gastronomiczne) nastąpił w roku ubiegłym wyraźny wzrost ich sprzedaży. Co jest niepokojące, wzrost ten odnotowany jest w każdym z rodzajów sprzedawanych alkoholi.

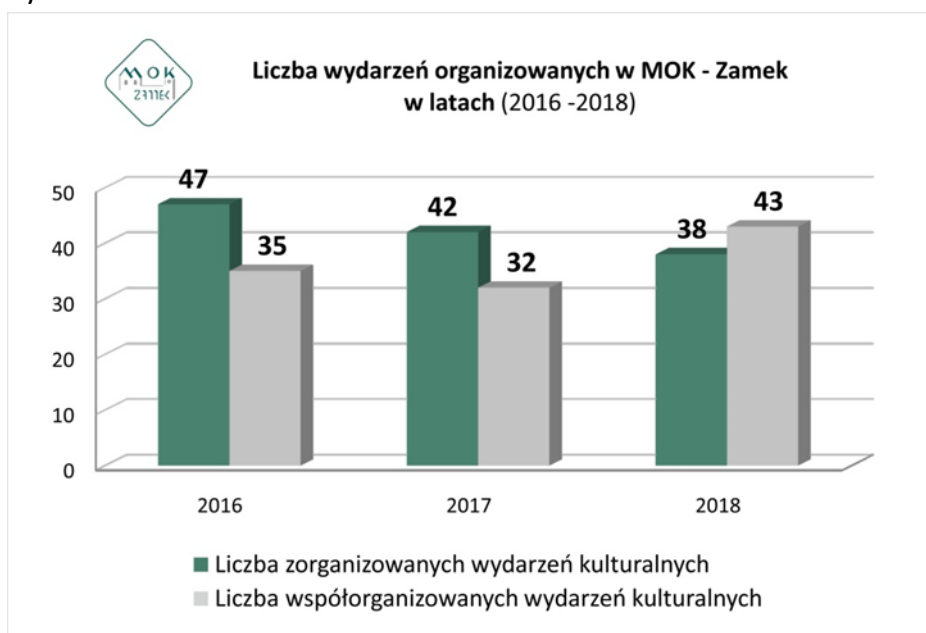
Czym tłumaczyć tak duży wzrost, jeżeli w poprzednich latach sprzedaż ta utrzymywała się na relatywnie równym poziomie zbliżonym do roku 2017. Czy zdecydowały o tym czynniki większej zamożności mieszkańców, większe wydatki socjalne państwa (w tym 500 +), a może po prostu większa liczba osób odwiedzających Suchą Beskidzką, również w celach zakupowych.

10. Kultura sport i rekreacja

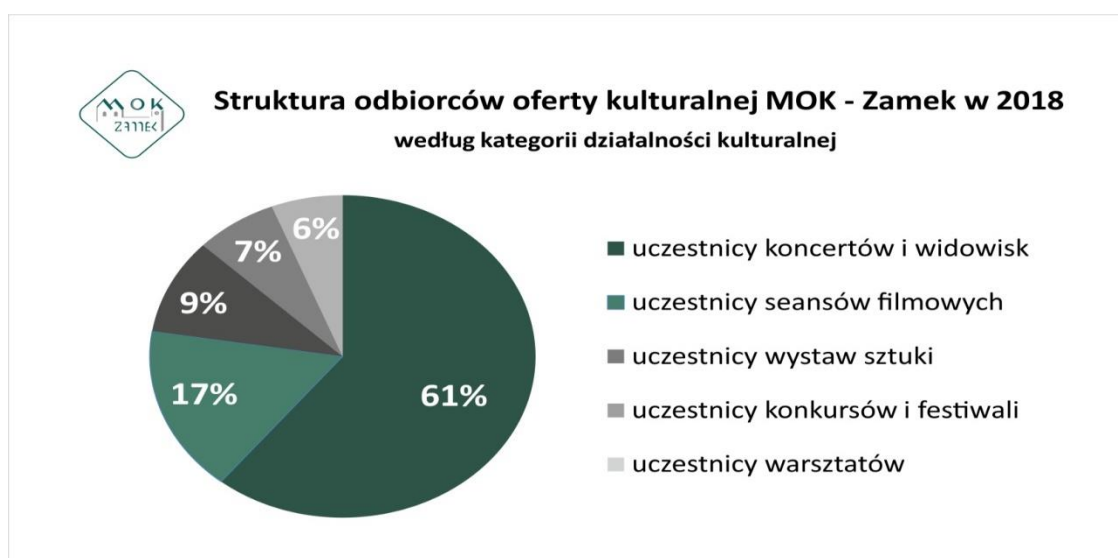
10.1. MIEJSKI OŚRODEK KULTURY – ZAMEK

Miejski Ośrodek Kultury - Zamek jest samorządową instytucją kultury gminy Sucha Beskidzka z siedzibą na terenie zespołu zamkowo - parkowego. W 2018 roku w jednostce zatrudnionych było 6 pracowników o łącznym wymiarze 4,6 etatów oraz 6 instruktorów na podstawie umów zlecenie, prowadzących amatorskie zespoły artystyczne.

W 2018 r. Miejski Ośrodek Kultury - Zamek był organizatorem 38 wydarzeń kulturalnych, w tym koncertów, wystaw sztuki, seansów filmowych, festiwali i przeglądów artystycznych, prelekcji i konkursów. We wskazanych wydarzeniach wzięło udział łącznie około 8200 osób. W zdecydowanej większości były to wydarzenia bezpłatne. Ponadto w 2018 roku Miejski Ośrodek Kultury – Zamek był współorganizatorem ponad 40 wydarzeń i inicjatyw kulturalnych, realizowanych na terenie miasta przy współpracy z instytucjami kultury i jednostkami organizacyjnymi gminy, organizacjami pozarządowymi i placówkami oświatowymi.

W 2018 roku MOK – Zamek zrealizował 124 godziny warsztatów i kursów, w których uczestniczyło ok. 425 osób, oraz 440 godzin zajęć muzycznych. Z różnorodnej oferty warsztatów, zajęć i programów artystycznych dzieci i młodzież zamieszkała w Suchoj Beskidzkiej korzystają bezpłatnie.

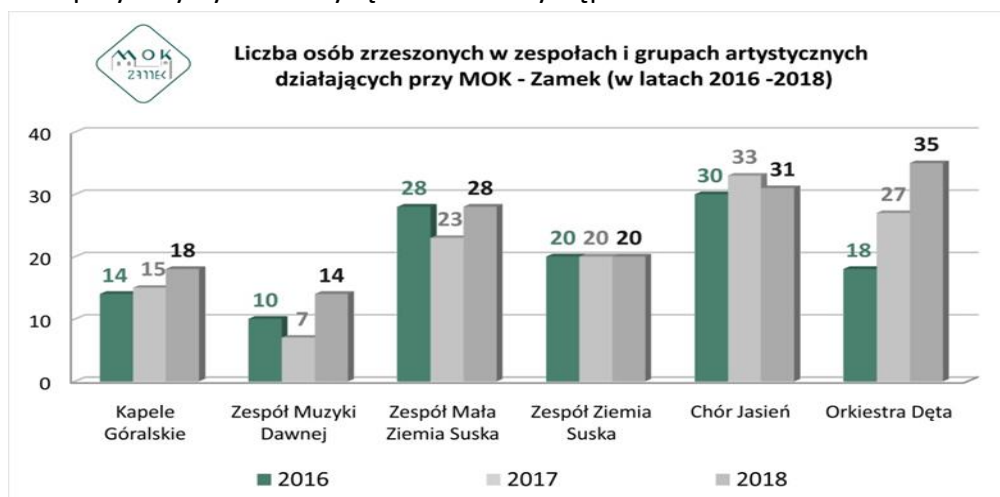
Do najważniejszych cyklicznych imprez organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury - Zamek w Suchoj Beskidzkiej należy styczniowy Koncert Noworoczny pod patronatem Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka podczas którego, w sali rycerskiej zamku suskiego goszczą wybitni śpiewacy i światowej sławy muzycy. Koncerty Noworoczne wpisały się już na stałe do kalendarza imprez organizowanych w naszym mieście i co roku cieszą się ogromnym zainteresowaniem.

Największą cykliczną imprezą plenerową organizowaną w Suchoj Beskidzkiej są Dni Ziemi Suskiej organizowane w otoczeniu renesansowego zamku suskiego. W 2018 roku w wydarzeniu tym uczestniczyło ponad 3 tysiące osób, w tym liczne grono mieszkańców miasta i całego regionu oraz goście z różnych zakątków Polski. W programie Dni Ziemi Suskiej 2018 znalazły się różnorodne wydarzenia kulturalne i sportowe: plenerowa premiera operetki „Wesoła Wdówka”, występ Kabaretu pod Wyrwigroszem, koncert zespołu Lombard. W parku zamkowym przygotowana została strefa rodziny z darmowymi atrakcjami dla dzieci, warsztatami artystycznymi, pokazami kulinarnymi, oraz koncertami

lokalnych kapel i zespołów, natomiast na telebimie w parkowej strefie kibica odbywały się transmisje meczów rozgrywanych w ramach Mistrzostw Świata FIFA 2018. Wszystkie atrakcje i wydarzenia organizowane w ramach Dni Ziemi Suskiej 2018 były bezpłatne m.in. dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu i rzeczowemu od 46 sponsorów imprezy, wśród których zdecydowana większość to lokalni przedsiębiorcy zaangażowani w życie kulturalne Suchej Beskidzkiej. Każdego roku w listopadzie podczas uroczystej gali przedstawiciele firm i przedsiębiorstw odbierają specjalne podziękowania w formie statuetek „Pąsowych róż” od przedstawicieli samorządu i instytucji kultury za szczególny udział w tworzeniu i promowaniu miejskich inicjatyw kulturalno – sportowych.

We wrześniu 2018 roku odbyła się XXII edycja Dni Muzyki na Zamku w ramach której zorganizowane zostały dwa koncerty o tematyce patriotycznej w nawiązaniu do setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Na realizację dwóch koncertów i wydarzeń w ramach XXII Miejski Ośrodek Kultury – Zamek pozyskał środki finansowe z Programu Wieloletniego Niepodległa na lata 2017 – 2021 w wysokości 21 000,00 zł. W ramach wydarzenia kilkusetosobowa publiczność w parku zamkowym i sali rycerskiej mogła bezpłatnie uczestniczyć w koncercie pt. „W 100 minut przez 100-lecie” z udziałem najwybitniejszych artystów polskiej sceny operowej i operetkowej oraz widowisku muzyczno – multimedialnym. Nakładem MOK – Zamek przygotowana została również bezpłatna publikacja folderowa, w której zaprezentowane zostały programy koncertów poszerzone o materiały archiwalne, akcentujące wydarzenia związane z procesem odzyskania niepodległości na poziomie lokalnym w rejonie Suchej Beskidzkiej.

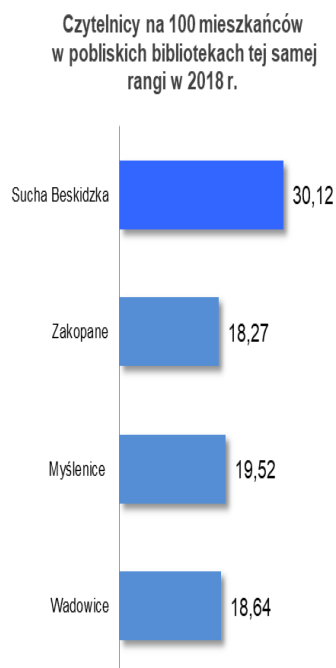
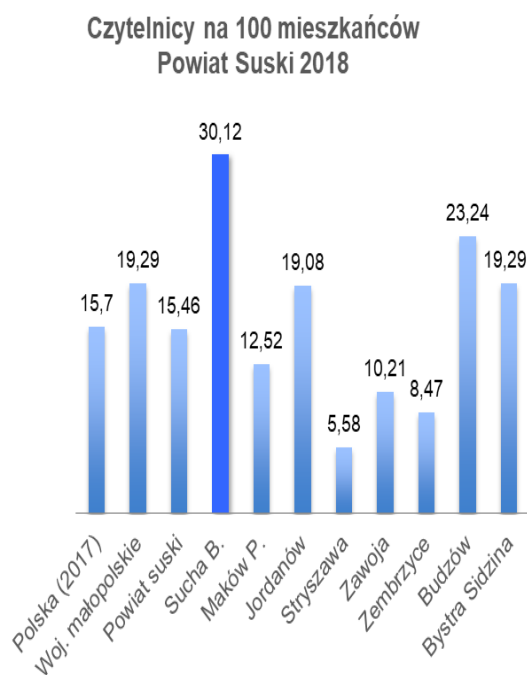
Przy Miejskim Ośrodku Kultury – Zamek w 2018 roku funkcjonowało 7 amatorskich zespołów artystycznych: Amatorskie zespoły artystyczne zrzeszały w 2018 roku łącznie 146 aktywnych członków, tj. muzyków, śpiewaków, tancerzy i regionalistów. W 2018 roku instruktorzy prowadzący amatorskie zespoły artystyczne zrealizowali 558 godzin prób i zajęć, a zespoły artystyczne dały łącznie 114 występów.

10.2. BIBLIOTEKA SUSKA

Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Sucha Beskidzka, a siedzibą jest budynek dawnego magistratu przy ul. Józefa Piłsudskiego. Na mocy porozumienia Gminy z Powiatem Suskim pełni również funkcję biblioteki powiatowej. Główna siedziba miejskiej biblioteki znajduje się przy ul. Piłsudskiego, biblioteka prowadzi również dwie ogólnodostępne filie: w suskim szpitalu i w budynku Szkoły Podstawowej nr 2.

Biblioteka Suska w ciągu ostatnich dziesięciu lat stała się jedną z najbardziej rozpoznawalnych małych bibliotek w Polsce. Jej działania w obszarze edukacji, integracji społecznej i animacji kultury często prezentowane są jako przykłady dobrych praktyk podczas wydarzeń branżowych i w publikacjach dotyczących bibliotek publicznych. Biblioteka jest zapraszana na najważniejsze wydarzenia w branży bibliotekarskiej m.in. Światowy Kongres Bibliotek IFLA WLIC w Stanach Zjednoczonych, Światowy Kongres Bibliotek we Wrocławiu, a także wielokrotnie w roli prelegenta na Ogólnopolski Kongres Bibliotek Publicznych. W 2018 roku Biblioteka Suska weszła w skład delegacji sześciu polskich bibliotek, które w imieniu Polski podpisały w Chinach umowę założycielską Zrzeszenia Bibliotek w ramach współpracy krajów Europy Środkowo-Wschodniej i Chin. Biblioteka Suska odnotowuje bardzo dobre wskaźniki w działalności podstawowej. W 2018 roku po raz kolejny znalazła się w ścisłej czołówce małopolskich bibliotek w obszarze najważniejszego wskaźnika obrazującego stan czytelnictwa, tj. ilości czytelników na 100 mieszkańców. **Z wynikiem 30,12 uplasowała się na 7 miejscu na 184 małopolskie biblioteki publiczne**

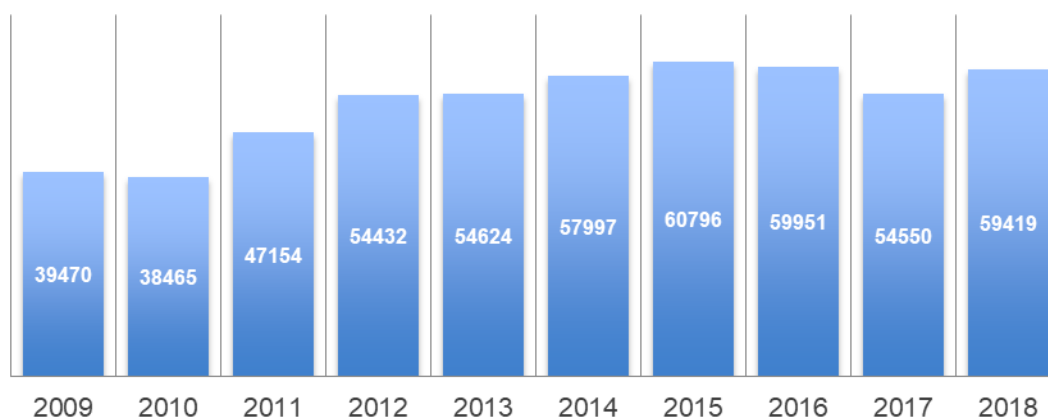

Mimo ogólnopolskich tendencji spadkowych liczba czytelników Biblioteki Suskiej utrzymuje się na stałym, wysokim poziomie, w 2018 r. **wyniosła: 2776.**

Księgozbiór biblioteki liczy **54913 woluminów (2018)** , biblioteka oferuje również czasopisma, audiobooki, e-booki, komiksy, gry wideo i gry planszowe. Liczba wypożyczeń w 2018 roku wyniosła **59419.**

Ilość wypożyczeń w Bibliotece Suskiej w latach 2009-2018

Poza standardową działalnością biblioteka jest również przestrzenią aktywności społecznej i kulturalnej. Biblioteka organizuje m.in. plenerowe gry miejskie, różnego rodzaju warsztaty dla dzieci i młodzieży, konkursy i turnieje. W 2018 roku w wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę wzięło udział **ok. 600 osób**.

W Bibliotece Suskiej funkcjonuje elektroniczny system wypożyczeń, oferujący czytelnikom szereg zdalnych udogodnień. Do dyspozycji użytkowników są również nowoczesne tablety i bezpłatne stanowiska komputerowe z najnowszym oprogramowaniem i darmowym dostępem do Internetu. Biblioteka jest czynna w dogodnych dla czytelników porach, sześć dni w tygodniu, w tym dwa razy w tygodniu do wieczora.

Stan zatrudnienia w Bibliotece Suskiej wraz z jej obiema filiami wyniósł na koniec 2018 r. - 8,65 etatu i pozostaje niezmienny od wielu lat.

10.3. MUZEUM MIEJSKIE

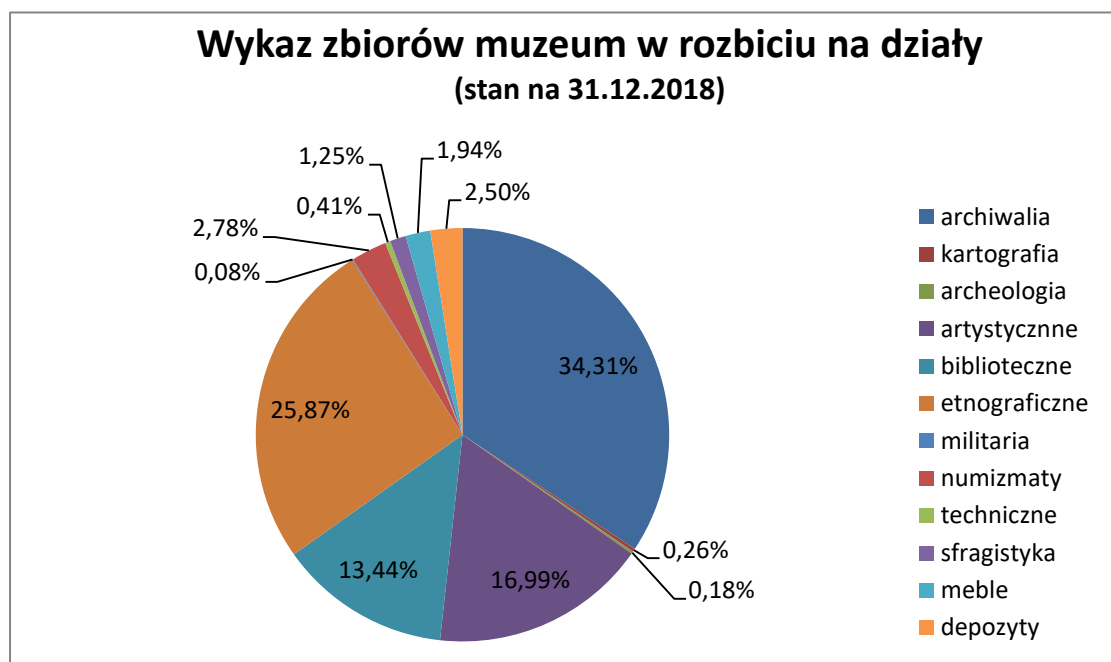
Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej jest samorządową instytucją gminy Sucha Beskidzka. Zostało powołane przez Radę Miejską w dniu 24 października 2006 roku. Na siedzibę muzeum przeznaczono część pomieszczeń południowo-wschodniego skrzydła renesansowego zamku suskiego. Muzeum rozpoczęło swoją działalność od otwarcia pierwszej wystawy stałej w dniu 15 września 2007 roku.

Do końca 2018 roku zrealizowało 29 różnotematycznych wystaw, w tym 14 historycznych o charakterze monograficznym, których tematem była m.in.: historia miasta Sucha Beskidzka wraz z dziejami zamku i zamieszkujących go rodów, parafii suskiej, dzieje kolei, sztuka polska i europejska (m.in. grafika, malarstwo nowożytne), historia pieniądza oraz archeologia. Każdej z wystaw towarzyszył program edukacyjny w postaci lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

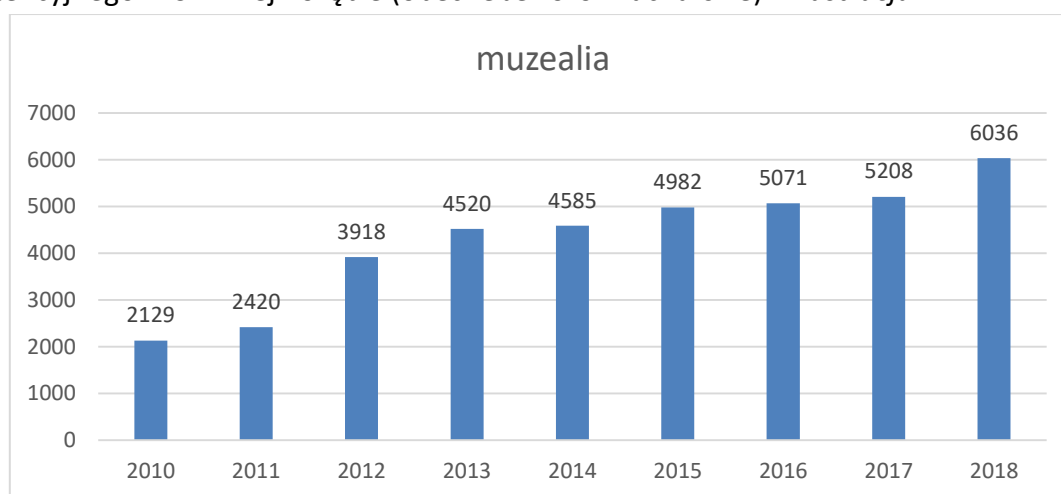
Przy instytucji, zgodnie z ustawą o muzeach działa Rada Muzeum, powołana przez Radę Miasta Sucha Beskidzka, licząca 5 osób. Działalność Muzeum, jako samorządowej instytucji kultury, jest finansowana głównie z budżetu Gminy Sucha Beskidzka, jednak od początku istnienia ważnym z priorytetów stało się pozyskiwanie jak największej ilości środków zewnętrznych, aplikując z powodzeniem do Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rządowego Programu Kultura+ oraz konkursów z zakresu edukacji ekonomicznej i historycznej Narodowego Banku Polskiego i PKO BP. Dzięki otrzymanym w ten sposób funduszom, muzeum zorganizowało kilkanaście wystaw i projektów edukacyjnych, zakupiło akcesoria wystawiennicze, a w latach 2011-2012, w ramach Rządowego **Programu Kultura+** utworzyło **Pracownię do Digitalizacji Zbiorów**. Za to działanie Muzeum jako jedna z czterdziestu instytucji w Polsce w 2015 roku otrzymało prestiżowe wyróżnienie od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wymagalny wkład własny do projektów jest zawsze zapewniany ze środków budżetowych Gminy Sucha Beskidzka.

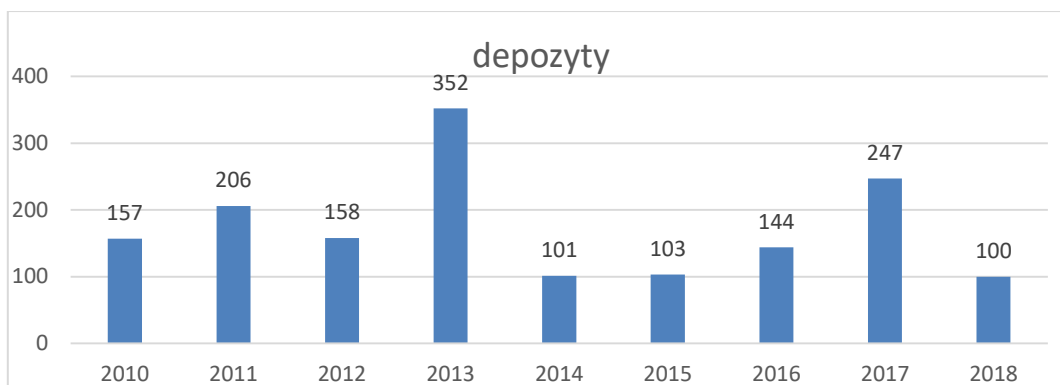
Od 2008 do 2018 roku muzeum zrealizowało 21 projektów, w tym 9 ze środków NBP. W 2018 roku była to III edycja projektu pt. „Pieniądz i jego rola w gospodarce Polski i Europy”, w ramach której przeprowadzone zostały lekcje i warsztaty dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Wzięło w nich udział 1260 osób.

Szkoły prowadzone przez samorząd miasta Sucha Beskidzka od samego początku działalności muzeum są zwolnione z opłat za wstęp na ekspozycje muzealne oraz za udział w lekcjach i wykładach.

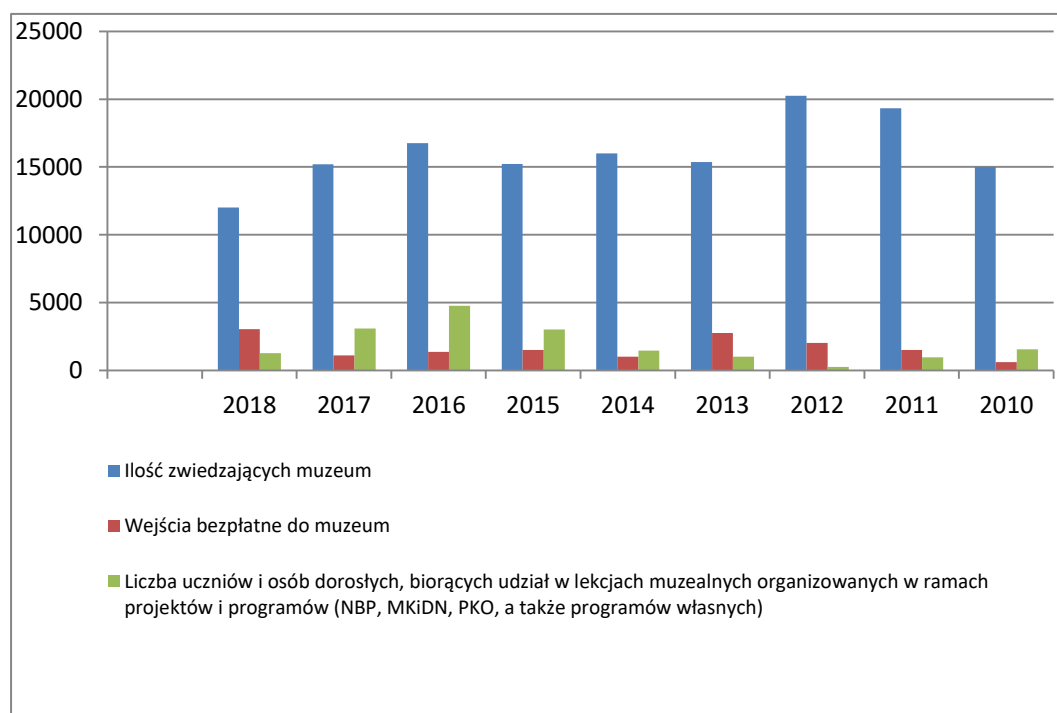
Stan inwentarza muzealnego na dzień 31 grudnia 2018 roku to: **6036** jednostek zbiorów archiwalnych, artystycznych, numizmatycznych, etnograficznych oraz **3500** archeologicznych łącznie ze skarbem ozdób z brązu, przekazanych instytucji kultury pod koniec 2015 roku z prac archeologicznych prowadzonych na dnie zbiornika retencyjnego w Świnnej Porębie (obecne Jezioro Mucharskie) – *Ilustracja nr 1 i nr 2.*

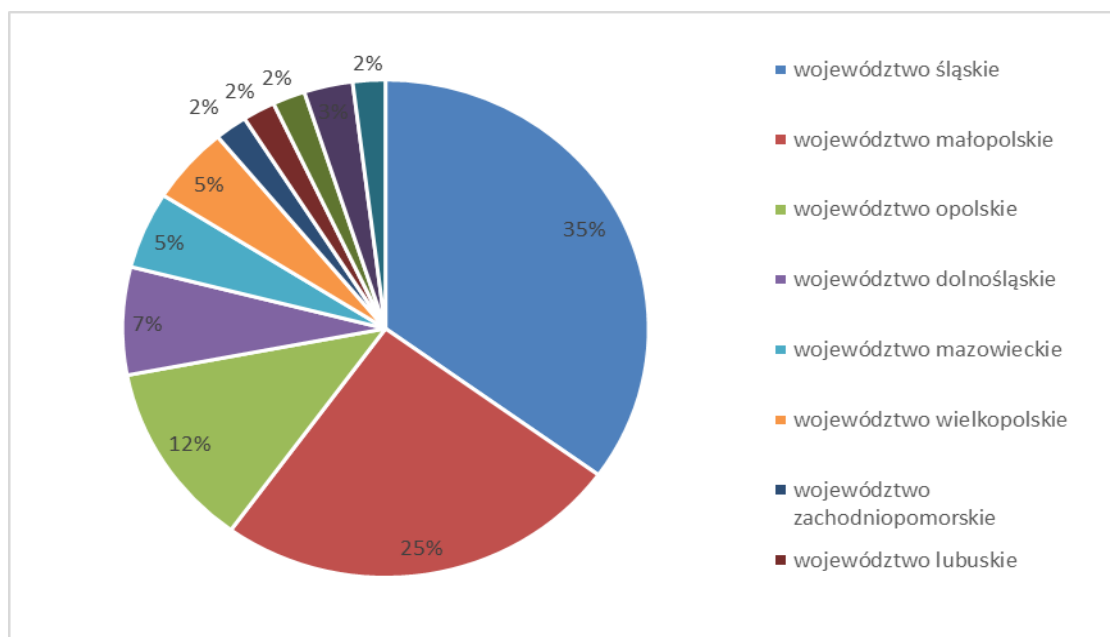

W grudniu 2017 roku Muzeum wzbogaciło swoje zbiory przejmując nieodpłatnie od Fundacji „Czartak” z Gorzenia Górnego cały zasób kolekcji z działającego tam Muzeum im. Emila Zegadłowicza (812 jednostek inwentarzowych), prezentującą sztukę i rzemiosło artystyczne okresu XX-lecia międzywojennego, Młodej Polski oraz malarstwo akademickie. Było to możliwe dzięki ostatecznemu uregulowaniu stanu prawnego zamku. Muzeum jest jedyną placówką o statusie muzeum historycznego na terenie powiatu suskiego. Na bieżąco współpracuje z innymi placówkami muzealnymi, naukowymi, oświatowymi oraz stowarzyszeniami NGO. Przy muzeum od 2013 roku działa również Punkt Informacji Turystycznej w ramach Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej (MSIT). Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2018 roku wynosi 6,5 etatu.

W 2018 roku pomimo trwających prac remontowych zamku, muzeum odwiedziło ok. 12 tys. osób, wstępy biletowane to: 8964 wejść. (w minionych latach ok. 14 - 20 tys. łącznie) – *Ilustracje nr 3 i nr 4.*

Poniższy wykres przedstawia szacunkowy, procentowy udział zwiedzających z poszczególnych regionów Polski.

Dodatkowo ok 2 % - stanowią obcokrajowcy (Anglia, Francja, Słowacja, Węgry, Niemcy)

Największe natężenie ruchu turystycznego w ciągu roku obejmuje miesiące: czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień, najmniejsze listopad – styczeń, średnie: marzec – maj.

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej jest udostępnione w następujących godzinach:

1. w sezonie turystycznym: od 1 maja do 30 września:

- wt. – sob. od 8.00-16.00, niedz. od 9.00-17.00

- w tych godzinach udostępniony jest Dział Regionalny Muzeum „Domek Ogrodnika”
w poniedziałki muzeum jest nieczynne

2. poza sezonem turystycznym od 1 października do 30 kwietnia

wt. – sob. od 8.00-16.00, w niedziele i poniedziałki muzeum jest nieczynne.

- poza sezonem istnieje również możliwość zwiedzania Działu Regionalnego muzeum w Domku Ogrodnika po zgłoszeniu wcześniejszej rezerwacji. Ostatnie wejście zwiedzających następuje 40 minut przed zamknięciem ekspozycji.

10.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPORTU I REKREACJI

W Suchej Beskidzkiej jest bardzo dobrze rozbudowana infrastruktura sportowa, która umożliwia uprawianie różnych dyscyplin sportowych, co z kolei ułatwia i przyczynia się do propagowania aktywności fizycznej i sprzyja rozwojowi sportu. Realizacją zadań własnych gminy z zakresu kultury fizycznej, sportu i rekreacji zajmuje się Miejskie Centrum Sportu

i Rekreacji „Babia Góra”, które jest jednostką organizacyjną gminy Sucha Beskidzka, którego pracą koordynuje Referat Promocji i Spraw Społecznych przy Urzędzie Miasta.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

- 1. Miejski Stadion sportowy:** W skład zespołu wchodzi pełnowymiarowe boisko piłkarskie o nawierzchni trawiastej, pełnowymiarowa 400-metrowa bieżnia poliuretanowa, skocznia w dal, rzutnia dyskiem, oszczepem, młotem i do pchnięcia kulą oraz skocznia do skoku wzwyż, kryta trybuna na 260 miejsc. Urządzenia lekkoatletyczne z bieżnią posiadają świadectwo Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.
- 2. Zespół boisk sportowych „Orlik 2012”:** W skład kompleksu wchodzi: boisko do piłki nożnej z syntetyczną nawierzchnią, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową (do piłki siatkowej i koszykowej). Zimą na terenie kompleksu sportowego „Orlik” funkcjonuje sztuczne lodowisko tzw. „Biały Orlik”, posiadające pełne wyposażenie.
- 3. Kryta pływalnia:** Prowadzona przez Starostwo Powiatowe. Jej budowa zrealizowana została na podstawie porozumieniu zawartego pomiędzy Miastem Sucha Beskidzka i Powiatem Suskim. Kubatura obiektu wynosi 12 550 m³, a powierzchnia użytkowa 2 783,20 m².
- 4. Hale i sale sportowe:** mała hala sportowa przy Szkole Podstawowej Nr 1 im. Jana Pawła II oraz nowa sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej Nr 2. Ponadto na terenie Suchej Beskidzkiej do dyspozycji młodzieży szkolnej i mieszkańców pozostają obiekty sportowe przy placówkach oświatowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe (hala sportowa oraz trzy sale gimnastyczne)
- 5. Boiska sportowe - uniwersalne:** znajdują się przy Szkole Podstawowej Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 2. W roku 2018 r. do dyspozycji uczniów oraz pozostałych mieszkańców ul. Bładzonka zostało oddane po kompleksowej przebudowie, boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej przy Szkole Podstawowej na Bładzonce .
- 6. Siłownia plenerowa** z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu, obok Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej.
- 7. Tor łuczniczy** o nawierzchni trawiastej o wym. 90 m x 26 m. Ilość stanowisk 12.
- 8. Strzelnica kulowa:** Stanowiska strzeleckie znajdują się w krytym pawilonie strzeleckim przy ulicy Makowskiej, dla stanowisk na 25 m i 50 m.

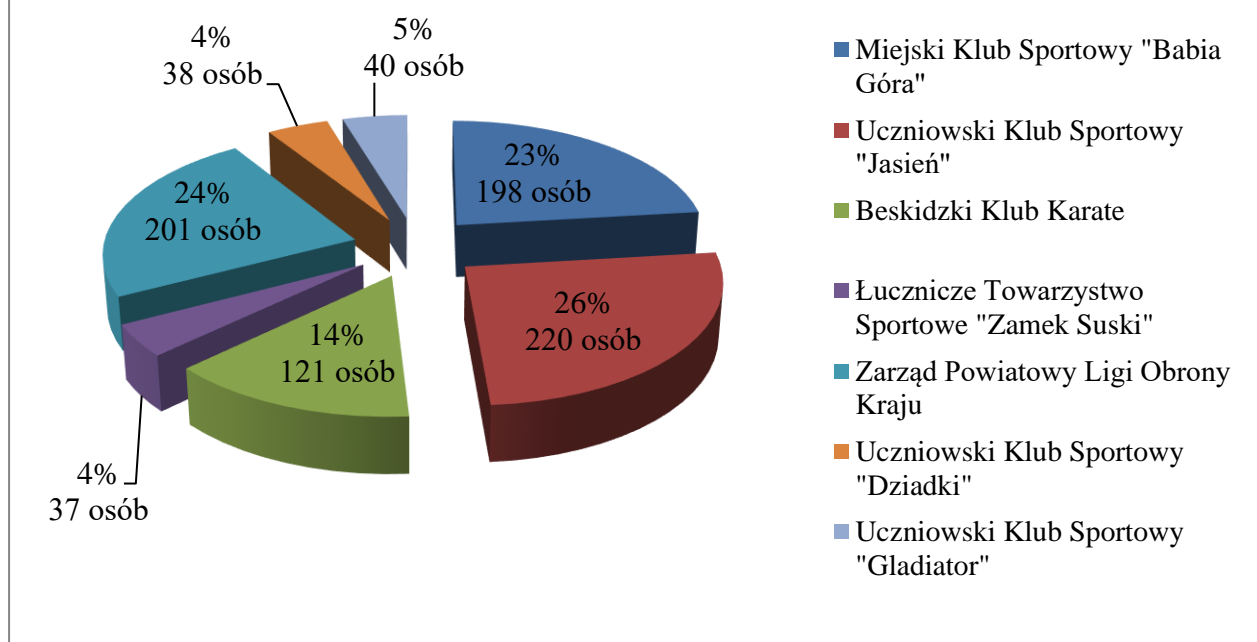
KLUBY SPORTOWE I STOWARZYSZENIA

- 1. Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”.** Posiada trzy sekcje: piłki nożnej, narciarstwa alpejskiego oraz lekkoatletyki. W sekcji *piłki nożnej* trenuje osiem grup wiekowych (seniorzy, junior starszy, trampkarze, młodziki, orliki, żaki, skrzaty i bambino). W sekcji piłki nożnej jest zarejestrowanych 43 zawodników. *Sekcja narciarska* liczy 35

zawodników (rocznik 2012-1999. *Sekcja lekkoatletyczna* liczy 20 zawodników (rocznik 2003-2010). W roku 2018 Klub obchodził 100- lecie działalności.

- 2. Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”** – dyscyplina sportowa - pływanie. Klub liczy ok. 220 członków w podziale na 15 grup i podgrup prowadzonych przez 8 instruktorów. Spośród wszystkich członków 40 posiada profesjonalne licencję pływania Polskiego Związku Pływackiego. Ponadto klub posiada uprawnienia do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej w wodzie, konsultacje korekcyjne oraz uprawnienia do przeprowadzania kursów na Ratowników WOPR. UKS "Jasień" Sucha Beskidzka uczestniczył w 2018 roku w 33 zawodach zdobywając 157 medali, złotych 56, srebrnych 50 i brązowych 51 medali. Zawody odbywały się na obiektach całej Polski jak również obiektach zagranicznych (Dortmund). Klub w 2018 r. obchodził jubileusz 10-lecia działalności.
- 3. Beskidzki Klub Karate** – dyscyplina sportowa upowszechnianie seido karate. Klub zrzesza 121 zawodników, w 3 grupach treningowych (początkujący, średniozaawansowani i zaawansowani). Szkolenie w klubie prowadzone jest wg programu opracowanego przez Światową Organizację Seido Karate oraz Polską Federację Seido Karate. W 2018 r. zawodnicy zdobyli 6 złotych medali, 6 srebrnych medali, 3 brązowy medale. W 2018 r. Klub obchodził jubileusz 20-lecia działalności. Klub jest organizatorem Ogólnopolskiego Turnieju Seido Karate dla dzieci i młodzieży.
- 4. Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”** - dyscyplina sportowa – łucznictwo. Klub liczy obecnie 37 członków, z podziałem na juniorów młodszych, młodzików, dzieci. W 2018 r. zawodnicy osiągnęli sukcesy na Halowych Mistrzostwach Małopolski dzieci i młodzików w Wolbromiu – wicemistrz i 2 miejsce, oraz na Mistrzostwach Małopolski dzieci i młodzików w Dobczycach - wicemistrz i 2 miejsce.
- 5. Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju** – dyscyplina sportowa – strzelectwo. Klub liczy 201 członków. W 2018 r. ZP LOK prowadził m.in. akcję letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży – działaniami objęto 228 osób, szkolną ligę strzelecką z broni kulowej i pneumatycznej - udział wzięło 400 osób, szkolenie dzieci i młodzieży w strzelectwie sportowym – 213 osób, zawody sportowe - 324 osoby.
- 6. Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”** – dyscyplina sportowa - piłka siatkowa. Klub zrzesza 38 zawodników.
- 7. Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”** – dyscyplina sportowa - kick-boxing, boks i muay-thai. Klub liczy 40 członków.

Ilość zawodników/członków w klubach sportowych na terenie miasta Sucha Beskidzka

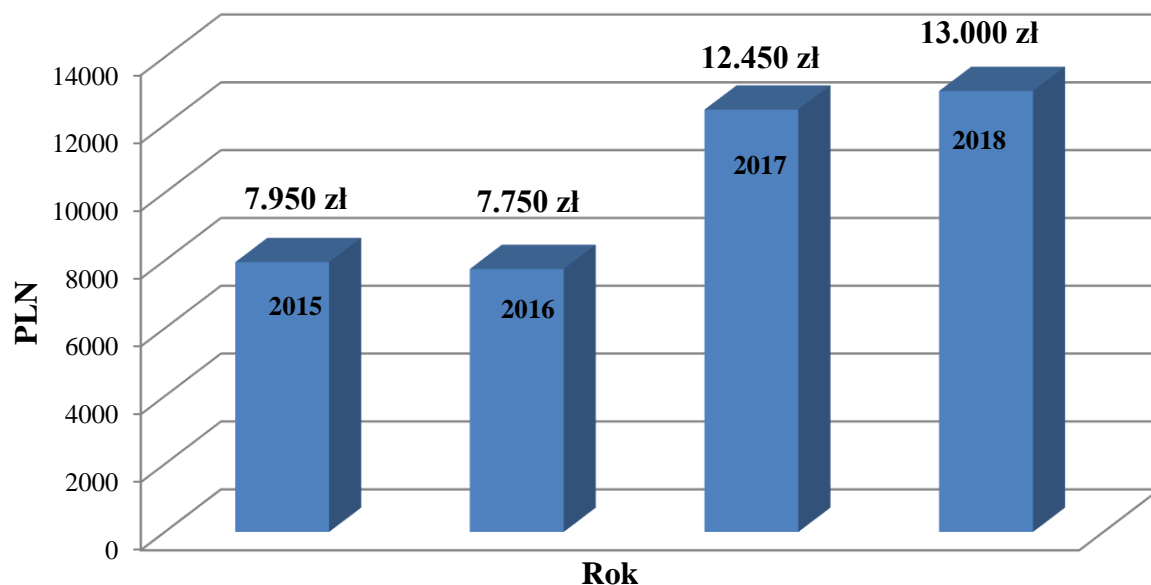
Ponadto, w Suchoj Beskidzkiej działają takie kluby sportowe jak: Uczniowski Klub Sportowy „Highlanders Beskidy” (futbol amerykański), Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” (piłka ręczna), Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik” (piłka siatkowa), Ludowy Klub Sportowy „Technik” (piłka ręczna, piłka siatkowa).

Istotną częścią działalności klubów sportowych jest ich wspieranie m.in. finansowe przez samorząd. Główną formą pomocy Gminy Sucha Beskidzka, jest dotacja. Dotacje udzielone w 2018 r. klubom sportowym zostały przedstawione w dziale – **współpraca z organizacjami pozarządowymi**.

NAGRODY ZA OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE SPORTU

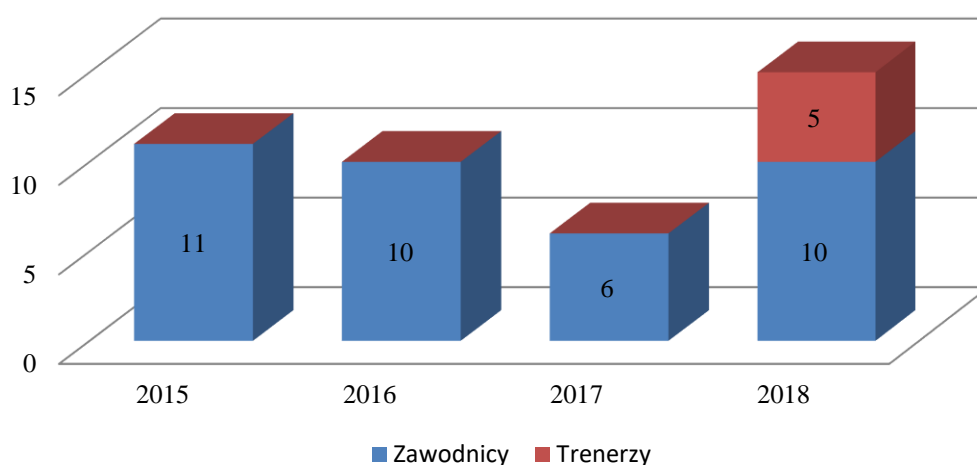
W celu wspierania i motywowania utalentowanej młodzieży, doceniania osiągnięć sportowych oraz zachęcania do stałego podnoszenia umiejętności i poziomu sportowego, Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka przyznaje nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

Środki finansowe przekazane przez Gminę Sucha Beskidzka dla zawodników i trenerów osiągających wysokie wyniki sportowe w latach 2015-2018

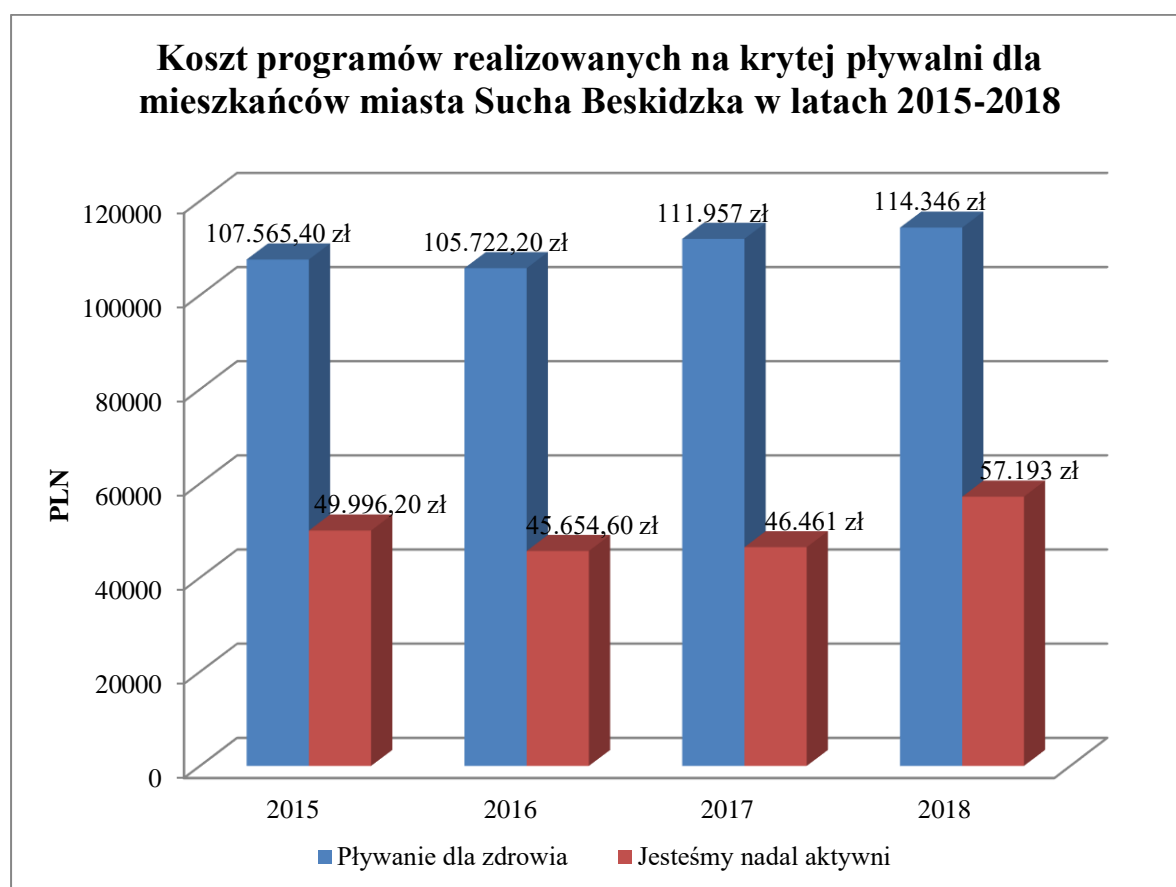
W 2018 r. przyznano 15 nagród sportowych w tym: dla 10 zawodników i dla 5 trenerów w następujących dyscyplinach sportowych: narciarstwo alpejskie, pływanie i łucznictwo sportowe na ogólną kwotę: 13.000 zł.

Ilość osób, które otrzymały nagrody sportowe w latach 2015-2018

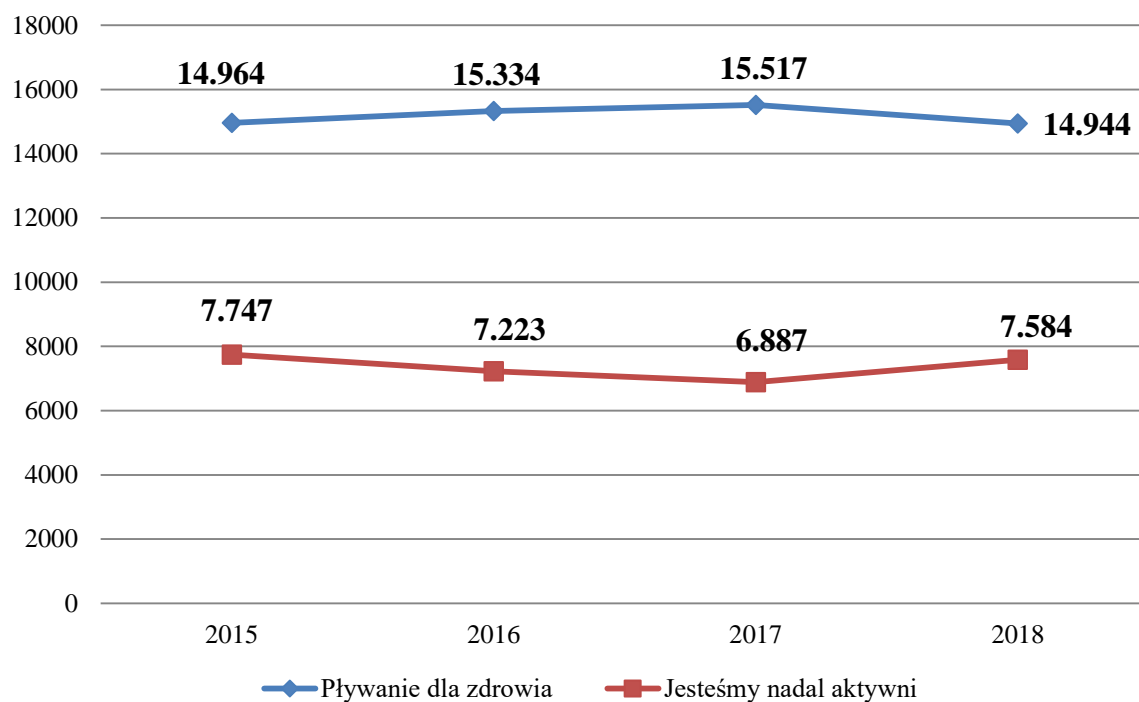

REALIZOWANE PROGRAMY REKREACYJNO-SPORTOWE

Gmina Sucha Beskidzka realizuje dwa programy „Pływanie dla zdrowia”, który przeznaczony jest dla dzieci do lat 12 i dla uczniów korzystających z zajęć grupowych organizowanych przez placówki oświatowe oraz „Jesteśmy nadal aktywni”, który przeznaczony jest dla emerytów i rencistów. Uczestnik programu może korzystać każdego dnia z pobytu na basenie maksymalnie 60 minut w godzinach pracy obiektu. W ramach programu w 2018 roku „Pływanie dla zdrowia” odnotowanych zostało 14.944 wejść na ogólną kwotę: 114.346 zł, natomiast w ramach programu „Jesteśmy nadal aktywni” 7.584 wejść na ogólną kwotę: 57.193 zł.

Ilość wejść na krytą pływalnię w ramach programów realizowanych przez Gminę Sucha Beskidzka w latach 2015-2018

ORGANIZOWANE WYDARZENIA SPORTOWE

Organizowanie aktywności fizycznej dla mieszkańców to jedno z ustawowo zapisanych zadań własnych **samorządów**.

Największą imprezą sportową zorganizowaną w 2018 r. był **20. Jubileuszowy wyścig kolarski „Memoriał Henryka Łasaka”**. Wyścig od lat cieszy się ogromną popularnością, zarówno wśród krajowych jak i zagranicznych ekip kolarskich. Trasa wyścigu jest bardzo zróżnicowana, liczy około 200 km i przebiega drogami powiatu suskiego ze startem i metą w Suchoj Beskidzkiej. Zawodnicy mają do pokonania jedną rundę honorową i cztery rundy ulicami miasta oraz pięć pętli prowadzących przez okoliczne miejscowości. Celem imprezy jest : promocja miasta i popularyzacja kolarstwa. Sucha Beskidzka w tym dniu jest również miejscem spotkań wychowanków Henryka Łasaka. W 2018 r. wystartowało 14 zespołów reprezentujących 6 państw. Wyścig kolarski, który na stałe wpisał się w kalendarz imprez miejskich jest najważniejszym wydarzeniem sportowym w naszym regionie. Z okazji jubileuszu 20 - lecia wyścigu został wydany pięknie ilustrowany folder podsumowujący jego dotychczasowe edycje.

Wyścig kolarski "Mały Łasak" – teren : Stadion Sportowy w Suchoj Beskidzkiej. Impreza dedykowana najmłodszym mieszkańcom naszego miasta, rozgrywana w przeddzień największej imprezy kolarskiej w regionie tj. „Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Memoriał Henryka Łasaka”. Celem wyścigu dla dzieci jest : propagowanie kolarstwa jako

zdrowego trybu życia • Zachęcenie dzieci i młodzieży do czynnego uprawiania kolarstwa • Zagospodarowanie czasu wolnego. Udział w wyścigu w 2018 r. wzięło 130 dzieci.

Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny organizowany na terenie Miejskiego Stadionu sportowego. Impreza sportowa wpisana jest w kalendarz Małopolskiego Związku Lekkoatletycznego. Głównym punktem zawodów jest Bieg Memoriałowy im. Edwarda Szklarczyka na 1500m mężczyzn o Puchar Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka. Bieg ten poświęcony jest mieszkańcowi Suchej Beskidzkiej wybitnemu lekkoatlecie. Pozostałe konkurencje: biegi na 100m, 200m, 400m, 800m; skok w dal; skok wzwyż; pchnięcie kulą; rzut oszczepem. Celem imprezy jest przede wszystkim promocja zdrowego stylu życia, popularyzacja i upowszechnienie lekkiej atletyki oraz stworzenie atrakcyjnej oferty zajęć sportowych dla dzieci i dorosłych. W 2018 r. wystartowało 207 zawodników.

Suska Majówka – to blok imprez rekreacyjno-sportowych, który na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych organizowanych w Suchej Beskidzkiej w pierwszych dniach maja. Celem imprezy jest promocja aktywnego stylu życia.

W ramach „Suskiej Majówki” w roku 2018 odbyły się następujące imprezy:

- ✓ Wiosenne biegi przełajowe dla dzieci i młodzieży – udział wzięło 100 osób,
- ✓ Turniej Piłki Siatkowej dzieci i młodzieży (zorganizowany przez Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki” w Suchej Beskidzkiej”) - udział wzięły 4 drużyny,
- ✓ Turniej Piłki Siatkowej dorosłych (zorganizowany przez Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki” w Suchej Beskidzkiej”) - udział wzięło 8 drużyn,
- ✓ Turniej Piłki Nożnej Zakładów Pracy o Puchar Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka (zorganizowany przez Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji „Babia Góra” w Suchej Beskidzkiej) - udział wzięły 4 drużyny, w tym m.in. ekipa z zaprzyjaźnionego miasta Jaszbereny,
- ✓ Pokaz umiejętności pływackich (zorganizowany przez Uczniowski Klub Sportowy „Jasień” w Suchej Beskidzkiej) - udział wzięło 100 osób,
- ✓ Otwarte Zawody strzeleckie z broni kulowej o puchar Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka (zorganizowane przez Zarząd Powiatowy LOK w Suchej Beskidzkiej) – udział wzięło 40 osób,
- ✓ Turniej Łuczniczy Robin Hooda „Zamek Suski 2017” (zorganizowany przez Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski” w Suchej Beskidzkiej) – udział wzięło 98 zawodników,
- ✓ Rajd Rowerowy „Ziemi Suskiej” (zorganizowany przez MKS „Babia Góra” w Suchej Beskidzkiej) – udział wzięło 128 osób.

11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Działalność pożytku publicznego to rodzaj działalności społecznie użytecznej, prowadzonej przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych. **W Suchej Beskidzkiej zarejestrowanych jest 58 organizacji pozarządowych tj. 53 stowarzyszeń oraz 5 fundacji, w tym 13 organizacji to stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe.** Nie wszystkie zarejestrowane w mieście organizacje faktycznie prowadzą działalność – szacujemy, że aktywnych jest około 62% z zarejestrowanych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w naszym mieście w 2018 r. miała różnorodny charakter – polegała na realizacji wspólnych projektów, wsparciu finansowym czy też komunikacji i wzajemnej wymianie informacji. Wszystkie te działania związane były z zaspakajaniem zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz wspieraniem działań na rzecz różnych grup społecznych. Działania te nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, współodpowiedzialności, samoorganizacji, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców Suchej Beskidzkiej oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego.

W 2018 roku obowiązywał Program Współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi. W ramach współpracy finansowej zlecane były zadania z obszarów działalności pożytku publicznego w trybie otwartych konkursów ofert lub w trybie pozakonkursowym udzielania dotacji. Zlecenie realizacji zadań publicznych miało formę powierzenia wykonywania zadań publicznych tj. pełnego finansowania realizacji, lub wspierania wykonywania zadań tj. częściowego dofinansowania realizacji. Podstawowe cele postawione w Programie Współpracy na 2018 rok określono z uwzględnieniem aktualnych potrzeb sektora pozarządowego, społeczności lokalnych Suchej Beskidzkiej oraz założeń dokumentów strategicznych z zakresu polityki społecznej. Współpraca Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi w ramach niniejszego programu dotyczyła następujących obszarów:

- Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- Działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- Turystyki i krajoznawstwa,
- Ochrony i promocji zdrowia,
- Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- Pomocy społecznej,
- Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- Promocji i organizacji wolontariatu,
- Działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowych, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- Działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

W 2018 r. ogłoszono 3 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego w zakresie: pomocy społecznej, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa, 1 konkurs został unieważniony – z powodu nie wpłynięcia oferty do konkursu, złożono 21 ofert (5 ofert w otwartym konkursie oraz 16 ofert w trybie pozakonkursowym), przyznanych zostało 20 dotacji (5 w otwartym konkursie oraz 15 w trybie pozakonkursowym, każda z umów w trybie pozakonkursowym nie może przekraczać kwoty 10 000 zł udzielonej dotacji), z organizacjami pozarządowymi zawarto w sumie 20 umów. Projekty dofinansowywane przez Miasto Sucha Beskidzka, a realizowane przez organizacje pozarządowe poddawane są wrywkowej kontroli na miejscu realizacji zadania, a wszystkie sprawdzane są w oparciu o sprawozdanie z realizacji zadania pod kątem zgodności realizacji z umową oraz prawidłowości rozliczeń finansowych.

W roku 2018 współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywała się zgodnie z Programem współpracy określonym w uchwale Rady Miasta. Działania, które otrzymały wsparcie z budżetu miasta oraz wysokość kwoty przedstawiają poniższe zestawienia:

Działania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Beskidzki Klub Karate	„Organizowanie szkoleń dzieci i młodzieży w Karate Seido”	14.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”	„Organizowanie i prowadzenie szkoleń sportowych dla dzieci i młodzieży w pływaniu”	8.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”	„Organizowanie szkoleń dzieci i młodzieży w Kick-boxingu, boksie, muay-thai”	3.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”	„Prowadzenie szkoleń dzieci i młodzieży w narciarstwie alpejskim”	18.000 zł

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Beskidzki Klub Karate z siedzibą w Suchej Beskidzkiej	Organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych – „5. Suski Turniej Seido Karate Dzieci i Młodzieży”	3.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra” z siedzibą w Suchej Beskidzkiej	Organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych – „Rajd Rowerowy 2018”	4.000 zł
Polski Związek Wędkarski Zarząd Okręgu w Bielsku Białej	Organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych – „Towarzyskie Zawody Wędkarskie o Puchar Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka”	2.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra” w Suchej Beskidzkiej	„Organizowanie szkoleń dzieci i młodzieży w lekkoatletyce”	2.925 zł

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Beskidzki Klub Karate z siedzibą w Suchej Beskidzkiej	Będziemy ćwiczyć nasze serca i ciała dla osiągnięcia pewnego niewzruszonego ducha – podnoszenie poziomu sportowego członków Beskidzkiego Klubu Karate poprzez ich przygotowanie i udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprezach sportowo-rekreacyjnych	8.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Jasień” w Suchej Beskidzkiej	Popularyzacja i rozwój pływania wśród dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w imprezach i zawodach pływackich	10.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra” z siedzibą w Suchej Beskidzkiej	Podnoszenie poziomu sportowego zawodników MKS „Babia Góra” poprzez prowadzenie szkoleń, przygotowań i udział w rozgrywkach piłki nożnej w różnych kategoriach wiekowych	115.000 zł

Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski” w Suchej Beskidzkiej	Podniesienie poziomu sportowego dzieci i młodzieży poprzez ich przygotowanie i uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowo - rekreacyjnych oraz organizację zawodów dla dzieci i młodzieży w łucznictwie	14.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki” w Suchej Beskidzkiej	Podnoszenie poziomu sportowego zawodników UKS „Dziadki” poprzez popularyzację piłki siatkowej wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej, a w szczególności dzieci i młodzieży	10.000 zł

We wszystkich ww. działaniach cel, czyli upowszechnianie i wzrost aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, rywalizacja dzieci i młodzieży, wspólne spędzanie czasu wolnego, osiąganie wysokich wyników sportowych na zawodach i turniejach został osiągnięty.

Działania z pomocy społecznej:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Stowarzyszenie „Susczy Seniorzy”	„Prowadzenie Ośrodka Wsparcia dla Osób w Podeszłym Wiek i Młodzieży na terenie Gminy Sucha Beskidzka w 2018 roku”	33.840 zł
Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski – Koło Powiatowe w Suchej Beskidzkiej	„Spotkanie opłatkowe”	1.280 zł
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Zarząd Oddziału Rejonowego w Suchej Beskidzkiej	„Spotkanie opłatkowo-noworoczne”	800 zł

Rezultaty: aktywizacja osób starszych oraz zapobieganie wykluczeniem społecznym jak również możliwość wspólnego spędzania wolnego czasu przez osoby starsze.

Działania z zakresu Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Hufiec Ziemi Wadowickiej ZHP z siedzibą w Wadowicach	„Harcerka akcja letnia dla dzieci i młodzieży z Gminy Sucha Beskidzka – odkrywanie dziedzictwa narodowego”	2.000 zł
Stowarzyszenie Miłośników Regionu Suskiego „Skarbiec Suski” w Suchej Beskidzkiej	„Uczestnictwo w XVIII Powiatowym Konkursie Potraw Regionalnych - O Złotą Warzechę”	2.000 zł

W wyniku realizacji powyższych zadań cel, tj. podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie tradycji narodowej, tradycji regionalnej, rozwój świadomości narodowej/regionalnej oraz kulturowej, a także wymiana doświadczeń został osiągnięty.

Działania z zakresu turystyka i krajoznawstwa:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Grupa Beskidzka w Szczyrku	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach – „Doposażenie ratowników Grupy Beskidzkiej – Sekcja Operacyjna GOPR w sprzęt alpinistyczny”	5.000 zł

W ramach tego działania zakupiony został profesjonalny sprzęt do ratowania osób w górach, który wykorzystywany jest w celu zapewnia bezpieczeństwa osobom w stanie zagrożenia życia lub zdrowia w górach, a ratownikom GOPR komfortu w niesieniu pomocy dla osób poszkodowanych.

Działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju w Suchej Beskidzkiej	„Organizacja wycieczki integrującej dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym”	4.000 zł

Realizator zadania promował i zapewnił aktywną formę spędzania czasu wolnego, tworzył warunki poprawnej współpracy w grupie rówieśniczej, poprawnej komunikacji interpersonalnej, rozwijał wśród dzieci zamiłowanie do poznawania historii regionu.

Celem była również poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin wielodzietnych żyjących w trudnych warunkach materialnych oraz z rodzin dysfunkcyjnych.

Działania z ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Koła Pszczelarzy Powiatu Suskiego „Mioduszyna” w Suchej Beskidzkiej	„Poprawa pogłowia pszczoły miodowej oraz zapobieganie chorobom pszczół na terenie Miasta Sucha Beskidzka poprzez odnowę gniazd pszczelich”	2.800 zł

Stowarzyszenie w ramach otrzymanego wsparcia zakupiło i rozdysponowało wśród swoich członków środki do ochrony pogłowia pszczół, co niewątpliwie przyczyniło się do poprawy kondycji tych pożytecznych owadów.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski – Koło Powiatowe w Suchej Beskidzkiej	Organizacja aktywizujących lub integrujących imprez kulturalnych, turystycznych i sportowo-rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych – „Ognisko integracyjne”	896 zł
Stowarzyszenie Zintegrowani Niepokonani w Suchej Beskidzkiej	Organizacja aktywizujących lub integrujących imprez kulturalnych, turystycznych i sportowo-rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych – „VI Suski Turniej Bocci”	1.500 zł
Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski – Koło Powiatowe w Suchej Beskidzkiej	Organizacja aktywizujących lub integrujących imprez kulturalnych, turystycznych i sportowo-rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych – „Dzień Białej Laski”	1.280 zł

Cel w postaci popularyzacji sportu wśród osób niepełnosprawnych, rehabilitacja i podnoszenie sprawności fizycznej. Integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem - środowiskiem lokalnym i ponadlokalnym został osiągnięty poprzez organizację imprezy sportowej dla niepełnosprawnych, a także spotkań integracyjnych.

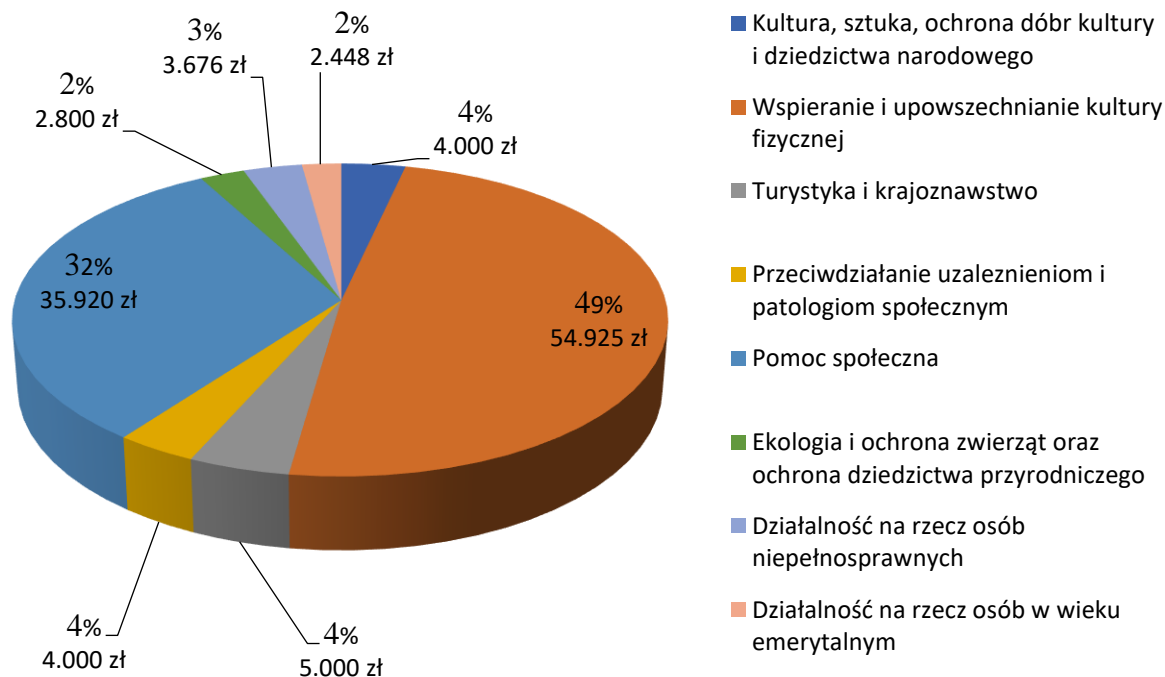
Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie	Kwota dotacji
Polski Związek emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Oddziału Rejonowego w Suchej Beskidzkiej	„Aktywny Senior – wycieczka krajoznawcza do Chochołowa”	2.448 zł

Rezultaty : Promowanie aktywnej turystyki i rekreacji w środowisku osób starszych, poprawa kondycji fizycznej i psychicznej, nabycie aktywnego spędzania wolnego czasu, aktywizacja osób starszych oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

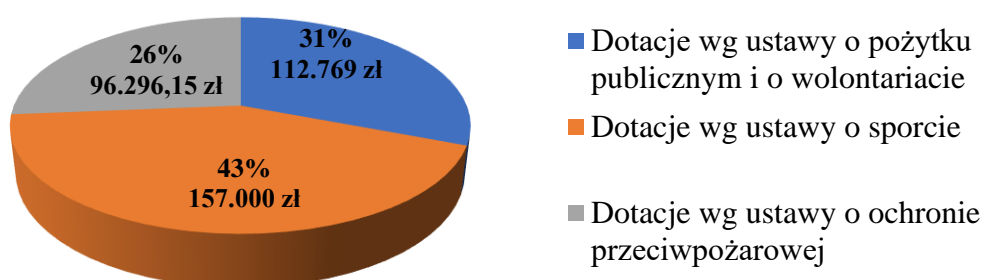
Niżej zamieszczony wykres obrazuje otrzymane z budżetu miasta kwoty z procentowym podziałem na poszczególne rodzaje działalności.

Przyznana dotacja przez Gminę Sucha Beskidzka dla organizacji pozarządowych w 2018 roku wg ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie - 112.769 zł

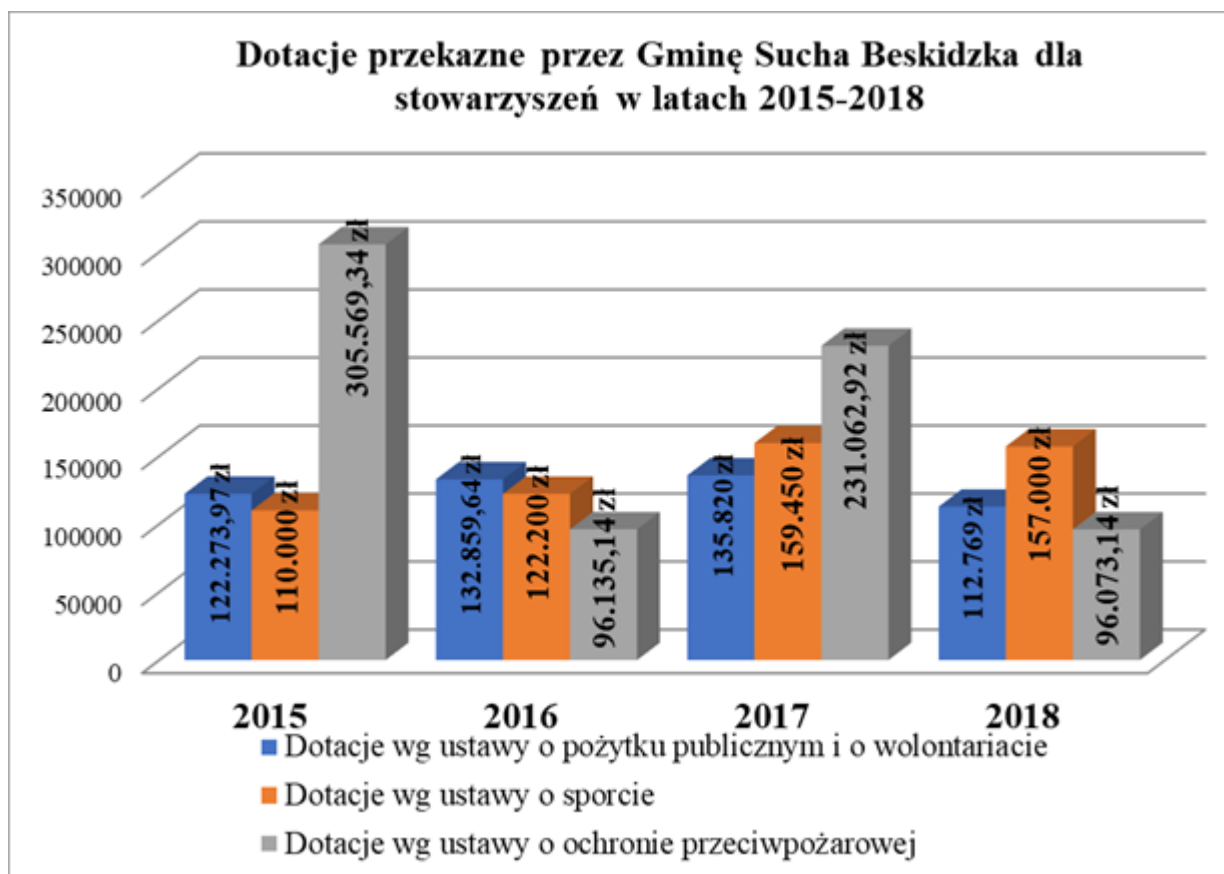

Niezależnie od ww. obszarów aktywności Gmina Sucha Beskidzka udziela wsparcia w celu zapewnienia gotowości ratowniczo – bojowej przez Ochotnicze Straże Pożarne, które również mają status stowarzyszeń. Na ten cel została w 2018 roku przeznaczona łączna kwota w wysokości **96.296,15 zł**. W 2018 roku na działalność w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Gmina Sucha Beskidzka przekazała środki finansowe w **łącznej kwocie 366.065,15 zł**.

Środki finansowe przekazane w 2018 roku przez Gminę Sucha Beskidzka dla stowarzyszeń z podziałem na dotacje - 366.065,15 zł

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest uznawana za szczególnie ważną w Suchoj Beskidzkiej. Odbyna się ona w sferze finansowej, jak i pozafinansowej w różnorodnej formie. III sektor traktowany jest jako równorzędny partner w dostarczaniu usług, przede wszystkim społecznych oraz zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Podkreślić trzeba doświadczenie i szeroką wiedzę specjalistyczną członków i przedstawicieli organizacji, do której samorząd często się odwołuje.

Przedstawiony powyżej wykres uwzględniający wspieranie organizacji pozarządowych w latach 2015 do 2018 świadczy o wadze, jaką przywiązuje samorząd Suchej Beskidzkiej do aktywowania i angażowania mieszkańców do działalności w różnych obszarach życia miasta i budowy społeczeństwa obywatelskiego.

12. Ochrona zdrowia

Zadania gminy Sucha Beskidzka w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej realizuje Miejska Przychodnia Zdrowia działająca jako jednostka organizacyjna Gminy. Miejska Przychodnia Zdrowia ma swoją siedzibę przy ul. Handlowej i oddany w użyczenie budynek trzykondygnacyjny.

12.1 MIEJSKA PRZYCHODNIA ZDROWIA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej od 1999 roku jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej. Przychodnia na przestrzeni lat rozwija się zwiększając zakres i jakość świadczonych usług medycznych i stale podnosząc jakość usług dla Pacjenta. W 2013 roku wdrożony został system zarządzania jakością, zgodny z normą PN ISO 9001:2015.

Budynek Przychodni został zmodernizowany i dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia zostały wyremontowane i wyposażone w nowoczesny sprzęt medyczny, zgodny z dzisiejszymi standardami medycznymi.

Gabinety lekarskie połączone zostały w sieć komputerową, a w 2018 roku wymieniono drzwi na dźwiękoszczelne z kodami dostępu (RODO).

ORGANIZACJA UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ

Przychodnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 - 18.00. Cały proces obsługi pacjenta jest w pełni skomputeryzowany. W roku 2018 została poszerzona oferta rejestracji pacjentów o e-rejestrację i obecnie pacjent może zapisać się do lekarza:

- osobiście,
- przez członków rodziny,
- przez osoby trzecie,
- telefonicznie,
- przez e-rejestrację.

Pacjenci otrzymują powiadomienie na 24 godziny przed ustalonym terminem wizyty za pomocą SMS lub wiadomości e-mail.

Świadczenia zdrowotne udzielane są w dniu zgłoszenia lub w innym terminie, uzgodnionym z pacjentem. W uzasadnionych przypadkach świadczenia są udzielane w domu pacjenta.

Pacjent ma codziennie możliwość wykonania badań laboratoryjnych w Gabinetce Zabiegowym MPZ.

ZAKRESY ŚWIADCZONYCH USŁUG MEDYCZNYCH W RAMACH UMÓW PODPISANYCH Z MAŁOPOLSKIM NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA

Podstawowa Opieka Zdrowotna

Poradnia lekarza poz

Gabinet pielęgniarki i położnej poz

Higiena szkolna

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

Poradnia Położniczo – Ginekologiczna

Stomatologia

Stomatologia zachowawcza

Chirurgia stomatologiczna

Rehabilitacja Lecznicza

Pracownia Fizjoterapii

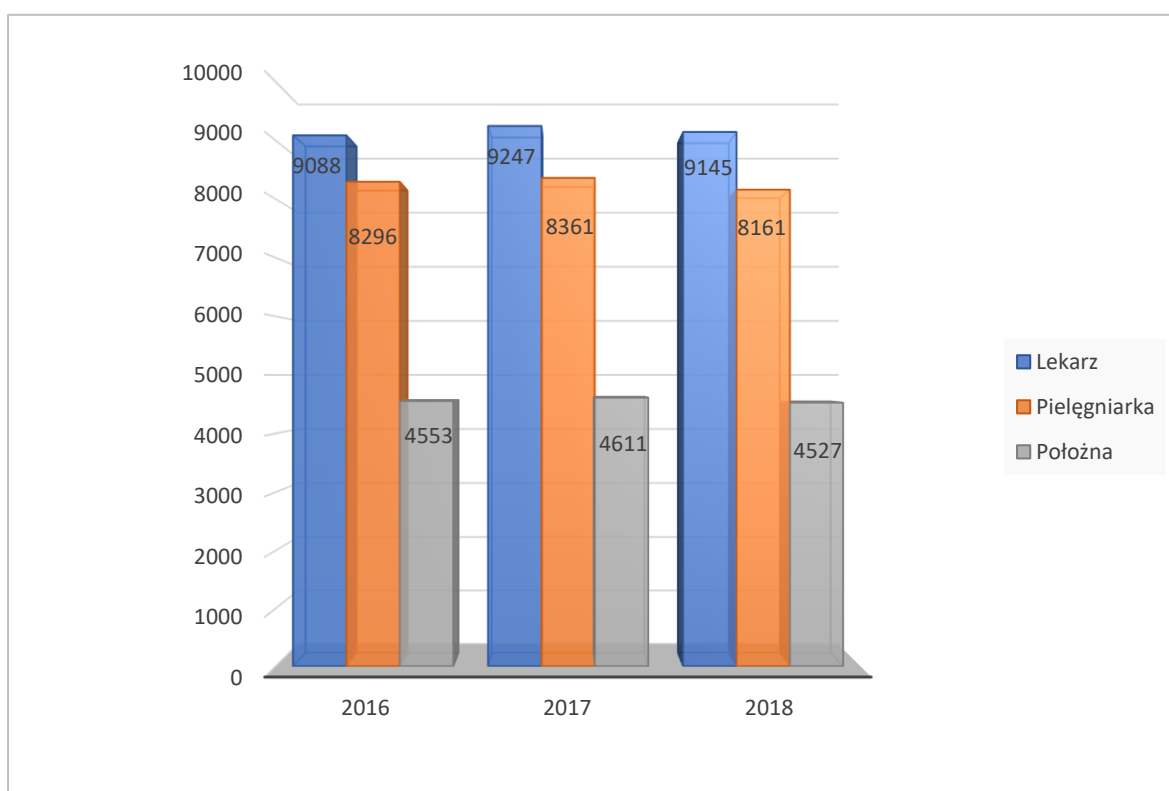
Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa

Świadczenia w domu pacjenta

Podstawowa Opieka Zdrowotna

Miejska Przychodnia Zdrowia zatrudnia w Podstawowej Opiece Zdrowotnej 6 lekarzy, specjalistów medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych i diabetologii.

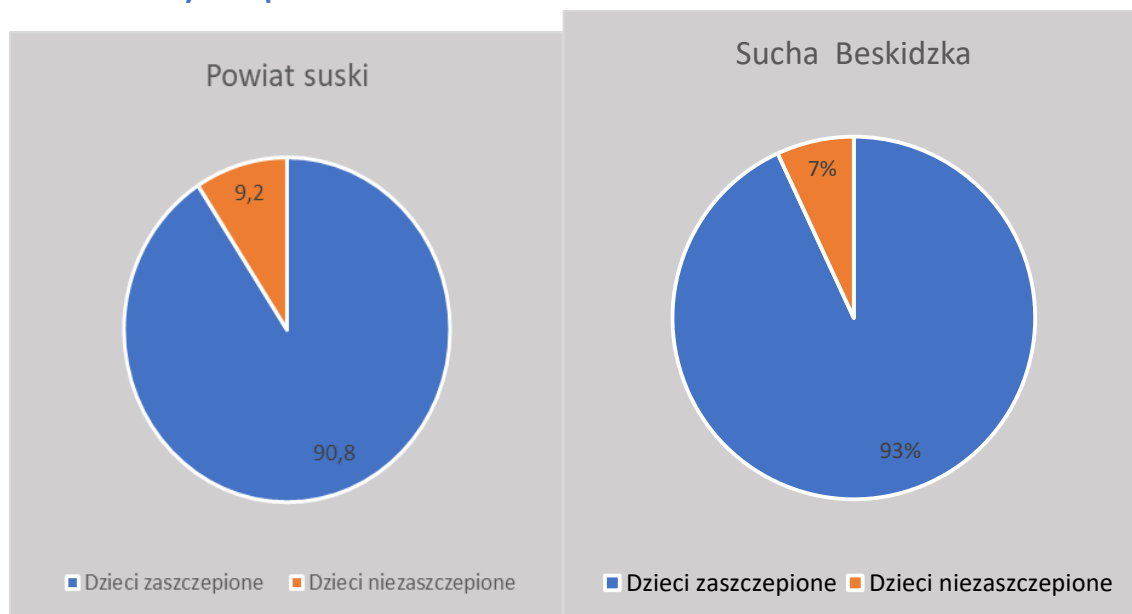
Zestawienie ilości zadeklarowanych osób do MPZ w latach 2016-2018

Zestawienie wybranych świadczeń medycznych w MPZ w latach 2016-2018

<i>Świadczenia medyczne</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Porady lekarskie	38 409	37 888	40 914
Wizyty lekarskie domowe	143	143	136
Bilanse zdrowia dzieci	404	333	289
Wizyty pielęgniarskie domowe	7 014	6 656	5 907
Wizyty położnej domowe	696	712	739
Pobrania do badań analitycznych	4 755	4 801	5 450

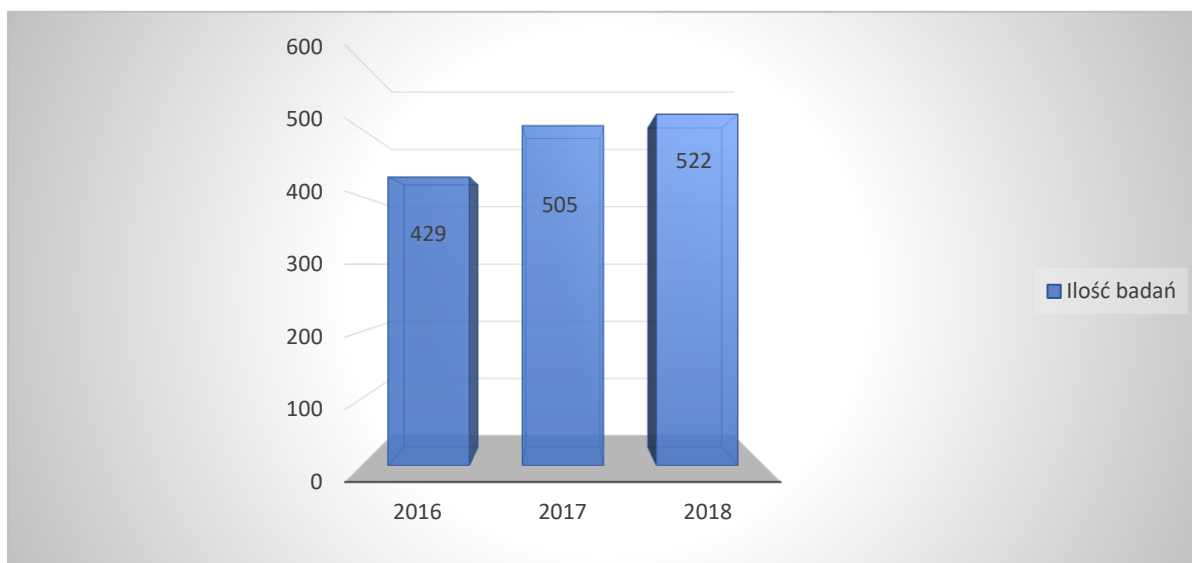
Procentowe wyszczenie dzieci w 2018 roku

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

W Poradni Położniczo-Ginekologicznej można zaobserwować stały wzrost ilości udzielanych świadczeń. W 2018 roku specjalista ginekolog-położnik udzieliła 4 405 porad. W Poradni realizowany jest od wielu lat program profilaktyki raka szyjki macicy.

Zestawienie ilości wykonanych badań - profilaktyka raka szyjki macicy w latach 2016-2018

Stomatologia

W Poradni Stomatologicznej zatrudnionych jest troje stomatologów .

Poradnia w 2018 roku udzieliła **5 488 porad**, w tym porad dla dzieci i młodzieży **1 602**.

Poradnia Chirurgii Stomatologicznej

W Poradni zatrudniony jest jeden specjalista chirurgii stomatologicznej.

Jest to **jedyna Poradnia w powiecie suskim**, udzielająca świadczeń w ramach kontraktu z NFZ. Poradnia Chirurgii Stomatologicznej udzieliła w 2018 roku **766 porad**.

Rehabilitacja Lecznicza

Pracownia Fizjoterapii została całkowicie unowocześniona i dostosowana do wymogów NFZ. W Pracowni pracuje 4 fizjoterapeutów, w tym specjalista fizjoterapii. W 2018 roku w Pracowni wykonano **33 468 zabiegów**.

Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa

Pielęgniarka obejmuje opieką 6 osób zgodnie z wymogami NFZ, wykonując około **80 – 90 wizyt** miesięcznie w domu pacjenta. Pielęgniarka realizując świadczenia medyczne współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

PROGRAMY ZDROWOTNE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH MIEJSKIEJ PRZYCHODNI ZDROWIA

Program zdrowotny w zakresie fizjoterapii

Wykonano **300 zabiegów** fizjoterapeutycznych dla 100 Pacjentów zadeklarowanych do MPZ

Profilaktyka wad postawy u dzieci i młodzieży

Przeprowadzono badania profilaktyczne dla **26 dzieci**

Profilaktyka logopedyczna

Przebadano i objęto kompleksową opieką **23 dzieci**

„Biała sobota”

Sfinansowano 20 badań USG urologicznych i 40 badań USG piersi

Miejska Przychodnia Zdrowia posiada możliwości kadrowe i lokalowe, by stale poszerzać zakres świadczonych usług medycznych, uczestnicząc w konkursach ofert ogłaszanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Odpowiadając na potrzeby pacjentów nadal kontynuowane będą programy zdrowotne finansowane z własnych środków Przychodni.

Przychodnia uzyskała akredytację i ma uprawnienia specjalizacyjne w zakresie medycyny rodzinnej (od 2017 roku szkolimy lekarza rezydenta).

12.2. INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W ZAKRESIE SŁUŻBY ZDROWIA

Sucha Beskidzka jako miasto powiatowe ma znakomicie rozwiniętą służbę zdrowia, na jej terenie znajduje się jeden z najlepszych Szpitali Rejonowych w województwie małopolskim.

W Szpitalu Rejonowym jest **15 oddziałów** oraz **21 poradni** specjalistycznych. Szpital zatrudnia w różnej formie i specjalnościach ponad 900 osób, w tym ponad **80 wysoko wykwalifikowanych lekarzy**.

W 2018 roku w Szpitalu urodziło się **1008 dzieci** w tym 5 ciąż bliźniaczych. Poradnie specjalistyczne przyjęły łącznie **108 177 pacjentów**, a w tym samym okresie na szpitalnych oddziałach leczonych było **21 250 pacjentów**.

Na terenie Suchoj Beskidzkiej działają 3 przychodnie zdrowia. Oprócz Miejskiej Przychodni Zdrowia są dwie prywatne tj. NZOZ „Medyk” , oraz Suskie Centrum Medyczne „ADdent”. Poza świadczeniami z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia przychodnie te wynajmują m.in. pomieszczenia dla prywatnych praktyk lekarskich.

Wykaz prywatnych poradni lekarskich działających w Suchej Beskidzkiej (w niespełna 10000 mieście) w różnych specjalizacjach robi kolosalne wrażenie i może dawać poczucie bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta i okolic. W 2018 roku na terenie Suchej Beskidzkiej działało łącznie 90 gabinetów lekarskich, najwięcej stomatologicznych.

Poradnie (gabinety) prywatne na terenie miasta Sucha Beskidzka

